የኢትዮጵያ ፌደራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

ፌደራል ነጋሪት ጋዜጣ

FEDERAL NEGARIT GAZETTE

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

ሃያ አምስተኛ ዓመት ቁጥር ፺፯
አዲስ አበባ ጥቅምት ፮ ቀን ፪ሺ፲፪ ዓ.ም

በኢትዮጵያ ፌደራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

25th Year No. 97
ADDIS ABABA 16th October, 2019

ማውጫ

አዋጅ ቁጥር ፩ሺ፩፻፷፪/፪ሺ፲፩ ዓ.ም

የኢትዮጵያ የምርጫ፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች ምዝገባና የምርጫ ሥነምግባር አዋጅ.....ገጽ ፲፩ሺ፰፻፸፫

Content

Proclamation No. 1162/2019

The Ethiopian Electoral, Political Parties Registration and Election's Code of Conduct Proclamation .....Page 11873

SG
SAMUEL GIRMA

አዋጅ ቁጥር ፩ሺ፩፻፷፪/፪ሺ፲፩

የኢትዮጵያ የምርጫ፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች ምዝገባና የምርጫ ሥነምግባር አዋጅ

ኢትዮጵያዊያን በማንኛውም ሁኔታ ልዩነት ሳይደረግባቸው በቀጥታ እና በነፃነት በመረጧቸው ተወካዮች አማካኝነት ራሳቸውን በራሳቸው የማስተዳደር ስልጣናቸውን በተግባር ላይ ማዋል አስፈላጊ በመሆኑ፤

ማንኛውም ኢትዮጵያዊ በየደረጃው በሚደረጉ ሁሉን አቀፍ ነፃ፣ ፍትሃዊና ሰላማዊ ምርጫዎች በእኩልነትና በነጻነት በሚስጢር ድምፅ አሰጣጥ ፈቃዱን በመግለጽ የመሳተፍ መብቱን ማረጋገጥ አስፈላጊ በመሆኑ፤

ማንኛውም የምርጫ እንቅስቃሴ ዓለም አቀፍ የምርጫ መርሆዎችን አካትቶ በያዘ ህግ እንዲመራ ማድረግ በማስፈለጉ፤

የፖለቲካ ፓርቲዎች የተለያየ ዓላማና አመለካከታቸውን በሰላማዊና ሕጋዊ መንገድ ለመራጩ ሕዝብ በመግለጽ የሚሳተፉበት፣ መራጩ ሕዝብም በመረጃ ላይ በመመስረት ፈቃዱን በነፃነት በመግለፅ ወኪሎቹን የሚመርጥበት የምርጫ ሥርዓት መዘርጋት አስፈላጊ በመሆኑ፤

ዜጎች በሚመሠርቱት ወይም በአባልነት በሚቀላቀሉት የፖለቲካ ፓርቲ ውስጥ የሚኖራቸውን መብትና ግዴታ፣ እንዲሁም ፓርቲው ሕጋዊ ሰውነት

Proclamation No. 1162/2019

THE ETHIOPIAN ELECTORAL, POLITICAL PARTIES REGRISTATION, AND ELECTION'S CODE OF CONDUCT PROCLAMATION

WHEREAS, it has become necessary to enable all Ethiopians to exercise their right to self-administration, without any discrimination, through their representatives elected in a direct and free election;

WHEREAS, it has become necessary to ensure the participation of every Ethiopian in an all-inclusive, fair and peaceful elections held at every level on the basis of equal popular suffrage in which Ethiopians freely express their will in a secret ballot;

WHEREAS, it has become necessary that any electoral activity shall be guided by an electoral law that meets international election standards;

WHEREAS, it has become necessary to establish an electoral system that enables political parties with different views to participate by expressing their opinions to the electorate in a lawful and peaceful manner, and that enables the people to elect their representatives based on informed decisions and free expression of their will;

WHEREAS, it is necessary to provide the right and duty of citizens who form political parties or become members of political parties, and to determine mechanisms for parties to obtain legal personality and

ያንዱ ዋጋ
Unit Price

ነጋሪት ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ. ፹ሺ፩
Negarit G. P.O.Box 80001

https://samuelgirma

የሚያገኝበትን ሁኔታ እና በድርጅትነት ሲንቀሳቀስ መከተልና ማክበር ያለበትን መሠረታዊ መርሆች መደንገግ በማስፈለጉ፤

የፖለቲካ ፓርቲዎች በመዋሀድ፣ ግንባር በመፍጠር ወይም በመቀናጀት ሊንቀሳቀሱ የሚችሉበትን ሁኔታ መደንገግ አስፈላጊ በመሆኑ፤

ለፍትሃዊ፣ ሰላማዊ፣ ነፃና ዴሞክራሲያዊ የምርጫ ሥርዓት መስፈን በምርጫ የሚሣተፉ የፖለቲካ ድርጅቶችና የግል ዕጩዎች ገንቢ አስተዋጽኦ የሚያደርጉበትን ግልፅ አሰራር መዘርጋት በማስፈለጉ፤

ምርጫዎች በመልካም ሥነ ምግባር የሚመሩ ነጻ፣ ፍትሃዊ ፣ሰላማዊ፣ ሕጋዊና ዴሞክራሲያዊ እንዲሆኑና እንዲሁም በህዝብ ዘንድ ተቀባይነትን እንዲያገኙ ለማድረግ በምርጫ ወቅት የፖለቲካ ፓርቲዎች፣ እጩዎች፣ አባላት እና ደጋፊዎች የሚመሩባቸውን የሥነ ምግባር መርሆች መደንገግ አስፈላጊ በመሆኑ፤

በምርጫ ሂደት ለሚነሱ አለመግባባቶች አስተዳደራዊ እና የዳኝነት መፍትሔ የሚሰጡ ተቋማትን እና አሰራራቸውን መወሰን በማስፈለጉ፤

በገለልተኝነት ምርጫን እንዲያስፈጽም የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ በአዋጅ ቁጥር ፩ሺ፩፻፴፫/፪ሺ፲፩ መልሶ መቋቋሙን ግንዛቤ ውስጥ በማስገባቱ፤

በኢትዮጵያ ፌደራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት አንቀጽ ፶፭(፩) መሠረት የሚከተለው ታውጇል:-

ክፍል አንድ
ጠቅላላ

፩. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ "የኢትዮጵያ የምርጫ፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች ምዝገባና የምርጫ ሥነምግባር አዋጅ ቁጥር ፩ሺ፩፻፷፪/፪ሺ፲፩" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

፪. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ:-

፩/ "ኢ.ፌ.ዴ.ሪ" ማለት የኢትዮጵያ ፌደራላዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ነው።

፪/ "ህገ መንግሥት" ወይም "ህገ-መንግሥታት" ማለት እንደቅደም ተከተሉ የኢ.ፌ.ዴ.ሪ ህገ መንግሥት ወይም የክልል ህገ መንግሥት ማለት ነው።

provide basic principles to be followed by the parties in their operation as organizations;

WHEREAS, it is necessary to regulate the manner in which political parties can merge, establish fronts or form coalitions;

WHEREAS, it has become necessary to put in place a system that enables political parties and independent candidates contesting in elections to play a constructive role to ensure a fair, peaceful, free and democratic elections system;

WHEREAS, it is necessary to issue codes of conduct for political parties, candidates, members and supporters of political parties during the elections period so that the elections are guided by ethical behavior and are conducted in a free, peaceful, legal, democratic and credible manner;

WHERES, it has become necessary to establish institutions that give administrative and judicial decisions on electoral disputes and to determine their operational procedures;

WHEREAS, by considering the re-establishment of the National Electoral Board of Ethiopia under Proclamation No. 1133/2019 to administer elections impartially;

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 55 (1) of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, it is hereby proclaimed as follows:

PART ONE
GENERAL PROVISIONS

1. Short Title

This Proclamation may be cited as "The Ethiopian Electoral, Political Parties Registration and Election's Code of Conduct Proclamation No. 1162/2019."

2. Definitions

Unless the context otherwise requires, in this Proclamation:

1/ "FDRE" means the Federal Democratic Republic of Ethiopia.

2/ "Constitution" or "Constitutions" means the Constitution of the FDRE or Regional Constitutions, respectively.

፫/ “ክልል” ማለት በህገ መንግሥቱ አንቀጽ ፵፯(፩) መሠረት የተቋቋመ ክልል ሲሆን ለዚህ አዋጅ አፈፃፀም ሲባል አዲስ የአበባን እና የድሬዳዋን አስተዳደርን ይጨምራል፡፡

3/ “Region” means regions established in accordance with Article 47(1) of the Constitution and, for the purposes of this Proclamation, shall include Addis Ababa and Dire Dawa City administrations.

፬/ “ቦርድ” ማለት በአዋጅ ቁጥር ፩፻፩፻፴፫/፪፻፲፩ መልሶ የተቋቋመው የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ ነው፡፡

4/ “Board” shall mean the National Electoral Board of Ethiopia re-established under Proclamation No. 1133/2019.

፭/ “ምርጫ” ማለት በፌደራልና በክልል ህግ መንግሥታት እንዲሁም በሌሎች አግባብ ባላቸው ህጎች መሠረት የሚካሄድ የጠቅላላ፣ የአካባቢ፣ የማሟያ ወይም የድጋሚ ምርጫ ነው፡፡

5/ “Election” means general elections, local elections, by-election or re-election conducted in accordance with the FDRE Constitution and Regional Constitutions and other relevant laws.

፮/ “ጠቅላላ ምርጫ” ማለት አግባብ ባለው ህግ መሠረት የሚካሄድ የህዝብ ተወካዮችና የክልል ምክር ቤቶች አባላት ምርጫ ነው፡፡

6/ “General elections” means the elections of members of the House of Peoples' Representatives and Regional State Councils conducted in accordance with relevant laws.

፯/ “የአካባቢ ምርጫ” ማለት አግባብ ባለው ህግ መሠረት የሚካሄድ የብሔረሰብ ዞን፣ የዞን፣ የወረዳ፣ የከተማ፣ የክፍለ ከተማ ወይም የቀበሌ ምክር ቤቶች አባላት ምርጫ ነው፡፡

7/ “Local elections” means the elections of representatives to nationalitie’s Zone, Zone, Woreda, City or Sub-City or Kebele Councils conducted in accordance with relevant laws.

፰/ “ማሟያ ምርጫ” ማለት በመራጮች ውሳኔ ከምክር ቤት መነሳትን ጨምሮ በማንኛውም ምክንያት በየደረጃው የሚገኙ የተጓደሉ የምክር ቤት አባላት መቀመጫዎችን ለመሙላት የሚካሄድ ምርጫ ነው፡፡

8/ “By-election” means elections conducted to fill in a vacant council member seat whose mandates are terminated due to recall or any other reason.

፱/ “ድጋሚ ምርጫ” ማለት በአዋጅ ቁጥር ፩፻፩፻፴፫/፪፻፲፩ አንቀጽ ፯(፲፮) በተሰጠው ስልጣን መሠረት ቦርዱ የምርጫ ውጤቱ እንዲሰረዝ ሲወስን፣ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፩፻፶፩ መሰረት የፌደራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ድጋሚ ምርጫ እንዲካሄድ ሲወስን፣ ወይም እጩ ተወዳዳሪዎች እኩል ድምፅ በማግኘታቸው ምክንያት አሸናፊውን ለመለየት የሚካሄድ ምርጫ ነው፡፡

9/ “Re-election” means the rerun of an election upon cancellation of election result by the Board in accordance with the authority entrusted with it under Article 7(16) of Proclamation No. 1133/2019; upon the decision of the Federal Supreme Court to conduct a rerun election based on Article 154 of this Proclamation; or when candidates obtain equal number of votes and it is impossible to determine the winner.

፲/ “ህዝበ ውሳኔ” ማለት በኢ.ፌ.ደ.ሪ. ህገ መንግሥት ወይም አግባብ ባላቸው ሕጎች መሠረት ሲወሰን የህዝብ ፍላጎትን ለመለካት ወይም የህዝብን ውሳኔ ለማወቅ የሚደረግ የድምፅ አሰጣጥ ሥርዓት ነው፡፡

10/ “Referendum" means voting conducted to assess the public interest or know the public’s decision based on a decision made in accordance with the FDRE Constitution or other relevant laws.

፲፩/ “የመራጮች መዝገብ” ማለት በየደረጃው ለሚካሄድ ምርጫ መራጩ ህዝብ በምርጫ ጣቢያው በመራጭነት የሚመዘገብበት መዝገብ ነው፡፡

11/ “Electoral Roll” means a record wherein voters are registered at polling stations to participate as voters for elections at all levels.

፲፪/ “የመራጮች ምዝገባ መታወቂያ ካርድ ማለት አንድ ሰው በመራጭነት ሲመዘገብ ከመዘገበው የምርጫ ጣቢያ የሚሰጠው የመራጭነት ማረጋገጫ ነው፡፡

12/ “Voter Identification Card” means an identification card issued to a voter upon registration at a polling station.

፲፫/ "የፖለቲካ ፓርቲ" ወይም "የፖለቲካ ድርጅት" ማለት ዜጎች ተደራጅተው የሚመሠርቱት የፖለቲካ ፕሮግራም በማውጣት በሀገር አቀፍ፣ በክልል ወይም ከክልል በታች ባለ ደረጃ በምርጫ የፖለቲካ ሥልጣን ለመያዝ በዚህ አዋጅ መሠረት ተመዝግቦ የሚንቀሳቀስ ተቋም ነው።

13/"Political Party" or "Political Organization" means an entity with a political program established by organized citizens and registered in accordance with this Proclamation to hold political power by contesting in elections at the National, Regional or Local levels.

፲፬/ "የፖለቲካ ፓርቲ ሃላፊዎች" ማለት እንደሁኔታው የአንድ ፖለቲካ ፓርቲ የሥራ አስፈጻሚ አባላት፣ ወይም በተመሳሳይ የሥልጣን ደረጃ ላይ ያሉ የፖለቲካ ፓርቲ መሪዎች ናቸው።

14/"Political Party Leaders" means members of the executive committee, as appropriate, or political leaders who have similar executive-level authority.

፲፭/ "የምርጫ ክልል" ማለት ለምርጫ አፈፃፀም እንዲያመች እና ህዝቡ ወኪሎቹን እንዲመርጥ በህግ መሠረት የሀገሪቱ ግዛት ተከፋፍሎ የሚደራጅ የምርጫ አካባቢ ነው።

15/"Constituency" means an electoral district established by dividing the nation's territories in accordance with the law and in a manner conducive for the election administration and for the people to elect their representatives.

፲፮/ "የምርጫ ጣቢያ" ማለት በየደረጃው ለሚካሄዱ ምርጫዎች የመራጭ ምዝገባ የሚካሄድበት፣ መራጮች ድምፅ የሚሰጡበት እና የድምጽ ቆጠራ የሚካሄድበት ቦታ ነው።

16/ "Polling Station" means a place where voter registration, voting and counting of votes take place for various levels of elections.

፲፯/ "የምርጫ አስፈፃሚ" ማለት በየደረጃው ምርጫን ለማስፈፀም በቦርዱ የሚመደብ ሰው ነው።

17/"Election Officer" means a person assigned by the Board to administer elections at various levels.

፲፰/ "እጩ ተወዳዳሪ" ማለት በምርጫ ለመወዳደር በፖለቲካ ፓርቲ ወይም በግሉ የተመዘገበ ሰው ነው።

18/"Candidate" means any person registered to compete in an election on behalf of a political party or independently.

፲፱/ "ታዛቢ" ማለት የሀገር ውስጥ የምርጫ ታዛቢና የውጭ የምርጫ ታዛቢዎችን ያካትታል።

19/ "Observer" includes both local and international observers.

፳/ "የሀገር ውስጥ የምርጫ ታዛቢ" ማለት ባቀረበው ጥያቄ መሠረት ከቦርዱ ፈቃድ አግኝቶ በወኪሉ አማካኝነት ምርጫን የሚታዘብ በህግ የተመዘገበ፣ ገለልተኛና ለትርፍ ያልተቋቋመ፣ መንግሥታዊ ያልሆነ አገር በቀል የሲቪል ማህበረሰብ ድርጅት ነው።

20/ "Local Election Observer" means a legally registered, impartial and not-for-profit, non-Governmental Local Civil Society Organization which the Board has authorized, based on the organization's request to observe elections through its representatives.

፳፩/ "የውጭ የምርጫ ታዛቢ" ማለት አገሪቱ በተቀበለቻቸው ስምምነቶች መሠረት፣ በመንግሥት ምርጫን እንዲታዘቡ የሚጋበዙ መንግሥታት ወይም ዓለም አቀፍ፣ አህጉራዊ፣ ክፍለ አህጉራዊ ተቋማት እንዲሁም በአገር ውስጥም ሆነ ከአገር ውጭ የሚንቀሳቀሱ መንግሥታዊ ወይም መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች ናቸው።

21/"International Election Observer" means a Foreign Government or International, Regional or Sub-Regional Organizations, or Governmental and Non-Governmental agencies operating in or out of the country and invited by the government to observe elections based on international treaties to which Ethiopia is a party.

፳፪/ **"ተቀማጭ ወኪል"** ማለት በምርጫ ለመወዳደር በተመዘገበ የፖለቲካ ድርጅት ወይም የግል እጩ ተወክሎ በምርጫ ክልልና በምርጫ ጣቢያ በመቀመጥ የምርጫ ሂደቱንና የወካዩን መብት መከበር የሚከታተል ሰው ነው።

22/ "Stationary Agent" means a person assigned by a political party or an independent candidate to a specific constituency or polling station to observe the election process on-site and ensure that the candidate's rights are respected.

SAMUEL GIRMA

፳፫/ **"ተንቀሳቃሽ ወኪል"** ማለት በምርጫ ለመወዳደር በተመዘገበ የፖለቲካ ድርጅት ወይም በግል እጩ ተወክሎ በአንድ ምርጫ ክልል ውስጥ በሚገኙ የምርጫ ጣቢያዎች እየተንቀሳቀሰ የምርጫ ሂደቱንና የወካዩን መብት መከበር የሚከታተል ሰው ነው፡፡

23/"Mobile Agent" means a person assigned by a political party or an independent candidate to observe the election process by moving around to different polling stations to ensure that the candidate's respect of rights.

፳፬/ **"ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ"** ማለት በክልል ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤት፣ በምርጫ ክልል እና በምርጫ ጣቢያ ደረጃ ለሚነሱ ቅሬታዎች አስተዳደራዊ ውሳኔ የሚሰጥ በዚህ አዋጅ መሠረት ለምርጫ ወቅት የሚቋቋም ኮሚቴ ነው፡፡

24/ "Grievance Hearing Committee" means a committee established in accordance with this Proclamation during elections to render administrative decisions to complaints lodged at a Regional Branch Office, Constituency or Polling Station level.

፳፭/ "ውህደት" ማለት ሁለትና ከዚያ በላይ የሆኑ በህግ የተመዘገቡ የፖለቲካ ፓርቲዎች የተናጠል ሕጋዊ ሰውነታቸውን በመተው አዲስ የፖለቲካ ፓርቲ የሚመሰርቱበት ሂደት ነው፡፡

25/"Merger" means the formation of a new party by two or more legally registered parties which have dissolved their distinct legal status.

፳፮/ "ግንባር" ማለት ሁለት እና ከዚያ በላይ የሆኑ የፖለቲካ ፓርቲዎች የተናጠል ሕጋዊ ህልውናቸው እንደተጠበቀ ሆኖ የጋራ የሆነ ስያሜ፣ የፖለቲካ ፕሮግራም እና መተዳደሪያ ደንብ ይዘው ለመንቀሳቀስ ሲወስኑ የሚመሠርቱት ድርጅት ነው፡፡

26/"Front" means an alliance formed by two or more political parties following their agreement to have a common name, political program and by-laws without relinquishing their distinct legal status.

፳፯/ "መቀናጀት" ማለት ሁለትና ከዚያ በላይ የሆኑ የፖለቲካ ፓርቲዎች የተናጠል ሕጋዊ ሰውነታቸው እንደተጠበቀ ሆኖ በምርጫ ወቅት ምርጫውን ለማሸነፍ ወይም ለሌላ መሰል ጊዜያዊ ዓላማ በጋራ ለመሥራት ተስማምተው የመቀናጀት የምስክር ወረቀት የሚያገኙበት ሁኔታ ነው፡፡

27/"Coalition" means a situation where two or more political parties secure coalition certificate during election with the purpose of winning election for a temporary purpose while maintaining their respective legal personalities.

፳፰/ "መተካት" ማለት አንድ የፖለቲካ ፓርቲ ነባር ስሙንና ፕሮግራሙን በመቀየር አዲስ ስምና ፕሮግራም በማዘጋጀት በዚሁ ስሙ እና ፕሮግራሙ እንዲታወቅ አስፈላጊውን መረጃ ለቦርዱ በማቅረብ በአዲስ የፖለቲካ ፓርቲነት የሚመዘገብበትና የሚንቀሳቀስበት ሁኔታ ነው፡፡

28/"Substitution" means the replacement by a political party of its old name and program by new ones and it registers and operates under a new name when the request made to the Board is accepted following the submission of the required information.

፳፱/ "የመንግሥት ሠራተኛ" ማለት በፌደራል ወይም በክልል መንግሥት መስሪያ ቤት ውስጥ በቋሚነት ተቀጥሮ የሚሰራ ሰው ነው፡፡ ሆኖም ሚኒስትሮችን፣ ሚኒሰቴር ዴኤታዎችን፣ እንዲሁም በተመሳሳይ ደረጃና ከዚያ በላይ የሆኑ የፌደራልና የክልል የመንግሥት ተሿሚዎችን፣ የህዝብ ተወካዮች ምክር ቤትንና በየደረጃው ያሉ የክልል ምክር ቤት እና የፌዴሬሽን ምክር ቤት አባላትን አይጨምርም፡፡

29/"Civil Servant" means an individual who has been employed as a permanent staff by the federal or regional government offices; however, it does not include ministers, state ministers and other similar level appointments at the federal and regional level as well as members of the House of Peoples' Representatives, Regional Councils and House of Federation.

፴/ "ሰው" ማለት ሕጋዊ ወይም የተፈጥሮ ሰው ነው፡፡

30/ "Person" means a legal or natural person.

፴፩/ በዚህ አዋጅ ውስጥ ማንኛውም በወንድ ፆታ የተገለጸው የሴትንም ፆታ ያካትታል፡፡

31/ Provisions set out in the masculine gender in this Proclamation shall also apply to the feminine gender.

፫. የተፈፃሚነት ወሰን

ይህ አዋጅ፡-

፩/ በኢትዮጵያ ውስጥ በሚደረግ ጠቅላላ ምርጫ እንዲሁም እንደአግባብነቱ የአካባቢ ምርጫ፣ የማሟያ ምርጫ፣ የድጋሚ ምርጫ እና በህገ መንግሥቱ መሠረት በሚካሄድ ህዝበ ውሳኔ ላይ፣ እንዲሁም

፪/ የፖለቲካ ፓርቲ ለሚመሠርቱ ዜጎች፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች፣ የፖለቲካ ፓርቲ መሪዎችና ኃላፊዎች፣ አባላት፣ ወኪሎች እና ተጠሪዎች፣ የፓርቲና የግል እጩ ተወዳዳሪዎች፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች ቅንጅት፣ ግንባር ወይም ውህደት ላይ ተፈፃሚ ይሆናል።

ክፍል ሁለት
ስለምርጫ እና አስፈጻሚ አካላት
ምዕራፍ አንድ
የምርጫ ሥርዓት፣ መርሆች እና ዓይነቶች

፬. የምርጫ ሥርዓት

፩/ በፌደራል ህገ መንግሥት መሠረት ለህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ለሚደረግ ምርጫ በአንድ የምርጫ ክልል ውስጥ ከሚወዳደሩት ዕጩዎች መካከል አብላጫ ድምጽ ያገኘው አሸናፊ ይሆናል። በክልል ህገ መንግሥታት መሠረት ለክልል ምክር ቤቶች የሚመረጡት ተወካዮች ከአንድ በላይ ሲሆኑ ከተወዳዳሪዎቹ መካከል በቅደም ተከተል አብላጫ ድምጽ ያገኙ ዕጩዎች አሸናፊ ይሆናሉ።

፪/ የክልል ምክር ቤት አባላት ምርጫን የሚመለከቱ የክልል ህጎች በህገ መንግሥቱና በዚህ አዋጅ ከተቀመጡ ምርጫን የተመለከቱ ድንጋጌዎች ጋር የተጣጣሙ መሆን ይኖርባቸዋል።

፭. የምርጫ መርሆዎች

፩/ ማንኛውም ምርጫ ሁሉን አቀፍ፣ ቀጥተኛ፣ በምስጢር ድምፅ አሰጣጥ መራጩ ፈቃዱን በነፃነት የሚገልጽበት እና ያለ ምንም ልዩነት በሚደረግ ህዝባዊ ተሳትፎ ላይ የተመሰረተ ይሆናል።

፪/ የመምረጥ ወይም የመመረጥ መብቱ በህግ ወይም በፍርድ ቤት ውሳኔ ያልተገደበ ማንኛውም ኢትዮጵያዊ መምረጥ ወይም መመረጥ ይችላል፤ ሆኖም ለመምረጥም ሆነ ለመመረጥ አይገደድም።

3. Scope of Application

This Proclamation shall be applicable to:

1/ All general elections conducted in Ethiopia and, as appropriate, local elections, by-election, re-election and referendum conducted in accordance with the Constitution; and

2/ Citizens who form a political party, political parties and their leaders, members, agents and representatives, party or independent candidates, and political parties' fronts, coalitions, or mergers.

PART TWO
ELECTIONS AND ELECTION ADMINISTRATION BODIES
CHAPTER ONE
ELECTORAL SYSTEMS, PRINCIPLES AND TYPES

4. Electoral System

1/ For the House of Peoples' Representatives' election, a candidate who gets the highest number of votes among the contestants shall be declared the winner in accordance with the FDRE Constitution, Where, in accordance with regional constitutions, more than one candidate is elected to regional councils, the candidates who get the highest number of votes shall, in the order of their votes, shall be declared winners.

2/ Regional elections laws that pertain to regional council elections shall be in accord with relevant elections provisions of the Constitution and this Proclamation.

5. Election Principles

1/ Any election shall be conducted based on universal suffrage and by direct and secret ballot through which the voters express their will freely without any discrimination and with popular participation.

2/ Any Ethiopian whose electoral rights have not been restricted by law or the decision of a court shall be eligible to vote or to be elected; however, he shall not be forced to vote or be elected.

ሸ/ እያንዳንዱ መራጭ የሚሰጠው ድምፅ እኩል ነው፡፡

ቀ/ እያንዳንዱ መራጭ ድምጽ መስጠት የሚችለው በአካል በመገኘት ነው፡፡

፮. <u>የምርጫ ዓይነቶች</u>

በኢትዮጵያ የሚካሄዱ የምርጫ ዓይነቶች የሚከተሉት ናቸው፤

ፅ/ ጠቅላላ ምርጫ፤

ፀ/ የአካባቢ ምርጫ፤

ረ/ ማሟያ ምርጫ፤

በ/ ድጋሚ ምርጫ፤

ተ/ ህዝበ ውሳኔ፡፡

፯. <u>ጠቅላላ ምርጫ</u>

፩/ ጠቅላላ ምርጫ በየአምስት ዓመቱ የሚካሄድ የህዝብ ተወካዮች እና የክልል ምክር ቤቶች አባላት ምርጫ ነው፡፡

፪/ ጠቅላላ ምርጫ በመላ ሀገሪቱ በተመሳሳይ ጊዜ ይካሄዳል፡፡ ሆኖም ቦርዱ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው እና ጉዳዩ በህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ቀርቦ ውሳኔ ሲያገኝ በተለያየ ጊዜ እንዲካሄድ ሊያደርግ ይችላል፡፡

፫/ ለኢ.ፌ.ደሪ የህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ከአንድ የምርጫ ክልል አንድ ተወካይ ብቻ ይመረጣል፡፡

፬/ የክልል ምክር ቤቶች አባላት ቁጥር በየክልሉ ህግ መሠረት የሚወሰን ሆኖ ከአንድ የምርጫ ክልል ከአንድ ተወካይ በላይ ለክልል ምክር ቤቶች አባልነት ሊመረጥ ይችላል፡፡ ክልሎች የምክር ቤቶቻቸውን አባላት ቁጥር ለመቀየር የሚሰጡት ውሳኔ ከእጩዎች የምዝገባ የጊዜ ሰሌዳ ስድስት ወር አስቀድሞ መሆን ይኖርበታል፡፡

፭/ በህገ መንግሥቱ አንቀጽ ፶፭ (፫) መሠረት አንድ የክልል ምክር ቤት የፌዴሬሽን ምክር ቤት አባላት በቀጥታ በህዝብ እንዲመረጡ ሲወስን ምርጫው ከጠቅላላ ምርጫ ጋር አንድ ላይ የሚካሄድ ይሆናል፡፡ ይህ ሲሆን የክልል ምክር ቤቱ ቀጣዩ ምርጫ ከመደረጉ ስድስት ወራት አስቀድሞ ውሳኔውን ለቦርዱ ማሳወቅ አለበት።

፰. <u>የአካባቢ ምርጫ</u>

፩/ የአካባቢ ምርጫ በህግ በተደነገገው መሠረት በየደረጃው የሚካሄድ የብሔረሰብ ዞን፣ የዞን፣ የወረዳ፣ የከተማ፣ የክፍለ ከተማ ወይም የቀበሌ ምክር ቤቶች አባላት ምርጫ ነው፡፡

3/ Each vote shall carry equal weight.

4/ Each person shall only be allowed to vote by appearing in person.

6. <u>Types of Election</u>

The following are the types of elections conducted in Ethiopia:

1/ General elections;
2/ Local elections;
3/ By-election;
4/ Re-election;
5/ Referendum.

7. <u>General Elections</u>

1/ General elections are elections of members of the House of Peoples' Representatives and Regional State Councils held every five years.

2/ General elections shall be conducted throughout the country simultaneously. However, if the Board deems it necessary, and when the issue is submitted to the House of Peoples' Representatives and is approved, the Board may decide to conduct them at different times.

3/ For the FDRE House of Peoples' Representatives, only one representative shall be elected from each constituency.

4/ The number of Regional Councils' members shall be determined by regional law and more than one representative may be elected from a constituency to the Regional Council. The region's decision to change the number of their council members shall take place six months prior to the commencement of candidates' registration.

5/ Where, a regional council decides, in accordance with Article 61(3) of the Constitution, for the election of members of the House of Federation by direct popular vote, the election shall be held simultaneously with the general elections. In this case, the regional council shall notify its decision to the Board six months prior to the next election day.

8. <u>Local Elections</u>

1/ Local elections are elections held at various levels, in accordance with the law, to elect council members of nationalitie's zone, zone, Woreda, city, sub-city or Kebele.

፪/ የአካባቢ ምርጫ ከአንድ ምርጫ ክልል በየደረጃው ለምክር ቤቶቹ የሚመረጡት ተወካዮች ቁጥር እያንዳንዱ ክልል በሚያወጣው ሕግ ይወሰናል፡፡

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ የህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት በኢ.ፌ.ዴ.ሪ. ህገ መንግሥት አንቀጽ ፶፭ (፪) (መ) እና አንቀጽ ፶፩ (፲፭) መሠረት የአካባቢ ምርጫዎችን በተመለከተ ሁሉም ሊያደርጋቸው የሚገቡ መለኪያዎችን የሚያስቀምጥ ህግ ሊያወጣ ይችላል።

፬/ የአካባቢ ምርጫን የሚመለከቱ የክልል ህጎች በህገ መንግሥቱ እና በዚህ አዋጅ ከተቀመጡ ምርጫን የተመለከቱ ድንጋጌዎች ጋር የተጣጣሙ መሆን ይኖርባቸዋል፡፡

፭/ በዚህ አዋጅ ለጠቅላላ ምርጫ የተደነገገው እንደ አግባብነቱ በአካባቢ ምርጫ ላይም የሚፈጸም ሆኖ ቦርዱ በየደረጃው የምርጫ ክልሎች ወይም ጣቢያዎች አደረጃጀት፣ የምርጫ አስፈጻሚዎችና ታዛቢዎች አመዳደብ፣ የመራጭ እና የእጩዎችን ምዝገባ ቦታና ሂደት፣ የግል እጩ ተወዳዳሪዎች የድጋፍ ፊርማ ብዛት እና ሌሎች ጉዳዮችን ይህን አዋጅ መሠረት በማድረግ በሚያወጣው መመሪያ ይወስናል፡፡

፱. የማሟያ ምርጫ

፩/ የማሟያ ምርጫ የሚካሄደው፦

ሀ) በየደረጃው ያሉ ምክር ቤቶች በተለያየ ምክንያት የተጓደሉባቸው አባላት እንዲሟሉላቸው ለቦርዱ ጥያቄ ሲያቀርቡ፣ ወይም

ለ) ተፈጻሚነት ባለው ህግ መሠረት የቀረበ የይውረድልን ጥያቄ ተቀባይነት ሲያገኝ ነው፡፡

፪/ ቦርዱ ጥያቄው በደረሰው ስድስት ወር ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ የማሟያ ምርጫ ያካሂዳል፡፡

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) እና (፪) የተደነገገው ቢኖርም አንድ ምክር ቤት የሥራ ዘመኑ ሊጠናቀቅ የቀረው ጊዜ ስድስት ወርና ከዚያ በታች ከሆነ የማሟያ ምርጫ አይካሄድም፡፡

፲. ድጋሚ ምርጫ

፩/ ድጋሚ ምርጫ ከሚከተሉት ምክንያቶች በአንዱ ሊካሄድ ይችላል፤

ሀ) በአዋጅ ቁጥር ፩ሺ፩፻፴፫/፪ሺ፲፩ እና በዚህ አዋጅ በተሰጠው ስልጣን መሠረት ቦርዱ የምርጫ ውጤት እንዲሰረዝና ድጋሚ ምርጫ እንዲካሄድ ሲወስን ወይም የፌደራል ጠቅላይ

2/ The number of representatives elected for councils at various level in a constituency for a local election shall be determined by regional laws.

3/ With out prejudice to the provision of sub-article (2) of this Article, the House of Peoples' Representatives may, in accordance with Article 55 (2) (d) and Article 51 (15) of the FDRE Constitution, pass a legislation related to local elections that sets standards applicable to these elections.

4/ Regional laws that pertain to local elections shall be in accordance with relevant elections provisions of the Constitution and this Proclamation.

5/ With out prejudice to the application of the provision of this Proclamation for general elections, as appropriate, to local elections; the Board shall, based on this Proclamation, issue a directive to determine the establishment of constituencies or polling stations, the assignment of polling officers and observers; voters and candidates' registration locations and processes; the the number of endorsement signatures for independent candidates and other matters.

9. By-Election

1/ By-election shall be conducted:

a) where councils at different levels request the Board to fill vacancies created for various reasons; or

b) where a recall request, lodged in accordance with the law, is accepted;

2/ The Board shall hold by-election within six months from receiving a request.

3/ Notwithstanding the provision of Sub-Articles (1) and (2) of this Article, no by-election shall be held to fill a vacancy of a council whose term ends within a period of six months or less.

10. Re-Election

1/ Re-election may be conducted for one of the following reasons:

a) When the Board decides to cancel an election result and order a re-election on the basis of the powers conferred on it by this Proclamation and Proclamation No.

ፍርድ ቤት በቀረበለት አቤቱታ ላይ ተመስርቶ የምርጫ መደገም ውጤትን የሚያስከትል ውሳኔ ሲወስን፤

ለ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፷፩(፫) መሠረት እጩ ተወዳዳሪዎች እኩል ድምፅ በማግኘታቸው ምክንያት አሸናፊውን መለየት ያልተቻለ እንደሆነ፡፡

፪/ ድጋሚ ምርጫ ሲካሄድ፡-

ሀ) ሌላ አዲስ የመራጮች ምዝገባ ሳያስፈልግ በምርጫ ክልሉ ወይም ችግሩ በተከሰተባቸው የምርጫ ጣቢያዎች ተመዝግበው በነበሩ መራጮች እንደገና ይካሄዳል፤

ለ) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) (ሀ) መሠረት ምርጫ እንዲካሄድ ሲወሰን አዲስ የእጩዎች ምዝገባ ሳያስፈልግ ቀድሞ በተመዘገቡ እጩዎች መካከል ብቻ ይደረጋል፤

ሐ)ለድጋሚ ምርጫ የምርጫ ቅስቀሳ ማድረግ የተከለከለ ነው፡፡

፫/ የድጋሚ ምርጫ ዝርዝር አፈፃፀም ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል፡፡

፲፩. ህዝበ ውሳኔ

፩/ ቦርዱ በህገ መንግሥቱ ወይም በሌሎች ህጎች መሠረት አግባብ ባለው አካል ሲወሰን የህዝብን ፍላጎት ለመለካት ወይም ለመወሰን ድምጽ እንዲሰጥ ህዝበ ውሳኔ የሚሰጥበትን ምርጫ ያዘጋጃል፡፡

፪/ ህዝበ ውሳኔው እንዲካሄድ ከወሰነው አካል ጋር በመመካከር ቦርዱ ህዝበ ውሳኔ ያስፈለገበትን ጉዳይ ለመለየት በሚያስችለው መልኩ የድምጽ መስጫ ጣቢያዎችን በማደራጀት ህዝበ ውሳኔውን ያከናውናል፡፡

፫/ ቦርዱ በህገ መንግሥቱ ስልጣን ከተሰጠው አካል ጋር በመመካከር ድምጽ የሚሰጥበትን ቀን፣ በህዝበ ውሳኔው በድምጽ ሰጪነት ለመሳተፍ ማሟላት የሚገባቸውን መስፈርቶች በድምጽ መስጫ ወረቀቱ ላይ የሚሠፍረው ለውሳኔ የቀረበው አማራጭ አጻጻፍ እና የህዝበ ውሳኔውን አስመልክተው የሚደረጉ የቅስቀሳ ዓይነቶችን ይዘት ይወስናል።

፬/ ዝርዝር አፈፃፀሙ ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል፡፡

1133/2019; or when the Federal Supreme Court, based on a petition submitted to it, passes a decision that has the effect of a re-election;

b) Based on Article 61 (3) of this Proclamation, where two or more candidates get equal votes and it is impossible to determine the winner.

2/ In the event of a re-election:

a) Without the need for a new voter registration, it shall be conducted with only the voters who had registered previously in a constituency or polling stations where the irregularities occurred;

b) where it has been decided to conduct a re-election in accordance with the provision of Sub-Article (1) (a) of this Article, only those candidates registered previously shall be eligible to contest in the re-election without having to conduct new candidate registration;

c) campaigning shall be prohibited during the re-election period.

3/ The Particulars of re-election shall be determined by a directive to be issued by the Board.

11. Referendum

1/ When an appropriate body decides based on the constitution or other laws, the Board shall organize a referendum to assess public interest or know the decision of the public.

2/ The Board, in consultation with the body which decided the holding of the referendum, shall conduct the referendum by organizing polling stations in a way convenient to execute the referendum.

3/ The Board shall, in consultation with the constitutionally authorized body, determine the polling date, the voters' criteria to participate in a referendum, the choices to be put on the ballot paper and the types and contents of campaigns relating to a referendum.

4/ Details shall be determined by a directive to be issued by the Board.

ምዕራፍ ሁለት

የምርጫ ማስፈጸሚያ አደረጃጀቶች

፲፪. ጠቅላላ

በአዋጅ ቁጥር ፩ሺ፩፻፴፫/፪ሺ፲፩ አንቀጽ ፯ በተሰጠው ስልጣን መሠረት ቦርዱ፡-

፩/ ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤቶችን በሁሉም ክልልሎችና ከዚያ በታች ባለ የአስተዳደር እርከኖች ያደራጃል፡፡ እንደየክልሉ ሁኔታ በዞን ወይም በምርጫ ክልል እርከን የሚቋቋሙ ጽህፈት ቤቶች የሥነ ዜጋና የመራጮች ትምህርት ይሰጣሉ፣ በእያንዳንዱ ጽሕፈት ቤት ውስጥ የሚቀመጥ ቋሚ የመራጮች መዝገብ ያደራጃሉ፤ በየጊዜው እያስተካከሉ የመረጃውን ወቅታዊነት እንዲጠበቅ ያደርጋሉ። የምርጫ ክልሎችን ለመወሰን ለሚደረጉ ጥናቶች ድጋፍ ይሰጣሉ፤ ሌሎች ለምርጫ የሚያስፈልጉ ዝግጅቶችና የማስተባበር ስራዎችን ያከናውናሉ፡፡ዝርዝሩ ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል፡፡

፪/ የምርጫ ክልሎችና የምርጫ ጣቢያዎችን በመላ አገሪቱ ያቋቁማል፡፡

፲፫. የምርጫ ክልሎችን ስለማቋቋም

፩/ ለጠቅላላ ምርጫ አፈፃፀም የሚያገለግሉ የምርጫ ክልሎች እንደሚከተለው ይደራጃሉ፡፡

ሀ) ለምርጫ አፈፃፀም ዓላማ የክልል መንግሥታት ድንበር እንደተጠበቀ ሆኖ አገሪቱ የወረዳ አስተዳደርን መሠረት በማድረግ የሚከፋፈሉ፤ በህዝብ ቆጠራ ውጤት መሠረት ማስተካከያ ሊደረግባቸው በሚችሉ ቋሚ የምርጫ ክልሎች ትከፋፈላለች፤

ለ) አገሪቱ እያንዳንዳቸው አንድ ተወካይ ለህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት የሚመረጥባቸው ከ፩፻፶ የማይበልጡ የምርጫ ክልሎች የሚኖሯት ሆኖ አከላለሉ የህዝብ ብዛትንና በልዩ ትኩረት ውክልና የሚሰጣቸው የህዝብ ብዛታቸው አነስተኛ የሆነ ብሔረሰቦችና ህዝቦችን ቁጥር መሠረት በማድረግ ይወሰናል። አነስተኛ የሕዝብ ብዛት ያላቸው ብሔረሰቦችና ህዝቦች የሚወከሉባቸውን የምርጫ ክልሎች ሳይጨምር ምርጫ ክልሎቹ ተቀራራቢ የሕዝብ ቁጥር ያላቸው ሆነው በመካከላቸው ያለው ከፍተኛ የህዝብ ቁጥር ልዩነት ከ፲፭ በመቶ መብለጥ የለበትም፤

CHAPTER TWO

ELECTION ADMINISTRATION LEVELS

12. General

The Board, in accordance with the powers bestowed on it by Article 7 of Proclamation No. 1133/2019, shall:

1/ Establish branch offices at regional and sub-regional levels. Depending on the circumstance of the region, zonal or constituency level branch offices may provide civic and voter education; prepare permanent voters' roll to be kept in each branch office; and periodically update information; support studies to determine constituencies and carries out other activities necessary for the preparation and coordination of election administration. The Board shall determine the in a directive.

2/ Establish constituencies and polling stations throughout the country.

13. Establishing Constituencies

1/ Constituencies serving for general elections shall be organized as follows:

a) For the purpose of holding elections, without affecting Regional States' Boundaries, the territories of the country shall be divided into permanent constituencies on the basis of Woreda administration, which may be re-arranged based on the census results;

b) The country shall have one representative per constituency to be elected to the House of Peoples' Representatives, where the total number of constituencies may not exceed 550; and the constituencies shall be determined on the basis of population and the number of minority nationalities and peoples with special representation. Except in the case of constituencies for the representation of minority nationalities and peoples, population of the constituencies shall be comparable and the highest number average population deviation between constituencies shall not exceed 15 percent;

ሐ) በህገ መንግሥቱ አንቀጽ ፶፬ መሠረት የተለየ ውክልና ያስፈልጋቸዋል ተብሎ የታመነባቸው ቁጥራቸው ከ፳ የማያንሱ የህዝብ ብዛታቸው አነስተኛ የሆነ ብሔረሰቦችና ህዝቦች የሚወከሉባቸው የምርጫ ክልሎች ይኖራሉ፤

c) There shall be constituencies for the representation of minority nationalities and peoples whose number is not less than 20 and which are deemed to require special representation in accordance with Article 54 of the Constitution;

መ) የህዝብ ብዛታቸው አነስተኛ በመሆኑ የተለየ ውክልና የሚያስፈልጋቸው ብሔረሰቦች ማንነት እና ቁጥር ቀድሞ በሚዘጋጅ ግልፅ መስፈርት መሠረት በፌደሬሽን ምክር ቤት ይወሰናል፡፡ እነዚህን የምርጫ ክልሎች በሚመለከት ቦርዱ ዝርዝር መመሪያ ሊያወጣ ይችላል፤

d) Minority nationalities which are deemed to require special representation shall be determined by the House of Federation based on clear criteria established in advance. The Board may issue a directive pertaining to these constituencies;

ሠ) የምርጫ ክልሎች ዝርዝር ቦርዱ በሚያቀርበው ጥናት መሠረት በፌዴሬሽን ምክር ቤት ከተወሰነ በኋላ የእጩዎች ምዝገባ ከሚጀመርበት እለት ፩፻፹ ቀናት አስቀድሞ ለህዝብ ይገለፃል፡፡

e) Once the list of constituencies is decided by the House of Federation based on the study submitted by the Board, it shall be announced to the public 180 days before the commencement of candidate registration.

፪/ በየደረጃው የሚካሄዱ የአካባቢ ምርጫዎች በየክልሉ ህግ መሠረት ለየምክር ቤቱ የሚመረጡትን አባላት ቁጥርና የመራጩን ብዛት መሠረት ያደረጉ ተመጣጣኝ የምርጫ ክልሎች በማቋቋም ይከናወናሉ፡፡

2/ Local elections held at different levels shall be conducted by establishing proportional constituencies in accordance with the region's laws and based on the number of council seats and the voters.

፫. እያንዳንዱ የምርጫ ክልል እንደ አግባብነቱ በአዋጅ ቁጥር ፩ሺ፩፻፴፫/፪ሺ፲፩ አንቀጽ ፮ (፩) ላይ የተጠቀሱት መስፈርቶች እንደተጠበቁ ሆነው እንደአስፈላጊነቱ ቦርዱ ሌሎች መስፈርቶችን ሊያወጣ ይችላል፤ ለስራ አመራር ቦርዱ አባልነት የተዘረዘሩትን መስፈርቶች የሚያሟሉ ፫ ሰዎችን የያዘ የምርጫ አስፈፃሚ ኮሚቴ ይኖረዋል፡፡

3/ Notwithstanding the criteria set out under Sub-Article (1) of Article 6 of Proclamation No. 1133/2019, the Board, as appropriate, may establish other criteria. Each constituency shall have a three-member Election Administration Committee that fulfills the criteria for membership of the Management Board.

፬/ ቦርዱ በእያንዳንዱ የምርጫ ክልል የአገር ውስጥ ወይም የውጭ ታዛቢ ተወካዮች በቋሚነት እንዲኖሩ ለማድረግ ጥረት ማድረግ አለበት።

4/ The Board shall make an effort to allocate in every constituency a stationary local or international observer.

፭/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) መሠረት የሚደረገው የምርጫ አስፈፃሚዎች ምልመላ እና ምደባ በምርጫ ክልሉ ለሚወዳደሩ የፓርቲና የግል ዕጩዎች ግልጽ እንዲሆን እና የምርጫ አስፈጻሚዎች ምልመላም የፆታ ተዋጽኦን የጠበቀ እንዲሆን ይደረጋል።

5/ The recruitment and assignment process for election officials conducted in accordance with Sub-Article (3) of this Article shall be transparent to political parties and independent candidates contesting in the constituency; and the recruitment of election officials shall ensure gender representation.

፮/ እያንዳንዱ ምርጫ ክልል ከህዝብ የሚመረጡ አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ የሚኖረው ሲሆን ኮሚቴው በምርጫ ክልሉ የምርጫ አስፈጻሚ ኮሚቴ አባል **ያለድምፅ የሚሳተፍበት** ሆኖ የየትኛውም የፖለቲካ ድርጅት አባል ያልሆኑ መልካም ሥነ ምግባር ያላቸው ሦስት አባላት ይኖሩታል፤ የፆታ ስብጥርን ታሳቢ ማድረግ አለበት።

6/ Each constituency shall have a Grievance Hearing Committee selected from the public, and this Committee shall include a constituency election executive member as a non-voter and shall have three members who are not members of any political party and who are known for their integrity; and shall consider gender representation.

፯. የምርጫ አስፈፃሚ እና አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ አባላትን አመራረጥና ሌሎች የዚህን አንቀጽ አፈጻጸም በሚመለከት ቦርዱ ዝርዝር መመሪያ ያወጣል።

7/ The Board shall issue a directive pertaining to the selection of members of election administration and Grievance Hearing Committee and the implementation of this provision.

፲፬. የምርጫ ክልል ስልጣንና ተግባራት

እያንዳንዱ የምርጫ ክልል የሚከተሉት ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል:-

፩/ ቦርዱ በሚያወጣው የጊዜ ሰሌዳ መሠረት:-

ሀ) የምርጫ ቁሳቁሶችን ለምርጫ ጣቢያዎች ያሰራጫል፤

ለ) ዕጩዎችን ይመዘግባል፣ መስፈርቱን ለሚያሟሉ ዕጩዎች የመታወቂያ ካርድ ይሰጣል።

፪/ ከምርጫ ጣቢያዎች የሚመጡ ሰነዶችና የምርጫ ቁሳቁሶች በአግባቡ ተሞልተው መምጣታቸውን ያረጋግጣል፣ ይረከባል፣ በጥንቃቄ እንዲያዙ ያደርጋል፤

፫/ ምርጫ ጣቢያዎች ተግባራቸውን በአግባቡ ማከናወናቸውን ይቆጣጠራል፤

፬/ በህግ መሠረት ለሚቀርቡ ቅሬታዎችና አቤቱታዎች ውሳኔ ይሰጣል፤

፭/ ከምርጫ ጣቢያ የመጡ የምርጫ ውጤቶችን በመደመር አሸናፊዎችን ከለየ በኋላ ጊዜአዊ ውጤት ለህዝብ ይፋ በማድረግ አስፈላጊ ቅጾችን በመሙላት ለቦርዱ ይልካል፤

፮/ የዕጩ ወኪሎችን ዝርዝር ለምርጫ ጣቢያዎች ያስተላልፋል፤

፯/ የምርጫ ክልሉን ሦስት አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ አባላትን በዚህ አዋጅና ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት ያስመርጣል፤

፰/ በምርጫ ክልሉ የሚወዳደሩ የፖለቲካ ድርጅቶችን የጋራ ምክክር ያስተባብራል፤

፱/ የምርጫ ሂደትንና ውጤትን በተመለከተ ከምርጫ ጣቢያ ለሚመጡ አቤቱታዎች አፋጣኝ ምላሽ ወይም ውሳኔ ይሰጣል፤

፲/ ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት የተመራጭ ነት መታወቂያ ለአሸናፊዎች ይሰጣል፤

፲፩/ ከቦርዱ ወይም ከክልሉ ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤት የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራት ያከናውናል።

14. Power and Duties of the Constituency

Each constituency shall have the following power and duties:

1/ Based on the timetable issued by the Board

a) distribute election materials to polling stations

b) register candidates and issue identity card to candidates to those who fulfill the criteria.

2/ Ascertain that documents and election materials that come from polling stations are properly filled; receive and securely keep these items;

3/ Supervise the proper functioning of polling stations;

4/ Decide on grievances and complaints submitted in accordance with the law;

5/ Determine winners by adding up results collected from polling stations, announce to the public the provisional results and complete necessary forms and submit same to the Board;

6/ Dispatch the list of candidates' agents to polling stations;

7/ Oversee the elections of three members of the constituency Grievance Hearing Committee in accordance with this Proclamation and a directive to be issued by the Board;

8/ Coordinate joint consultation of political parties contesting in the constituency;

9/ Provide quick response or decisions on complaints coming from polling station pertaining to the election process and result;

10/ Issue identification cards to winners of the election in accordance with a directive to be issued by the Board;

11/ Perform other duties assigned by the Board or the Regional Branch Office.

፲፭. የምርጫ ጣቢያዎች ስለማቋቋም

፩/ የምርጫ ጣቢያዎች ቦርዱ የአካል ጉዳተኞችን ልዩ ሁኔታ ጨምሮ የተለያዩ ታሳቢዎችን ግምት ውስጥ በማስገባት በሚወስነው ስፍራ

15. Establishment of Polling Stations

1/ The Board shall establish polling stations at locations that take into consideration the special conditions of the disabled and other factors, and

የሚቆቋሙ ሲሆን፤ አድራሻውም ለህዝብ የመራጮች ምዝገባ ከመጀመሩ ፲፭ ቀናት አስቀድሞ በይፋ መገለጽ አለበት፡፡

the address of the polling stations shall be announced to the public 15 days prior to the commencement of voter registration.

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገው ቢኖርም ቦርዱ በተለይ በአርብቶ አደር አካባቢዎች የአርብቶ አደሩን ህዝብ አኗኗር መነሻ በማድረግ ተንቀሳቃሽ የምርጫ ጣቢያዎችን ሊያቋቁም ይችላል፡፡ በዚህ ጊዜ የሕዝቡን የእንቅስቃሴ አቅጣጫ ተከትሎ የሚሰየሙትን ጣቢያዎች አድራሻ አስቀድሞ ለሕዝቡ መገለጽ አለበት።

2/ Notwithstanding the provision of Sub-Article (1) of this Article, the Board may establish mobile polling stations based on the lifestyle of pastoral communities. In this case, the Board shall announce to the public the address of the polling stations established based on the movement pattern of the pastoralists.

፫/ በይፋ ለሕዝብ የተገለጹ የምርጫ ጣቢያዎች የመራጮች ምዝገባ፣ የድምፅ መስጫ እና የቆጠራ ሥራዎችን የሚስተናገድባቸው ብቸኛ ስፍራዎች ናቸው።

3/ The polling stations announced to the public shall serve as the only locations where voter registration, casting and counting of votes take place.

፬/ ቦርዱ ለምርጫው አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው የምርጫ ጣቢያ ቦታዎችን ሊለዋውጥ ይችላል፡፡ ለውጡንም በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ለህዝብ እና ለተወዳዳሪዎች ይፋ መደረግ አለበት፡፡

4/ The Board may, if it deems necessary for the election, change the location of polling stations. The public and candidates shall be notified of the changes in accordance with Sub-Article (1) of this Article.

፭/ ወታደራዊ ካምፖች፣ የፖሊስ ጣቢያዎች፣ ቤተክርስትያናትና መስጊዶች፣ ሆስፒታሎች፣ መጠጥ ቤቶች፣ የፖለቲካ ወይም የሀይማኖት ድርጅቶች ህንፃዎች፣ የግል መኖሪያ ቤቶች የምርጫ ምዝገባና የድምፅ መስጫ ሥፍራ በመሆን ሊያገለግሉ አይችሉም፡፡

5/ Military camps, police stations, churches, mosques, hospitals, premises where alcoholic drinks are sold, buildings occupied by political or religious organizations and private residences shall not serve as a place where voter registration and voting take place.

፮/ እያንዳንዱ የምርጫ ጣቢያ የሚያስተናግደው የመራጮች ብዛት ከ፲፭፻፭ መብለጥ የለበትም፡፡

6/ The number of voters assigned to each polling station shall not exceed 1500.

፯/ ለአንድ የምርጫ ጣብያ በተከለለ አካባቢ ከአንድ የምርጫ ጣቢያ በላይ ማቋቋም አይቻልም፡፡

7/ There shall not be more than one polling station in an area designated for one polling station.

፰/ እያንዳንዱ ምርጫ ጣቢያ እንደአግባብነቱ በአዋጅ ቁጥር ፱፻፺፱/፪ሺ፲፱ አንቀጽ ፮(፩) ለቦርድ አባላት ምልመላ የተዘረዘሩትን መስፈርቶች የሚያሟሉ አምስት የምርጫ አስፈፃሚዎችን በአባልነት የያዘ ኮሚቴ ይኖረዋል፡፡ የምርጫ ጣቢያው ሃላፊ ኮሚቴውን በሰብሳቢነት ይመራል፡፡

8/ Each polling station shall, as appropriate, have a committee comprised of five electoral officers who fulfill the criteria set out in Article 6 (1) of Proclamation No. 1133/2019. The head of the polling station shall chair the committee.

፱/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፰) መሠረት የሚደረገው የምርጫ አስፈፃሚዎች ምልመላ ፆታዊ ውክልናን ታሳቢ በማድረግ እንዲከናወን ሂደቱም በምርጫ ክልሉ የሚወዳደሩ ፖለቲካ ፓርቲዎችና የግል ተወዳዳሪዎች እንዲያውቁት መደረግ አለበት።

9/ The recruitment of election officials conducted in accordance with Sub-Article (8) of this Article shall consider gender representation and the process shall be made known to political parties and independent candidates contesting in the constituency.

SAMUEL GIRMA

፲/ እያንዳንዱ የምርጫ ጣቢያ በምርጫ ጣቢያው ኃላፊ በሚመደብ የምርጫ አስፈጻሚ ኮሚቴ አባል ሰብሳቢነት የሚመራ አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ ይኖረዋል፤ ኮሚቴው ከሰብሳቢው በተጨማሪ ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት በምርጫ ክልሉ ከተመዘገቡ መራጮች መካከል የሚመረጡ፤ የማንም ፖለቲካ ድርጅት አባል ያልሆኑና በመልካም ሥነ ምግባራቸውና ሰብእናቸው የታወቁ አንድ ወንድ እና አንድ ሴት አባላት ይኖሩታል። ዝርዝሩ ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

10/ Each polling station shall have a Grievance Hearing Committee that is chaired by a member of the Elections Administration Committee selected by the head of the polling station; in addition to the chair, the Grievance Hearing Committee, based on a directive to be issued by the Board, shall have two members, selected from registered voters in the constituency, who are not members of any political party and known to have good ethics and integrity, and shall include one man and one woman. The Board shall determine the in a directive.

፲፩/ ቦርዱ በእያንዳንዱ ምርጫ ጣቢያ ቢያንስ አንድ የሃገር ውስጥ ወይም የውጭ ታዛቢ በቋሚነት እንዲገኙ ጥረት ያደረጋል። የታዛቢዎቹ ስብጥር በተቻለ መጠን ያታዊ ስብጥርን ታሳቢ ሊያደርግ ይገባል።

11/The Board shall make an effort to assign at least one stationary local or international observer in each polling station. The allocation of observers shall consider gender representation.

፲፮. <u>የምርጫ ጣቢያ ስልጣንና ተግባራት</u>

እያንዳንዱ ምርጫ ጣቢያ ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያና የጊዜ ሰሌዳ መሠረት የሚያከናውናቸው የሚከተሉት ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፤

16. <u>Powers and Duties of Polling Stations</u>

Each polling station shall have, in accordance with the directive and timetable issued by the Board, the following powers and duties:

፩/ መራጮችን ይመዘግባል፤

1/ Register voters;

፪/ ከምርጫ ክልሉ የሚላኩ የምርጫ ቁሳቁሶችን ተቀብሎ በጥንቃቄ ይይዛል፤

2/ Keep election materials dispatched from the constituency;

፫/ በዚህ አዋጅ መሠረት ሚስጥራዊነቱ የተጠበቀ ምርጫ ያካሂዳል፤

3/ Conduct elections that protects the secrecy of the ballot in accordance with this Proclamation;

፬/ በህጉ መሠረት የሚቀርቡለትን ቅሬታዎች ያስተናግዳል፤

4/ Entertain complaints submitted in accordance with the law;

፭/ የተሰጠውን የድምፅ ቆጠራ በማካሄድ ጊዜአዊ የምርጫ ውጤት በማስታወቂያ ሰሌዳ ላይ በመለጠፍ ለህዝብ ያሳውቃል፤

5/ Count votes and announce provisional results to the public by posting on a notice board;

፮/ የምርጫ ሰነዶችና ቁሳቁሶች በአግባቡ ተሞልተው እና ተጠብቀው ለምርጫ ክልሉ እንዲላኩ ያደርጋል፤

6/ Ensure proper completion, safeguarding and dispatching of election documents and materials to the constituency;

፯/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲፭ (፲) እና ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት የምርጫ ጣቢያውን አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ ሁለት አባላት ያስመርጣል፤

7/ Cause the selection of two members of the polling station Grievance Hearing Committee in accordance with Article 15 (10) of this Proclamation;

፰/ በምርጫ ሂደት ለሚከሰቱ ቅሬታዎችና አቤቱታዎች ፈጣን ምላሽ ይሰጣል፤ የማስተካከያ እርምጃ ይወስዳል፤

8/ Provide quick responses to grievances and complaints relating to electoral processes and take corrective measures.

፱/ ከቦርዱ፣ ከክልል ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤቱ ወይም ከምርጫ ክልል የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራት ያከናውናል።

9/ Perform other duties assigned by the Board, the Regional Branch Office or the Constituency Electoral Office.

፲፯. በልዩ ሁኔታ የሚቋቋም የምርጫ ጣቢያ

፩/ ቦርዱ ከምርጫ ክልላቸው ርቀው በካምፕ የሚኖሩ ወታደሮች፣ ሲቪል ሰራተኞች እና ቤተሰቦቻቸው፣ በከፍተኛ ትምህርት ተቋማት የሚማሩ ዜጎች፣ ከመኖሪያ ቀያቸው የተፈናቀሉ ዜጎች እንዲሁም በእስር ቤት የሚገኙ የመምረጥ መብታቸው ያልተገፈፈ ዜጎች በምርጫ የሚሳተፉበትን ሁኔታ ለማመቻቸት መራጮቹ በሚገኙበት ቦታ ወይም አካባቢ ልዩ ምርጫ ጣቢያ ሊያቋቁም ይችላል፡፡ ከላይ የተጠቀሱት መራጮች ድምፅ የሚሰጡበትን ቦታ፣ ድምጻቸው የሚቆጠርበትን የምርጫ ክልል እንዲሁም ተያያዥነት ያላቸውን ጉዳዮች ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ ይወስናል፡፡

፪/ ቦርዱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተጠቀሱት መራጮች ከምርጫው ቀን ቀደም ብለው እንዲመዘገቡና ድምጽ እንዲሰጡ በመወሰን በምርጫ የጊዜ ሰሌዳው ውስጥ ሊያካትት ይችላል፡፡

፫/ ቦርዱ በውጭ ሃገር በመኖራቸው ወይም በሌላ ምክንያት በአካባቢያቸው መምረጥ ለማይችሉ ዜጎች በምርጫ የሚሳተፉበት ልዩ ሥርዓት የሚዘረጋበትን መንገድ አጥንቶ ለህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ለውሳኔ ያቀርባል፡፡

፬/ ዝርዝር አፈፃፀሙ ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል፡፡

ክፍል ሦስት
ስለምርጫ አፈጻጸም
ምዕራፍ አንድ
የመራጮች ምዝገባ

፲፰. በመራጭነት ለመመዝገብ የሚያበቁ መመዘኛዎች

፩/ ማንኛውም ሰው፡-

ሀ) ኢትዮጵያዊ ዜጋ ከሆነ፤

ለ) በምዝገባው ዕለት ዕድሜው ፲፰ ዓመትና ከዚያ በላይ ከሆነ፤

ሐ) በምርጫ ክልሉ ቢያንስ ስድስት ወር የኖረ ከሆነ፣

በመራጭነት ሊመዘገብይችላል፡፡

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተቀመጡት መስፈርቶች መሟላታቸው በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፳፩ መሠረት የሚረጋገጥ ይሆናል።

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገው ቢኖርም ከዚህ በታች የተመለከቱት በመራጭነት ሊመዘገቡ አይችሉም፡፡

17. Special Polling Stations

1/ The Board may, for the purpose of enfranchising those living far from their constituency, establish special polling stations at or near the place where the voters are to be found: military who live in camps; civil servants and their family members; citizens attending higher learning institutions; internally displaced citizens; incarcerated citizens whose voting rights have not been stripped off. The Board shall determine the particulars in a directive for these voters, including the place where they will vote, the constituency where their votes are to be counted and other related matters.

2/ The Board, for the voters mentioned in Sub-Article (1) of this Article, may decide to allow them to register and vote earlier than the election day and incorporate the details in the election timetable.

3/ The Board shall conduct a study and submit same to the House of Peoples' Representatives for a decision on a special procedure to enfranchise citizens residing abroad or for those who cannot vote in their residence for other reasons.

4/ Implementation details shall be determined by a directive to be issued by the Board.

PART THREE
ELECTIONS ADMINISTRATION
CHAPTER ONE
VOTERS REGISTRATION

18. Voter Registration Requirements

1/ Any person may be registered as a voter, who:

a) is an Ethiopian citizen;

b) is 18 years old and above on the day of registration; and

c) has been residing within the constituency for at least 6 months.

2/ The fulfilment of the requirements listed under Sub-Article (1) of this Article shall be verified based on Article 21 of this Proclamation.

3/ Notwithstanding the provision of Sub-Article (1) of this Article, the following shall not be eligible to register as a voter:

ሀ) በአዕምሮ ህመም ምክንያት የመወሰን አቅም የሌለው መሆኑ ስልጣን ባለው አካል ወይም በበቂ ማስረጃ የተረጋገጠበት ሰው፤

ለ) የመምረጥ መብቱ በህግ ወይም አግባብ ባለው ህግ መሠረት በፍርድ ቤት ውሳኔ የተገደበበት ሰው።

፲፱. <u>የምዝገባ የጊዜ ሰሌዳ</u>

፩/ የጠቅላላ ምርጫ ምዝገባ በአገር አቀፍ ደረጃ ቦርዱ በሚወስናቸው ቀናት የሚጀመርና የሚጠናቀቅ ይሆናል። ቦርዱ የምዝገባ ቀናቱን ከመወሰኑ በፊት በምርጫው የሚሳተፉ የፖለቲካ ፓርቲዎችን ያማክራል።

፪/ ቦርዱ የመራጮች ምዝገባ የሚጀመርበትን ዕለት በምርጫ የጊዜ ሰሌዳው በማካተት ምዝገባው ከመጀመሩ ከ፲፭ ቀን በፊት ጀምሮ በተከታታይ በመገናኛ ብዙሃንና በማስታወቂያዎች አማካኝነት ለህዝቡ ይገልፃል።

፫/ ቦርዱ ከአቅም በላይ የሆነ ሁኔታ ሲያጋጥም ልዩ የምዝገባ ቀን ሊወስን ይችላል።

፬/ ከአቅም በላይ የሆነ ሁኔታ በማጋጠሙ ምክንያት የምዝገባ ጊዜ ያለፈበት ሰው በዚህ አዋጅ መሠረት በመራጭነት ለመመዝገብ የሚያስችለውን መስፈርት የሚያሟላ ከሆነ ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት በልዩ ሁኔታ ሊመዘገብ ይችላል።

፭/ ቦርዱ የአካባቢ ምርጫዎችን የምዝገባ ጊዜ ሰሌዳ የሚመለከተውን ክልል ህገ መንግሥት ወይም ሌሎች ተፈጻሚነት ያላቸውን ህጎች መነሻ በማድረግ ያወጣል። በጊዜ ሰሌዳው ዝግጅትን በተመለከተ ከፖለቲካ ፓርቲዎች ጋር ይመካከራል።

፳. <u>የምዝገባ ቦታ</u>

፩/ የመራጭ ምዝገባ በእያንዳንዱ ቀበሌ ውስጥ በሚቋቋሙና መራጮች ሄደው በሚመዘገቡባቸው የምርጫ ጣቢያዎች ብቻ ይከናወናል። ከምርጫ ጣቢያው ውጭ ቤት ለቤት እየዞሩ ወይም በየመንገዱ እየተዘዋወሩ ምዝገባ ማከናወን የተከለከለ ነው።

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገው ቢኖርም በአርብቶ አደሮች አካባቢ እንደ አስፈላጊነቱ ተንቀሳቃሽ የምዝገባ ጣቢያ በማቋቋም ወይም ቤት ለቤት በመሄድ የመራጮች ምዝገባ ማከናወን ይቻላል።

፫/ እያንዳንዱ የምርጫ ጣቢያ የራሱ የመራጮች መዝገብ ይኖረዋል።

a) A person who is proved to be incapable of making decisions due to mental disorder as confirmed by the relevant authority or sufficient evidence;

b) A person whose voting rights have been restricted by the decision of a court of law based on law or relevant law.

19. <u>Registration Timetable</u>

1/ Nationwide voter registration for general elections shall commence and conclude on dates fixed by the Board. The Board shall, before fixing the dates for registration, consult political parties contesting in the elections.

2/ The Board shall indicate the voter registration commencement date in its election timetable and continually announce the date to the public through mass media and advertisements 15 days prior to the commencement of the registration.

3/ The Board may decide a special registration date in case of force majeure.

4/ A person who fulfills the voter registration requirements under this Proclamation but was unable to register because of force majeure may be able to register in a special condition based on the directive to be issued by the Board.

5/ The Board shall issue voter registration timetable for local elections based on the Regional Constitution or other applicable laws. Preparation of the timetable shall be done in consultation with political parties.

20. <u>Place of Registration</u>

1/ Voter registration shall be conducted only at the polling stations established to register voters. It is prohibited to conduct registration outside the polling station, by going door-to-door or moving around.

2/ Notwithstanding the provisions of Sub-Article (1) of this Article, in pastoralist areas, voter registration may be conducted by establishing mobile registration stations or conducting door-to-door voter registration as necessary.

3/ Each polling station shall have its own Electoral Roll.

፳፩. የአመዘጋገብ ሥርዓት

፩/ ተመዝጋቢው በሚኖርበት የምርጫ ጣቢያ ማንነቱን የሚገልፅ የቀበሌ መታወቂያ ካርድ ወይም ፓስፖርት በመያዝ ለመመዝገብ ይችላል፡፡

፪/ የቀበሌ መታወቂያ ካርዱ ወይም ፓስፖርቱ ያልታደሰ ቢሆንም እንኳን ለምዝገባ ሊያገለግል ይችላል፡፡

፫/ የቀበሌ መታወቂያ ካርድ ማቅረብ ካልተቻለ በቅርቡ ፎቶግራፍ ተደርጎበት የተሰጠ እንደ የመንጃ ፈቃድ፣ የመኖሪያ የምስክር ወረቀት፣ ከውትድርና የተገለለበት ሰነድ፣ የትምህርት ቤት መታወቂያ የመሳሰሉ የመለያ ማስረጃዎች በመራጭነት ለመመዝገብ የሚያስችሉ ሰነዶች ተደርገው ይወሰዳሉ፡፡

፬/ ከዚህ በላይ የተጠቀሱት የመለያ ማስረጃዎች በማይኖሩበት ወቅት መዝጋቢዎች መራጩን ለይተው የሚያውቁት ከሆነ ወይም በገጠር አካባቢ ሲሆን በባህላዊና ልማዳዊ ዘዴ ተመዝጋቢውን ለመለየት የሚቻልበት ሁኔታ ካለ ቃለ ጉባኤ ተይዞ ምዝገባው ይከናወናል፡፡

፭/ የምርጫ ጣቢያው በተቋቋመበት ቀበሌ ኗሪ የሆኑ ለረዥም ጊዜ መኖራቸው የተረጋገጠ ሦስት ግለሰቦች ነዋሪዎች በሚሰጡት ምስክርነት ማስረጃ አልባውን ተመዝጋቢ ለመለየት ከተቻለ ሂደቱ በቃለ ጉባኤ ተይዞ ምዝገባው ሊከናወን ይችላል፡፡

፮/ በዚህ አንቀጽ ከተመለከቱት ማረጋገጫ መስፈርቶች በአንዱ መስፈርት ብቻ የመራጩን የነዋሪነት ቆይታ ማረጋገጥ ያልተቻለ እንደሆነ መዝጋቢዎች ከአንድ በላይ መስፈርቶችን በመጠቀም ያረጋግጣሉ፡፡

፯/ ለመመዝገብ ብቁ የሆኑና አቅም የሚያንሳቸው ሰዎች እና ዓይነስውራን በረዳቶቻቸው አማካኝነት በአካል ተገኝተው ሊመዘገቡ ይችላሉ፡፡

፰/ ለመራጭነት ብቁ የሆነ ሰው በተዘጋጀው የመራጮች መዝገብ ላይ ስሙ ይመዘገባል፡፡

፱/ በመራጭነት ለተመዘገበ ማንኛውም ሰው ሙሉ ስም ከነአያቱ፣ የሚኖርበት ክልል፣ ዞን፣ ወረዳ፣ ቀበሌ፣ የምርጫ ጣቢያ፣ የቤት ቁጥር፣ መንደር ወይም ጎጥ፣ የመዝገብ ቁጥር፣ የምዝገባ ተራ ቁጥር፣ የመዝገብ ገፅ፣ የመራጩ ፊርማ፣ የመዝጋቢው ፊርማ፣ የተመዘገበበት ቀን ተሞልቶ የመራጮች ምዝገባ መታወቂያ ካርድ ይሰጠዋል፡፡

21. The Registration Procedure

1/ A voter may be registered in a polling station where he resides by producing a Kebele identification card or a passport that proves his identity.

2/ The Kebele identification card or passport, even if expired, may serve for the purpose of registration.

3/ In the absence of a Kebele identification card, evidence of identity bearing a recent photograph of the voter, such as a driving license, residence identification card, military discharge document or student identity card, shall be deemed to be sufficient document for registration purpose.

4/ In the absence of evidence of identity provided hereinabove, registration may be carried out: upon recognition of the voter's identity by the registration officers; or, in the case of rural areas, if the voter can be identified through traditional or customary means; and after the incident is recorded in the minutes.

5/ Undocumented voters can be registered based on the testimonies of three individuals, whose long residence in the Kebele where the polling station has been established has been proven and after this event has been recorded in the minutes.

6/ When the voter’s residency requirement cannot be established using one of the criteria stated in this Articles, the registration officers shall determine residency using more than one criterion.

7/ Eligible voters who are frail or blind can register in person with the assistance of their aid.

8/ The name of a person who is eligible to vote shall be entered the electoral roll.

9/ Any person duly registered as a voter shall be issued with a voter registration card bearing his full name including his grandfather’s, the region, zone, Woreda and Kebele where he resides, designated polling station, house number, village or locality, registration number, register’s serial number, electoral roll page, voter's signature, registrar's signature and date of registration.

፲/ የመራጮች ምዝገባ የሚከናወነው ከምርጫ አስፈጻሚዎች ቢያንስ ሦስቱ በጣቢያው ሲገኙ ነው።

፳፪.የመራጮች መዝገብ ይዘት

የመራጮች መዝገብ በሚከተሉት አርዕስቶች ሥር መረጃ ለመሙላት የሚያስችሉ ዓምዶች ይኖሩታል:-

፩/ የምዝገባ ተራ ቁጥር፤

፪/ የምዝገባ ቀን፤

፫/ የተመዝጋቢው ሙሉ ስም ከነአያት፣

፬/ የትውልድ ቀን እና ዓ.ም፤

፭/ ዕድሜ፤

፮/ ፆታ፤

፯/ አካል ጉዳተኝነት፤

፰/ በምርጫ ክልሉ የኖረበት ጊዜ፣ (በወራት/በዓመት)፤

፱/ የምዝገባው ዕለት የፅህፈት ወይም የጣት ፊርማ፤

፲/ የምርጫ ዕለት የጽህፈት ወይም የጣት ፊርማ፤

፲፩/ የቤት ቁጥር/መንደር/ጎጥ/የቦታው ልዩ መጠሪያ፤

፲፪/ ልዩ አስተያየት/ምርመራ የሚሠፍርበት አምድ፣ በዚህ አምድ ጣቶች የሌሉት መራጭን አስመልክቶ ልዩ አስተያየት ይገለጽበታል፤

፲፫/ በልዩ ሁኔታ ለሚቋቋሙ የምርጫ ጣቢያዎች ከላይ ከተጠቀሱት መረጃዎች በተጨማሪ የመራጮቹ የተለዩ ሁኔታዎች የሚመዘገቡበት ዐምዶች።

፳፫. የሰነዶች ስርጭትና ርክክብ

፩/ ቦርዱ በምርጫው የጊዜ ሰሌዳ መሠረት ለምዝገባ የሚያስፈልጉትን ሰነዶች በወቅቱ ለምርጫ ጣቢያዎች እንዲደርስ ያደርጋል።

፪/ ቃለ ጉባኤዎችን ጨምሮ በምዝገባ አገልግሎት ላይ የዋሉ ሰነዶች እና የመራጮች መዝገቦች ርክክብ ሥነ ሥርዓትና ጊዜ ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት ይወሰናል።

፳፬. አንድ ጊዜ እና በአንድ ቦታ ብቻ ስለመመዝገብ

፩/ ማንኛውም መራጭ በአንድ ምርጫ ጣቢያ ከአንድ ጊዜ በላይ መመዝገብ ወይም በሌላ የምርጫ ጣቢያ ድጋሚ መመዝገብ የለበትም።

፪/ አንድ መራጭ አንድ የመራጭነት መታወቂያ ካርድ ብቻ ይኖረዋል።

10/Voter registration shall take place where a minimum of three of election officers are present.

22. Particulars of the Electoral Roll

The electoral roll shall have columns for entering the following particulars:

1/ Serial number of registrations;
2/ Registration date;
3/ Full name of voter, including grandfather's;
4/ Date and year of birth;
5/ Age;
6/ Gender;
7/ Disability;
8/ Duration of the residence within constituency (months/years);
9/ Signature or fingerprint on the day of registration;
10/Signature or fingerprint on the day of voting;
11/House number/village or locality/specific name of the area;
12/A column to enter special remarks; in this column, a special remark shall be made for a voter who is missing all fingers;
13/For special polling stations, besides the requirements listed above, a column to enter the voter's special conditions.

23. Distribution and Handover of Documents

1/ The Board, based on the election timetable, shall ensure the timely delivery of the necessary registration documents to polling stations.

2/ The timeline and procedure for the handover of documents used in registration and the electoral roll, including minutes, shall be determined based on a directive to be issued by the Board.

24. Registration Once and in One Place

1/ No voter shall be registered more than once in a polling station or in more than one polling station.

2/ A voter shall have only one voter's card.

፫/ ማንኛውም የመራጮች መታወቂያ ካርድ የጠፋበት ወይም የተበላሸበት መራጭ ከድምፅ መስጫው እለት በፊት በማንኛውም የምርጫ ጣቢያው የሥራ ጊዜ ፣ በድምፅ መስጫው እለት ከሆነ ደግሞ ምርጫ ሰዓቱ ከመጠናቀቁ በፊት ለምርጫ ጣቢያው ሊያመለክት ይችላል፡፡ በምርጫ ጣቢያ ጽህፈት ቤቱም የአመልካቹ ማንነት ከመራጮች መዝገብ ጋር ተመሳክሮ እና ጉዳዩ በቃለ ጉባኤ ተይዞ በምትኩ ሌላ ካርድ ሊሰጠው ወይም ድምፅ እንዲሰጥ ሊፈቀድለት ይችላል፡፡

3/ Any voter whose voter's card is lost or damaged may apply to the polling station during working hours prior to election day or before the end of voting hours if it is on election day. After verifying the identity of the voter against the voter register and recording the incident in the minutes, the voter may be issued a replacement card or allowed to vote.

፳፭. <u>ስለመራጮች መዝገብ መዘጋት</u>

25. <u>Closure of the Electoral Roll</u>

፩/ የቀኑ የምዝገባ ሥራ እንደተጠናቀቀ የመራጮች መዝገብ የዕለቱ የመጨረሻ ተመዝጋቢ ቁጥርና ቀኑን በተዘጋጀው የመፈራረሚያ ቅፅ ላይ ይሞላና የጣቢያው ምርጫ አስፈጻሚዎች ይፈራረሙበታል፡፡

1/ Upon conclusion of each day's registration, the last registered voter's serial number and date shall be filled in the form prepared for this purpose and signed by polling station electoral officials.

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) በተቀመጠው ሁኔታ የመራጮች ምዝገባ ወቅት እስኪጠናቀቅ ድረስ ምዝገባው ይቀጥላል፡፡ በምዝገባው የመጨረሻ ቀን በመዝገቡ ላይ ከመጨረሻው ተመዝጋቢ ቀጥሎ ባለው ክፍት ቦታ የጣቢያው ምርጫ አስፈጻሚዎች ተፈራርመውበት መዝገቡ ይዘጋል፡፡

2/ The registration procedures provided in Sub-Article (1) of this Article shall continue until the conclusion of the voter registration period. On the final day of the registration, the electoral officials, upon signing in the open space provided immediately after the last registered voter, shall close the electoral roll.

፫/ ቦርዱ በተለየ ሁኔታ ካልወሰነ በስተቀር መዝገቡ ከተዘጋና ከተፈራረመበት በኋላ በመዝገቡ ላይ አዲስ መራጭ አይመዘገብም የሚሰፍር ወይም የሚፃፍ ነገርም አይኖርም፡፡

3/ Unless otherwise determined by the Board, once the electoral roll is closed, no new voter shall be registered; nothing shall be entered or written on it.

፳፮. <u>የመራጮች መዝገብ ለህዝብ ግልፅ ስለማድረግ</u>

26. <u>Displaying the Electoral Roll to the Public</u>

፩/ የመራጮች ምዝገባ እንደተጠናቀቀ የመራጮች መዝገብ በምርጫ ጣቢያው ቅጥር ግቢ ውስጥ ለ፲ ቀናት ይፋ ወጥቶ ህዝብ በግልፅ እንዲያየው መደረግ አለበት፡፡

1/ Upon conclusion of voter registration, the electoral roll shall be officially displayed to the public in the premises of the polling station for 10 days.

፪/ በጣቢያው የሚወዳደሩ የፖለቲካ ፓርቲ ተወካዮች እንዲሁም የግል ተወዳዳሪዎች ወይም ተወካዮቻቸው ለምርጫ ጣቢያው ሃላፊ ጥያቄ በማቅረብ የመራጮችን መዝገብ መመልከት ይችላሉ፡፡

2/ Representatives of political parties or the independent candidates contesting in the polling station or their agents may inspect the electoral roll upon filing a request to the head of a polling station.

፫/ ምርጫው ከተጠናቀቀ በኋላ የመራጮች መዝገብ ወደ ቦርዱ ክልል ጽህፈት ቤት ወይም ለምርጫ ጣቢያው ቅርብ የሆነ የበታች እርከን የምርጫ ጽቤት ተወስዶ እንዲኖር መደረግ አለበት፡፡

3/ At the end of the elections, the electoral roll shall be deposited in the Board's regional branch office or a lower level elections office that is close to the polling station.

SAMUEL GIRMA

፳፯. <u>የምዝገባ ተቃውሞን በተመለከተ</u>

ማንኛውም ሰው ወይም የፖለቲካ ድርጅት በመራጭ ምዝገባ ላይ ተቃውሞ ካለው ተቃውሞውን ከነምክንያቱ ለምርጫ ጣቢያው ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ ሊያቀርብ ይችላል፡፡ የምርጫ ጣቢያው ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፩፻፶፪ መሰረት ይወስናል፡፡

፳፰. <u>ከምዝገባ ስለመሰረዝ</u>

፩/ ማንኛውም ተመዝጋቢ በአዕምሮ ህመም ምክንያት ለመወሰን ብቃት የሌለው መሆኑ ስልጣን ባለው አካል ወይም በበቂ ማስረጃ ካልተረጋገጠ ወይም በማጭበርበር የተመዘገበ ወይም በድጋሚ የተመዘገበ ወይም የሞተ ካልሆነ ወይም አግባብ ባለው ህግ መሠረት በተሰጠ የፍርድ ቤት ውሳኔ የመምረጥ መብቱ የተገደበ ካልሆነ በስተቀር በሚቀርብ ተቃውሞ ምክንያት ከመራጭነት ምዝገባ አይሰረዝም፡፡

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ከተዘረዘሩት ምክንያቶች ውስጥ አንዱ ሲከሰት ፍርድ ቤቶች፣ ሆስፒታሎች፣ እድሮች ወይም ሌሎች ስለጉዳዩ እውቀት ያላቸው የህብረተሰቡ አባላት ሁኔታው እንደተከሰተ በሁለት ቀናት ለቦርዱ የክልል ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤት ወይም ለምርጫ ክልል ወይም ለየምርጫ ጣቢያው ሪፖርት የማድረግ ግዴታ አለባቸው፡፡

፫/ የቦርዱ የክልል ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤቶች ወይም የምርጫ ክልሎች ወይም የምርጫ ጣቢያዎች በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት ማስረጃ እንደደረሳቸው በመራጭነት የተመዘገበው ሰው እንዲሰረዝ ማድረግ አለባቸው፡፡

፳፱. <u>ቋሚ የመራጮች መዝገብ</u>

፩/ ቦርዱ ለያንዳንዱ የምርጫ ክልል ቋሚ የመራጮች መዝገብ የሚዘጋጅበት እንዲሁም በየጊዜው የሚስተካከልበትና የሚከለስበት ሥርዓት እንዲኖር ሊያደርግ ይችላል፡፡

፪/ የመራጮች መዝገብ በክልልና ከዚያ በታች ባሉ እርከኖች በሚኖሩ የቦርዱ ጽህፈት ቤቶች በቦርዱ በሚሰየም ባለሙያ የሚመራና ከማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ባለስልጣን እና ከሌሎች አግባብነት ካላቸው ተቋማት ጋር በመቀናጀት የሚዘጋጅና በየጊዜው የሚከለስ ይሆናል፡፡

፫/ የመራጮች መዝገብ አዘገጃጀት፣ የመዝገቡ አያያዝና አከላለስ እንዲሁም የቴክኖሎጂ አጠቃቀምን አስመልክቶ ቦርዱ ዝርዝር መመሪያ ያወጣል፡፡

27. <u>Registration Complaints</u>

Any person or political organization with grievance on the voter's registration may lodge a complaint along with the reason with the Polling Station Grievance Hearing Committee. The Polling Station Grievance Hearing Committee shall decide in accordance with Article 152 of this Proclamation.

28. <u>Cancellation of Registration</u>

1/ No person, except when his insanity is verified by an authorized body or by sufficient evidence, registered fraudulently or more than once, deceased, or unless his voting rights have not been restricted by the decision of a court based on relevant law, shall be removed from the electoral roll because of a complaint lodged against him.

2/ When one of the incidents listed in Sub-Article (1) of this Article occurs, courts, hospitals, Idirs or other members of the community knowledgeable of the matter are obligated to report the matter to the Board's regional branch office, the constituency or the polling station within two days of the incident.

3/ The Board's regional branch office, the constituency or polling station shall, upon receiving evidence in accordance with Sub-Article (2) of this Article, cancel the name of the registered voter.

29. <u>Permanent Electoral Roll</u>

1/ The Board may set the procedures for the preparation of the permanent electoral roll, with periodic updates and revisions, for every constituency.

2/ The electoral roll shall be prepared and regularly revised by the Board's regional branch offices and lower level offices led by an expert appointed by the Board and in collaboration with the Central Statistic Authority and other relevant institutions.

3/ The Board shall issue a directive pertaining to the preparation, maintenance and revision of the electoral roll as well as the use of technology.

ምዕራፍ ሁለት

የዕጩዎች ምዝገባ

፴. የእጩ የምዝገባ ቦታ

የእጩ ምዝገባ ከምርጫው ዕለት ቢያንስ ፺ ቀን አስቀድሞ ቦርዱ ለእጩዎች ምዝገባ በሚያወጣው የጊዜ ሰሌዳ መሠረት በምርጫ ክልሎች ይከናወናል።

፴፩. ለእጩነት የሚያበቁ መመዘኛዎች

፩/ ማንኛውም ሰው፦

ሀ) ኢትዮጵያዊ ዜጋ የሆነ እና ለመመረጥ የተመዘገበ፤

ለ) በምዝገባ ዕለት እድሜው ፳፩ ዓመት ወይም ከዚያ በላይ የሆነው፣

ሐ) ከምርጫው ዕለት አስቀድሞ በምርጫ ክልሉ ውስጥ በመደበኛነት አንድ ዓመት ከኖረ ወይም የትውልድ ቦታው በእጩነት ሊቀርብበት በፈለገበት የምርጫ ክልል ውስጥ ከሆነ፤

መ) መወዳደር የሚፈልግበት ከተማ ወይም ወረዳ ከአንድ በላይ የምርጫ ክልሎችን የሚያቅፍ ከሆነ እና በከተማው ወይም በወረዳው ውስጥ ለሁለት ዓመት በመደበኛነት የሠራ ከሆነ በዚያው ከተማ ወይም ወረዳው በፈለገው የምርጫ ክልል፣

ሠ) በህግ ወይም በፍርድ ቤት ውሳኔ የመምረጥ ወይም የመመረጥ መብቱ ያልተገፈፈ፤

ረ) በአዕምሮ ህመም ምክንያት ለመወሰን ብቃት የሌለው መሆኑ ስልጣን ባለው አካል ወይም በበቂ ማስረጃ የተረጋገጠበት ካልሆነ፣

ሰ) በግል የቀረበ እጩ ከሆነ ራሱ፣ ለውድድር ያቀረበው የፖለቲካ ድርጅት ከሆነ ድርጅቱ ቦርዱ በዚህ አዋጅ መሠረት የሚያወጣውን የምርጫ ሥነ ምግባር ደንብ ተቀብሎ ከፈረመ፤

በእጩነት ሊቀርብ ይችላል።

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) (ሰ) የተደነገገው መመዘኛ፦

ሀ) በሥራ ወይም በትምህርት ምክንያት ከምርጫ ክልሉ ውጭ የነበረን ሰው፤

ለ) ከዚህ በፊት በምርጫ ክልሉ ተመርጦ በመስራት ላይ ያለን ሰው አይመለከትም።

CHAPTER TWO

REGISTRATION OF CANDIDATES

30. Location of Candidates Registration

Candidates registration shall be carried out in constituencies at least 90 days prior to the election day and in accordance with the Board's established timetable for candidate's registration.

31. Criteria for Candidature

1/ Any person shall be eligible to contest as a candidate who:

a) is an Ethiopian citizen and registered to be elected;

b) is 21 years of age or above on the date of registration;

c) has resided in the constituency of his intended candidature continuously for one year before the election day; or his place of birth is in the constituency of his intended candidature;

d) seeks to contest in a city or Worede that has more than one constituency and if he has been on a regular work duty for two years in the city or Woreda, then he can choose to contest in any constituency in that city or Woreda;

e) whose electoral rights have not been stripped of by law or the decision of a court;

f) is not declared as incapable of making effective decisions due to insanity verified by an authorized body or by sufficient evidence;

g) has accepted and signed, if an independent candidate himself or if put forward by political party that has put him forward as candidate – the party, the election code of conduct to be issued by the Board in accordance with this Proclamation.

2/ The criteria in Sub-Article (1) (g) of this Article shall not apply to a person:

a) who has been outside of the constituency on a duty or study;

b) who, having been previously elected in the constituency, is already in office.

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ከተደነገገው መመዘኛ በተጨማሪ በግል የቀረበ እጩ በአካባቢው መስተዳድር የተረጋገጠ እድሜያቸው ፲፰ ዓመትና ከዚያ በላይ ከሆናቸው እና የመምረጥ መብታቸው በህግ፣ በፍርድ ቤት ውሳኔ ወይም በአእምሮ ህመም ምክንያት ያልተገደበ የምርጫ ክልሉ ነዋሪዎች ውስጥ ከ፭ሺ የማያንስ የድጋፍ ፊርማ ማቅረብ አለበት፡፡ ሆኖም የግል እጩ ተወዳዳሪው የአካል ጉዳተኛ ማቅረብ ያለበት የድጋፍ ፊርማ ብዛት ከ፫ ሺ የማያንስ ይሆናል፡፡

3/ In addition to the criteria set out in Sub-Article (1) of this Article, an independent candidate shall secure endorsement signature of not less than 5,000 from the constituency's residents whose age is 18 years of age or above as verified by a local administrator; whose voting rights have not been restricted by law or a court decision or due to insanity. However, the endorsement signature for an independent candidate with physical disability shall not be less than 3,000.

፬/ በግል እጩዎች የሚቀርቡ የድጋፍ ፊርማዎች የሚረጋገጡበት መንገድ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፷፬ እና ፷፭ መሠረት ለፖለቲካ ፓርቲ ምዝገባ የሚቀርቡ የመስራች አባላት ፊርማዎች ትክክለኛነት ከሚረጋገጥበት መንገድ ጋር ተመሳሳይ ይሆናል።

4/ The verification process of authenticity of the endorsement signatures submitted by independent candidates shall be similar to the verification of the authenticity of the endorsement signatures of founding members required for political parties' registration in accordance with Articles 64 and 65 of this Proclamation.

፭/ የግል እጩው ድጋፉን ያልሰጠ ሰው የሰጠ በማስመሰል፣ በሃሰት ስምና ፊርማ በማዘጋጀት፤ የሌለ ሰው እንዳለ በማስመሰል ወይም በሌላ የተጭበረበረ መንገድ የድጋፍ ፊርማ ማቅረቡ በማናቸውም ሰው በሚቀርብ ጥቆማ ወይም ቦርዱ በራሱ በሚያደርገው ማጣራት ከተረጋገጠበት አግባብ ባለው የወንጀል ሕግ መሠረት የሚወሰደው እርምጃ እንደተጠበቀ ሆኖ፤ የእጩነት ምዝገባ ማመልከቻው ውድቅ ሆኖ ወይም ምዝገባው ተሰርዞ ለሚቀጥሉት ሦስት ዓመታት በግል እጩነትም ሆነ በፖለቲካ ፓርቲ አመራር ወይም አባልነት እንዳይሳተፍ መደረግ አለበት፡፡

5/ If an independent candidate has been found submitting fraudulent endorsement signatures from persons who did not express their support, uses fictitious name and signature or does any other act of fraud ascertained based a person's report or the Board's investigation, without prejudicing to the punishment based on the criminal law, the candidate's application shall be rejected or his registration revoked and the person shall be barred for three years from participating as an independent candidate or as a political party leader or member.

፴፪. <u>የእጩ አቀራረብ</u>

32. <u>Candidates Nomination</u>

፩/ ማንኛውም በህግ የተመዘገበ የፖለቲካ ፓርቲ በዚህ አዋጅ መሠረት በሚካሄድ ምርጫ መስፈርቱን የሚያሟላ እጩ በማቅረብ ሊወዳደር ይችላል፡፡

1/ Any legally registered political party may compete in elections conducted in accordance with this Proclamation by nominating candidates who fulfill the criteria.

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የፖለቲካ ፓርቲ እጩዎች ሁሉ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፴፩(፩) የተዘረዘሩትን መስፈርቶች ማሟላታቸውን ከማረጋገጥ በተጨማሪ እያንዳንዱ እጩ ለህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት የሚወዳደር ከሆነ በሚወዳደርበት የምርጫ ክልል ከሚኖሩ መራጮች ሁለት ሺ፣ አካል ጉዳተኛ ከሆነ

2/ Notwithstanding the provision of Sub-Article (1) of this Article, political party candidates, besides fulfilling the criteria outlined in Article 31 (1) of this Proclamation, each candidate competing for a House of Peoples' Representative seat shall produce 3,000 endorsement signatures from voters residing in the constituency where he is contesting, and a candidate with physical disability shall

አንድ ሺ አምስት መቶ የድጋፍ ፊርማ፣ ለክልል ምክር ቤት የሚወዳደር ከሆነ ደግሞ አንድ ሺ፣ አካል ጉዳተኛ ከሆነ ሰባት መቶ ሃምሳ የድጋፍ ፊርማ ማቅረብ ይኖርበታል።

produce 1,500 endorsement signatures, respectively; and a candidate contesting for a regional council seat shall produce 1,000 endorsement signatures and the candidates with physical disability shall produce 750 endorsement signatures, respectively.

፫/ በፖለቲካ ድርጅት ተወክለው የሚወዳደሩ እጩዎችን ዝርዝር ለቦርዱ የሚያሳውቀው የድርጅቱ፣ የግንባሩ ወይም የቅንጅቱ ሀላፊ ወይም ወኪሉ ይሆናል።

3/ The list of political party nominated candidates shall be submitted to the Board by the leader or representative of the political party, front or coalition.

፬/ በፖለቲካ ድርጅት ተወክሎ ለሚቀርብ እጩ በፓርቲው መወከሉን እና በእጩነት ለመቅረብ መስማማቱን የሚገልጽ ሰነድ ከእጩነት ማስረጃው ጋር ተያይዞ መቅረብ አለበት።

4/ Political party nominated candidates shall present an evidence of nomination by a party and consent of the person to be nominated along with details of candidature.

፭/ የፖለቲካ ፓርቲዎች ግንባር ወይም ቅንጅት በአንድ የምርጫ ክልል ለአንድ የምክር ቤት መቀመጫ ማቅረብ የሚችለው አንድ እጩ ተወዳዳሪ ብቻ ይሆናል።

5/ Front or coalition of political parties shall nominate only one candidate for a single council seat in a constituency.

፮/ ማንኛውም እጩ ተወዳዳሪ በግንባር በመቅረብ መመዝገብ አለበት።በግንባር ቀርቦ መመዝገብ ካልቻለ ለእጩነት የሚያበቁ መስፈርቶች ማሟላቱን የሚያረጋግጡ ተጨባጭ የሰነድ እና እንደአግባብነቱ የሰው ማስረጃዎች ቀርበው እጩውን ባቀረበው ፖለቲካ ፓርቲ አማካኝነት ሊመዘገብ ይችላል።

6/ Any candidate shall register in person. Where the candidate is unable to register in person, he may register through the political party nominating him, provided that the documentary evidences are presented, and where necessary, witnesses ascertain that he fulfills the candidature criteria.

፯/ የእጩዎች ምዝገባ ከምርጫ ክልሉ የምርጫ አስፈጻሚዎች ቢያንስ ሁለቱ ባሉበት መከናወን አለበት።

7/ Candidate registration shall be conducted where at least two election officials are present.

፴፫. <u>በምርጫ ስለሚወዳደሩ የመንግሥት ሰራተኞች</u>

33. <u>Civil Servants Contesting Elections</u>

፩/ ማንኛውም የመንግስት ሠራተኛ፡-

1/ Any civil servant:

ሀ) በግሉ ወይም የፖለቲካ ፓርቲ አባል በመሆን ለምርጫ መወዳደር ይችላል።

a) may contest in an election as an independent candidate or as a member of a political party;

ለ) የመንግሥት ሰራተኛ በህዝብ ምርጫ ለመወዳደር ተወዳዳሪ ሆኖ ሲቀርብ የምርጫ ቅስቀሳ በሚካሄድበት ወቅት እና ምርጫው በሚከናወንበት ጊዜ ያለደመወዝ ፈቃድ እንዲሰጠው ይደረጋል።

b) contesting in an election shall be granted leave without pay during the campaign period and election time;

ሐ)በሁሉም ደረጃ ለሚገኙ ምክር ቤቶች ምርጫ እንቅስቃሴ በሚሳተፍበት ጊዜ በማንኛውም የቀጣሪው የመንግሥት መስሪያ ቤት ንብረት መገልገል አይፈቀድለትም።

c) contesting for council seats at any level is prohibited from using the properties of the employing government office when campaigning during the election time.

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገው ቢኖርም ዳኞች፣ ዓቃቤ ሕጎች፣ ወታደሮች፣ ፖሊስ እና ሌሎች የጸጥታ ሃይሎች፣ የደህንነት

2/ Notwithstanding the provision of Sub-Article (1) of this Article, judges, prosecutors, soldiers, the police and other law enforcement forces, security agency workers

ሰራተኞች፣ እና የቦርዱ ሰራተኞች በግል ወይም የፖለቲካ ፓርቲ እጩ ተወዳዳሪ ሆነው ከቀረቡ የያዙትን የመንግሥትሥራ መልቀቅ አለባቸው።።

፫/ ዳኞች፣ ዐቃቤ ሕጎች፣ ወታደሮች፣ ፖሊስ እና ሌሎች የጸጥታ ሃይሎች፣ የደህንነት ሰራተኞች እና የቦርዱ ሰራተኞች በምርጫ ውድድር ጊዜ ማንኛውንም ተወዳዳሪ ለማስመረጥ በመደገፍ፣ በመናገር፣ በመፃፍና በመሳሰሉት ተሳታፊ መሆን የለባቸውም።።

3/ Judges, prosecutors, soldiers, members of the police and other law enforcement forces, security agency workers and employees of the Board shall not participate in the support of the election of any candidate through speeches, writings and similar activities during the election period.

፴፬.<u>የእጩ የድጋፍ ፊርማ ስለመስጠት</u>

አንድ የመምረጥ መብት ያለው ነዋሪ በምርጫ ክልሉ ለውድድር ከቀረቡት መቀመጫዎች ቁጥር እጥፍ በላይ ለሆኑ እጩዎች የድጋፍ ፊርማ መስጠት አይችልም።።

34. <u>Candidates Signature Endorsement</u>

A resident of a constituency who is eligible to vote shall not provide endorsement signatures for candidates whose number is more than twofold of the seats.

፴፭. <u>የእጩነት የመታወቂያ ካርድ ስለ መስጠት</u>

፩/ በዚህ አዋጅ በአንቀጽ ፴፪ መሠረት ለውድድር የሚቀርበው እጩ ከተለየ በኋላ በዕጩዎች መመዝገቢያ ቅፅ ስሙ እንዲሰፍር ተደርጎ የእጩነት መታወቂያ ካርድ ይሰጠዋል።።

፪/ የፖለቲካ ድርጅት እጩዎች የእጩነት መታወቂያ ካርድ ለእጩዎቹ ወይም ላስመዘገባቸው ድርጅት ሊሰጥ ይችላል።።

35. <u>Issuance of Candidature Certificate</u>

1/ A candidate identified in accordance with Article 32 shall be entered into the candidate registration form and issued with a candidature certificate.

2/ Candidature certificates of political organization candidates may be given to the candidate or to the nominating organization.

፴፮.<u>እጩዎችን ለህዝብ ስለማሳወቅ</u>

እጩዎች በዚህ አዋጅ መሠረት ከተለዩ በኋላ የዕጩዎች ምዝገባ ከተጠናቀቀበት ጊዜ ጀምሮ የምርጫ ክልሉ ጽህፈት ቤት የተወዳዳሪ እጩዎችን ስም ዝርዝር ለህዝብ ይፋ ያደርጋል።።

36. <u>Announcement of Candidates to the Public</u>

Once the candidates are identified in accordance with this Proclamation, commencing with the end of candidate registration, the constituency election office shall announce to the public the list of candidates.

፴፯.<u>የእጩዎች የመለያ ምልክቶች</u>

፩/ ማንኛውም እጩ የሚወዳደርበትን መለያ ምልክት ሊያቀርብ ወይም ቦርዱ ከሚያዘጋጃቸው መለያ ምልክቶች መርጦ ሊይዝ ይችላል።።

፪/ የአንድ የፖለቲካ ፓርቲ እጩዎች በሁሉም የምርጫ ደረጃዎች አንድ ዓይነት ምልክት ሊጠቀሙ ይችላሉ።።

፫/ የአንድ የፖለቲካ ፓርቲ እጩዎች ለየምክርቤቱ ምርጫ በሁሉም የምርጫ ክልሎች አንድ ዓይነት መለያ ምልክት መጠቀም አለባቸው።።

፬/ አንድ የፖለቲካ ፓርቲ ወይም የግል እጩ ባለፈው ምርጫ የተጠቀመበትን ምልክት ቅድሚያ ተሰጥቶት እንዲመርጥ መደረግ አለበት።።

37. <u>Candidature Symbols</u>

1/ Any candidate may submit his candidature symbol or choose from those prepared by the Board.

2/ Candidates of one political party may use the same symbol at all election levels.

3/ Candidates of a political party competing for council seats shall use the same symbol in all constituencies.

4/ A political party or independent candidate shall be given priority to choose the symbol he used in previous elections.

፭/ በምርጫ መለያ ምልክት ዙርያ በሚነሱ አለመግባባቶች ምክንያት አቤቱታ ሲቀርብለት የስራ አመራር ቦርዱ አስፈላጊውን ውሳኔ ይሰጣል፡፡

፮/ ማንኛውም መለያ ምልክት፡-

ሀ) ከሌሎች እጩዎች መለያ ምልክት ጋር የማይመሳሰል፤

ለ) በብሔር ብሔረሰብ፣ በዘር፣ በሃይማኖት መካከል በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ ጥላቻና ግጭት ሊቀሰቅስ ከሚችል ነገር ወይም ሁኔታ ጋር ግንኙነት የሌለው፤

ሐ) የጦርነት ወይም የሌላ ህገወጥ ድርጊት መልዕክት የማያስተላልፍ፤

መ) ከፌደራልም ሆነ ከክልል መንግሥታት ሰንደቅ አላማ ወይም አርማ ወይም ከሌሎች የፖለቲካ ፓርቲዎች አርማ ወይም ከልዩ ልዩ ዓለም አቀፍ ድርጅቶች ዓርማና ሰንደቅ ዓላማ ወይም ከሃይማኖትድርጅቶች ምልክቶች ጋር የማይመሳሰል፤

ሠ) የህዝብን ሞራል፣ መልካም ሥነ ምግባር እና የመሳሰሉትን የማይጥስ መሆን፤

አለበት፡፡

፯/ ቦርዱ በድምጽ መስጫ ወረቀት ላይ የእጩዎች ምስልና የመለያ ምልክቶችን አቀማመጥ፣ ቅደም ተከተልና እንዲሁም ተያያዥነት ያላቸው ጉዳዮች ለተወዳዳሪ ፓርቲዎች እና የግል እጩዎች ግልጽ በሆነ መንገድ በመመሪያ ይወስናል።

፴፰. <u>የእጩ የመለያ ምልክት መለወጥና መተካት</u>

፩/ ቦርዱ በአንቀጽ ፴፯ መሠረት አንድን የፖለቲካ ፓርቲ ወይም የግል እጩ መለያ እንዲለውጥ ለማዘዝ ይችላል፡፡

፪/ የእጩ መለያ ምልክት እንዲለወጥ በቦርዱ ሲወሰን የእጩዎች ምዝገባ ከተጠናቀቀበት ጊዜ ጀምሮ በአስራ አምስት ቀን ውስጥ የፖለቲካ ፓርቲው ወይም የግል እጩው ውሳኔውን እንዲያውቀውና ተለዋጭ ምልክት እንዲያቀርብ ወይም እንዲመርጥ መደረግ አለበት፡፡

፫/ የፖለቲካ ፓርቲም ሆነ የግል እጩ ቀደም ሲል የመረጠውን ምልክት በሌላ ለመለወጥ ሲፈልግ የእጩዎች ምዝገባ ከተጠናቀቀበት ጊዜ አንስቶ በአስር ቀናት ውስጥ ለውጡን ለቦርዱ በጽሑፍ ማሳወቅ አለበት፡፡

፴፱. <u>የእጩዎች ከውድድር መውጣትና መተካት</u>

፩/ አንድ የፖለቲካ ፓርቲ ወይም የግል እጩ ከውድድር ራሱን ሊያገል ይችላል፡፡

5/ The Management Board shall give appropriate decision on disputes regarding elections symbols.

6/ Any symbol shall not:

a) be similar to that of other candidates;

b) be in anyway related to anything or condition that may trigger directly or indirectly hatred or conflict between nation and nationality, race or religion;

c) convey a message of war or any unlawful act;

d) have resemblance to the flags or emblems of the Federal or Regional Governments, other political parties' emblems; flags or emblems of various International Organizations, or Religious Organizations' symbols;

e) violate public moral, ethics and other related matters.

7/ The Board shall determine in a directive the ballot paper layout of the candidates' images and symbols, the sequence and related matters in a manner that is clear to political parties and independent candidates.

38. <u>Change and Replacement of Candidature Symbols</u>

1/ The Board may, in accordance with Article 37, order a political party or an independent candidate to change his symbol.

2/ When the Board decides for a change of a candidature symbol, it shall communicate that decision to the political party or the independent candidate within fifteen days after the closing of candidate registration and request him to submit or choose a replacement symbol.

3/ When a political party or an independent candidate is interested in replacing a symbol chosen earlier, the change shall be notified to the Board in writing within ten days after the closing of candidate registration.

39. <u>Withdrawal and Replacement of Candidates</u>

1/ A political party or an independent candidate may withdraw from an election.

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ከውድድር ራሱን ያገለለ የፖለቲካ ፓርቲ እጩ ለወከለው የፖለቲካ ፓርቲ በጽሑፍ ማሳወቅ አለበት፡፡

፫/ የፖለቲካ ፓርቲ እጩውን መለወጥ ወይም መተካት የሚችለው እጩው ራሱን ካገለለበት ቀን ጀምሮ በአንድ ሳምንት ጊዜ ውስጥ ወይም እጩው ራሱን ያገለለው የእጩ ምዝገባ የጊዜ ሰሌዳ ካለቀ በኋላ ከሆነ ከድምጽ መስጫው ቀን ከአንድ ወር በፊት ባለው ጊዜ ውስጥ ብቻ ነው፡፡ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፴፪ ላይ የተቀመጠው መስፈርት በተተኪነት በሚቀርብ እጩ ላይም ተግባራዊ ይሆናል፡፡

፵. <u>የእጩ መሞት</u>

፩/ የአንድ የፖለቲካ ፓርቲ እጩ ተወዳዳሪ የእጩ ምዝገባ ጊዜ ካለፈ በኋላ የሞተ እንደሆነ እጩው የሞተበት የፖለቲካ ድርጅት ከድምጽ መስጫው ቀን አንድ ወር በፊት ባለው ጊዜ ውስጥ ሌላ እጩ ሊተካ ይችላል፡፡

፪/ አንድ ወደ ውድድር የገባ የፖለቲካ ፓርቲ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት በተባለው ጊዜ ውስጥ ተተኪ ካላቀረበ ወይም የፖለቲካ ፓርቲ እጩ የሞተው የምርጫው ቀን ሊደርስ ከአንድ ወር ያነሰ ጊዜ ሲቀረው እንደሆነ ምርጫው ባሉት እጩዎች መካከል በተያዘለት ጊዜ ውስጥ ይከናወናል፡፡

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተገለፀው ቢኖርም እጩ የሞተበት የፖለቲካ ፓርቲ ተተኪ እጩ ማቅረብ እንደማይችል በጽሑፍ የገለፀ እንደሆነ የምርጫው ውድድር ባሉት እጩዎች መካከል በተያዘለት ጊዜ ይካሄዳል፡፡

፬/ በአንድ የምርጫ ክልል የቀረበው እጩ አንድ ብቻ ከሆነና የሞተ እንደሆነ ቦርዱ በሚያወጣው የጊዜ ሰሌዳ መሰረት አዲስ እጩዎች እንዲመዘገቡ ተደርጎ ምርጫ ይከናወናል፡፡

፵፩. <u>በአንድ ምርጫ ክልል ብቻ ስለመወዳደር</u>

፩/ አንድ ሰው በእጩ ተወዳዳሪነት መቅረብ የሚችለው በአንድ የምርጫ ክልል ብቻ፣ ለአንድ የሕዝብ ተወካዮች ወይም የክልል ምክር ቤት ወንበር ብቻ ይሆናል፡፡

፪/ አንድ እጩ ተወዳዳሪ በእጩዎች ምዝገባ የጊዜ ሰሌዳ ውስጥ ከአንዱ የምርጫ ክልል ወደ ሌላው የምርጫ ክልል ተዛውሮ በህጉ መሠረት እንደ አዲስ ተመዝግቦ ለመወዳደር ይችላል፡፡ አፈፃፀሙ በቦርዱ ይወሰናል፡፡

2/ A political party candidate who has withdrawn from the election in accordance with sub-article (1) of this Article shall notify his decision in writing to the political party that has nominated him.

3/ A political party may change or replace a candidate only within a week of the withdrawal of the candidate; or where the candidate withdraws after the end of candidate registration period, replacement can be done only during the month prior to voting day. The criteria provided uner Article 32 of this Proclamation shall be applicable to the replacement candidate.

40. <u>Death of a Candidate</u>

1/ Where a candidate of a political party dies after the end of the candidate registration time, the political organization of the deceased candidate may replace the candidate within a period of one month prior to voting date.

2/ Where a political party contesting for election has not submitted a replacement in accordance with Sub-Article (1) of this Article, or the political party's candidate dies in less than a month time to election day, the election shall continue with the remaining candidates in accordance with the scheduled timetable.

3/ Notwithstanding the provision of Sub-Article (1) of this Article, where a political party informs the Board in writing that it cannot replace the deceased candidate, the election shall continue with the remaining candidates in accordance with the scheduled timetable.

4/ Where there is a single candidate in a constituency and that candidate has died, then the election shall be conducted according to a timetable set by the Board to register new candidates.

41. <u>Contesting Only in One Constituency</u>

1/ A person may be nominated as a candidate only in one constituency and only for a single seat for House of Peoples' Representatives or Regional Council seat;

2/ A candidate may transfer from one constituency to another during the period of candidate registration and get registered afresh and contest there in accordance with the law. Implementation thereof shall be determined by the Board.

፵፪. <u>ለምርጫ የተመዘገቡ የእጩዎች ልዩ መብት</u>

፩/ ለምርጫ የተመዘገቡ እጩዎች ከባድ ወንጀል ሲፈፅሙ እጅ ከፍንጅ ካልተያዙ በስተቀር ምርጫው እስከሚጠናቀቅ ድረስ በወንጀል ተጠርጥረው አይያዙም፡፡

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) እንደተጠቀሰው እጅ ከፍንጅም ባይሆን ዕጩዎች ህገወጥ ድርጊት የፈፀሙ እንደሆነ ሕጋዊ እርምጃ ሊወሰድባቸው የሚችለው የምርጫው ውጤት በቦርዱ አማካኝነት በይፋ ለህዝብ ከተገለፀ በኋላ ብቻ ይሆናል፡፡

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) የተደነገገው ቢኖርም አሸናፊው ሰው በምርጫ ወቅት በፈፀመው ወንጀል የሚጠየቀው በሚመለከተው ምክር ቤት የህግ ከለላው ሲነሳ ብቻ ነው፡፡

<u>ምዕራፍ ሦስት</u>
<u>የምርጫ ዘመቻ</u>

፵፫. <u>የምርጫ ቅስቀሳ ዘመቻ ስለማካሄድ</u>

፩/ አንድ እጩ ተወዳዳሪ በእጩነት ተመዝግቦ የመታወቂያ ካርድ ካገኘበት ቀን አንስቶ ምርጫው አራት ቀን እስኪቀረው ድረስ ከአስተዳደሩም ሆነ ከማዘጋጃ ቤት ፈቃድ መጠየቅ ሳያስፈልገው፣ በጽሑፍ በማሳወቅ ብቻ እና ሕጋዊ ግዴታዎቹን በማክበር በራሱም ሆነ በደጋፊዎቹ አማካኝነት የድጋፍ ስብሰባዎችን የመጥራት ወይም ሰላማዊ ሰልፍ የማደራጀት መብት አለው፡፡ እንዲሁም ለምርጫ ውድድሩ ይጠቅሙኛል ያላቸውን መረጃዎች ከቦርዱ የማግኘት መብት ይኖረዋል፡፡

፪/ እጩዎችና ደጋፊዎቻቸው ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት የሚያካሂዱት የምርጫ ውድድር እንቅስቃሴ ድምጽ መስጠት ከመጀመሩ ከአራት ቀናት በፊት መጠናቀቅ አለበት፡፡

፫/ የምርጫ ውድድር እንቅስቃሴ ህገ መንግሥቱና አግባብነት ያላቸውን ሌሎች ህጎች፣ የመራጮችን መብት፣ የሌሎች እጩዎችን የመወዳደር መብት በማክበር በሰላማዊና በዴሞክራሲያዊ መንገድ መካሄድ አለበት፡፡

፬/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተጠቀሱት መብቶች በህግ ከተመለከቱት ድንጋጌዎች ውጭ ተፈፃሚ ሊደረጉ አይችሉም፡፡

፭/ ምርጫውን ሰላማዊ እና ፍትሐዊ ለማድረግ እንዲቻል ቦርዱ የምርጫ ቅስቀሳ የሥነ ምግባር ደንብ ያወጣል፡፡

42. <u>Special Right of Candidates Registered for Election</u>

1/ Candidate registered for election shall not be arrested except in the case of flagrant delicto for a serious offence.

2/ Where the case is not flagrant delicto as stated in Sub-Article (1) of this Article, legal measures may be taken against a candidate who carried out illegal acts only after the elections results are officially declared to the public by the Board.

3/ Notwithstanding the provision of Sub-Article (2) of this Article, the winner shall be answerable for the crime committed during the election period only if his immunity is set aside by the appropriate council.

<u>CHAPTER THREE</u>
<u>ELECTION CAMPAIGN</u>

43. <u>Conducting an Election Campaign</u>

1/ From the day a candidate received a certificate of candidature until four days to the election day, the candidate on his own or through his supporters has the right to call rallies and organize peaceful demonstrations without the need to request permission from the administration or municipality but by simply sending a written notification and respecting his legal duties. He has also the right to receive information he deems useful for his election contest from the Board.

2/ Election campaigns to be carried out by candidates and their supporters carried out based on the directive to be issued by the Board shall conclude four days prior to the commencement of voting.

3/ Election campaigns shall be conducted by respecting the constitution and other relevant laws, the rights of voters and the right of other candidates to contest in a peaceful and democratic manner.

4/ The rights indicated in Sub-Article (1) of this Article shall not be put in effect other than what is provided in law.

5/ The Board shall issue election campaign code of conduct to ensure that the election is peaceful and fair.

SAMUEL GIRMA

፵፬.የመገናኛ ብዙኃን አጠቃቀም

፩/ በመንግሥት ቁጥጥር ስር ያሉትን መገናኛ ብዙኃን ማለትም ሬድዮ፣ ቴሌቪዥንና ጋዜጦችን ተወዳዳሪ የፖለቲካ ፓርቲዎች ያለ አድልዎ የመጠቀም መብት አላቸው፡፡

፪/ እጩዎች በመንግሥት የመገናኛ ብዙኃን ነፃ የአየር ጊዜ አግኝተው የመጠቀም መብት አላቸው፡፡

፫/ መንግሥት የመገናኛ ብዙኃን አጠቃቀምን በተመለከተ ቦርዱ ከኢትዮጵያ ብሮድካስቲንግ ባለሥልጣን ጋር በመተባበር ተወዳዳሪ የፖለቲካ ድርጅቶችን ባሳተፈ አካሄድ በሚያወጣው የድልድል መመሪያ መሠረት ይከናወናል፡፡

፬/ የመንግሥትም ሆነ የግል የመገናኛ ብዙኃን አጠቃቀም፥ የጋዜጠኞች የምርጫ አዘጋገብ እና ተያያዥነት ያላቸው ጉዳዮችን የሚመለከቱ የሥነ ምግባር እና የአፈጻጸም መርሆችን ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ ይወስናል ፡፡

44. Use of the Mass Media

1/ Political parties contesting elections are entitled to equal access to state-owned Mass Media such as Radio, TV and Newspapers.

2/ Candidates shall be entitled to get access to free airtime on state-owned Mass Media.

3/ The use of the state-owned Mass Media shall be carried out in accordance with the allocation directive to be issued by the Board in collaboration with the Ethiopian Broadcasting Authority and with the participation of the contesting political organizations.

4/ The principles pertaining code of conduct and implementation thereof to the use of private and State-Owned Mass Media, Journalists' coverage of elections News and related matters shall be determined by the directive to be issued by the Board.

፵፭. የመንግሥት አካላት ግዴታ

የምርጫ ውድድር እንቅስቃሴዎችን ለማሳካት በየትኛውም ደረጃ የሚገኙ የመንግሥት አካላት ኃላፊዎች የሚያስተዳድሯቸውን የሬድዮና የቴሌቪዥን ጣቢያዎችን፣ ጋዜጦችና እንዲሁም የስብሰባ አዳራሾች፣ ዕጩ ተወዳዳሪዎች ያለአድልዎ እንዲገለገሉባቸው ለማድረግ ሁኔታዎችን የማመቻቸት ግዴታ አለባቸው፡፡ አፈጻጸሙን በሚመለከት ቦርዱ ዝርዝር መመሪያ ያወጣል፡፡

45. Obligation of Government Organs

To ensure the success of campaigning activities, government officials at any level shall have the obligation to create conducive conditions for candidates to utilize such facilities as radio and Television Stations, Newspaper, and Assembly Halls under their respective authority without discrimination. The Board shall issue a directive pertaining to its implementation.

፵፮.የምርጫ ውድድር እንቅስቃሴ የተከለከለባቸው ቦታዎች

፩/ በሚከተሉት ቦታዎች የምረጡኝ ቅስቀሳ ወይም ዘመቻ ማድረግ የተከለከለ ነው፦

ሀ) ቤተ ክርስትያኖች፤

ለ) መስጊዶች፤

ሐ) ወታደራዊ ካምፖች እና ፖሊስ ጣቢያዎች፤

መ) የመማር ማስተማር ሂደት ተግባር እየተከናወነ በሚገኝበት ወቅት በትምህርት ቤቶች እና በትምህርት ቤቶች አካባቢ በ፪ መቶ ሜትር ርቀት ዙሪያ፤

ሠ) ህዝብ የዕለት ተለት ግብይት በሚፈፅምባቸው እና በተወሰኑ ቀናት በገጠርም ሆነ በከተማ በይፋ ገበያ እየተካሄደ በሚገኝባቸው ቦታዎች በ፪ መቶ ሜትር ዙሪያ ክልል፤

46. Places Where Election Campaigns are Prohibited

1/ It is prohibited to carry out elections' campaigns in the following Locations:

a) churches;

b) mosques;

c) military camps and police stations;

d) within 200-meter radius of educational institutions and their surrounding when school is in session;

e) within 200-meter radius of a permanent or periodic market place in a rural or urban area while trading is officially in progress;

ረ) የመንግሥት ወይም የህዝብ መደበኛ ሥራ በመከናወን ላይ የሚገኙባቸው የመንግሥትና የህዝብ ተቋማት ሥራቸውን በሚያከናውኑበት መደበኛ የሥራ ሰዓት እና ቦታ፣

ሰ) ሌላ ህዝባዊ ስብሰባ እየተካሄደ ባለባቸው ቦታዎች እና አካባቢዎች፡፡

፪/ ዝርዝር አፈፃፀሙ ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል፡፡

ምዕራፍ አራት
ስለ ድምፅ አሰጣጥ

፵፯. ስለምርጫ ጣቢያ ሥራ መጀመር

፩/ የድምጽ መስጠት ሂደት በሁሉም ምርጫ ጣቢያዎች ቦርዱ በሚወስነው ቀን አንድ ላይ ይጀመራል፡፡

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገው ቢኖርም አስገዳጅ ሁኔታዎች ሲያጋጥሙ የሚመለከታቸው ምርጫ ጣቢያዎች ስራቸውን በተለየ ቀን እንዲጀምሩ ቦርዱ ሊወስን ይችላል፡፡

፫/ ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት የድምፅ አሰጣጡ ሥራ፡-

ሀ) የፖለቲካ ፓርቲ እና የግል እጩ ወኪሎች፣ የቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ አባላት፣ ታዛቢዎች፣ እና የምርጫ አስፈፃሚዎች በተገኙበት፤ እና

ለ) የምርጫ ጣቢያ ኃላፊው የድምፅ መስጫ ሳጥን ባዶ መሆኑን ከላይ በፊደል ተራ (ሀ) ለተገለፁት አካላት በማሳየት የምርጫ ሳጥኑ በተዘጋጀው ማሸጊያ ታሽጎ በታዛቢዎች ፊት ለፊት በቅርብ እይታና በግልጽ ስፍራ ከተቀመጠ ወይም ከተሰቀለ በኋላ ስለ አጀማመሩ ቃለ ጉባኤ ተይዞ ቦርዱ ለዚሁ ተግባር ባዘጋጀው ቅፅ ላይ ከተሞላ በኋላ ይጀመራል፡፡

፵፰. የምርጫ ጣቢያዎች ደህንነት

፩/ የምርጫ ጣቢያዎች የድምፅ መስጫ ዕለት ከመድረሱ በፊት አስተማማኝ ጥበቃ ተደርጎላቸው ደኅንነታቸው ተጠብቆ መዘጋጀት አለባቸው፡፡

፪/ ከምርጫ አስፈፃሚዎች፣ ከፖለቲካ ፓርቲዎች እና የግል እጩ ወኪሎች ከቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ አባላት እና ከተፈቀደላቸው የምርጫ ታዛቢዎች በስተቀር መራጮች ያልሆኑና ድምፅ የሰጡ ሰዎች በምርጫ ጣቢያው ክልል ውስጥ መገኘት የለባቸውም፡፡

f) governmental and public institutions during regular working hours;

g) places and areas where other public meetings are in progress.

2/ The Board shall determine the particulars in a directive.

CHAPTER FOUR
VOTING PROCESS

47. Beginning of Operation of Polling Stations

1/ Voting shall commence in all polling stations simultaneously on a date the Board sets.

2/ Notwithstanding the provision of Sub-Article (1) of this Article, in case of compelling circumstances, the Board may set different dates for polling stations affected by the circumstance.

3/ In accordance with the directive to be issued by the Board, voting shall begin:

a) In the presence of agents of political parties and independent candidates, members of Grievance Hearing Committee, observers and election officials;

b) The head of the polling station upon showing to the persons stated above Paragraph (a) that the ballot box is empty, after it is sealed by the provided seal, and placed or hung it in front of observers and within close proximity to them and in an open place; and once minutes are recorded about the opening of the poll in the form provided by the Board.

48. Security of Polling Stations

1/ Polling stations shall be made ready prior to election day by providing adequate protection and security.

2/ Except for election officers, agents of political parties and independent candidates, members of Grievance Hearing Committee and accredited election observers, anyone who is not a voter or who has already voted shall not be present in a polling station.

፫/ ማንኛውም ሰው ከምርጫ ጣቢያው አምስት መቶ ሜትር ዙሪያ መለስ ርቀት ውስጥ በስካር መንፈስ ውስጥ ሆኖ፣ የጦር መሳሪያ ይዞ ወይም በሌላ በማናቸውም ፀጥታን በሚያደፈርስ ሁኔታ ውስጥ መገኘት የለበትም፡፡ በዚህ ሁኔታ ከተገኘም የምርጫ ጣቢያ ኃላፊው የጸጥታ ሃይሎችን ድጋፍ በመጠየቅ አስፈላጊው እርምጃ እንዲወሰድ ያደርጋል::

3/ No person shall be found within a radius of five hundred meters of the polling station inebriated, carrying a weapon or in any other condition that disrupts peace. In the event a person is found in such a state, the head of the polling station shall call for the support of security forces and take necessary measures.

፬/ የምርጫ ጣቢያ ደህንነት እንዲከበር የማድረግ ኃላፊነት በዋናነት የምርጫ ጣቢያው ኃላፊ ይሆናል፡፡ የምርጫ ጣቢያ ኃላፊው የቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ አባላት ወይም የምርጫ ጣቢያ ታዛቢዎች የጣቢያውን ደህንነት ለማስከበር የፖሊስ ኃይል እንደሚያስፈልግ ካመኑ እንዲመደብላቸው የሚመለከተውን አካል መጠየቅ ይችላሉ፡፡ ሆኖም የቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ አባላት፣ ታዛቢዎች እንዲሁም የፖለቲካ ፓርቲ እና የግል እጩ ወኪሎች ጥያቄያቸውን የሚያቀርቡት በምርጫ ጣቢያ ኃላፊዎች አማካኝነት ይሆናል፡፡

4/ The responsibility of ensuring the security of polling stations rests primarily on the head of the polling station. Where the head of the polling station, members of Grievance Hearing Committee or polling station observers deem that a police force is needed to safeguard the polling station, they may make such requests to the appropriate body. However, Grievance Hearing Committee members, observers and political parties and independent candidates' agents shall make their request through the head of the polling station.

፭/ የምርጫ ጣቢያው ኃላፊ በምርጫ ጣቢያው ውስጥ ለመግባት ያልተፈቀደለትን ግለሰብ ወይም የምርጫውን እንቅስቃሴ ለማወክ የሞከረን ማንኛውም ሰው ከምርጫ ጣቢያው እንዲወጣ ሊያዝ ይችላል፡፡ ግለሰቡ ትዕዛዝ አክብሮ ያልወጣ እንደሆነ የፖሊስ ኃይል ጠርቶ ከምርጫ ጣቢያው እንዲወጣ ያደርጋል፡፡ ፖሊሱም ይህን ተግባሩን እንደፈፀመ ከምርጫ ጣቢያው ወጥቶ ወደ ምድብ ቦታው ይሄዳል፡፡

5/ The head of the polling station may order the person who is not authorized to be in the polling station or has attempted to disrupt the electoral process to leave the polling station. Where the person disobeys the order and refuses to leave, the head may call upon the police force to remove him. The police officer upon discharging his duty shall leave the polling station and return to his designated place.

፮/ በምርጫ ጣቢያ ወይም በምርጫ ክልል ኃላፊ የምርጫ ደህንነትን የማስከበር ጥያቄ የቀረበለት ማንኛውም የፖሊስ ወይም የጸጥታ አካል ወይም ሌላ ሰው በአዋጅ ቁጥር ፩፻፩፻፴፫/፪፻፲፱ አንቀጽ ፳፯ በተደነገገው መሠረት የመተባበር፣ ፈጣን ምላሽ የመስጠት እና የማስፈጸም ግዴታ አለበት፡፡

6/ A police or security force or other person, receiving an election security request from the polling station head or chief election executive of the constituency, has the duty to cooperate, respond quickly and enforce the request in line with Article 27 of Proclamation No. 1133/2019.

፯/ ሕጋዊነቱ አጠራጣሪ የሆነ ሰነድ ይዞ በምርጫ ጣቢያ ስለመገኘቱ አሳማኝ ጥቆማ የቀረበበትን ሰው የምርጫ ጣቢያው ኃላፊ የሁሉም የፖለቲካ ፓርቲዎችና የግል እጩ ወኪሎች እንዲሁም ታዛቢዎች በተገኙበት ተጠርጣሪው ሊፈተሽ ይችላል፡፡ ጥርጣሬው እውነት ሆኖ ከተገኘም አስፈላጊ ሕጋዊ እርምጃ እንዲወሰድ ያደርጋል፡፡

7/ If a credible report emerges about a person appearing in a polling station in possession of suspicious documents, the person may be searched in the presence of the head of polling station, agents of all political organizations and independent candidates and observers. In the event that the suspicion is proven, appropriate measures shall be taken.

፵፱.የድምፅ መስጫ ሰዓት

፩/ ቦርዱ በተለየ ሁኔታ ካልወሰነ በስተቀር የድምጽ መስጫ ሰዓት ከጠዋቱ ፲፪ ሰዓት እስከ ምሽቱ ፲፪ ሰዓት ድረስ ይሆናል፡፡

፪/ ቦርዱ በተለየ ሁኔታ የድምፅ መስጫ ሰዓት የወሰነ እንደሆነ በልዩ ሁኔታ የተወሰነውን የድምፅ መስጫ ሰዓት ከምርጫው ዕለት ቢያንስ ሁለት ቀን አስቀድሞ ህዝቡ በይፋ እንዲያውቀው ያደርጋል፡፡

፫/ የድምጽ መስጫ ሰዓት ሲያበቃ የምርጫ ጣቢያው ይዘጋል፡፡ ሆኖም በምርጫ ጣቢያው ድምፅ ለመስጠት በመጠባበቅ ላይ ያሉ መራጮች ድምፅ መስጠት አለባቸው፡፡

፬/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተጠቀሰው ቢኖርም ቦርዱ የምርጫው ነፃና ፍትሃዊነት ይበልጥ ያሰፍናል ብሎ ካመነ የድምፅ መስጫ ሰዓቱን ሊያራዝም ይችላል፡፡

፭/ የምርጫ ጣቢያዎች ለምርጫ ከመከፈታቸው በፊትም ሆነ ድምፅ አሰጣጡ አልቆ ከተዘጉ በኋላ ከምርጫ አስፈፃሚዎች፣ ከህዝብ ከተመረጡ የቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ አባላት፣ ከእጩ ተወካዮች እና ከተፈቀደላቸው የምርጫ ታዛቢዎች በስተቀር ማንኛውም ሰው ወደ ምርጫ ጣቢያው መግባት አይችልም፡፡

49. Voting Hours

1/ Unless the Board decides otherwise, voting hours shall run from 6:00 A.M. to 6:00 P.M.

2/ Where the Board decides special voting hours, it shall announce to the public the special voting hours at least two days prior to the voting day.

3/ Where the voting hour ends, the polling station shall be closed. However, voters queued at the premises of the polling station shall be allowed to vote.

4/ Notwithstanding the provision of Sub-Article (1) of this Article, where the Board is convinced that election's freeness and fairness will be further promoted, it may extend the voting hours.

5/ No person may be allowed to enter polling stations before the opening and after the closing of polling stations, except electoral officers, members of Grievance Hearing Committee elected from the public, candidates' agents and accredited election observers.

፶. ድምፅ ስለመስጠት

፩/ ማንኛውም መራጭ በአካል በመገኘት በሙሉ ነፃነት ድምፅ ይሰጣል፡፡

፪/ እያንዳንዱ መራጭ ድምፅ የሚሰጠው አንድ ጊዜ ብቻ ነው፡፡

፫/ ማንኛውም መራጭ በመራጭነት በተመዘገበበት የምርጫ ጣቢያ ብቻም ቢሆን ድምፅ ለመስጠት የሚችለው፦

ሀ) የመራጮች መታወቂያ ካርድ ሲኖረው፤

ለ) በመራጮች መዝገብ ላይ ስሙ ሰፍሮ ሲገኝ፤ እና

ሐ) ድምፅ ያልሰጠ መሆኑ ሲረጋገጥ ብቻ፤

ነው፡፡

፬/ ቦርዱ በተለየ ሁኔታ ካልወሰነ በስተቀር ሁሉም መራጮች በተመሳሳይ የጊዜ ገደብ ውስጥ ድምፃቸውን ይሰጣሉ፡፡

50. Casting Vote

1/ Any voter shall appear in person and cast his vote with full freedom.

2/ Each voter shall cast his vote only once.

3/ While a voter may cast his vote at a polling station where he is registered, he is allowed to cast vote if:

a) he carries his voter's card;

b) his name is listed in the electoral roll; and

c) it has been ascertained that he has not yet voted.

4/ Unless the Board determines otherwise, all voters shall cast their votes in a similar time frame.

፶፩. ድምፅ የመስጠት ሂደት

፩/ እያንዳንዱ መራጭ የመራጮች ምዝገባ መታወቂያ ካርዱን እና በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፳፩ መሰረት የተመዘገበበትን ማስረጃ ለምርጫ ጣቢያው የምርጫ አስፈፃሚዎች ካስረከበ በኋላ የምርጫ አስፈፃሚዎች የመራጩን ማንነት ባቀረበው ማስረጃ መሠረት ይለያሉ፡፡

51. The Voting Process

1/ Each voter shall hand over his voter's identity card, along with the document used to register in accordance with Article 21 of this Proclamation, to the electoral officers of the polling station, whereupon they shall proceed to verify his identity by examining information provided.

፪/ የመራጩ ማንነት በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ከተለየና ቀደም ሲል ያልመረጠ መሆኑ ከተረጋገጠ በኋላ በመራጮች መዝገብ ውስጥ ለፊርማ በተዘጋጀው አምድ ላይ እንዲፈርም ይደረጋል፡፡

2/ Upon identifying the voter based on sub-Article (1) of this Article and after ascertaining that the voter has not voted, he shall be made to sign in the column of the electoral roll designated for the purpose.

፫/ መራጩ በመዝገብ ላይ ከፈረመ በኋላ አውራ ጣቱን፣ አውራጣት ከሌለው ማንኛውንም ሌላ ጣት በተዘጋጀው የማይለቅ ቀለም እንዲቀባ ከተደረገ በኋላ የድምፅ መስጫ ወረቀት ተሰጥቶት ወደ ሚስጢር ድምፅ መስጫው ክፍል ይገባል፡፡ መራጩ ጣቶች የሌሉት ከሆነ የምርጫ አስፈፃሚዎች አለመምረጡን ካረጋገጡ በኋላ በቀላሉ የሚታይ ቦታ ላይ የማይለቅ ቀለም ይቀባና እንዲመርጥ ይደረጋል፡፡

3/ After the voter has signed on the electoral roll, his thumb, if he doesn't have a thumb any of his other fingers, shall be marked with indelible ink after which he shall be handed with a ballot paper and directed to the voting booth. If the voter doesn't have fingers, the electoral officers shall ascertain that he has not voted already before they allow him to vote, marking with indelible ink on a visible part of his body.

፬/ መራጩ ወደ ምስጢር ድምጽ መስጫው ክፍል ገብቶ የሚመርጠውን እጩ መለያ ምልክት በሚገኝበት ባለአራት ማዕዘን ቦታ ላይ የ“x” ወይም ሌላ የማያሻማ ምልክት ካደረገበት ወይም በጣት አሻራው ከፈረመበት በኋላ የድምጽ መስጫ ወረቀቱን አጥፎ በታዛቢዎች ፊት ለፊት በቅርብ እይታ በግልጽ ስፍራ በተቀመጠው የድምፅ መስጫ ሳጥን ወይም ኮሮጆ ውስጥ ያስገባል፡፡

4/ In the voting booth, the voter shall put on the ballot paper an “X," an unequivocal mark or a thumb mark in the square corresponding to the symbol of the candidate for whom he wants to vote, after which he shall fold the ballot paper and insert it in the ballot box or bag placed in front of the observers and within clear sight.

፭/ የማያነቡና የማይፅፉ መራጮች ከጣቶቻቸው አንዱን ለዚህ በተዘጋጀው ቀለም ከነከሩ በኋላ ከሚመርጡት ዕጩ መለያ ምልክት ትይዩ በሚገኘው ባለ አራት ማዕዘን ክፍት ቦታ ላይ የጣት አሻራቸውን በማሳረፍ ድምፅ ይሰጣሉ፡፡

5/ Illiterate voters shall vote by dipping one of their fingers in the ink made available and pressing the inked finger in the square corresponding to the symbol of the candidate for whom they want to vote.

፮/ መራጩ የተሰጠውን የድምፅ መስጫ ወረቀት በአግባቡ ሳይጠቀምበት የቀረ ወይም የተበላሸበት እንደሆነ የተበላሸውን መልሶ በምትኩ ሌላ በመቀበል ድምፅ ለመስጠት ይችላል፡፡

6/ Where the voter fails to properly make use of or spoils the ballot paper, he may return the spoilt ballot paper and receive a replacement and cast his vote.

፯/ የምርጫ ጣቢያ ኃላፊ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፮) መሠረት ተመላሽ የሆነውን የድምፅ መስጫ ወረቀት የተለየ ምልክት ሰጥቶ ወይም “የተበላሸ” የሚል ጽሑፍ በጀርባው ላይ ጽፎበት ለዚሁ በተዘጋጀው ሳጥን ውስጥ ይከተዋል፡፡

7/ The head of the polling station having given special mark or written “spoilt’ at the back of the ballot box returned based on Sub-Article (6) of this Article, place it in a place provided for this purpose.

፰/ ቦርዱ የድምጽ አሰጣጡና እንዲሁም በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፶፰ መሠረት የድምጽ ቆጠራው በቴክኖሎጂ ታግዞ እንዲከናወን ሊያደርግ ይችላል፡፡ ይኸውም ከተፎካካሪ ፖለቲካ ፓርቲዎች ጋር በመመካከር የሚደረግ ሲሆን ዝርዝሩ ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል፡፡

8/ The Board may deploy technology to assist with the voting and, in accordance with Article 58 of this Proclamation, the vote counting processes. This shall be done in consultation with contesting political parties and the particulars shall be determined by a directive to be issued by the Board.

፶፪. ድጋፍ የሚፈልጉ መራጮችን በተመለከተ

፩/ አካል ጉዳተኞች፣ አረጋዊያን እና ነፍሰ ጡሮች በምዝገባም ሆነ በድምጽ አሰጣጥ ሂደት ቅድሚያ ይሰጣቸዋል።

፪/ በምርጫ ድምፅ አሰጣጥ ምልክት ለማድረግና የድምፅ መስጫ ወረቀቱን ወደ ድምፅ መስጫው ሳጥን ለመክተት እርዳታ የሚያስፈልገው ማንኛውም መራጭ የሚረዳውን ሰው እራሱ የመወሰን መብት አለው፡፡ ምርጫ አስፈጻሚው መራጩ መብቱን አውቆ እንዲጠቀምበት ለማድረግ በተቻለው አቅም ያስረዳዋል፡፡ ዝርዝሩ በመመሪያ ይወሰናል፡፡

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) የተደነገገው እንደ ተጠበቀ ሆኖ በድጋፍ ፈላጊው የተመረጠው ሰው ዕድሜ ፲፰ ዓመት እና ከዚያ በላይ ሆኖ እጩ ወይም የእጩ ተወካይ መሆን የለበትም፡፡

፶፫. ድምፅ የመስጠት ሂደት የማይቋረጥ ስለመሆኑ

፩/ ድምፅ የመስጠት ሂደት ሊቋረጥ ወይም ሊቆም አይችልም፣

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ:-

ሀ) የድምፅ አሰጣጡ ሂደት በተለያዩ አስገዳጅ ምክንያቶች ለጥቂት ጊዜም ቢሆን ከተቋረጠ በኋላ ሁኔታው መስተካከሉ በምርጫ አስፈፃሚዎች ከታመነበት በቃለ ጉባኤ ተይዞ ወዲያውኑ የድምፅ አሰጣጡ ሂደት ሊቀጥል ይችላል፡፡

ለ) የድምፅ አሰጣጥ ሂደቱ የተቋረጠበት ምክንያት ከአቅም በላይ ሆኖ ሊስተካከል ካልቻለ ሁኔታው በቃለ ጉባኤ ተይዞ የድምፅ አሰጣጥ ሂደቱ ባለበት ቆሞ ወዲያውኑ አጠቃላይ ሁኔታው ለበላይ ምርጫ ጽህፈት ቤት ሪፖርት ይደረጋል፡፡

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) (ለ) መሠረት የተቋረጠ የድምፅ መስጠት ሂደት ቦርዱ በሚወስነው መሠረት በሌላ ጊዜ ይካሄዳል፡፡

፶፬. ድምፅ መስጠትን ስለመቃወም

፩/ ለማንኛውም መራጭ የድምፅ መስጫ ወረቀት ከመሰጠቱ በፊት ድምፅ በመስጠት ሂደት ላይ ያለው ሰው ግለሰቡ ድምጽ የመስጠት መብት የሌለው ወይም በምርጫ ጣቢያው በመራጭነት ያልተመዘገበ ነው በማለት የእጩ ተወካይ ተቃውሞ ሊያቀርብ ይችላል፡፡

52. Voters Who Need Assistance

1/ The disabled, the elderly and pregnant women shall be given priority during registration as well as voting.

2/ Any voter who needs assistance to put a mark on his ballot paper and insert it into the ballot box has the right to select his own assistant. The election officer, to the extent possible, shall explain to the voter his rights so that he can properly understand and use it. The particulars shall be determined in a directive.

3/ Notwithstanding the provision of Sub-Article (1) of this Article, the person selected by the voter requiring assistant shall be of 18 years old or above and shall not be a candidate or an agent of a candidate.

53. Non-interruption of the Voting Process

1/ The voting process shall not be interrupted or stopped.

2/ With out prejudice to the provision of Sub-Article (1) of this Article:

a) Where voting is interrupted for any compelling reason, even for a short period of time, and when the electoral officers are convinced that the problem has been resolved, voting may resume immediately once the incident has been recorded in the minute.

b) Where voting cannot be resumed due to force majeure and the problem cannot be resolved, the incident shall be recorded in the minute and voting shall be discontinued where it is; and the matter shall be immediately reported immediately to a higher elections branch office.

3/ A voting process discontinued in accordance with Sub-Article (2) (b) of this Article shall be conducted at another time determined by the Board.

54. Disputing the Right to Vote

1/ An agent of a candidate may, before the issuance of ballot papers to any voter, challenge a person who is in the process of voting on the grounds that he is not eligible to vote or has not been registered to vote in that particular polling station.

፪/ አንድ መራጭ የድምፅ መስጫ ወረቀት ቢከለከል ራሱ ወይም ከእጩ ተወካዮች አንዱ ተቃውሞ ሊያቀርብ ይችላል፡፡

፫/ የእጩ ተወካይ ወይም መራጩ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) እና (፪) ከተደነገጉት የመቃወሚያ ነጥቦች ውጭ በሆነ ምክንያት በማንኛውም የምርጫ አስፈፃሚ፣ የእጩ ተወካይ ወይም በሌላ በምርጫ ጣቢያው ውስጥ በተገኘ ሰው አግባብ ያልሆነ ድርጊት ተቃውሞ ሊያቀርብ ይችላል፡፡

፬/ የምርጫ ጣቢያው ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ ከላይ የቀረበውን አቤቱታ ከተመለከተ በኋላ አቤቱታ ላቀረበው ሰው ወይም አካል ውሳኔውን **የድምጽ መስጫው ጊዜ ከመጠናቀቁ በፊት** በጽሁፍ ያሳውቃል፡፡

፭/ የምርጫ ጣቢያው ኃላፊ በዚህ አንቀጽ መሠረት የቀረቡ ቅሬታዎችንና ለቅሬታዎቹ የተሰጡ መልሶችን በፅሁፍ አስፍሮ በመረጃነት ይይዛል፡፡

፶፭. ጊዜያዊ ድምፅ ስለመስጠት

፩/ ከላይ በአንቀጽ ፶፬ መሠረት ድምፅ እንዳይሰጥ ተቃውሞ የቀረበበት ሰው ጊዜያዊ ድምፅ መስጠቱ አስፈላጊ ነው ብሎ የምርጫ ጣቢያው አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ ካመነ መራጩ ለዚህ በተዘጋጀው ፖስታ ጊዜያዊ ድምፅ እንዲሰጥ መደረግ አለበት፡፡

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የተሰጠ ጊዜያዊ ድምፅ በአንቀጽ ፩፻፶፫ መሠረት ውሳኔ እንዳገኘ በቆጠራ የሚካተት ወይም ውድቅ የሚደረግ ይሆናል፡፡

፶፮. ስለድምፅ መስጫ ወረቀት እና ስለድምፅ መስጫ ሳጥን

፩/ ቦርዱ ለእያንዳንዱ የምርጫ አይነት መራጩ በግልጽ ሊረዳው የሚችል እስከሚቻለው ድረስ ለማጭበርበር የማይመች የድምፅ መስጫ ወረቀት ያዘጋጃል፡፡

፪/ ቦርዱ የሚያዘጋጀው የድምጽ መስጫ ወረቀት የእጩዎች ፎቶግራፍ፣ የእጩ መለያ ምልክት፣ የእጩዎች ሙሉ ስምና የፖለቲካ ፓርቲያቸው መጠሪያን አካቶ ሊይዝ ይገባል፡፡

፫/ ቦርዱ በየምርጫ ጣቢያው በተመዘገበው መራጭ ቁጥር ልክ የሆኑ የድምጽ መስጫ ወረቀቶች ከጥቂት መጠባበቂያ ጋር ይልካል፡፡

፬/ ቦርዱ እና በየደረጃው ያሉ የምርጫ አስፈፃሚዎች ለድምፅ መስጫ ወረቀቶች ከፍተኛ ጥንቃቄና ጥበቃ ማድረግ ይጠበቅባቸዋል፡፡

2/ Where a voter is denied a ballot paper, a complaint may be submitted by the voter himself or a candidate's agent.

3/ An agent of a candidate or a voter may object improper action of an election officer, agent of a candidate or on other person found within the polling station on grounds other than the provisions of Sub-Article (1) and (2) of this Article.

4/ The Polling Station Grievance Hearing Committee shall, after assessing the complaints made in accordance with the provisions of this Article, notify its decision in writing to the person or body lodging the complaints prior to conclusion of voting.

5/ The head of the polling station shall keep a written record of the complaints submitted in accordance with this Article and responses provided to the complaints.

55. Voting on a Provisional Ballot

1/ Where Grievance Hearing Committee of the polling state is convinced that a person whose right to vote has been challenged in accordance with Article 54 should be allowed to cast a provisional vote, such a person shall cast a provisional ballot in an envelope prepared for thisurpose.

2/ A vote cast in accordance with Sub-Article (1) above may be counted or rejected based on a decision made in accordance with Article 153.

56. The Ballot Paper and Ballot Box

1/ The ballot papers to be prepared by the Board for any type of election shall be user friendly and secure against fraud.

2/ The ballot paper to be prepared by the Board shall contain the candidates' photographs, candidates' symbols, full names of candidates and names of their political party.

3/ The number of ballot papers the Board sends to each polling station shall be equal to that of registered voters in each polling station, with a few extra ballot papers for contingency.

4/ The Board and electoral officers at every level shall handle the ballot papers with high standard of care and security.

፫/ ማንኛውም ድምጽ የሚሰጥበት የድምጽ መስጫ ሳጥን በግልጽ በሚያሳይ ቁስ የተሰራ መሆን አለበት፡፡

፬/ ማንኛውም የምርጫ ሰነድ ከአንድ ሰው ወደ ሌላ በሚተላለፍበት ጊዜ ሕጋዊ የርክክብ ሥርዓትን ተከትሎ መፈፀም አለበት፡፡ዝርዝሩ በቦርዱ መመሪያ ይወሰናል፡፡

ምዕራፍ አምስት
የድምፅ ቆጠራና ውጤት አገላለፅ

፶፯. የቆጠራ ቦታ

፩/ የማንኛውም ምርጫ ድምፅ ቆጠራ የሚካሄደው ድምፅ በተሰጠበት ምርጫ ጣቢያ ነው፡፡

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገው ቢኖርም በጸጥታ መደፍረስ ወይም ተመሳሳይ አስገዳጅ ምክንያት የምርጫ ጣቢያው የምርጫ አስፈፃሚ ለምርጫ ክልሉ ጥያቄ አቅርቦ ሲፈቀድ ወይም የምርጫ ክልሉ የምርጫ አስፈፃሚ ሲወስን የድምጽ ቆጠራው በምርጫ ክልሉ ጽህፈት ቤት ይካሄዳል፡፡

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት በምርጫ ክልሉ ጽህፈት ቤት የሚካሄደው ቆጠራ የምርጫ ጣቢያው የእጩ ወኪሎች፣ ከህዝብ የተመረጡ የቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ አባላት እና የምርጫ ታዛቢዎች በተገኙበት መደረግ አለበት፡፡

፬/ የዚህ አንቀጽ አፈፃፀም ዝርዝርን ቦርዱ በመመሪያ ሊወስን ይችላል፡፡

፶፰. የድምጽ ቆጠራ አጀማመርና ሂደት

፩/ ድምፅ አሰጣጡ እንደተጠናቀቀ የምርጫ ጣቢያው ኃላፊ ቆጠራ ለመጀመር የእጩ ወኪሎች፣ ከህዝብ የተመረጡ የቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ አባላት እና የምርጫ ታዛቢዎች እና ሌሎች ምርጫ አስፈጻሚዎች እንዲገኙ በማድረግና በቂ የተፈጥሮ ወይም ሰው ሰራሽ ብርሃን መኖሩን በማረጋገጥ፦

ሀ/ ለምርጫ ጣቢያው የደረሰውን የድምፅ መስጫ ወረቀት ብዛት ይመዘግባል፤

ለ/ በዕለቱ ድምፅ የሰጡ መራጮችን ብዛት ይመዘግባል፣

ሐ/ የተበላሹና ሥራ ላይ ያልዋሉ የድምፅ መስጫ ወረቀቶችን ብዛት ይመዘግባል፡፡

5/ all ballot boxes shall be made from translucent material.

6/ Any transfer of election documents from one person to another shall follow the legal receiving procedures for such transfers. The Board shall determine the in a directive.

CHAPTER FIVE
VOTE COUNTING AND ANNOUNCEMENT OF RESULTS

57. Place of Vote Counting

1/ Vote counting of any election shall take place at the polling station where voting took place.

2/ Notwithstanding the provisions of Sub-Article (1) of this Article, the vote counting shall take place at the secretariat of the constituency, where due to disruption of security or other similar compelling reason, such a request is made to the constituency by the polling station electoral officer and the request is granted by the constituency or when electoral officer of the constituency decides.

3/ The vote counting to be conducted at the secretariat of a constituency in accordance with Sub-Article (2) above, shall be made in the presence of agents of candidates, members of the Grievance Hearing Committee elected by the public and election observers.

4/ The Board may issue a directive to determine the implementation of this Article.

58. Commencement and Process of Voting

1/ Upon the closure of polls, the head of the polling station, in the presence of candidates' agents, Grievance Hearing Committee members elected by the public, election observers and other election officers and after establishing the existence of sufficient natural or artificial light, shall:

a) record the number of ballot paper issued for that polling station;

b) record the number of voters who have cast their votes on that day; and

c) count and record the number of invalid and unused ballot papers.

፪/ ድምፅ ቆጠራ ከመጀመሩ በፊት የድምፅ መስጫው ሳጥን እሽጉ ያልተከፈተ እና ድምፅ መስጠት ከመጀመሩ በፊት በታሸገበት ሁኔታ መቆየቱን፣ የድምጽ ሳጥኑም ያልተቀደደ፣ ያልተሰበረ ወይም ብልሽት ያልደረሰበት መሆኑን በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተጠቀሱት አካላት ካረጋገጡ እና ቃለጉባኤ ከተያዘ በኋላ እሽጉን በመክፈት ድምፅ የተሰጠባቸው ወረቀቶች በሙሉ ይወጣሉ፡፡ የድምጽ መስጫ ሳጥኑም ባዶ መሆኑ ይረጋገጣል፡፡

፫/ ምርጫው የተካሄደው ለተለያዩ ምክር ቤቶች ከሆነ በመጀመሪያ ለየምክር ቤቱ የተሰጡት የድምፅ መስጫ ወረቀቶች ከተለዩ በኋላ የአንዱ ምክር ቤት ተቆጥሮ እና ለእያንዳንዱ እጩ የተሰጠው የድምጽ ቁጥር ተመዝግቦ እንዳለቀ የሌላው ምክር ቤት ቆጠራ በተመሳሳይ ይካሄዳል፡፡

፬/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) በተመለከተው መሰረት ቆጠራ ለመጀመር የሚያስችል በቂ ብርሃን የሌለ እንደሆነ የእጩ ወኪሎች፣ ከህዝብ የተመረጡ የቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ አባላት እና የምርጫ ጣቢያው ሃላፊ ይህንኑ በመግለጽ ቃለጉባኤ ይፈራረማሉ፡፡ ይህም ሲሆን ሁሉም የድምጽ መስጫ ወረቀቶች አስፈላጊው የጥበቃ ሃይል እንዲኖር በማድረግ ደህንነታቸው በተረጋገጠ ሁኔታ እንዲያድሩ መደረግ አለበት፡፡ በዚህ ንዑስ አንቀጽ የተጠቀሱት ሰዎች ከፈለጉ በምርጫ ጣቢያው መቆየት ይችላሉ፡፡

፭/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፬) መሰረት የተቋረጠ የድምጽ ቆጠራ ሂደት በሚቀጥለው ቀን እጅግ ቢዘገይ ከጠዋቱ አንድ ሰዓት ጀምሮ ይካሄዳል፡፡

፮/ በድምፅ ቆጠራው ሂደት ግድፈት አለ በማለት አንድ የምርጫ አስፈፃሚ፣ የፖለቲካ ፓርቲ ወይም የግል እጩ ወኪል ቅሬታ ያቀረበ እንደሆነ የምርጫ ጣቢያው ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ ጉዳዩን መርምሮ ወዲያውኑ ወይም ቢዘገይ ከ፲፪ ሰዓት በማይበልጥ ጊዜ ውስጥ ውሳኔ ይሰጣል፡፡ በምርጫ ጣቢያው ወይም በምርጫ ክልሉ ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ ውሳኔ የድምጽ ቆጠራው ሁኔታዎች እስኪጣሩ እንዲቋረጥ ወይም እንዲቆም እንዲሁም እንደ አስፈላጊነቱ ዳግም ቆጠራ እንዲካሄድ ሊደረግ ይችላል፡፡

፶፱. ስለ ዋጋ አልባ የድምጽ መስጫ ወረቀቶች

፩/ ድምፅ የተሰጠባቸው ወረቀቶች ከሚከተሉት ምክንያቶች በአንዱ ዋጋ አልባ ሊሆኑ ይችላሉ፦

ሀ) የመራጩ ማንነት በስም የተገለፀበት ከሆነ፤

2/ After the bodies indicated in Sub-Article (1) of this Article have ascertained that the ballot box has not been opened, the seals are in the same condition as they were prior to commencement of voting, that the ballot box has not been broken, damaged or tampered with, and the same has been recorded in the minute, then the seal shall be broken and the ballot box shall be opened; and the ballot papers taken out. It shall be ascertained that the ballot box is empty.

3/ Where the election is to different councils, after the votes given to each council are sorted, the votes for one council shall be counted and those for each candidate registered; and the same procedure shall be followed for the other council.

4/ Should there not be sufficient light to commence counting in accordance with Sub-Article (1) of this Article, agents of the candidates, members of the Grievance Hearing Committee elected by the public, and the head of the polling station shall sign a record stating this matter. When this happens, all ballot papers shall be kept properly with appropriate security measures provided. The individuals listed in this sub-article can remain in the polling station should they chose to do so.

5/ The vote counting that was interrupted in accordance with Sub-Article (4) of this Article, shall resume no later than 7 A.M on the next day.

6/ If an election officer, a political party or an agent of an independent candidate submits a complaint alleging flawed counting process, the Polling Station Grievance Hearing Committee has to investigate and decide on the matter immediately or no later than twelve hours. Based on the decision of the polling station or Constituency Grievance Hearing Committee, the voting process may be discontinued or stopped or where necessary, re-counted.

59. Invalid Votes

1/ A vote shall be deemed invalid for one of the following reasons:

a) if it identifies the voter by name;

ለ) ለምክር ቤቱ ሊመረጥ ከሚቻለው ተመራጮች ቁጥር በላይ ላላቸው እጩዎች ምልክት የተደረገበት ከሆነ፤

ሐ) ምንም ምልክት ያልተደረገበት ከሆነ፤

መ) መራጩ ማንን እንደመረጠ መለየት የሚያስቸግር ከሆነ፤

ሠ) ሕጋዊ የድምፅ መስጫ ወረቀት ያልሆነ ወይም በምርጫ ጣቢያው ያልተሰራጨ የድምፅ መስጫ ወረቀት ከሆነ፡፡

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ዋጋ አልባ የተደረጉ ወረቀቶች በጀርባቸው "ውድቅ" የሚል በጉልህ ተፅፎባቸው ለብቻቸው ተቆጥረው ይታሸጋሉ፡፡

፷. <u>ስለድምፅ ቆጠራ መጠናቀቅ</u>

በምርጫ ጣቢያ የሚካሄደው የድምጽ ቆጠራ እንደተጠናቀቀ:-

፩/ በወቅቱ በቦታው የተገኙ የምርጫ አስፈፃሚዎች፤ እና የእጩ ወኪሎች አጠቃላይ የድምፅ አሰጣጥ እና የቆጠራው ሂደት እንዲሁም ውጤቱ ትክክል ስለመሆኑ ለዚሁ ዓላማ በሚዘጋጀው ቃለ ጉባኤ እና የምርጫ ጣቢያ ውጤት መተማመኛ ቅፅ ላይ ይፈራረማሉ፡፡ ሆኖም በሂደቱና በውጤቱ ቅሬታ ያለው የእጩ ወኪል ቅሬታውን አስመዝግቦ ይፈርማል፡፡

፪/ የተቆጠረው የድምፅ መስጫ ወረቀት ታሽጎ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የተፈረመው የምርጫ ጣቢያ ውጤት መተማመኛ ቅፅ፣ ቃለጉባኤ እና የምርጫ ውጤት ማሳወቂያ ቅፅ ለምርጫ ክልሉ ወዲያውኑ ይላካል፡፡

፫/ የድምፅ ቆጠራ ውጤት መተማመኛውን ለፈረመው የእጩ ወኪል አንድ ቅጂ ወዲያውኑ ይሰጣል፡፡

፷፩. <u>የቆጠራ ውጤት አገላለፅ</u>

፩/ በምርጫ ጣቢያ የተደረገ የቆጠራ ውጤት ለጣቢያው የደረሰውን የድምፅ መስጫ ወረቀቶች ብዛት፣ በጣቢያው የተመዘገቡና ድምጽ የሰጡ መራጮችን ብዛት፣ ጥቅም ላይ የዋሉ፣ ያልዋሉ፣ የተበላሹና ዋጋ አልባ የሆኑ የድምፅ መስጫ ወረቀቶችን ብዛት እና እያንዳንዱ እጩ ያገኘውን የድምጽ ብዛት በመለየት ቆጠራው በተጠናቀቀ በአንድ ሰዓት ውስጥ በምርጫ ጣቢያው ማስታወቂያ ሰሌዳ ላይ ወጥቶ ለህዝብ በይፋ መገለጽ አለበት፡፡

b) if it contains marking for more candidates to the council than the voter is allowed to make;

c) if it is blank;

d) it does not clearly indicate the voter's intent;

e) where, the ballot paper is not legal or issued by the polling station.

2/ Ballot papers invalidated in accordance with Sub-Article (1) of this Article shall be clearly marked "INVALID" on back, counted separately and sealed.

60. <u>Conclusion of Vote Counting</u>

Upon conclusion of vote counting at a polling station:

1/ Electoral officers and agents of candidates present shall ascertain that the voting and counting process and the results thereof are valid by signing on the minutes and form designated for this purpose. However, any agent of a candidate who has complaints regarding the process and results may register his complaints on the form and affix his signature thereto.

2/ The votes counted shall be sealed and immediately sent to the constituency together with the polling station results confirmation form, minutes and the polling station results announcement form that have been signed in accordance with Sub-Article (1) of this Article.

3/ A copy of the vote counting results confirmation form shall be issued immediately to the agent of a candidate who has signed the form.

61. <u>Announcement of Results</u>

1/ Results of the vote counting conducted at a polling station shall be posted on a notice board of the polling station within an hour after the conclusion of ballot counting indicating the number of ballot paper issued for that polling station; the number of registered voters in the polling station; number of voters who cast their vote; the number of used, unused, invalid and spoiled ballot papers; and the number of votes obtained by each candidate.

፪/ የምርጫ ክልል የምርጫ ጽህፈት ቤቶች የህዝብ ተወካዮችና የክልል ምክር ቤቶች አባላት ምርጫ ውጤት ከየምርጫ ጣቢያው እንደደረሳቸው ወይም የተረጋገጠ ከአቅም በላይ የሆነ ሁኔታ ካላጋጠመ በስተቀር በምርጫ ክልሉ የድምጽ መስጫ ጊዜው ከተጠናቀቀ በኋላ ከአምስት ቀናት ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ ተወዳዳሪዎች ወይም ወኪሎቻቸው በተገኙበት ደምረው የተገኘውን ውጤት ለህዝብ ይፋ ማድረግ አለባቸው፡፡

፫/ እጩ ተወዳዳሪዎች እኩል ድምጽ በማግኘታቸው ምክንያት አሸናፊውን ለመለየት አስቸጋሪ የሆነ እንደሆነ እኩል ድምፅ ያገኙት ተወዳዳሪዎች ብቻ ተለይተው ቦርዱ በሚወስነው ጊዜ ድጋሚ ምርጫ እንዲሰጥባቸው ይደረጋል፡፡

፬/ የምርጫ ክልል የምርጫ ኃላፊዎች በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት ይፋ ያደረጉትን ውጤት፦

ሀ) ለተወዳዳሪዎች ወይም ወኪሎቻቸው የውጤት መተማመኛ ይሰጣሉ፤

ለ) በውጤት ማሳወቂያ ቅፅ ሞልተው አንድ ቅጂ ለቦርዱ ጽህፈት ቤት፣ እንዲሁም ሌሎች ቅጂዎች በየደረጃው ለሚገኙ ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤቶች ይልካሉ፡፡

፭/ ቦርዱ በአጠቃላይ የምርጫ ውጤት ከየምርጫ ክልሉ ተጠናቆ እስኪደርሰው ድረስ ከየምርጫ ክልሉ የመጣለትን የህዝብ ተወካዮችና የክልል ምክር ቤቶች አባላት የምርጫ ውጤት በጊዜያዊነት በቦርዱ ጽህፈት ቤት ሊገልጽ ይችላል፡፡ ሆኖም የምርጫው ይፋዊ ውጤት በ፲ ቀናት ውስጥ ካልተገለጸ ቦርዱ ጊዜያዊ ውጤቱን ይፋ ማድረግ ይኖርበታል፡፡

፮/ በምርጫ ክልሎች የተሰበሰቡ ድምጽ የተሰጣባቸው ወረቀቶች ታሽገው ከምርጫ ክልሉ በቅርበት በሚገኝ የቦርዱ እርከን ጽህፈት ቤት ወይም በክልል ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤት እንዲቀመጡ ይደረጋል፡፡

፯/ ድምጽ የተሰጠባቸው ወረቀቶችን አያያዝ እንዲሁም አወጋገድ አስመልክቶ ቦርዱ ዝርዝር መመሪያ ያወጣል፡፡

፷፪. <u>ይፋዊ መግለጫ</u>

፩/ የምርጫው ሂደት ከተጠናቀቀና አስፈላጊ መረጃዎች ከተሰበሰቡ በኋላ የተረጋገጠ ከአቅም በላይ የሆነ ሁኔታ ካላጋጠመ በስተቀር ከምርጫው ቀን ቀጥሎ ባሉት ፲ ቀናት ውስጥ ቀጥሎ የተመለከቱትን ነጥቦች የያዘ ይፋዊ መግለጫ ያወጣል፡፡

2/ Upon receiving the results of the elections to the House of Peoples' Representatives and Regional Councils from each polling station, constituency electoral officers shall, in the presence of candidates or their agents, add up and announce the elections results to the public within five days of the conclusion of ballots unless prevented by circumstances that are evidently beyond their control.

3/ Where two candidates receive equal number of votes and it is impossible to determine the winner, a re-election shall be conducted only between the candidates who have received equal number of votes at a later date to be determined by the Board.

4/ The electoral officers of a constituency, concerning the results they announced in accordance with Sub-Article (2) above shall:

a) issue a copy of result confirmation form to candidates or their agents;

b) fill in the result announcement form and send a copy to the Board Secretariat as well as to electoral branch offices at every level.

5/ The Board, until it receives all results from each constituency, may announce at its Secretariat provisional results from constituencies for elections to House of Peoples' Representatives and Regional Councils. The Board shall announce the provisional election results where the final official results have not been determined within 10 days.

6/ The ballot papers cast in each constituency should be sealed and transported to and stored at the nearest Board Office or Regional Board Secretariat.

7/ The Board shall issue a directive pertaining to keeping and disposal of ballot papers after elections.

62. <u>Official Declaration</u>

1/ Upon the conclusion of electoral process and collection of the necessary information, the Board, unless prevented by circumstances that are evidently beyond its control, within 10 days after the election day shall make an official declaration containing the following particulars:

ሀ) የተመዘገቡ መራጮች ቁጥር፤

ለ) ድምፅ የሰጡ መራጮች ቁጥር፤

ሐ) ድምፅ የሰጡና ያልሰጡ የተመዘገቡ መራጮች መጠን በመቶኛ፤

መ) የተመረጡ እጩዎች የስም ዝርዝርና የተመረጡበት የምርጫ ክልል፤

ሠ) የአሸናፊ ፖለቲካ ፓርቲዎች እንዲሁም የግል ተወዳዳሪዎች ስምና ለየምክር ቤቱ ያሸነፉትን መቀመጫ ብዛት፤

ረ/ ጥቅም ላይ የዋለ፣ ያልዋለ፣ ከጥቅም ውጭ የሆነ የድምፅ መስጫ ወረቀት እያንዳንዱ እጩ በየምርጫ ጣቢያው ያገኘው የድምፅ ውጤት እና ሌሎች አግባብነት ያላቸው መረጃዎች፡፡

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተገለጸው እንደተጠበቀ ሆኖ በምርጫ ክልል ደረጃ በተገለጹ ውጤቶች ላይ የቀረቡ አቤቱታዎች ውጤት መግለጹን እንዲዘገይ የሚያደርግ ከሆነ ይፋዊ ውጤት የሚገለጽበት ጊዜ እስከ ፳ ቀን ድረስ ሊዘገይ ይችላል፡፡

ክፍል አራት
ስለ ፖለቲካ ፓርቲዎች በጠቅላላ

ምዕራፍ አንድ
የፖለቲካ ፓርቲ አመሰራረት

፷፫. የፖለቲካ ፓርቲ ስለ መመስረት

፩/ ማንኛውም ኢትዮጵያዊ የፖለቲካ ፓርቲ የማቋቋም ወይም የፖለቲካ ፓርቲ አባል የመሆን መብት አለው::

፪/ ማንኛውም እድሜው ከ፲፰ ዓመትና ከዚያ በላይ የሆነ ኢትዮጵያዊ በዚህ አዋጅ መሠረት የአገር አቀፍ ወይም የክልል የፖለቲካ ፓርቲ አባል የመሆን መብት አለው፡፡

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) እና (፪) የተደነገገው ቢኖርም የሚከተሉት ሰዎች የፖለቲካ ፓርቲ አባል መሆን አይችሉም:-

ሀ) ዳኛ፤

ለ) ዓቃቤ ሕግ፤

ሐ) የመከላከያ ሰራዊት አባል፤

መ) የፖሊስ፣ የደህንነት እና የጸጥታ አካላት ሰራተኛ፤

ሠ) የቦርዱ ባለስልጣናት እና ሰራተኞች፡፡

፬/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) የተጠቀሱት ሰዎች በፖለቲካ ፓርቲ አባልነት ለመንቀሳቀስ ከፈለጉ የመንግሥት ስራቸውን መልቀቅ አለባቸው፡፡

a) The number of registered voters;

b) The number of voters that have cast their vote;

c) The percentage of registered voters that have cast their votes and of those that have not;

d) The list of elected candidates and their respective constituency;

e) The list of winner political parties and independent candidates as well as the number of seats they have won for each council;

f) The number of used, unused and invalid ballot papers and the total votes each candidate obtained in each polling station and other relevant information.

2/ With out prejudice to the provisions of Sub-Article (1) above, if complaints lodged on results at constituency level has the effect of delaying the declaration of result, the official declaration of result may be extended up to 20 days.

PART FOUR
POLITICAL PARTIES IN GENERAL
CHAPTER ONE
FORMATION OF POLITICAL PARTY

63. Political Party Formation

1/ Every Ethiopian has the right to form a political party or be a member of a political party.

2/ Every Ethiopian 18 years of age and above has the right to be a member of a National or Regional Party in accordance with this Proclamation.

3/ Notwithstanding the provision of sub-articles (1) and (2), the following persons shall not be members of a political party:

a) Judge;
b) Prosecutor;
c) Member of the defense;
d) Employee of the police force, intelligence units and security forces;
e) The official of the Board and employees.

4/ If the persons listed in sub-article (3) intend to be members of a political party, they shall resign from their government service.

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) የተደነገገውን የጣሰ ሰው ከያዘው የመንግሥት ሥራ በራሱ ፈቃድ እንደለቀቀ ተቆጥሮ በሚመለከተው አካል አስፈላጊው እርምጃ ይወሰዳል፡፡

፬/ በፍርድ ቤት ወሳኔ የመምረጥና የመመረጥ መብቱ የታገደበት ሰው እገዳው በሚቆይበት ዘመን የፖለቲካ ፓርቲ አባል መሆን አይችልም፡፡

፷፬. <u>አገር አቀፍ የፖለቲካ ፓርቲ ስለመመስረት</u>

፩/ አንድ የፖለቲካ ፓርቲ በሀገር አቀፍ የፖለቲካ ፓርቲነት የሚመሰረተው፡-

ሀ) ፲ሺ መሥራች አባላት ሲኖሩት፤

ለ) ከመስራች አባላቱ ውስጥ ከ፵ በመቶ የማይበልጡት የአንድ ክልል መደበኛ ነዋሪዎች ሲሆኑ፤

ሐ)የተቀሩት መሥራች አባላት ነዋሪነታቸው በኢትዮጵያ ከሚገኙት ሌሎች ክልሎች ውስጥ ቢያንስ በአራቱ ክልሎች መደበኛ ነዋሪዎች ሲሆኑ፤ እና

መ) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) (ሐ) መሠረት ከየክልሉ ለሀገር አቀፍ ፓርቲ መሥራችነት ከሚመዘገቡት አባላት በእያንዳንዱ ክልል አሥራ አምስት በመቶው መደበኛ ነዋሪ ሲሆኑ ነው፡፡

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተጠቀሱት መስራች አባላት እድሜያቸው ፲፰ ዓመትና ከዚያ በላይ ሆኖ በህግ ወይም በፍርድ ቤት ውሳኔ የመምረጥ መብታቸው ያልተገፈፈ፣ የፖለቲካ ፓርቲው አባል ለመሆን መስማማታቸው ከሙሉ ስማቸው ጎን ባኖሩት ፊርማቸው የገለፁና በተመዘገቡበት አካባቢ ነዋሪ ስለመሆናቸው ለፓርቲው ማረጋገጫ ያቀረቡ መሆን አለባቸው፡፡

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) ሥር የተመለከተው የመሥራች አባላት መረጃ የአባሉን ሙሉ ስም፤ ፆታ፣ እድሜ፣ ቀበሌ ወይም ወረዳ፤ አንደየአግባብነቱ የሚኖሩበትን ቦታ ልዩ ስም ወይም የቤት ቁጥር፣ የነዋሪነት ማረጋገጫ ዓይነት፣ ያቀረበው የነዋሪነት ማረጋገጫ መለያ ቁጥር ያለው ከሆነ መለያ ቁጥሩ፤ ፊርማ እና የምዝገባ ቀን የሚገልጽና እንዲሁም የመረጃ ሰብሳቢውን ስምና ፊርማ የያዘ መሆን አለበት፡፡

፬/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) እና (፫) በተመለከተው መሠረት ፓርቲው የሚያቀርበው የመስራች አባላት መረጃ ትክክለኛነት ለማረጋገጥ ፓርቲው ወይም ፓርቲውን ለማስመዝገብ

5/ A person who violates sub-article (3) of this Article shall be deemed to have willingly resigned from his government service and the necessary measures will be taken on him by the relevant authority.

6/ A person who has been deprived of his right to vote and be elected by a judicial decision shall not become a member of a political party for the duration of his ban.

64. <u>Formation of a Nationwide Political Party</u>

1/ A political party shall be formed as a nationwide political party where:

a) it has at least 10,000 founding members;

b) not more than 40 Percent of its founding members are residents of a single region;

c) the remaining founding members are permanent residents of at least four other regions of Ethiopia; and

d) the number of members registered as founders in each region as laid down in Sub -Article (1) (c) of this Article constitutes at least fifteen percent (15%) of the total founding members.

2/ The founding members specified under sub-article (1) of this Article: must be at least 18 years old; not deprived of the right to vote by law or a court's decision; their consent to be members of the political party expressed by their signature affixed next to their full name; and must have submitted to the party evidence of their residence in the place of their registration.

3/ The document signed by the founding members in accordance with sub-article(2) of this Article, shall specify the member's full name, sex, age, Kebele or Woreda, as appropriate special name for their residence area or house number; type of proof of residence, identification number of proof of residence if available, signature and the date of registration as well as the name and signature of the person who took down these particulars.

4/ In accordace with Sub-Article (2) and (3) of this Article the party or the person who presents the party's document to have the party registered shall attach a statement of oath confirming that

የሚያመለክተው ሰው ቃለ መሃላ ያቀርባል። አጠራጣሪ ሁኔታ ሲያጋጥም ቦርዱ መስራች አባላቱ በሚኖሩበት አካባቢ የነዋሪነት ማረጋገጫ የመስጠት ስልጣን ካለው አካል ጋር በመተባበር ሊያጣራ ይችላል፡፡

the particulars of the founding members are correct. When doubtful circumstances happen, the Board may, in collaboration with the body mandated to grant proof of residence in the founding members' place of residence, investigate the circumstance.

፭/ በአባልነት ያልተመዘገበ ሰውን የተመዘገበ በማስመሰል፣ ሐሰተኛ ስምና ፊርማ በማዘጋጀት፣ የሌለን ሰው እንዳለ በማስመሰል ወይም በሌላ የተጭበረበረ መንገድ የቀረበ መረጃ በማናቸውም ሰው በሚቀርብ ጥቆማ ወይም ቦርዱ በራሱ በሚያደርገው ማጣራት የተደረሰበት እንደሆነ አግባብ ባለው የወንጀል ሕግ መሠረት የሚወሰደው እርምጃ እንደተጠበቀ ሆኖ፣

5/ Where a fraudulent registration of a person as a member; using fictitious name and signature; or fraudulent impersonation or other presentation of fraudulent information by a party has been established following complaint by any person or investigation by the Board, without prejudice to the sanctions to be imposed in accordance with the relevant criminal law:

ሀ) ከላይ የተጠቀሰው የማጭበርበር ተግባር የታወቀው ፓርቲው በምዝገባ ላይ እያለ ከሆነ ያቀረበው የምዝገባ ማመልከቻ ውድቅ ተደርጎ ለሚቀጥሉት አምስት ዓመታት ፓርቲው በፖለቲካ ፓርቲነት ከመመዝገብ ይከለከላል፤ እንዲሁም ከማጭበርበር ተግባሩ ጋር ግንኙነት ያለው ማንኛውም የፓርቲ መሪ፣ ኃላፊ እና ግለሰብ በፓርቲ መሪነት ወይም አባልነት ከመሳተፍ ይታገዳል፡፡

a) if the above-mentioned party involved in fraud is in the process of getting registered, its registration application shall be rejected, and the party shall be barred from registering as a political party for the next five years. A leader or member of the party's management or any other person who have been implicated in the fraud will be barred from party leadership or membership.

ለ) ከላይ የተጠቀሰው የማጭበርበር ተግባር የታወቀው ፓርቲው ተመዝግቦ ፈቃድ ከተሰጠው በኋላ ከሆነ የተሰጠው ፈቃድ ተሰርዞ ለሚቀጥሉት አምስት ዓመታት ፓርቲው በፖለቲካ ፓርቲነት ለመመዝገብ እንዲሁም ከማጭበርበር ተግባሩ ጋር ግንኙነት ያለው ማንኛውም የፓርቲ መሪ፣ ኃላፊ እና ግለሰብ በፓርቲ መሪነት ወይም አባልነት መሳተፍ እንዳይችል መደረግ አለበት፡፡

b) if the abovementioned party involved in fraud has already been registered, the registration shall be cancelled, and the party shall be barred from registering as a political party for the next five years and leader or member of the party's management or any other person who have been implicated in the fraud will be barred from party leadership or membership.

፮/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የፖለቲካ ፓርቲው መስራች አባላትን በሚያሰባስብበት ጊዜ የፆታን እና የተለያዩ በአከባቢው ያሉ የህብረተሰብ ክፍሎችን ተዋጽኦ ባገናዘበ መልክ መሆን አለበት፡፡

6/ The recruitment of founding members in accordance with Sub-Article (1) of this Article shall reflect gender considerations and the contribution of members of the local community.

፯/ ቦርዱ አንድ የተመዘገበ አገር አቀፍ የፖለቲካ ፓርቲ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተመለከተውን ዝቅተኛውን የአባላት ቁጥር ያሟላ መሆኑን ፓርቲው በየሁለት አመቱ የሚያቀርበውን የአባላት ዝርዝር ሪፖርት መሠረት በማድረግ ያረጋግጣል፡፡

7/ The Board shall verify that a registered Nationwide Political Party has the requisite minimum number of members specified under Sub-Article (1) of this Article, based on a members' list that the party will presents every two years.

፰/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት መስራች አባላት የፈርሙበት ሰነድ ለሕዝብ ይፋ የሚሆን ሰነድ ነው፡፡

8/ The document signed by the founding members in accordance with the Sub–Article (2) of this Article shall be a document open to the public.

SAMUEL GIRMA

፱/ በማናቸውም ደረጃ ምርጫ በሚካሄድበት ዘመን የሚቀርብ የምዝገባ ጥያቄ የመራጮች ምዝገባ ከመጀመሩ ከ፺ ቀናት በፊት የቀረበ ከሆነ የእጩዎች ምዝገባ ከመጀመሩ በፊት መጠናቀቅ አለበት፡፡

9/ Registration requests submitted at any level during any election period shall be addressed before commencement of candidates' registration if submitted 90 days prior to commencement of voter registration.

፷፭. የክልል የፖለቲካ ፓርቲ ስለ መመስረት

65. Formation of a Regional Political Party

፩/ አንድ የፖለቲካ ፓርቲ በክልል የፖለቲካ ፓርቲነት የሚመሰረተው፤

ሀ/ ፬ መቶ ሺ መስራች አባላት ሲኖሩት፤ እና

ለ/ ከነዚህ መስራች አባላት ውስጥ ከስልሳ በመቶ በላይ የሆኑት የክልሉ መደበኛ ነዋሪዎች ሲሆኑ ነው፡፡

1/ A political party shall be formed as a Regional Political Party where:

a) it has 4000 founding members;

b) more than sixty percent (60%) of the founding members are permanent residents of the same regional state.

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተጠቀሱት መስራች አባላት እድሜያቸው ፲፰ ዓመትና ከዚያ በላይ የሆነ፣ በህግ ወይም በፍርድ ቤት ውሳኔ የመምረጥ መብታቸው ያልተገፈፈ፣ የፖለቲካ ፓርቲው አባል ለመሆናቸው ስምምነታቸውን የገለፁና በተመዘገቡበት አከባቢ ነዋሪ ስለመሆናቸው ለፓርቲው ማረጋገጫ ያቀረቡ መሆን አለባቸው፡፡

2/ The founding members provided under Sub-Article (1) of this Article: must be 18 years of age and above; not deprived of the right to vote by law or a court's decision; must have expressed their consent to be members of the political party; and must have submitted to the party proof of their residence in the place of their registration.

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) ስር የተመለከተው የመስራች አባላት መረጃ የአባሉን ሙሉ ስም፣ ፆታ፣ እድሜ፣ ቀበሌ ወይም ወረዳ፣ እንደየአግባብነቱ የሚኖሩበትን ቦታ ልዩ ስም ወይም የቤት ቁጥር፣ የነዋሪነት ማረጋገጫ ዓይነት፣ ያቀረበው የነዋሪነት ማረጋገጫ መለያ ቁጥር ያለው ከሆነ መለያ ቁጥሩ፣ ፊርማ እና የምዝገባ ቀን የሚገልጽና እንዲሁም የመረጃ ሰብሳቢውን ስምና ፊርማ የያዘ መሆን አለበት፡፡

3/ The document signed by the founding members in accordance with the Sub-Article (2) above shall specify the member's full name, sex, age, Kebele or Woreda, as appropriate special name for their residence area or house number; type of proof of residence, identification number of proof of residence if available, signature and the date of registration as well as the name and signature of the person who took down these particulars.

፬/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) እና (፫) በተመለከተው መሠረት ፓርቲው ያቀረበው የመስራች አባላት መረጃ የሚረጋገጥበት መንገድ እንዲሁም የተሳሳበረበረ መረጃ ከተገኘ የሚወሰደው እርምጃ ከላይ በአንቀጽ ፷፬(፬) እና (፭) በተቀመጠው መሠረት ይሆናል።

4/ The verification of the information about the founding members that the party presents in accordance with Sub-Articles (2) and (3) of this Article and the sanctions to be imposed if fraudulent information is discovered, shall be in accordance with Article 64 (4) and (5).

፭/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የፖለቲካ ፓርቲው መስራች አባላትን በሚያሰባሰብበት ጊዜ የፆታን እና የተለያዩ በአከባቢው ያሉ የህብረተሰብ ክፍሎችን ተዋጽኦ ባገናዘበ መልክ መሆን አለበት፡፡

5/ The recruitment of founding members in accordance with Sub-Article (1) of this Article shall reflect gender considerations and the involvement of members of the local community.

፮/ ቦርዱ አንድ የተመዘገበ የክልል የፖለቲካ ፓርቲ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ(፩) የተመለከተውን ዝቅተኛ የአባላት ቁጥር ያሟላ መሆኑን ፓርቲው በየሁለት ዓመቱ በሚያቀርበው የአባላት ዝርዝር ሪፖርት መሠረት ያረጋግጣል።

6/ The Board shall verify that a registered Regional Political Party has the requisite minimum number of members specified under Sub-Article (1) of this Article, based on a members' list that the party presents every two years.

፯/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት መስራች አባላት የፈርሙበት ሰነድ ለሕዝብ ይፋ የሚሆን ሰነድ ነው፡፡

፰/ በማናቸውም ደረጃ ምርጫ በሚካሄድበት ዘመን የሚቀርብ የምዝገባ ጥያቄ የመራጮች ምዝገባ ከመጀመሩ ከ፺ ቀናት በፊት የቀረበ ከሆነ የእጩዎች ምዝገባ ከመጀመሩና የምርጫ ዘመቻ የጊዜ ሰሌዳ ከመውጣቱ በፊት መጠናቀቅ አለበት፡፡

፱/ ቦርዱ በአንቀጽ ፷፬ እና በዚህ አንቀጽ የተመለከቱትን ተግባራት አፈጻጸም በሚያወጣው መመሪያ ይወስናል፡፡

ምዕራፍ ሁለት
ስለፖለቲካ ፓርቲ ምዝገባ

፷፮. ስለምዝገባ

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ በኢትዮጵያ ውስጥ በፖለቲካ ፓርቲነት ለመንቀሳቀስ የሚችለው በዚህ አዋጅ መሠረት በቦርዱ ተመዝግቦ የሕጋዊ ሰውነት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ሲያገኝ ብቻ ነው፡፡

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ሕጋዊ ሰውነት ያገኘ የፖለቲካ ፓርቲ ከሶስተኛ ወገኖች ጋር በስሙ ውል መዋዋል፣ መክሰስና መከሰስ፣ የንብረት ባለቤት ወይም ባለይዞታ መሆን፣ መሸጥ፣ መለወጥ በሌላ በማናቸውም ሁኔታ ንብረት ማስተላለፍ ወይም ዓላማውን ተከትሎ ማናቸውንም ሕጋዊ ተግባሮች ማከናወን ይችላል፡፡

፫. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ማናቸውም የፖለቲካ ፓርቲ ለማቋቋም የሚፈልጉ የዜጎች ስብስብ ለቦርዱ ጊዜያዊ የምዝገባ ፈቃድ እንዲሰጣቸው ማመልከት ይችላሉ፡፡

፬/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት የሚቀርብ ማመልከቻ፣ በጽሑፍ የሚቀርብ የምዝገባ ጥያቄ፣ ለአገር አቀፍ ፓርቲነት ቢያንስ ሁለት መቶ፣ ለክልል ፓርቲነት ቢያንስ አንድ መቶ አመልካቾች የፈረሙበት የስብሰባ ቃለ ጉባኤ፣ የሚመሰረተው የፖለቲካ ፓርቲ ጊዜያዊ ስም፣ የምርጫ ህጉንና ተያያዥ ህጎችን የሚያከብሩ ስለመሆናቸው ማረጋገጫ እና ቦርዱ የሚወስነውን የአገልግሎት ክፍያ መፈጸማቸውን የሚገልጥ ማስረጃ ማካተት አለበት፡፡

7/ The document signed by the founding members in accordance with the Sub–Article (2) of this Article shall be a document open to public.

8/ Registration requests submitted at any level during any election period shall be addressed before commencement of candidate's registration and the announcement of the elections timetable if submitted 90 days prior to commencement of voter registration.

9/ The Board shall issue a directive to determine particulars required to implement Article 64 and this Article.

CHAPTER TWO
REGISTRATION OF POLITICAL PARTY

66. Registration

1/ Any political party can operate as a Political Party in Ethiopia only upon registration by the Board and receipt of a certificate of legal personality in accordance with this Proclamation.

2/ A Political Party that has obtained legal personality in accordance with Sub-Article (1) of this Article may enter into a contract with third parties; sue and be sued; to be owner or possessor of a property; sell, exchange, or transfer assets in any other way or execute any other lawful act that is in line with its purpose.

3/ With out prejudice to the provision of Sub-Article (1) of this Article, citizens intending to establish a political party may apply to the Board to be granted a certificate of provisional registration.

4/ The application in accordance with Sub-Article (2) above should be presented with: a written request for registration; meeting minutes with 200 signatures for a Nationwide Party or 100 signatures for a Regional Party; the provisional name of the party to be established; a confirmation to abide by the election law and other relevant laws; and receipt showing the payment of the Board's service fee.

፫/ ቦርዱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፬) ላይ የተጠቀሱት ሰነዶች መሟላታቸውን ካረጋገጠ በኋላ ጊዜያዊ የምዝገባ ፈቃድ ይሰጣል። በዚህ አንቀጽ መሠረት የሚሰጠው ጊዜያዊ የምዝገባ ፈቃድ የሚያገለግለው ለሦስት ወራት ብቻ ነው። ሆኖም አመልካቾች በቂ ምክንያት ያቀረቡ እንደሆነ ጊዜያዊ ፈቃዱ ለተጨማሪ ሦስት ወራት ሊራዘም ይችላል።

፮/ በዚህ አንቀጽ መሠረት ጊዜያዊ የምዝገባ ፈቃድ ያገኘ የፖለቲካ ፓርቲ፣ ጊዜያዊ ፈቃዱን መጠቀም የሚችለው በዚህ አዋጅ መሠረት ፓርቲውን ለማስመዝገብ የሚያስፈልጉ ተግባራትን ለማከናወን ብቻ ይሆናል።

፷፯. <u>በፖለቲካ ፓርቲነት ለመመዝገብ ስለሚቀርብ ማመልከቻ</u>

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ የምዝገባ ማመልከቻ በፖለቲካ ፓርቲው መሪ ተፈርሞ ለቦርዱ መቅረብ አለበት።

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የሚቀርብ ማመልከቻ ከሚከተሉት ሰነዶች ጋር ተያይዞ መቅረብ አለበት፤

ሀ) በዚህ አዋጅ በአንቀጽ ፸፪ መሠረት የተዘጋጀ የፖለቲካ ፓርቲ መመስረቻ ጽሑፍ፤

ለ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፸፫ መሠረት የተዘጋጀ የፖለቲካ ፓርቲው ፕሮግራም፤

ሐ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፸፬ መሠረት የተዘጋጀ የፖለቲካ ፓርቲው የመተዳደሪያ ደንብ፤

መ) የፖለቲካ ፓርቲው ኃላፊዎች ስምና አድራሻ እንዲሁም የፖለቲካ ፓርቲው ኃላፊዎች በኃላፊነት ለመስራት መስማማታቸውን የሚያስረዳ በፊርማቸው የተረጋገጠ ሰነድ፤

ሠ) መስራቾች የፈረሙበትና ለሕዝብ በይፋ የሚገለጽ ሰነድ፤

ረ) የፖለቲካ ፓርቲው ኃላፊዎች በፓርቲው የመተዳደሪያ ደንብ መሠረት ነጻና ዴሞክራሲያዊ በሆነ ምርጫ የተመረጡ መሆኑን የሚገልጽ ሰነድ።

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) የተዘረዘሩት ሰነዶች አምስት ቅጂ ከምዝገባ ማመልከቻው ጋር ተያይዞ መቅረብ አለበት።

5/ The Board shall, upon verifying that the documents specified under Sub-Article (4) of this Article have been submitted, issue a provisional registration certificate. The provisional registration certificate is valid for only three months. However, if the applicants present a satisfactory reason, the validity of provisional registration certificate may be extended for additional three months.

6/ A political party that has obtained a provisional registration certificate can use the certificate only for the purpose of conducting activities required by this Proclamation for the registration of the party.

67. <u>Application for Registration of as a Political Parties</u>

1/ Any application for registration of a political party shall be signed by the party leader and submitted to the Board.

2/ The application submitted in accordance with Sub-Article (1) of this Article shall be accompanied by the following documents:

a) the memorandum of association of the party done in accordance with Article 72 of this Proclamation;

b) the political program of the party done in accordance with Article 73 of this Proclamation;

c) the by-laws of the Poletical Party prepared in accordance with Article 74 of this Proclamation;

d) the names and addresses of the party leaders, and a document showing their consent to be leaders and endorsed by their signature;

e) the document signed by founding members which will be made available to the public;

f) the document showing that the political party leaders are elected in accordance with the party's by-law and in a free and democratic process.

3/ Each document provided under the preceding Sub-Article (2) of this Article shall be accompanied by five copies and submitted together with the application for registration.

፬/ የምዝገባ ጥያቄ ማመልከቻ ያቀረበ የፖለቲካ ፓርቲ፦

ሀ) የምዝገባ የአገልግሎት ክፍያ፣ እና

ለ) በየጊዜው ለሚደረጉ የመሠረታዊ ሰነዶች ማሻሻያ አገልግሎት ክፍያ ይከፍላል፡፡

፭/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፬) (ሀ) የተደነገገውን ክፍያ የከፈለበት ደረሰኝ ከምዝገባ መጠየቂያ ማመልከቻው ጋር አያይዞ ማቅረብ አለበት፡፡

፮/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፬) የተደነገገው የአገልግሎት ክፍያ መጠን በቦርዱ ይወሰናል፡፡

፯/ በዚህ አዋጅ መሠረት የተመዘገበ የፖለቲካ ፓርቲ ሰነዶች ለሕዝብ ግልፅ መሆን አለባቸው፡፡

4/ A party applying for registration shall pay:

a) registration fee; and

b) fee for revision of basic documents when required.

5/ Receipt for payment made in accordance with Sub-Article (4) (a) of this Article shall be submitted together with the application for registration.

6/ The amount payable under sub-article (4) of this Article shall be determined by the Board.

7/ The documents of the political party registered in accordance with this Proclamation shall be made available to the public.

፷፰. <u>የቦርዱ ኃላፊነት</u>

፩/ ቦርዱ በአንቀጽ ፷፯ መሠረት የቀረበለትን የምዝገባ ማመልከቻ በ፳፩ ቀናት ውስጥ ከመረመረ በኋላ አመልካቹ የፖለቲካ ፓርቲው ማሟላት ያለበትን ሁሉ ያላሟላ እንደሆነ ይህንኑ በ፴ ቀናት ውስጥ እንዲያሟላ በጽሑፍ ያሳውቀዋል፡፡

፪/ ቦርዱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት በሚያደርገው ምርመራ ማመልከቻው የተሟላ ሆኖ ካገኘው በ፲፭ ቀናት ውስጥ አግባብነት ባለው የመገናኛ ብዙሃን እንዲሁም በድረ ገጹ እና በሶሻል ሚዲያ ገጾቹ በፖለቲካ ፓርቲነት ለመመዝገብ ማመልከቻ ባቀረበው ፓርቲ ስም፣ አርማ ወይም ሌሎች ጉዳዮች ላይ ተቃውሞ ያለው ማንኛውም ሰው ተቃውሞውን እንዲያቀርብ በመጋበዝ ለህዝብ እንዲገለጽ ያደርጋል፡፡

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት ተቃውሞ ያለው ሰው ማስታወቂያው በወጣ በ፲፬ ቀናት ውስጥ ተቃውሞውን ለቦርዱ ማቅረብ አለበት፡፡ ቦርዱ በዚህ ጊዜ ውስጥ ለአመልካቹ ፈቃድ አይሰጥም፡፡

፬ ቦርዱ ለምዝገባ አስፈላጊ የሆኑ ተያያዥ መረጃዎች ወይም ማብራሪያ እንዲቀርብለት ሊጠይቅ ይችላል፡፡

፭/ ቦርዱ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፷፯ መሠረት የሚቀርብለትን ማመልከቻና አባሪ ሰነዶች ተቀብሎ በመመርመር ሰነዶቹ በዚህ አዋጅ በተመለከተው መሠረት የተሟሉ እና ትክክለኛ መሆናቸውን አረጋግጦ፣ ፓርቲው ህገ መንግሥቱ፣ ይህንን አዋጅ፣ ሌሎች ተዛማጅ ሕጎችንና የሥነ

68. <u>The Board's Responsibility</u>

1/ The Board shall examine the application for registration based on Article 67 within 21 days; and where a political party has failed to fulfill the requirements, give the party a written notice of 30 days to fulfill the requirements.

2/ Where the Board's examination of the application as per Sub-Article (1) of this Article shows that the requirements are fulfilled, it shall, within 15 days, make a public announcement on the appropriate Mass Media, its website, social media sites, enquiring of any opposition to the party requesting registration proposed name or symbol or other related issues.

3/ Any person opposing the registration in accordance with Sub-Article (2) of this Article, shall present such opposition to the Board within 14 days from the date of the public announcement. The Board shall not issue registration permit within this period.

4/ The Board may request for supporting documents and information that are necessary for the registration process.

5/ The Board shall, upon receiving the application and supporting documents in accordance with Article 67 of this Proclamation, examine and ascertain the submission of the requisite documents and their authenticity. It shall, after requesting the party to submit a confirmation to

ምግባር ደንቦችን የሚያከብር መሆኑን ማረጋገጫ እንዲሰጥ በማድረግ እንዲሁም የፖለቲካ ፓርቲውን ዋና ጽሕፈት ቤት በመጎብኘት የምዝገባ ማመልከቻውን በተቀበለ በ፵፭ ቀናት ጊዜ ውስጥ የምዝገባውን ሥርዓት አጠናቅቆ የሕጋዊ ሰውነት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ለአመልካቹ ይሰጠዋል፡፡

፮/ ቦርዱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፭) መሠረት የተመዘገበን የፖለቲካ ፓርቲ አግባብ ሆኖ ባገኘው የመገናኛ ብዙኃን ለሕዝብ ያሳውቃል፡፡

7/ The Board shall, in accordance with Chapter eight of this section, monitor the income source, expenditure list and assets of a Political Party; where illegal acts are found the Board shall take the necessary measures in accordance with this Proclamation.

፯/ ቦርዱ በዚህ ክፍል ምዕራፍ ስምንት መሠረት የፖለቲካ ፓርቲን የገቢ ምንጭ የወጪ ዝርዝር እና ንብረት ይከታተላል፣ ይቆጣጠራል፣ ህገ ወጥ ድርጊት ተፈጽሞ ሲያገኝም በዚህ አዋጅ መሠረት ተገቢውን ሕጋዊ እርምጃ ይወስዳል፡፡

8/The Board shall submit periodical and yearly reports to the House of Peoples' Representatives pertaining to:

፰/ ቦርዱ:-

ሀ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፩፻ መሠረት ለፖለቲካ ፓርቲዎች ከመንግሥት የተደረገ ድጋፍና የድጋፉ አጠቃቀም ዝርዝር፣እና

a) government's funding of political parties based on Article 100 of this Proclamation and the utilization of the fund; and

ለ) ስለ ፖለቲካ ፓርቲዎች አጠቃላይ እንቅስቃሴ ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ወቅታዊ እና ዓመታዊ ሪፖርት ያቀርባል፡፡

b) the overall activity of political parties.

፱/ ቦርዱ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፩፻፭ በተደነገገው መሠረት የኦዲት ሪፖርት እንደደረሰው ለሕዝብ ይፋ ያደርጋል፤ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘውም እንዲመረመር ሊያዝ ይችላል፡፡

9/ The Board shall, upon receiving the audit report as per Article 105 of this Proclamation, publicize it; and where it deems necessary it may order inspection.

፷፱. <u>መመዝገብ ስለማይችል የፖለቲካ ፓርቲ</u>

69. <u>Political Party Barred from Registration</u>

፩/ ለመመዝገብ ማመልከቻ ያቀረበው የፖለቲካ ፓርቲ:-

1/ The political party that has submitted a registration application shall not be registered if :

ሀ) የመረጠው ስም፣ አሕጽሮተ ስም፣ አርማ ወይም የመለያ ምልክት ከአገሪቱ ባህልና የስነ ምግባር እሴቶች አኳያ ተቀባይነት የሌለው ከሆነ፤ወይም

a) its name; abbreviation of its name; emblem; or symbol is culturally and ethically unacceptable in the country; or

ለ) የመረጠው ስም፣ አሕጽሮተ ስም፣ አርማ ወይም የመለያ ምልክት በሌላ ፓርቲ የተያዘ ከሆነ ወይም ከሌላ ፓርቲ ስም፣ አሕጽሮተ ስም፣ አርማ ወይም የመለያ ምልክት ጋር መራጮችን ሊያሳስት በሚችል ደረጃ የሚቀራረብ ከሆነ፤ ወይም

b) its name; abbreviation of its name; emblem; or symbol is in use by another party or is similar to that of another party that it is likely to result in voters' confusion; or

ሐ) የመረጠው ስም፣ አሕጽሮተ ስም፣ አርማ፣ የመለያ ምልክት፣ የመመስረቻ ጽሑፍ ወይም የመተዳደሪያ ደንብ በዘር፣ በኃይማኖት እና በመሳሰሉት ልዩነቶች ላይ የተመሰረተ ጥላቻና ጠላትነት በዜጎች፣ በብሔሮች፣ ብሔረሰቦችና በሕዝቦች መካከል በማስፋፋት ጦርነትና ግጭት መፍጠርን ዓላማ ያደረገ ወይም ሰዎችን በዘር፣ በኃይማኖት ወይም በማንነት ላይ ተመስረቶ ከአባልነት ወይም ከደጋፊነት የሚያገል ከሆነ፣ ወይም

c) its name; abbreviation of its name; emblem; symbol; founding document or rules aim to foment conflict and violence based on ethnicity, religion and other similar differences and by spreading hatred and enmity among Nations, Nationalities and Peoples; or exclude people from being members or supporters on the basis of ethnicity, religion or identity; or

መ) የፖለቲካ ዓላማውን በትጥቅ ለማራመድ የተደራጀ ከሆነ፣ ወይም

d) aims to fulfill its purpose through armed struggle; or

ሠ) የውጭ ሀገር ዜጎች አባል የሆኑበት የፖለቲካ ድርጅት ከሆነ፣ ወይም

e) it has members with foreign Nationality; or

ረ) ሕገወጥ ዓላማ ለማካሄድ የተቋቋመ የፖለቲካ ድርጅት ከሆነ፣

f) formed for the purpose of pursuing unlawful activities.

ቦርዱ አይመዘግበውም፡፡

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ቦርዱ በሰጠው ውሳኔ ቅር የተሰኘ አካል ውሳኔው በጽሑፍ ከደረሰው ቀን ጀምሮ በ፴ ቀናት ውስጥ አቤቱታውን ለፌደራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ማቅረብ ይችላል፡፡ አቤቱታ ያቀረበው አካል ለዚህ ጉዳይ አፈፃፀም ሕጋዊ ሰውነት እንዳለው ተቆጥሮ በፓርቲው መተዳደሪያ ደንብ ተመርጦ በምዝገባ ማመልከቻው ላይ ፈርሞ ያቀረበው የፓርቲው መሪ የፓርቲው ሕጋዊ ወኪል እንደሆነ ይቆጠራል፡፡

2/ A party that objects the decision of the Board made in accordance with Sub-Article (1) of this Article may appeal to the Federal High Court within 30 days of receiving such decision. The party that has filed the petition shall be considered as having a legal personality, and the party leader, who was elected based on the party's by-law and is the signatory of the registration application, shall be deemed to be the party's lawful representative.

፸. <u>በፖለቲካ ፓርቲነት ለመመዝገብ ስለማይችል ድርጅት ወይም ማኅበር</u>

70. <u>Organization or Associations Barred from Registration as Political Party</u>

የሚከተሉት ድርጅቶች ወይም ማኅበራት በዚህ አዋጅ መሠረት በፖለቲካ ፓርቲነት ሊመዘገቡ አይችሉም:-

The following organizations or associations may not be registered as political parties under this Proclamation:

፩/ በንግድ ሕግ ወይም በፍትሐብሔር ሕግ ወይም አግባብ ባላቸው ሌሎች ሕጎች መሠረት፣ የንግድና ኢንዱስትሪ ሥራዎችን ለማከናወን የተቋቋሙ ማኅበሮች ወይም ድርጅቶች፤

1/ associations or organizations formed for the purpose of carrying on commercial and industrial activities in accordance with the Commercial Code or the Civil Code or other relevant laws;

፪/ ዓላማቸው ትርፍ ለማግኘት ያልሆነ ወይም ለበጎ አድራጎት ተግባር የተቋቋሙ ማኅበራት ወይም ድርጅቶች፤

2/ not for profit or welfare associations or organizations;

፫/ የመገናኛ ብዙኃን፣ የሠራተኛ እና የሙያ ማሕበራት፤

3/ Mass Media, Trade Unions and Professional Associations;

፬/ የመረዳጃ ማኅበራት፤

4/ Mutual help Associations;

፭/ የሃይማኖት ድርጅቶች፤

5/ Religious Organizations;

፮/ ዕድርና ዕቁብን የመሳሰሉ ማኅበራዊ ተቋሞች.

6/ social associations such as idir, equb, and the like.

ምዕራፍ ሦስት
የፖለቲካ ፓርቲ ሰነዶች

፷፭. የፖለቲካ ፓርቲ ሰነዶች

፩/ አንድ የፖለቲካ ፓርቲ የሚከተሉት ዋና ዋና ሰነዶች ይኖሩታል፤

ሀ) የመመስረቻ ጽሑፍ፤

ለ) የፖለቲካ ፕሮግራም፤

ሐ) የመተዳደሪያ ደንብ፤

መ) የሃብትና ንብረት፣ የገቢና የወጪ ሰነዶች።

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ከ(ሀ) እስከ (ሐ) የተጠቀሱትን ሰነዶች ለማሻሻል የፈለገ የፖለቲካ ፓርቲ አስቀድሞ ለቦርዱ ማሳወቅ አለበት። ቦርዱ የቀረበለትን የማሻሻያ ጥያቄ ተቀብሎ እንደ አግባብነቱ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፮፰ ድንጋጌዎች መሠረት ያስተናግዳል።

፷፮. ፖለቲካ ፓርቲ መመስረቻ ጽሑፍ

፩/ የፖለቲካ ፓርቲ መመስረት የሚፈልጉ ግለሰቦች መስራች ሆነው ለማደራጀት የፈለጉትን የፖለቲካ ፓርቲ ማቋቋማቸውን የሚገልጹበት የመመስረቻ ጽሑፍ ይኖራቸዋል።

፪/ የመመስረቻ ጽሑፉ የሚከተሉትን ዝርዝሮች የያዘ ይሆናል፤

ሀ) የፓርቲው መጠሪያ ሙሉ ስም እና አህፅሮተ ስም፤

ለ) የፓርቲው ዓርማ፤

ሐ) የፓርቲው ዓላማ፤

መ) የፓርቲው ንብረትና የገቢ ምንጭ፤

ሠ) ፓርቲው የተመሰረተበት ቀን እና ዓመተ ምህረት፤

ረ) የፓርቲው ዋና መሥሪያ ቤት እና ቅርንጫፍ መሥሪያ ቤቶች አድራሻ፤

ሰ) የመተዳደሪያ ደንቡ አወጣጥ ሥርዓት.

፫/ የፓርቲው የመመስረቻ ጽሑፍ በመስራች ጠቅላላ ጉባኤ የጸደቀ መሆን አለበት።

፷፯. የፖለቲካ ፓርቲ ፕሮግራም

ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ዓላማው አድርጎ የያዘውን የፖለቲካ እምነት የሚቀርጽበት በፓርቲው ጠቅላላ ጉባኤ የሚጸድቅና የሚሻሻል የፖለቲካ ፕሮግራም ይኖረዋል።

CHAPTER THREE
DOCUMENTS OF POLITICAL PARTY

71. Document of a Political Party

1/ A political party shall have the following basic documents:

a) memorandum of association;

b) political program;

c) by-laws;

d) documents related to ownership, property and revenue and expenditure.

2/ A political party that intends to amend the documents listed under Sub-Article (1) from (a) to (c) of this Article shall first notify the Board of its intention. The Board shall, as appropriate, accept and process the request for amendment in accordance with the provisions of Article 68.

72. A Political Party's Memorandum of Association

1/ Individuals who desire to establish a political party must have a memorandum of association in which they declare the establishment of the political party they want to organize.

2/ A memorandum of association shall include the following particulars:

a) the full name of the party and its abbreviation;

b) the emblem of the party;

c) the objectives of the party;

d) the party's assets and source of income;

e) the day and year of establishment of the party;

f) the addresses of the party's head office and branch offices;

g) the procedures of issuing the by-laws.

3/ The memorandum of association of a political party shall be adopted at the general meeting held to establish the party.

73. Political Party's Program

Any political party must have a program in which the political belief it pursues as its objective is formulated and the adoption and amendment of the program shall be done at the party's general meeting.

ፍ፬. <u>የፖለቲካ ፓርቲ መተዳደሪያ ደንብ</u>

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ የመተዳደሪያ ደንብ ይኖረዋል፡፡ የመተዳደሪያ ደንቡም የሚከተሉትን ማካተት አለበት፤

ሀ) የአባላት ቅበላና ስንብት ሁኔታ፤

ለ) የአባላቱ መብትና ግዴታ፤

ሐ) የፖለቲካ ፓርቲው ልዩ ልዩ አካላት፣ የሚመረጡበት ሥርዓት፣ የአገልግሎት ዘመን እና የስራ ኃላፊነታቸውን፤

መ) የአባልነት መዋጮ ዓይነትና አከፋፈል እንዲሁም አባላቱ በፓርቲው ሥራ ውስጥ የሚኖራቸው ተሳትፎ፤

ሠ) የፓርቲው የስብሰባ እና የውሳኔ አሰጣጥ ሥነ ሥርዓት፤

ረ/ በአባላቱ ላይ ስለሚወሰድ የሥነ ሥርዓት እና የሥነ ምግባር እርምጃ፤

ሰ) የጠቅላላ ጉባኤ አባላትን ቁጥር ቢያንስ በዚህ አዋጅ መሠረት ፓርቲ ለመመስረት ከተቀመጠው ከዝቅተኛው የመስራች አባላት ቁጥር አምስት በመቶ በማድረግ የሚወሰን ድንጋጌ፤

ሸ) የፖለቲካ ፓርቲው ጠቅላላ ጉባኤ ስብሰባ ቢያንስ በሦስት ዓመት አንድ ጊዜ መካሄድ ያለበት መሆኑን የሚገልጽ ድንጋጌ፤

ቀ) የፓርቲው ቅርንጫፎች አወቃቀርና አሠራርን ጨምሮ የፓርቲውን መዋቅራዊ አደረጃጀትና የስልጣን ተዋረድ፤

በ) የፓርቲውን ጠቅላላ ጉባኤ ውሳኔ የሚፈልጉ ጉዳዮችን ዝርዝር፤

ተ) የፖለቲካ ፓርቲው ከሌላ ፓርቲ ወይም ፓርቲዎች ጋር ውህደት፣ ቅንጅት ወይም ግንባር የሚፈጥርበት፣ እንዲሁም ፓርቲው የሚፈርስበትን የውሳኔና የድርጊት ሂደቶች፤

ቸ) የፓርቲው አባላት ለአገር አቀፍና በየደረጃው ላሉ አገራዊ ምርጫዎች የሚታጩበት ሥርዓት፣

ኀ) የፖለቲካ ፓርቲው የሰው ኃብት፣ የፋይናንስ እና የኦዲት አስተዳደር ሥርዓት አሰራር፣

ነ) የፓርቲውን ገንዘብና ንብረት አስተዳደር ሥርዓት፣ የገቢ ማስገኛ አሰራር እና በነዚህ ጉዳዮች ላይ ለመወሰን ስልጣን ያለውን አካል ወይም ኃላፊን የሚገልጽ ድንጋጌ፤

74. <u>Political Party's By-Laws</u>

1/ Any political party must have its own by laws. Such by-laws shall include the following particulars:

a) conditions for admission and expulsion of members;

b) details of the right and duty of members;

c) details of the various organs of the party, the procedure for their election, their tenure and description of their respective functions;

d) types of membership fees and payment structure as well as the members' participation level in the party's activities;

e) the party's procedures for convening meetings and passing decisions;

f) details of measures of procedure and code of conduct applicable to members;

g) a stipulation that the quorum for the party's general meeting shall be constituted by at least 5 percent of the minimum number of founding members required in this Proclamation;

h) a stipulation that the party's general meeting shall be held at least once every three years;

i) organizational structure of the party and positions within the party including the establishment and functions of party's branch offices;

j) list of matters that require the decision of the party's general Assembly;

k) the course of action and decision-making process for forming a merger, coalition, or front with other political parties, as well as for the party's dissolution;

l) The procedure for the nomination of party members for national and other various level elections;

m) The party's human resource, financial and audit administration process;

n) The party's financial and asset administration policy, income mobilization process as well as an explanation of the person or organ of the party mandated to decide on such matters;

ኘ) የፖለቲካ ፓርቲው የውስጥ አለመግባባቶች አፈታት ሥርዓት፣

አ) ማንኛውም አባል እኩል ድምፅ ያለው መሆኑን የሚገልጽ ድንጋጌ፣

፪/ የማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ መተዳደሪያ ደንብ የፖለቲካ ፓርቲው አባል በዜግነቱ የተረጋገጠለትን መብት የሚቀንስ ወይም የተጣለበትን ግዴታ የሚሸር ሊሆን አይችልም።

፫/ የማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ መተዳደሪያ ደንብ የፓርቲው አመራሮችና በየደረጃው ያሉ ኃላፊዎች አመራረጥ ግልጽ፣ ነጻና ፍትሃዊ እንዲሁም በሚስጢር በሚሰጥ ድምጽ መንገድ የሚመረጡ መሆናቸውን መደንገግ አለበት።

፬/ በማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ውስጥ ለኃላፊነት ቦታ የሚደረጉ ምርጫዎች የጾታ ተዋጽኦን ያገናዘቡ መሆን ይኖርባቸዋል።

፭/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ መተዳደሪያ ደንብ የዚህን አዋጅ አንቀጽ ፸፭ እና ከአንቀጽ ፹፮ እስከ አንቀጽ ፺ የተደነገጉትን ያገናዘበ መሆን አለበት።

፮/ በፖለቲካ ፓርቲ አባላት መሀከል የፓርቲውን ሕገ ደንብ አፈፃፀም እና ተያያዥነት ባላቸው ጉዳዮች አለመግባባት ተፈጥሮ ለቦርዱ አቤቱታ ሲቀርብ ጉዳዩን መርምሮ የውሳኔ ሃሳብ ለቦርዱ የሚያቀርብ የባለሙያዎች ጉባኤ ቦርዱ ያቋቁማል። ዝርዝር አፈፃፀሙ ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

ምዕራፍ አራት
የፖለቲካ ፓርቲ መብት እና ግዴታ

፸፭. የፖለቲካ ፓርቲ በራሱ ጉዳይ ላይ ስላለው ነፃነት

ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፦

፩/ የፖለቲካ ፕሮግራሙንና የመተዳደሪያ ደንቡን የሚያፀድቅበትንና የሚያሻሽልበትን እንዲሁም ስብሰባ የሚያካሂድበትን ሥነ ሥርዓት በመተዳደሪያ ደንቡ ይወስናል።

፪/ በመተዳደሪያ ደንቡ በሚወሰነው መሠረት የፖለቲካ ሥራውን የሚመሩ፣ ውሣኔ የሚሰጡ እና የሚያስፈፅሙ የአመራር አካላት ይኖሩታል።

፸፮. ቅርንጫፍ መሥሪያ ቤት ስለማቋቋም

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ የፖለቲካ ሥራውን ለማካሄድ በሀገሪቱ ውስጥ በየትኛውም ቦታ ቅርንጫፍ መሥሪያ ቤት ሊያቋቁም ይችላል።

o) The procedure for resolving political party's internal disputes; and

p) details as to the equality of votes between every member of the Political Party.

2/ Any by-law of political party shall not abridge the right of a member of the political party guaranteed to him as citizen or of release him from his duties as a citizen.

3/ The by-law of every political party shall stipulate that the election of its leadership and other officials at all levels must be conducted in a transparent, free and fair manner, where secrecy of the ballot is protected.

4/ Any political party when conducting election for leadership position shall ensure gender representation consideration.

5/ The by-law of every political party shall be consistent with the provisions of Article 75 and from Article 86 to Article 90 of this Proclamation.

6/ When dispute arises between members of a political party regarding the implementation of the by-law of the party and other related issues and an application is made to the Board, it shall establish a panel of experts that shall investigate and provide a recommendation on the matter. The implementation particulars will be determined by a directive to be issued by the Board.

CHAPTER FOUR

RIGHT AND DUTY OF A POLITICAL PARTY

75/ Independence of a Political Party in Respect to its Own Affairs

Every political party:

1/ Shall determine in its by-laws the procedures of adopting and amending its political program and by-laws as well as holding meetings;

2/ In accordance with its by-laws, shall have leading organs to direct, decide and implement its political activity.

76. Establishing Branch Offices

1/ Any Political Party may establish branch offices anywhere within the country for the purpose of carrying out its political activity.

፪/ በአገር አቀፍ ደረጃ፣ በክልልና ከክልል በታች ቅርንጫፎች ያሉት የፖለቲካ ፓርቲ በቅርንጫፎቹ መካከል ያለውን ግንኙነትና የስልጣን ተዋረድ በመተዳደርያ ደንቡ መደንገግ አለበት፡፡

2/ A political party that has branch offices at the National, Regional and Sub-Regional levels shall stipulate in its by-law, the relationship between various branches and their power structure.

፸፯. <u>ከገቢ ግብር ነፃ ስለመሆን</u>

77. <u>Exemption from Income Tax</u>

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ከአባላቱና ከደጋፊዎቹ በሚገኘው ገቢ ላይ ምንም ዓይነት የገቢ ግብር አይከፍልም፡፡

1/ Any political party shall not be liable to pay any kind of income tax on income collected from its members and supporters.

፪/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ቀጥሮ ከሚያሰራቸው ሠራተኞች ደመወዝ ላይ በሕግ በተወሰነው መሠረት የገቢ ግብር ሰብስቦ ለመንግሥት ገቢ ከማድረግ ነፃ ነው፡፡

2/ Political party does not have the obligation to collect and transfer to the government, employees' salaries' income tax in accordance with the law.

፸፰. <u>ሪፖርት የማቅረብ ግዴታ</u>

78. <u>Duty to Submit Report</u>

፩/ ማንኛውም በዚህ አዋጅ መሠረት የተመዘገበ የፖለቲካ ፓርቲ፤

1/ A political party registered in accordance with this Proclamation has the duty to:

ሀ) የአባላቱን ብዛት፣ የፆታ ስብጥር፣ የእድሜ ሁኔታ እና የመኖሪያ ቦታ የሚያሳይ ዓመታዊ ሪፖርት የማቅረብ፤

a) Submit an annual report that outlines the number of its members, their gender and age distribution and their place of residence;

ለ) ቦርዱ ሲጠይቅ በሕጉ መሠረት የሚፈለገው ዝቅተኛ የአባላት ቁጥር እና ሌሎች ተያያዥነት ያላቸውን መስፈርቶች ተሟልተው መገኘታቸውን የሚያረጋግጥ ሰነድ የማቅረብ፤

b) At the request of the Board, submit a document showing compliance with the minimum number of members required and other standards set under this Proclamation;

ሐ) ግንባር ለመፍጠር ወይም ለመዋሃድ ወይም ለመቀናጀት የሚደረጉ ስብሰባዎች ሲኖሩ ቦርዱ በስብሰባው ላይ እንዲገኝ ቢያንስ ከ፴ ቀናት በፊት የማሳወቅ፤

c) Where it intends to convene a meeting to form a front, merger, or coalition, notify the Board to attend the meeting at least 30 days in advance;

መ) በዚህ አዋጅ መሠረት በየዓመቱ ወይም ቦርዱ በሚወስነው ጊዜ ፓርቲው እንደየአግባብነቱ በኦዲተር ወይም በሂሳብ ባለሙያ የተረጋገጠ የሃብትና ዕዳ መግለጫ በፓርቲው መሪ ፊርማ ለቦርዱ የጽሑፍ ሪፖርት የማቅረብ ግዴታ፤

d) Submit a written report signed by the leader annually or within a timeline determined by the Board, on the party's assets and liabilities certified, as appropriate, by an auditor or an accountant.

አለበት፤

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) (መ) የተጠቀሰው ሪፖርት የፖለቲካ ፓርቲውን የገቢ ወይም የሃብቱን ምንጭ የሚገልጽ መሆን አለበት፡፡

2/ The report provided under Sub-Article (1) (d) of this Article shall disclose the income or asset sources of the political party.

፫/ ቦርዱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገውን ግዴታ በማያሟላ የፖለቲካ ፓርቲ ላይ የአንድ ወር ጊዜ ማስጠንቀቂያ ከሰጠ በኋላ በአንቀጽ ፺፰ መሠረት አስፈላጊ እርምጃ ሊወስድ ይችላል፡፡

3/ The Board may, after giving a one-month warning for a political party that does not comply with the obligations under Sub-Article (1) take necessary measures in accordance with Article 98 of this Proclamation.

፬/ አንድ የፖለቲካ ፓርቲ ወይም የፖለቲካ ፓርቲው መሪ በዚህ አንቀጽ መሠረት ለቦርዱ በጽሑፍ ያሳወቀው የሃብትና ዕዳ መግለጫ

4/ Where the property and debt in accordance with this Articles submitted in writing to the Board by a political party or a leader of a political

ሐሰተኛ ሆኖ ከተገኘ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፺፰ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ አግባብ ባለው የወንጀል ሕግ ይጠየቃል፡፡

፭/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፸፮ መሠረት ቅርንጫፍ መሥሪያ ቤት ያቋቋመ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ የቅርንጫፍ መሥሪያ ቤቱን አድራሻ እና የመሥሪያ ቤቱን ኃላፊዎች ወይም ተወካዮች ቅርንጫፉን ባቋቋመ በአንድ ወር ውስጥ ለቦርዱ በጽሑፍ ማሳወቅ አለበት፡፡

፸፱. <u>መረጃ የመስጠት ግዴታ</u>

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ በዚህ አዋጅ የተዘረዘሩ መረጃዎች እንዲያቀርብ በቦርዱ ሲጠየቅ በሰነድ የተረጋገጠ የጽሑፍ መረጃ የማቅረብ ግዴታ አለበት፡፡

፪/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ የጠቅላላ ጉባኤ ስብሰባ የሚካሄድ ሲሆን የቦርዱ ተወካይ በስብሰባው ላይ እንዲገኝ ፴ ቀናት አስቀድሞ ማሳወቅ አለበት፡፡

፫/ አንድ የፖለቲካ ፓርቲ በዚህ አንቀጽ በንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የተጠየቀውን መረጃ ለመስጠት ፈቃደኛ ካልሆነ ወይም የሰጠው መረጃ ሃሰት መሆኑን እያወቀ የሰጠ እንደሆነ ቦርዱ በዚህ አዋጅ አንቀፅ ፺፰ (፩) (መ) በተደነገገው መሠረት እርምጃ ይወስዳል፡፡

፹. <u>የአመራር አባላትን ስለማሳወቅ</u>

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ አዲስ አመራር አባላትን የመረጠ እንደሆነ ይህንኑ በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ ለቦርዱ በጽሑፍ ማሳወቅ አለበት፡፡

፪/ አንድ የፖለቲካ ፓርቲ በተለያየ ምክንያት የአመራር አባላቱ የተጓደሉና ቁጥራቸውም ከ፶ በመቶ ሲደመር ፩ በታች ከሆነ በ፴ ቀናት ውስጥ ምርጫ በማካሄድ ማሟላት አለበት፣ ይህንንም ክንውን በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ ለቦርዱ ማሳወቅ አለበት፡፡

፹፩. <u>የፖለቲካ ፓርቲ ሰነዶች አጠባበቅ</u>

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ በዚህ አዋጅ ምዕራፍ ስምንት ንዑስ ክፍል ሁለት የተመለከቱትን የሂሣብ መዝገብ፣ የስጦታ ሰርተፊኬት፣ የባለንብረትነት ማረጋገጫ ሰነዶችን በሚገባ የመጠበቅ ግዴታ አለበት፡፡

፪/ በዚህ አዋጅ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገው ቢኖርም በቦታው መጣበብና በሠራተኛ እጥረት ምክንያት ከ፲ ዓመት ዕድሜ በላይ ያስቆጠሩ የሂሣብ ሰነዶችን ማስወገድ ይችላል፡፡

party has been found untrue, notwithstanding the provisions of Article 98 of this Proclamation, it shall be liable under the appropriate provisions of the Criminal Code.

5/ A political party that has established branch office in accordance with Article 76 of this Proclamation shall notify in writing the branch office address and leaders or representatives of the office to the Board within one month of establishing the branch office.

79. <u>Duty to Provide Information</u>

1/ A political party has an obligation under this Proclamation to give a written information in certified documents when requested by Board.

2/ When a political party convenes a general meeting, it has to notify 30 days in advance for a Board representative to attend the meeting.

3/ Where a political party required to give information in accordance with Sub-Article (1) of this Article is unwilling to provide such information or gives intentionally untrue information, the Board shall take measures stipulated under Article 98(1) (d) of this Proclamation.

80. <u>Notification of Management Members</u>

1/ Any political party, when it elects new leaders, shall notify the Board in writing within one month.

2/ When a political party that loses leading members for various reasons and such number is below 50%+1, the party shall elect in their replacement within 30 days. The party shall inform this incident within a month to the Board.

81. <u>Keeping Documents of Political Parties</u>

1/ Any political party shall have the duty to keep proper record of the matters provided under chapter eight sub-section two of this Proclamation such as, books of account, certificates of donation, ownership deed.

2/ Notwithstanding the provision of Sub-Article (1) of this Article, based on the reasons of space constraint and manpower shortage, books of accounts aged over 10 years may be disposed.

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) እና (፪) የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ የፓርቲውን ሌሎች ሰነዶች በአግባቡ ጠብቆ መያዝ አለበት፡፡

3/ With out prejudice to the provision of Sub-Article (1) and (2) of this Article, every political party shall keep other documents of the party properly.

፹፪. <u>ስለፖለቲካ ፓርቲ ዓመታዊ የሂሳብ ምርመራ</u>

82. **<u>Political Party Annual Audit</u>**

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ የገቢ፣ የወጪ፣ የሃብትና የእዳ መዛግብቱን የሂሳብ እንቅስቃሴ መግለጫና ሰነዶቹን በአግባቡ የመያዝ ግዴታ አለበት፡፡ እነዚህ መዛግብት ሊይዟቸው የሚገቡ አርእስቶችና ዝርዝሮችን ቦርዱ በመመሪያ ይወስናል፡፡

1/ Any political party must keep properly its income, expenditure, assets and liabilities records, bank statements and documents. The Board will issue a directive to determine the titles and details that these documents must contain.

፪/ በዚህ አዋጅ በሌላ አኳኋን ካልተደነገገ በስተቀር ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ የበጀት ዓመቱ ባለቀ በሦስት ወራት ውስጥ በሚመለከተው ሕጋዊ አካል የተረጋገጠ የሙያ ብቃት ባለው የውጭ ኦዲተር ወይም ቃለ መሃላ በፈጸመ የሂሳብ ባለሙያ ወይም በቦርዱ በሚሾም ኦዲተር ሂሳቡን አስመርምሮ ለቦርዱ የኦዲት ሪፖርት ማቅረብ አለበት፡፡

2/ Unless stated otherwise in this Proclamation, every political party shall commission within three months of the end of the budget year, an external auditor whose professional competency has been approved by the mandated body; an accountant who has taken a professional oath; or a Board appointed auditor to conduct the financial audit and submit to the Board an audit report.

፫/ የሂሳብ ምርመራው ከሚካሄድበት የበጀት ዓመት በፊት በነበረው የበጀት ዓመት የሂሳብ እንቅስቃሴው ከብር ፫ መቶ ሺ (ከብር ሶስት መቶ ሺ) በታች የሆነ የፖለቲካ ፓርቲ ዓመታዊ የሂሳብ ምርመራውን ቃለ መሃላ በፈጸመ የሂሳብ ባለሙያ አስመርምሮ ሪፖርቱን ለቦርዱ ያቀርባል፡፡

3/ Where its financial position for the budget year preceding the one to be audited is less than Birr 300,000 (Birr three hundred thousand) the political party can assign an accountant who has taken a professional oath to conduct the annual financial audit and submit the report to the Board.

፬/ የሂሳብ ምርመራው ከሚካሄድበት የበጀት ዓመት በፊት በነበረው የበጀት ዓመት የሂሳብ እንቅስቃሴው ከብር ፫ መቶ ሺ (ሦስት መቶ ሺ) በላይ የሆነ የፖለቲካ ፓርቲ ዓመታዊ የሂሳብ እንቅስቃሴውን በተመሰከረለት የውጭ ኦዲተር ወይም በቦርዱ በሚሾም ኦዲተር አስመርምሮ ሪፖርቱን ለቦርዱ ያቀርባል፡፡

4/ Where its financial position for the budget year preceding the one to be audited is more than Birr 300,000 (Birr three hundred thousand), the political party can engage a certified external auditor, or an auditor assigned by the Board to conduct the annual audit and submit the report to the Board.

፭/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) እና (፫) መሠረት የሚሾመው የውጭ ኦዲተር በፖለቲካ ፓርቲው የሥራ አስፈጻሚ አካል ይሾማል፡፡

5/ The external auditor, provided in Sub-Article (2) and (3) of this Article, shall be appointed by the political party executive organ.

፮/ ቦርዱ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው የማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ የሂሳብ ሰነዶች በዋናው ኦዲተር እንዲመረመሩ ሊጠይቅ ይችላል፡፡

6/ As appropriate, the Board may request the Auditor General to investigate financial documents of any political party.

፹፫. <u>የኦዲተር ወይም የሂሳብ ባለሙያ መብት</u>

83. <u>Rights of Auditor or Accountant</u>

የፖለቲካ ፓርቲን ሂሳብ የሚመረምር ኦዲተር ወይም የሂሳብ ባለሙያ ማንኛውንም ከፖለቲካ ፓርቲ ሀብትና ንብረት ጋር የተያያዘ ሰነድ እንዲቀርብለት የመጠየቅና የመመርመር መብት አለው፡፡

The auditor or accountant auditing a political party's finances has the right to request for, and examine any document related to the assets and properties of the political party.

፹፬. ለፖለቲካ ፓርቲ ኦዲተር ሆኖ ሊሾም ወይም የሂሳብ ባለሙያ ሆኖ ሊያገለግል ስለማይችል ሰው

ማንኛውም ሰው የፓርቲው ጠበቃ፣ ተቀጣሪ፣ የቦርድ አባል በመሆን አገልግሎ ወይም እያገለገለ ከሆነ ወይም በማንኛውም መልኩ የጥቅም ግጭት በሚያስከትል ደረጃ ከተመርማሪው የፖለቲካ ፓርቲ ጋር ግንኙነት ያለው ከሆነ የፖለቲካ ፓርቲው ኦዲተር ወይም የሂሳብ ባለሙያ ሆኖ ሊሰራ አይችልም።

፹፭. በፖለቲካ ፓርቲ ኦዲተር አሰራር

፩/ የፖለቲካ ፓርቲ ኦዲተርም ሆነ የሂሳብ ባለሙያ ወይም እንዲሁም እርሱ ቀጥሮ ያሰማራቸው ባለሙያዎች ሥራቸውን በቅንነት፣ በታማኝነትና በገለልተኝነት ማከናወን አለባቸው።

፪/ የኦዲተር የኦዲት ወይም የሂሳብ ባለሙያ የምርመራ ሪፖርት በጽሑፍ ሆኖ ለፖለቲካ ፓርቲው ኃላፊዎች መሰጠት አለበት።

፫/ የፖለቲካ ፓርቲው ከሚያቀርበው የሂሳብ ሪፖርት ጋር የኦዲተሩ ወይም የሂሳብ ባለሙያው የሙያ ብቃት ሰርተፊኬት ተያይዞ መቅረብ አለበት።

፹፮. የፖለቲካ ፓርቲ ስያሜና አርማ

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ የሚመርጠው ስያሜ ከተመሳሳይ የፖለቲካ ፓርቲ ጋር የማይመሳሰል ወይም የማያደናግር የፓርቲው ብቸኛ መጠሪያ መሆን አለበት።

፪/ የፓርቲው ዓርማ እና መለያ ምልክት፦

ሀ) ከሌሎች ፓርቲዎች ዓርማና መለያ ምልክት ጋር የማይመሳሰል፤

ለ) በብሔር፣ ብሔረሰብ፣ በዘር፣ በሃይማኖት መካከል ጥላቻና ግጭትን የማይፈጥር፤

ሐ) የጦረኝነት ወይም የሌላ ሕገወጥነት መልዕክት የማያስተላልፍ፤

መ) ከኢትዮጵያ ሰንደቅ ዓላማ ወይም ዓርማ ወይም ከልዩ ልዩ ዓለም አቀፍ ድርጅቶች ዓርማና መለያ ምልክት ወይም ከሃይማኖት ድርጅቶች ምልክቶች ጋር የማይመሳሰል፤

ሠ) የሕዝብን ሞራል፣ ሥነ ምግባር እና የመሳሰሉትን የማይነካ;

መሆን አለበት።

84/ A Person Incapable of Appointment as Political Party Auditor or Serving as an Accountant

Whosoever served or is serving a political party in the capacity of a lawyer, an employee, a Board member, or in any manner that may cause conflict of interest, shall not be engaged as the political party auditor or accountant.

85. Procedure of Auditor of Political Party

1/ A political party's auditor or accountant and the professionals they engage to assist with the work shall perform their work ethically, honestly and independently.

2/ The auditor's audit or the accountant's investigation report shall be submitted in writing to the political party leaders.

3/ The certificate of professional competence of the auditor or the accountant shall be attached to the audit report to be submitted by a political party.

86. Designation and Emblem of Political Party

1/ The designation of any political party shall not be similar to or create confusion with the designation of another political party and shall be the sole designation of the party.

2/ The emblem and symbols of the party:

a) Shall not be similar with the emblems and symbols of other political parties;

b) Shall not create hatred and conflict among Nation, Nationalities, Race, Religion;

c) Shall not convey messages of war and other unlawful acts;

d) Shall not be similar with the symbols or emblem of Ethiopia or with those of the various international organizations or with the symbols of religious organizations;

e) Shall not be against public morality or ethics or other similar interests.

ምዕራፍ አምስት
የፖለቲካ ፓርቲ አባላት መብትና ግዴታ

፹፯. በፖለቲካ ፓርቲ የመሳተፍ መብት

ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ አባል በፓርቲው መተዳደሪያ ደንብ መሠረት በፓርቲው ስብሰባዎች የመሳተፍ፣ ሐሳቡንና አስተያየቱን በነፃ የመግለፅ፣ ድምፅ የመስጠት እና የመምረጥ ወይም የመመረጥ መብት አለው፡፡

፹፰. ስለአባልነት መዋጮ

ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ አባል በፓርቲው መተዳደሪያ ደንብ ወይም የፖለቲካ ፓርቲው በሚወስነው መሠረት ለፖለቲካ ፓርቲው በየጊዜው የአባልነት መዋጮ ሊከፍል ይችላል፡፡

፹፱. ከአባልነት ስለመወገድ

፩/ የፖለቲካ ፓርቲ አባል የፓርቲው መተዳደሪያ ደንብ በሚወስነው መሠረት ከአባልነት ሊወገድ ይችላል፡፡

፪/ ከፓርቲ አባልነት የተወገደ አባል በውሳኔው ላይ ቅሬታ ሲኖረው በፓርቲው መተዳደሪያ ደንብ መሰረት በየደረጃው ላሉ አካላት ማቅረብ ይችላል፡፡

፺. ስለአባልነት

፩/ የማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ አባላት መስራቾቹንና ከምስረታ በኋላ ፓርቲውን በአባልነት የተቀላቀሉትንም ሁሉ ያካተተ ነው፡፡

፪/ አንድ ሰው በአንድ ጊዜ ከአንድ የፖለቲካ ፓርቲ በላይ አባል መሆን አይችልም፡፡

፫/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ አባል ወይም አመራር ለፓርቲው በጽሁፍ በቅድሚያ በማሳወቅ ከአባልነቱ ሊለቅ ይችላል፡፡ አባሉ የፌደራል ወይም የክልል ምክር ቤት አባል ከሆነ ከፓርቲው በተጨማሪ አባል ለሆነበት ምክር ቤትም ከፓርቲው ስለመልቀቁ መግለጽ አለበት፡፡

፬/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) መሰረት መልቀቂያ የደረሰው ፓርቲ ወይም ምክር ቤት በ፲፭ ቀናት ውስጥ ስለጉዳዩ ለቦርዱ ማሳወቅ አለበት፡፡ ቦርዱም ማስታወቂያው እንደደረሰው የአባሉ ስም ከፓርቲው የአባላት ዝርዝር እንዲሰረዝ ያደርጋል፡፡

፭/ በዚህ አዋጅ ስለፓርቲዎች መቀናጀት፣ ውህደት እና ስለፓርቲ መተካት የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ አንድ የፖለቲካ ፓርቲ

CHAPTER FIVE
RIGHT AND OBLIGATION OF MEMBERS OF A POLITICAL PARTY

87. Political Party's Participation Right

Any member of a political party shall have, in accordance with the by-laws of the party, the right to participate in the meetings of the party, to express freely his views and comments, to elect or to be elected.

88. Membership Dues

A member of a political party may pay membership dues periodically to the political party in accordance with the by-laws or decisions of the political party.

89. Expulsion from Membership

1/ A member of a political party may be expelled from membership in accordance with the by-law of the political party.

2/ A member aggrieved by the party's decision to expel him, may take his grievance to the various levels established according to the party's by-laws.

90. Membership

1/ Any political party shall have members including the founders and members admitted after the formation of the party.

2/ A person cannot be a member of more than one political party at the same time.

3/ Any member or leader of a political party may at any time withdraw membership by notifying the party in writing. If the person is a member of the Federal or State Council, in addition to the party, the person must notify his party membership withdrawal to the council where he is a member.

4/ A party or a council who received a party membership withdrawal notification in accordance with Sub-Article (3) of this Article must notify the matter to the Board within 15 days. Upon receiving the notification, the Board shall delete the name of the member from the party's membership list.

5/ With out prejudice to the provision of this Proclamation on coalition, merger and succession of political parties, if a member or

SAMUEL GIRMA

አባል ወይም አመራር ሌላ የፖለቲካ ፓርቲ የመሰረተ ወይም በምስረታ ሂደት ውስጥ የተሳተፈ ወይም የተቀላቀለ ወይም የሌላ ፖለቲካ ፓርቲን መመስረት አስመልክቶ በይፋ የቀሰቀሰ ወይም የሌላ ፓርቲን ፕሮግራም፣ ፍላጎት ወይም ፖሊሲ ያስፋፋ ከሆነ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) በተደነገገው መሰረት መልቀቂያ ባያቀርብም ከነበረበት የፖለቲካ ፓርቲ እንደለቀቀ ይቆጠራል፤ ፓርቲው እና ቦርዱም በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፬) የተደነገገውን ይፈጽማሉ፡፡

፮/ የፖለቲካ ፓርቲ አባልነት በውርስም ሆነ በሌላ በማናቸውም መንገድ ለሌላ ተላልፎ የማይሰጥ በአባሉ ብቻ ተወስኖ የሚቀር ነው፡፡

፯/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ አባል በማንኛውም ጊዜ አባልነቱን ሊተው ይችላል፡፡

፰/ የፖለቲካ ፓርቲ መተዳደሪያ ደንብ የዚህን ምዕራፍ ድንጋጌዎች መቃረን የለበትም፡፡

ምዕራፍ ስድስት
ስለፖለቲካ ፓርቲዎች መዋሀድ፣ ግንባር መፍጠር፣ መቀናጀት እና መተካት

፺፩. የፖለቲካ ፓርቲዎች ውህደት

፩/ በዚህ አዋጅ መሠረት የተመዘገቡ ሁለት ወይም ከዚያ በላይ የሆኑ የፖለቲካ ፓርቲዎች ተዋህደው አንድ የፖለቲካ ፓርቲ ለመመስረት ይችላሉ፡፡

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ለመዋሃድ የፈለጉ የፖለቲካ ፓርቲዎች ጥያቄያቸውን የጠቅላላ ምርጫ ወይም የአካባቢ የምርጫ የጊዜ ሰሌዳ ከመውጣቱ ከሁለት ወራት በፊት በጽሑፍ ለቦርዱ ያቀርባሉ፤ ምዝገባውም በዚህ አዋጅ በተደነገገው መሠረት በቦርዱ ይፈፀማል፡፡

፫/ ለውህደት የሚቀርብ ማመልከቻ የሚከተሉትን ማካተት አለበት፡-

ሀ/ እያንዳንዱ የፖለቲካ ፓርቲ በፓርቲው የመተዳደሪያ ደንብ መሠረት የፓርቲው ጉባኤ ውህደቱን የተቀበለ ስለመሆኑ የሚገልፅ ውሳኔ፤

ለ/ ፓርቲዎቹ ስለውህደቱ ዝርዝር ጉዳዮች ያደረጉት የጽሁፍ ስምምነት፣ እና

ሐ/ የፖለቲካ ፓርቲዎቹ ሲዋሀዱ የሚኖረው አዲስ ስምና በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፷፯ የተዘረዘሩት ሰነዶች፡፡

leader of political party establishes another political party; participates or joins in the process of establishing another party; publicly advocates the establishment of another political party; or promotes the program, interest and policy of another party; the person shall be deemed as withdrawing from his existing party even if he does not submit a withdrawal request according to Sub-Article (3) of this Article and his party and the Board will take measures stipulated in sub-article 4 of this Article.

6/ Membership of a political party may not be devolved by succession or by any other manner to another person and shall be limited to its members.

7/ Any member of political party may withdraw his membership at any time.

8/ The by-laws of a political party may not contradict the provisions of this Chapter.

CHAPTER SIX
MERGER, FRONT FORMATION, COALITION, AND SUBSTITUTION OF POLITICAL PARTIES

91. Political Parties Merger

1/ Two or more political parties registered in accordance with this Proclamation may merge and form a political party.

2/ Political parties interested in merging in accordance with Sub-Article (1) of this Article shall submit their request in writing to the Board two months prior to the issuance of timetable for local or general elections; the registration shall be in accordance with the provisions of this Proclamation.

3/ The application for merger shall consist of the following:

a) Each political party, in accordance with its by-laws, should provide a decision that demonstrates the party's assembly acceptance of the merger;

b) The parties' written agreement outlining the details of the merger; and

c) The new designation for the merged political parties, and the documents listed under Article 67 of this Proclamation.

፬/ ቦርዱ የቀረበለት የውህደት ጥያቄ በዚህ አዋጅ መሰረት ቀርቧል ብሎ ሲያምን፤

ሀ) ለተዋሃዱት የፖለቲካ ፓርቲዎች ተሰጥቶ የነበረውን የምዝገባ የምስክር ወረቀት ይሰርዛል፣ አዲሱን ፓርቲ በዚህ አዋጅ መሠረት በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ ይመዘግባል፤

ለ) ቦርዱ የእያንዳንዱ የፖለቲካ ፓርቲ ንብረት፣ ገንዘብና አስፈላጊ ሰነዶች በውህደት ወደ ተመሰረተው የፖለቲካ ፓርቲ በስድስት ወር ጊዜ ውስጥ እንዲተላለፍ ትዕዛዝ ይሰጣል፡፡

፭/ በውህደት የሚመሠረት የፖለቲካ ፓርቲ እንደሁኔታው የዚህን አዋጅ አንቀጽ ፷፬ ወይም አንቀጽ ፷፭ መስፈርት ማሟላት አለበት፡፡

፮/ ውህደት ለመፈጸም የሚፈልገው የፖለቲካ ፓርቲ ለመሰረዝ ወይም ለመፍረስ በሚያደርስ የወንጀል ክስ የቀረበበት እንደሆነ ፓርቲው ክሱ ውሳኔ ሳያገኝ ወይም ሳይዘጋ ሊዋሀድ አይችልም፡፡

4/ When the Board accepts the application for merger is in accordance with this Proclamation, then the Board shall:

a) Cancel the registration certificate of each political party requesting the merger and register the new party within one month in accordance with this Proclamation;

b) Order the transfer of each political party's property, funds and other necessary documents to the party created by the merger within six months.

5/ The political party created by the merger shall fulfill, as necessary, the requirements of Article 64 or Article 65 of this Proclamation.

6/ If a political party is charged with crime that can potentially deregister or dissolve the party, the party may not merge before a decision is given on the charge or the case is closed.

፺፪. <u>የፖለቲካ ፓርቲ መዋሀድ የሚያስከትለው ውጤት</u>

፩/ የዚህ አዋጅ አንቀጽ ፺፩(፬) ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ የውህደት ውጤት የሆነው አዲስ የፖለቲካ ፓርቲ፦

ሀ) የተዋሃዱት የፖለቲካ ፓርቲዎች ወራሽ ይሆናል፤

ለ) የተዋሃዱት የፖለቲካ ፓርቲዎች መብትና ግዴታ ይተላለፍለታል፤

ሐ) የተዋሃዱትን የፖለቲካ ፓርቲዎች ያለፈ የሂሳብ እንቅስቃሴ ሪፖርት በቦርዱ ሲጠየቅ ያቀርባል፤

መ) የተዋሃዱት የፖለቲካ ፓርቲዎች ከዚህ በፊት ያለባቸውን ፍርድ ወይም መብት ወይም በአንቀጽ ፺፩(፮) የተመለከተውን የወንጀል ክስ ሳይጨምር፣ የፍትሐብሔር ወይም አስተዳደራዊ ክርክር ተተክቶ ያስፈጽማል፣ ይፈጽማል፡፡

፪/ የውህደቱ ውጤት ሆኖ በዚህ አዋጅ መሠረት የተመዘገበው አዲስ የፖለቲካ ፓርቲ በተመዘገበ በስድስት ወር ጊዜ ውስጥ ውህደቱ ያስገኘውን ሀብት፣ ንብረትና ዕዳ የሚያሳይ የሂሳብ ሪፖርት በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፩፻፲፪ እና ፩፻፲፬ መሠረት ለቦርዱ ማቅረብ አለበት፡፡

92. <u>Effects of Merger of Political Parties</u>

1/ With out prejudice to Article 91(4) of this Proclamation, the new political party created from the merger:

a) shall be the successor of the merged political parties;

b) the right and duty of the merged political parties shall be transferred to it;

c) shall submit report on the past financial activity of the merged political parties, when requested by the Board;

d) shall execute or cause the execution of decision or right or disputes of civil or administrative body pending at court previously concerned with each or either political party of the merger, excluding the criminal charges stated under Article 91(6).

2/ The new political party created from the merger and registered in accordance with this Proclamation shall submit to the Board within six months of its registration, a financial report in accordance with Article 112 and 114 of this Proclamation showing the asset, property and debt generated by the merger.

፫/ ውህደት የፈጠሩ ፖለቲካ ፓርቲዎች አባል የነበረና በማናቸውም ደረጃ ያሉ ምክር ቤቶች ተመራጭ ሆኖ በማገልገል ላይ የነበረ ሰው በውህደቱ የተፈጠረው የፖለቲካ ፓርቲ አባል ሆኖ መቀጠል የማይፈልግ ከሆነ የግል ተመራጭ እንደሆነ ተቆጥሮ የቀረውን የምርጫ ዘመን ያጠናቅቃል።

፺፫. ግንባር ስለመፍጠር

፩/ የራሳቸው ፕሮግራም፣ መተዳደሪያ ደንብ እና አባላት ያላቸው ሁለት ወይም ከዚያ በላይ የሆኑ የፖለቲካ ፓርቲዎች የጋራ ግንባር መፍጠር ይችላሉ።

፪/ ግንባር ለመፍጠር የሚቀርብ ማመልከቻ የሚከተሉትን ማካተት አለበት፦

ሀ/ እያንዳንዱ ፓርቲ የግንባሩን ምስረታ የተቀበለ መሆኑን የሚገልፅ የጉባኤ ውሳኔ፣

ለ/ ፓርቲዎቹ ስለሚመሰርቱት ግንባር ዝርዝር ጉዳዮች ያደረጉት የጽሑፍ ስምምነት፣ እና

ሐ/ ግንባሩ የሚኖረው ስም እና እንደ አስፈላጊነቱ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፷፯ የተዘረዘሩ ሰነዶችን።

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ግንባር ለመፍጠር የፈለጉ የፖለቲካ ፓርቲዎች ጥያቄያቸውን ለቦርዱ በጽሑፍ ያቀርባሉ፣ ቦርዱም በዚህ አዋጅ በተደነገገው መሠረት ምዝገባውን ይፈፀማል።

፬/ ቦርዱ ከላይ የተመለከቱ ሁኔታዎችን አሟልቶ የቀረበን የግንባር ምሥረታ ጥያቄ ተቀብሎ፦

ሀ) የግንባሩ አባል ድርጅቶች የምዝገባ የምስክር ወረቀት ሳይሰረዝ ለግንባሩ ሌላ የምዝገባ የምስክር ወረቀት በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ ይሰጠዋል።

ለ) የእያንዳንዱ የግንባሩ አባል ድርጅቶች በተናጠል የሚኖራቸው ሀብትና ንብረት እንደተጠበቀ ሆኖ ግንባሩ የራሱ ሀብትና ንብረት ይኖረዋል።

፺፬. የፖለቲካ ፓርቲዎች መቀናጀት

፩/ በዚህ አዋጅ መሠረት የተመዘገቡ ሁለት ወይም ከዚያ በላይ የሆኑ የፖለቲካ ፓርቲዎች ለተወሰነ ጊዜ እና በተወሰኑ ጉዳዮች ዙሪያ ተቀናጅተው እንደ ሁኔታው በአገር አቀፍ ወይም በክልል ደረጃ ሊንቀሳቀሱ ይችላሉ።

3/ A member of the merged political parties who is serving in an elected office at any council level and does not want to continue as a member of the new merged party shall be deemed as an independent elected official for the rest of electoral period.

93. Formation of Front

1/ Two or more political parties that have their own programs, by-laws and members may form a common front.

2/ The application to form a front shall include the following:

a) a decision expressing acceptance of the front formation by the assembly of each party;

b) a written agreement between the parties with details about the front to be created; and

c) the name of the front, and where appropriate, the documents listed under Article 67 of this Proclamation.

3/ Political parties interested in forming a front in accordance with sub-article (1) of this Article shall submit their request in writing to the Board; the registration shall be effected in accordance with the provisions of this Proclamation by the Board.

4/ The Board by accepting the request of front formation applicant full filled the condition listed above:

a) without canceling the certificate of registration of member parties of the front, the Board shall give another certificate of registration to the front within one month;

b) With out prejudice to the assets and properties of each of the front's political party, the front shall have its own asset and property.

94. Political Parties Coalition

1/ Two or more political parties registered in accordance with this Proclamation may, for a limited period and specified objectives, form a coalition to work Nationwide or at Regional level.

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሰረት ለመቀናጀት የፈለጉ የፖለቲካ ፓርቲዎች ጥያቄያቸውን የጠቅላላ ምርጫ ወይም የአካባቢ ምርጫ የጊዜ ሰሌዳ ከመውጣቱ ከሁለት ወራት በፊት በጽሑፍ ለቦርዱ ማቅረብ አለባቸው፡፡

፫/ ተቀናጅተው ለመንቀሳቀስ የፈለጉ የፖለቲካ ፓርቲዎች እያንዳንዳቸው በየፓርቲው የሙተዳደሪያ ደንብ መሠረት የፖለቲካ ፓርቲው ከፍተኛ አመራር የተስማማበት መሆኑን የሚገልጽ ሰነድ በማያያዝ የጽሑፍ ማመልከቻ ለቦርዱ ማቅረብ አለባቸው፡፡ ቦርዱ የመቀናጀት ጥያቄው በዚህ አዋጅ የቀረበ መሆኑን አረጋግጦ ጊዜያዊ ምስክር ወረቀት ይሰጣል፡፡

፬/ ለመቀናጀት የፈለጉ የፖለቲካ ፓርቲዎች የጋራ እንቅስቃሴ የስምምነት ነጥቦችን የያዘ ሰነድ ለቦርዱ ማቅረብ ይኖርባቸዋል፡፡

፭/ በዚህ አንቀጽ የተደነገገው ቢኖርም እያንዳንዱ የፖለቲካ ፓርቲ ሕጋዊ ሰውነቱን እንደያዘ ይቀጥላል፡፡

፺፫. <u>የፖለቲካ ፓርቲ መተካት</u>

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ በፓርቲው ጉባኤ ውሳኔ ስሙንና ፕሮግራሙን ለውጦ በአዲስ የፖለቲካ ፓርቲነት ሊመዘገብ ይችላል፡፡

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት በአዲስነት የተቋቋመው የፖለቲካ ፓርቲ የፈረሰው የፖለቲካ ፓርቲ መብት እና ግዴታ ይተላለፍለታል፡፡

፫/ አዲሱ የተተካው የፖለቲካ ፓርቲ በዚህ አዋጅ መሠረት መመዝገብ አለበት፡፡

<u>ምዕራፍ ሰባት</u>
<u>የፖለቲካ ፓርቲ መሰረዝ ወይም መፍረስ</u>

፺፬. <u>የፖለቲካ ፓርቲን ከምዝገባ መሰረዝ</u>

የፖለቲካ ፓርቲ ከሚከተሉት ሁኔታዎች በአንዱ ምክንያት ከፖለቲካ ፓርቲነት ሊሰረዝ ይችላል፤

፩/ በፓርቲው መተዳደሪያ ደንብ መሠረት በራሱ ፈቃድ ከምዝገባ እንዲሰረዝ ሲጠይቅ፤

፪/ በዚህ አዋጅ መሠረት ቦርዱ ሲወስን፤ ወይም

፫/ የፖለቲካ ፓርቲው ከምዝገባ እንዲሰረዝ በዚህ አዋጅ መሠረት ፍርድ ቤት ውሳኔ ሲሰጥ፡፡

2/ Political parties interested in working in a coalition in accordance with Sub-Article (1) of this Article must submit their application to the Board two months prior to the issuance of timetable of the general or local elections.

3/ Political parties interested in working in a coalition shall submit to the Board a written application attached with a document expressing the agreement of each political party's respective top leaders. The Board, when it accepts the application in accordance with this Proclamation, shall give temporary certificate.

4/ Political parties interested in working in a coalition shall submit to the Board a document consisting of the points of agreement concerning their common activity.

5/ Notwithstanding the provision of this Article, each political party of the coalition shall retain its independent legal personality.

95. <u>Political Party Substitution</u>

1/ Any political party may register as a new political party by changing its name and program upon the decision of the party assembly.

2/ The right and duty of the dissolved political party shall be transferred to the newly established political party in accordance with Sub-Article (1) of this Article.

3/ The newly replaced political party shall be registered in accordance with this Proclamation.

<u>CHAPTER SEVEN</u>
<u>CANCELLATION AND DISSOLUTION OF POLITICAL PARTY</u>

96. <u>Canceling the Registration of Political Party</u>

A political party may be cancelled for one of the following reasons:

1/ when the party, in accordance with its by-laws, requests to be canceled;

2/ when the Board decides based on this Proclamation; or

3/ the cancellation of the registration of the political party is ordered by a court based on this Proclamation.

፺፮. በፖለቲካ ፓርቲው ጥያቄ ከምዝገባ ስለመሰረዝ

፩/ አንድ የፖለቲካ ፓርቲ በመተዳደሪያ ደንቡ መሠረት ራሱ ከፖለቲካ ፓርቲነት እንዲሰረዝ ቦርዱን በጽሑፍ ሊጠይቅ ይችላል፡፡

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ከፖለቲካ ፓርቲነት ለመሰረዝ የቀረበ ማመልከቻ በፓርቲው መሪ የተፈረመ መሆን ይገባዋል፡፡

፫/ አንድ የፖለቲካ ፓርቲ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ከተገለፀው ማመልከቻ ጋር የሚከተለውን አያይዞ ለቦርዱ ማቅረብ አለበት፡-

ሀ) የፖለቲካ ፓርቲውን የኦዲት፣ የሃብትና ንብረት መግለጫ ሪፖርት፣ እና

ለ) ስለፓርቲው መፍረስ በፖለቲካ ፓርቲው ጉባኤ የተወሰነበት ሰነድ፡፡

፬/ ከፖለቲካ ፓርቲነት ለመሰረዝ ማመልከቻ ባቀረበ አንድ የፖለቲካ ፓርቲ ላይ ተቃውሞ ወይም ሌላ የመብት ጥያቄ ያለው ማንኛውም ሰው ተቃውሞ ማቅረብ እንዲችል ቦርድ የመሠረዝ ማመልከቻ መቅረቡን በተለያየ የማስታወቂያ መንገድ ለሕዝብ ይገልፃል፡፡

፭/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፬) መሠረት ተቃውሞ ያለው ሰው ማስታወቂያው በወጣ በ፲፭ ቀናት ውስጥ ተቃውሞውን ለቦርዱ ማቅረብ አለበት፡፡ ቦርዱ በዚህ ጊዜ ውስጥ የፖለቲካ ፓርቲውን አይሰርዝም፡፡

፮/ በዚህ አንቀጽ መሠረት ቦርዱ ለመሰረዝ ላመለከተው ፓርቲ ከላይ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፭) የተመለከተው ጊዜ ባበቃ በ፴ ቀናት ውስጥ ለጠያቂው ፓርቲ በጥያቄው መሠረት ከፖለቲካ ፓርቲነት መሰረዙን በጽሑፍ ያሳውቃል፡፡ የፓርቲውን መፍረስም ሕዝቡ እንዲያውቀው መደረግ አለበት፡፡

97. Canceling Registration upon the Request of the Political Party

1/ A political party may, in accordance with its by- laws, request in writing for the Board to cancel its registration.

2/ The application for cancellation presented in accordance with Sub-Article (1) of this Article shall be signed by the party leader.

3/ The political party shall attach the following particulars with its application to the Board as referred in Sub-Article (1) of this Article :

a) the political party's audit, asset and property report; and

b) the document in which the assembly of the political party decided to dissolve the party.

4/ The Board shall make a public announcement of the cancellation application submitted by a political party, through various advertisement means, to enable any person who has an objection to such application or a right's claim, to present his objection.

5/ A person who has an objection in accordance with Sub-Article (4) of this Article, shall present the objection to the Board within 15 days from the date of announcement; the Board shall not cancel the political party within this period.

6/ In accordance with this Article, and within 30 days after conclusion of the time period outlined in Sub-Article (5) of this Article, the Board shall notify in writing to the party that requested cancellation that the political party has been cancelled in accordance with its request; The public shall be notified of the party's dissolution.

፺፯. የፖለቲካ ፓርቲን በቦርዱ ውሳኔ ከምዝገባ ስለመሰረዝ

፩/ ቦርዱ ከሚከተሉት ምክንያቶች በአንዱ የፖለቲካ ፓርቲን ከምዝገባ ሊሰርዝ ይችላል፡-

ሀ) የፖለቲካ ፓርቲው የስም፣ የመለያ ምልክት፣ የሰነድ፣ የአመራር፣ የዋና ጽሕፈት ቤት እና የመሳሰለውን ለውጥ ሲያደርግ ያለ በቂ ምክንያት በዚህ አዋጅ መሠረት

98. Canceling Registration of Political Party Upon the Decision of the Board

1/ The Board may cancel the registration of a political party for one of the following reasons:

a) the political party has not notified the Board without appropriate reason and in accordance with the provisions of this Proclamation when it changes its name,

ለቦርዱ ሳያሳውቅ የቀረ እንደሆነና ይህንኑ በሁለት ወራት ጊዜ ውስጥ እንዲያስተካክል በቦርዱ ተጠይቆ ሳያስተካከል የቀረ እንደሆነ፤

ለ) የፖለቲካ ፓርቲ በዚህ አዋጅ መሠረት ለቦርዱ ማቅረብ ያለበትን ዓመታዊ የስራ፣ የሂሳብ፣ ወይም ሌሎች ሪፖርቶች በአዋጁ በተወሰነው ጊዜ ሳያቀርብ የቀረ እንደሆነና ይህንኑ በ፴ ቀናት ውስጥ እንዲያቀርብ በቦርዱ ተጠይቆ ያለ በቂ ምክንያት ሳያቀርብ የቀረ እንደሆነ፤

ሐ) የፖለቲካ ፓርቲው በዚህ አዋጅ እና በመተዳደሪያ ደንቡ መሠረት የአባላት ጠቅላላ ጉባኤ ማካሄድ ከሚገባው ጊዜ በሦስት ወር የዘገየ እንደሆነ እና ከዚህ በኋላ ቦርዱ በሚሰጠው የጊዜ ገደብ ውስጥ ጉባኤውን ሳያካሂድ የቀረ እንደሆነ፤

መ) የፖለቲካ ፓርቲው በሁለት ተከታታይ የምርጫ ወቅቶች በጠቅላላ ወይም የአካባቢ ምርጫ ውድድር ሳይሳተፍ የቀረ እንደሆነ፤

ሠ) የፖለቲካ ፓርቲው በማጭበርበር ወይም እያወቀ ወይም ማወቅ የተገባው ሆኖ ሳለ አሳሳች መረጃ በማቅረብ የተመዘገበ ከሆነ ወይም በዚህ አዋጅ መሠረት መረጃ ሲጠየቅ የሐሰት መረጃ ለቦርዱ የሰጠ እንደሆነ፡፡

ረ) አግባብነት ባላቸው ሌሎች ህጎች የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የፖለቲካ ፓርቲው ኃይልን መሠረት ያደረገ የአመጻ ተግባር፣ ከሙስና ጋር ተያያዥነት ያላቸው የወንጀል ድርጊቶች እና የማጭበርበር ድርጊቶች የፈጸመ እንደሆነ፤

፪/ ቦርዱ አንድ የፖለቲካ ፓርቲ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ከተዘረዘሩት ምክንያቶች ጋር ተመጣጣኝ የሆኑ የዚህ አዋጅ ድንጋጌዎችን ጥሷል ብሎ ሲያምን ፓርቲው በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ ስህተቱን እንዲያስተካክል የጽሑፍ ማስጠንቀቂያ ይሰጠዋል፡፡ በማስጠንቀቂያው መሠረት ያላስተካከለ እንደሆነ እንደ አግባብነቱ ከምዝገባ ሊሰርዘው ይችላል፡፡

፫/ ቦርዱ በዚህ አንቀጽ መሠረት በተጠሪው የፖለቲካ ፓርቲ ላይ ውሳኔ ከማሳለፉ በፊት ፓርቲው መከላከያውን አቅርቦ እንዲያሰማ ማድረግ አለበት፡፡ ቦርዱ የፖለቲካ ፓርቲውን ከምዝገባ ከመሰረዙ በፊት ፓርቲው ታግዶ እንዲቆይ ሊወስን ይችላል፡፡

emblem, document, leadership, head office and other similar change and when it has not responded within two months the Board's request to correct such actions.

b) Where the political party fails to submit to the Board annual performance, audit, or other periodical reports required in accordance with this Proclamation within the stipulated timeframe and having been granted a 30 days extension by the Board, fails to submit the same without sufficient reason;

c) Where a political party has delayed in holding a members' general meeting by three months from the time stipulated in this Proclamation or its by-laws and fails to convene the assembly within the subsequent deadline granted by the Board;

d) the political party fails participate for two successive elections at general or local elections;

e) the political party has been registered by fraud, knowingly or when it should know presents false information or when requested in accordance with this Proclamation submits false information to the Board.

f) With out prejudice to the provisions of other relevant laws, if the party has been engaged in violent rebellion, crimes related to corruption or fraudulent activities.

2/ Where the Board is of the opinion that a political party has contravened the provisions of this Proclamation to the same degree as those listed under Sub-Article (1) of this Article, it shall issue the party a written warning requesting it to rectify the situation within one month. If the political party fails to comply with the warning, the Board may, where appropriate, cancel the registration of the party.

3/ The Board shall, before taking a decision against a political party in accordance with this Article, give such party the opportunity to present its defense. The Board may, prior to cancelling the registration of the political party, may decide to suspend the party.

፬/ በዚህ አንቀጽ መሠረት ቦርዱ ያሳለፈውን ውሳኔ የተቃወመ የፖለቲካ ፓርቲ ውሳኔው በደረሰው በ፴ ቀናት ውስጥ ይግባኙን ለፌደራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ሊያቀርብ ይችላል።

፺፱. የፖለቲካ ፓርቲ መሰረዝ ወይም መፍረስ ውጤት

፩/ አንድ የፖለቲካ ፓርቲ በራሱ፣ በቦርዱ ወይም በፍርድ ቤት ውሳኔ ከፈረሰበት ቀን ጀምሮ ፓርቲው ወይም የፓርቲው ሃላፊዎች በፓርቲው ስም መንቀሳቀስ አይችሉም።

፪/ አንድ የፖለቲካ ፓርቲ በራሱ፣ በቦርዱ ወይም በፍርድ ቤት ውሳኔ ሲፈርስ የፓርቲው ንብረት ላለበት ዕዳ መሸፈኛ ይውላል።

፫/ የፖለቲካ ፓርቲው ዕዳ የሌለበት ከሆነ ወይም በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ዕዳውን ከፍሎ የተረፈ ቢኖር ቀሪው ገንዘብና ንብረት በቦርዱ ትእዛዝ ለሥነ ዜጋና መራጮች ትምህርት እንዲውል ይደረጋል።

ምዕራፍ ስምንት
ስለፖለቲካ ፓርቲዎች የገቢ ምንጭ እና የንብረት ሁኔታ

ንዑስ ክፍል አንድ
ከመንግሥት ስለሚሰጥ ድጋፍ

፻፩. በመንግሥት የሚሰጥ ድጋፍ መጠንና መስፈርቶቹ

፩/ የፖለቲካ ፓርቲዎች ህጋዊ ስራቸውን ለማከናወንና ሃላፊነታቸውን ለመወጣት ይችሉ ዘንድ መንግስት በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) በተጠቀሱት መስፈርቶች መሰረት የሚያደርገውን ድጋፍ ቦርዱ ለኢ.ፌ.ዴ.ሪ የህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አቅርቦ ያስወስናል።

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) በተመለከተው መሠረት አንድ የፖለቲካ ፓርቲ የሚያገኘው የገንዘብ ድጋፍ መጠን በሚከተሉት መስፈርቶች መሠረት ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ የሚወሰን ይሆናል:-

ሀ) ለፌደራል እና ለክልል ምክር ቤቶች በተደረጉ ምርጫዎች ያገኘው የመራጮች ድምጽ ብዛት፤

ለ) ከአባላቱና ደጋፊዎቹ ከሚያገኘው ገቢ መጠን፤

ሐ) ፓርቲው ለውድድር የሚያቀርባቸው የሴት እጩዎች ብዛት፤

4/ A political party that objects the decision of the Board in accordance with this Article may appeal within 30 days to the Federal High Court.

99. Effect of Cancellation or Dissolution of Political Party

1/ Where a political party is dissolved by a decision made by the party itself, the Board or a court decision, the party or the party leaders shall not operate in the name of the party starting on the effective date of the dissolution.

2/ Where a political party is dissolved by a decision made by the party itself the Board or a court decision, the property of the party shall be expended to cover its debt.

3/ Where the political party has no liabilities or there remains an amount after covering the debt as referred in sub-article (1) of this Article, the remaining fund or property shall be expended, upon the order of the Board, on civic and voter education.

CHAPTER EIGHT
SOURCE OF INCOME AND PROPERTY AFFAIRS OF POLITICAL PARTIES

SUB-SECTION ONE
SUPPORT GRANTED FROM GOVERNMENT

100/ Government Funding Amount and Eligibility Criteria

1/ To enable political parties to conduct legal operations and carry out their obligations, the Board shall seek approval of the FDRE House of Peoples' Representatives, government's support to parties, based on the criteria established under sub-article2 this Article.

2/ The amount of financial support that a political party receives, in accordance with Sub-Article (1) of this Article, shall be determined by a directive to be issued by the Board based on the following criteria:

a) the number of votes it wins at Federal and State Council elections;

b) the income it receives from members and supporters;

c) the number of female candidates it nominates;

መ) የፓርቲው የሴቶች አባላት ብዛት እና የሴቶች አመራር አባላት ብዛት፤

ሠ) ፓርቲው ለውድድር የሚያቀርባቸው የአካል ጉዳተኛ እጩዎች ብዛት፤

ረ) የአካል ጉዳተኞች አባላት እና የአካል ጉዳተኛ አመራሮች ብዛት።

d) the number of female members of the party and the number of females in leadership positions;

e) the number of people with disability candidates that it nominates; and

f) the number of people with disability members of the party and the number of people with disability in leadership positions.

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) (ሀ) የተደነገገው ቢኖርም አንድ ፓርቲ ለህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ከተሰጠው ጠቅላላ የመራጮች ድምጽ ያገኘው ዜሮ ነጥብ ሃያ ፭፭ ከመቶ ወይም ለተወዳደረበት የክልል ምክር ቤት ነጥብ ፭ ከመቶ ያነሰ ከሆነ ከመንግሥት የሚሰጠውን ድጋፍ አያገኝም። ሆኖም ይህ የመቶኛ ቅድመ ሁኔታ አነስተኛ ቁጥር ያለውን ብሔረሰብ ወይም ህዝብ ለመወከል የተደራጁ ፓርቲዎችን አይመለከትም።

3/ Notwithstanding the provisions of Sub-Article (3) (a) of this Article, a party shall not receive government funding if it receives less than 0.25 percent of the total number of votes for the House of Peoples' Representatives or less than 0.5 percent of the total votes cast for the State Council. However, this minimum percentage requirement shall not be applicable to parties established to represent minority Nations or Nationalities.

፬/ መንግሥት ከላይ ከተገጸው የገንዘብ ድጋፍ በተጨማሪ የቁሳቁስና የአገልግሎት ድጋፎችን ሊያደርግ ይችላል።

4/ In addition to the financial support stated above, the government may provide support in kind or service donation.

፭/ የግል እጩ ተወዳዳሪዎች ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ መሰረት ከመንግሥት የሚሰጥ ድጋፍ ይደረግላቸዋል።

5/ Independent candidates shall receive government funding based on a directive to be issued by the Board.

፩፻፩. <u>በመንግሥት ስለሚሰጥ ድጋፍ ምንጭ</u>

በመንግሥት የሚሰጠው ድጋፍ፦

፩/ ከመንግሥት የሚመደብ፣

፪/ ከውጭ፣ ከሀገር ውስጥ ወይም ከሌላ ከማንኛውም አካል ከሚገኝ ድጋፍ ወይም እርዳታ ይሆናል።

101. <u>Source of Government Support</u>

The support granted by the government comes from:

1/ government allocation;

2/ support or aid received from foreign, domestic or any other body.

፩፻፪. <u>መ ር ህ</u>

፩/ ለፖለቲካ ፓርቲዎች የሚሰጥ የመንግሥት ድጋፍ በዚህ አዋጅ በተደነገገው መሠረት በፍትሃዊነት እና ያለ አድልዎ መፈጸም አለበት።

፪/ የፖለቲካ ፓርቲዎች ከመንግሥት የተሰጣቸውን ድጋፍ በአግባቡ እና ለታለመለት ተግባር ማዋላቸውን የሚያሳውቁበት የግልጽነትና የተጠየቂነት መርህ መከተል አለባቸው።

102. **<u>Principle</u>**

1/ The government support for political parties shall be rendered equitably and without discrimination in accordance with this Proclamation.

2/ Political parties shall, to demonstrate that the support granted by the government has been utilized properly and for the intended purpose, follow principle of transparency and accountability.

፩፻፫. <u>በመንግሥት የሚሰጥ ድጋፍ አስተዳደርና የሚከፋፈልበት ሁኔታ</u>

፩/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፩፻ (፪) መሠረት በመንግሥት የሚሰጥ የገንዘብ ድጋፍ የሚተዳደረውና የሚከፋፈለው በቦርዱ ነው።

103. <u>The Management and Distribution of Government Support</u>

1/ The financial support provided by the government in accordance with Article 100 (2) shall be managed and distributed by the

SG SAMUEL GIRMA

ቦርዱ ለዚህ ተግባር አስፈላጊ የሆኑ መረጃዎችን ይይዛል፡፡

፪/ በመንግስት የሚሰጠው ዓመታዊ የገንዘብ ድጋፍ በሁለት ጊዜ ክፍያ የሚፈፀም ይሆናል፡፡

፫/ የፖለቲካ ፓርቲዎች በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፩፻፪ (፪) መሠረት በበጀት ዓመቱ የሚሰጣቸው የገንዘብ ድጋፍ መጠን ተሰልቶ እንዲሰጣቸው ከመስከረም ፴ ቀን በፊት ጥያቄ ማቅረብ ይኖርባቸዋል፡፡ ቦርዱ ለፖለቲካ ፓርቲዎች የሚደረገውን ድጋፍ መጠን እሰከ ነሃሴ ፴ ቀን ድረስ መወሰን አለበት፡፡

፬/ ቦርዱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) መሠረት ጥያቄ ሲቀርብለት የፖለቲካ ፓርቲው በሚያቀርበው የጊዜ ሰሌዳ መሠረት የሚገባውን የገንዘብ መጠን ይሰጣል፡፡ ሆኖም በበጀት ዓመቱ የገንዘብ ድጋፍ እንዲሰጠው ለሚጠይቅ የፖለቲካ ፓርቲ ገንዘቡን ከመስጠቱ በፊት ቦርዱ ፓርቲው በተጠናቀቀው የበጀት ዓመት በመንግሥት የተሰጠን የገንዘብ ድጋፍ የሂሳብ መዝገብ አስቀርቦ መመርመርና ችግር እንደሌለበት ማረጋገጥ አለበት፡፡ ቦርዱ ፓርቲው የሂሳብ መዝገብ ምርመራ ሪፖርት የሚያቀርብበትን ጊዜ በአንድ ወር ሊያራዝምለት ይችላል፡፡

፭/ በዚህ አዋጅ መሠረት ለፖለቲካ ፓርቲ የሚሰጥ ድጋፍ፡-

ሀ) የፖለቲካ ፓርቲው የመንግሥት ድጋፍ ለማግኘት ብቁ ከሚያደርጉት መስፈርቶች ውስጥ **ለመስፈርቱ የተቀመጠውን ድጋፍ ያጣል**፤

ለ) መመዘኛው ከተጓደለበት ቀን ጀምሮ የተሰጠውን ድጋፍ መጠቀም አይችልም፤

ሐ) መመዘኛው ከተጓደለበት ቀን ጀምሮ የተሰጠውን ድጋፍ ተመላሽ ያደርጋል፤

መ) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፬) (ለ) እና (ሐ) የተደነገጉት ቢኖሩም የፖለቲካ ፓርቲው የተሰጠውን ድጋፍ ሥራ ላይ ለማዋል መመዘኛው ከተጓደለበት ቀን አስቀድሞ የገባቸው የውል ግዴታዎች ካሉ ቦርዱ ተመላሽ መደረግ ከሚገባው ገንዘብ ታሳቢ ሊያደርግለት ይችላል፡፡

Board. The Board shall keep information necessary for this purpose.

2/ The government's annual financial support shall be made in two installment payment.

3/ Political parties shall submit their request for financial support before Meskerem 30, so that the amount they will receive for the financial year can be calculated and allocated in accordance with Article 100 (2). The Board shall determine the amount to be allocated to political parties up to Nehase 30.

4/ The Board shall allocate the appropriate amount to a party that has submitted a request in accordance with Sub-Article (3) based on the timetable submitted by the party. The Board shall however, before granting the party the financial support for the coming financial year, request and examine the financial statements for government funding for the previous year and ascertain that there are no anomalies. The Board may extend by one month the timeframe for the party to submit the financial record investigation report.

5/ The support granted to political party in accordance with this Proclamation shall be denied:

a) When the political party fails to meet one of the requirements for eligibility for government funding shall lose the support;

b) shall stop utilizing the support from the date it fails to meet the eligibility requirements;

c) shall refund the support from the date it fails to meet the requirements;

d) notwithstanding the provisions of Sub-Article (4) (b) and (c), the Board may allow the party to withhold part of the fund it requires to meet contractual obligations entered prior to the time it failed to meet the requirements for state funding ended.

፩፻፬. ለፖለቲካ ፓርቲዎች የሚሰጥ ድጋፍ ስለሚመራበት አሰራር

፩/ የፖለቲካ ፓርቲዎች ከመንግሥት የተሰጣቸውን ድጋፍ አጠቃቀማቸውን በወጪ አርዕስት በመዘርዘር በኦዲተር ወይም በሂሳብ ባለሙያ የተረጋገጠ ወቅታዊ የሂሳብ ሪፖርት ማቅረብ አለባቸው፡፡

፪/ ቦርዱ መንግሥት ለፖለቲካ ፓርቲዎች የሚሰጠውን በጥቅም ላይ ያልዋለ ድጋፍ ተመላሽ የሚደረግበትን፣ የድጋፍ አጠቃቀምን በተመለከተ መመሪያ ያወጣል፡፡

፩፻፭. የፖለቲካ ፓርቲ የሂሳብ አያያዝ

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፦

ሀ) በመንግሥት የሚሰጠውን ድጋፍ በአገር ውስጥ ባለ ባንክ በተከፈተ የተለየ የባንክ ሂሳብ ማስቀመጥ አለበት፤

ለ) አግባብ ባለው ህግ መሠረት ሂሳቡን ማንቀሳቀስ አለበት፤

ሐ) የተሰጠውን ድጋፍ በተለየ የሂሳብ መዝገብ በየወጪ አርዕስቱ ዘርዝሮ መያዝ አለበት፤

መ) በፋይናንስ ህግ መሠረት በበጀት ዓመቱ ከመንግሥት የተሰጠውን የገንዘብ መጠን እና ገንዘቡን ለምን ተግባር እንዳዋለ የሚያሳይ በኦዲተር ወይም በሂሳብ ባለሙያ የተረጋገጠ ዓመታዊ የሂሳብ ሪፖርት ለቦርዱ ማቅረብ አለበት፡፡

፪/ ኦዲተሩ ወይም የሂሳብ ባለሙያው የመረመረውን ሂሳብ ከህግና መመሪያ ውጭ ወጪ የተደረገ መሆን አለመሆኑን በኦዲት ሪፖርቱ ላይ አስተያየት መስጠት አለበት፡፡

፫/ የፌደራል ዋና ኦዲተር ከመንግሥት የተሰጠን ድጋፍ አጠቃቀም በተመለከተ በማንኛውም ጊዜ የፖለቲካ ፓርቲዎችን መመርመር ይችላል፡፡

፩፻፮. ስለተጠያቂነት እና ቅጣት

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ከመንግሥት የሚሰጠውን ድጋፍ ከታለመለት ዓላማ ውጭ ካዋለ ወይም በወቅቱ ሪፖርት ካላቀረበ ወይም ሐሰተኛ የሂሳብ ሰነድ ያቀረበ እንደሆነ፣ ወይም ከሚሰጠው ድጋፍ ጋር በተያያዘ ግዴታውን ያልተወጣ እንደሆነ፤

ሀ) የሚሰጠው ድጋፍ ሊቀነስበት ወይም ሊቋረጥበት ይችላል፤

104/ The Rule Applicable to the Support Granted to Political Parties

1/ Political parties shall submit a report, certified by an auditor or an accountant, with details of government grant support utilized listed under expenditure heading.

2/ The Board shall issue a directive on the use and refund of unused government grants to political parties.

105. Political Party's Books of Account

1/ Any political party shall:

a) deposit the government grant support in a locally opened, separate bank account;

b) transact the account in accordance with the relevant law;

c) keep the granted support in specific books of account by listing under every expenditure heading; and

d) submit an annual audit report, certified by an auditor or an accountant, in accordance with the financial law, specifying the amount granted by the government in the budget year and the for which the money has been expended.

2/ The political party shall forward its comment on the audit report as to whether the audit has been conducted outside the scope of the law and directive.

3/ The Federal Auditor General may at any time inspect political parties concerning the utilization of the government support grants.

106. Responsibility and Penalty

1/ Where any political party utilizes the government grant outside the purpose of the support, fails to submit report on time, submits a false financial document, or is in default on its grant's obligation:

a) the support for the party may be reduced or terminated;

ለ) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ላይ የተመለከተውን ጥፋት የፈጸመ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ወይም ሰው አግባብ ባለው የወንጀል ህግ ይጠየቃል፡፡

፪/ ቦርዱ በፖለቲካ ፓርቲ አላግባብ ወጪ የሆነን ገንዘብ ክስ በመመስረት ወይም በማቻቻል ሊያሰመልስ ይችላል፡፡

፩፻፯. <u>ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ስለሚቀርብ የሂሳብ ሪፖርት</u>

፩/ ቦርዱ ለፖለቲካ ፓርቲዎች የተደረገውን ድጋፍ አስመልክቶ የበጀት ዓመቱ በተጠናቀቀ በአንድ ወር ውስጥ ሪፖርቱን ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ማቅረብ አለበት፡፡ ይህ ሪፖርት፡-

ሀ) በበጀት ዓመቱ ለፓርቲዎች ድጋፍ እንዲውል በመንግሥት የተመደበውንና ከሌላ ምንጭ የተገኘውን ጠቅላላ መጠን፣

ለ) በበጀት ዓመቱ ለእያንዳንዱ የፖለቲካ ፓርቲ የተመደበውን የድጋፍ መጠን፣

ሐ) ህግ በሚፈቅደው መሠረት በእያንዳንዱ የፖለቲካ ፓርቲ በበጀት ዓመቱ ወጪ የተደረገ የገንዘብ መጠን፣

መ) በበጀት ዓመቱ የታየውን የሂሳብ ሚዛን ያካተተ፤

መሆን አለበት፡፡

፪/ ቦርዱ በዚህ አንቀጽ በንዑስ አንቀጽ (፩) የተመለከተውን ሪፖርት ለዋናው ኦዲተር ጭምር መላክ አለበት፡፡

፫/ ዋና ኦዲተሩ ይህ የሂሳብ ሪፖርት በደረሰው በ፷ ቀናት ውስጥ በጉዳዩ የሚያዘጋጀውን የሂሳብ መግለጫ ጋር በማያያዝ ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት መላክ አለበት፡፡

<u>ንዑስ ክፍል ሁለት</u>
<u>የገቢ ምንጭ</u>

፩፻፰. <u>የፖለቲካ ፓርቲ የገንዘብ ምንጭ</u>

፩/ የአንድ የፖለቲካ ፓርቲ የገንዘብ ምንጭ፡-

ሀ) ከአባላቱ የሚሰበሰብ የአባልነት መዋጮ፤

ለ) ቦርዱ አጥንቶ በሚያሰቀምጠው ጣሪያ መሠረት በኢትዮጵያዊያን ግለሰቦች ወይም ኢትዮጵያዊያን በሚቆጣጠሯቸው ኩባንያዎች የሚደረግ ስጦታ ወይም እርዳታ፤

ሐ) በአንቀጽ ፩፻ በተደነገገው መሠረት ከመንግሥት ከሚሰጠው ድጋፍና ዕርዳታ፣ ሊሆን ይችላል፡፡

b) any political party or person found guilty in accordance with Sub-Article (1) of this Article may be penalized in accordance with the appropriate criminal law; and

2/ The Board may request a political party to return the amount of expenditure not utilized properly through a court suit or set-off.

107. <u>Submission of Audit Report to the House of Peoples' Representatives</u>

1/ The Board shall, within a month after the end of the budget year, submit a report to the House of Peoples' Representatives on the support granted to political parties. The report shall include:

a) the total amount of government support allocated to political parties and any other sources in the budget year;

b) the amount of support allocated to each political party in the budget year;

c) the amount of expenditure in the budget year by each political party as allowed by law; and

d) the balance of account resulted in the budget year.

2/ The Board shall send the report mentioned in Sub-Article (1) of this Article to the Auditor General as well.

3/ The Auditor General shall, within 60 days of receiving the audit report, attach the report along with related financial analyses and send it to the House of Peoples' Representatives.

<u>SUB-SECTION TWO</u>
<u>SOURCE OF INCOME</u>

108. <u>Political Party's Source of Income</u>

1/ The income source of a political party may be:

a) membership dues collected from members;

b) donations or grants by Ethiopian Nationals or Companies controlled by Ethiopians in accordance with the limit to be set by the Board based on a study the Board conducts;

c) government grant and support to be provided in accordance of Article 100 of this Proclamation.

፪/ የዚህ አንቀጽ ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ የገንዘብ አቅሙን ለማጎልበት የሚያግዙ የገቢ ማስገኛ ኮንፍረንሶችን እና ግብዣዎችን በማዘጋጀት፣ የተለያዩ ሁነቶችን በማስመልከት የሚያዘጋጇቸውን አልባሳት እንዲሁም የሚያዘጋጇቸውን የምርምር ውጤቶች፣ መጽሃፍትን እና መጽሔቶችን በመሸጥ ዝግጅቶች በማደራጀት ገንዘብ ለማሰባሰብ ይችላል።

3/ Notwithstanding the provision of Article 66 (2) of this Proclamation, a political party which has attained legal personality shall not directly or indirectly engage in commercial and industrial activities.

፫/ የዚህ አዋጅ አንቀጽ ፷፮ (፪) ድንጋጌ ቢኖርም ማንኛውም ሕጋዊ ሰውነት ያገኘ የፖለቲካ ፓርቲ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ በንግድና ኢንዱስትሪ ሥራዎች መሰማራት አይችልም።

4/ The Board shall issue a directive to determine the particulars of this Article.

፬/ በዚህ አንቀጽ የተዘረዘሩትን ጉዳዮች በሚመለከት ቦርዱ ዝርዝር መመሪያ ያወጣል።

፩፻፱. <u>ለመቀበል የተከለከለ ስጦታ ወይም እርዳታ</u>

109. <u>Prohibited Donation or Grant</u>

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ከሚከተሉት ሰዎች ወይም አካላት የሚቀርብለትን ስጦታ ወይም እርዳታ መቀበል አይችልም:-

1/ Any political party is prohibited from accepting gift or donation from the following persons or bodies:

ሀ) ከውጭ ሀገር ዜጎች፣ ተቋማት ወይም ድርጅቶች፤

a) foreign national institutions or corporations;

ለ) ከውጭ ሀገር መንግሥት ወይም ከውጪ ሀገር የፖለቲካ ድርጅት፤

b) foreign governments or foreign political party;

ሐ) ከበጎ አድራጎት ድርጅት ወይም መንግሥታዊ ያልሆነ ድርጅት፣

c) welfare organizations or non-governmental organizations;

መ) ከሃይማኖት ድርጅት፣

d) religious organizations;

ሠ) ከፍርድ እስረኞች፤

e) prisoners servicing sentence;

ረ) በህገ-መንግሥቱ ከተደነገገው ሥርዓት ውጭ ሥልጣን ለመያዝ ከተደራጀ ቡድን ወይም ሰው፤

f) an organized group or person planning to assume state power outside the provisions under the Constitution;

ሰ) በሽብርተኝነት ከተሰየመ ድርጅት፣

g) organization designated as a terrorist;

ሸ) የዚህ አዋጅ አንቀጽ ፩፻፲፩(፪) የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ካልታወቀ ምንጭ የሚቀርብ ስጦታ ወይም እርዳታ፤

h) With out prejudice to the provision of Article 111(2), gifts or donations from unknown sources;

ቀ) ሙሉ በሙሉ ወይም በከፊል የመንግሥት ከሆኑ የልማት ድርጅቶች፤

i) full- or semi-government developmental organizations; and

በ) አንድን ነገር ወደፊት ለማስፈጸም ተገቢ ያልሆነ ጥቅም ለማግኘት ወይም ከህግ ውጭ ጥቅም ለማግኘት ከሚያልም ማንኛውም አካል የሚሰጥ ስጦታ ወይም እርዳታ።

j) gifts or donations from anybody or person hoping to execute future objective or envisages to execute future object.

፪/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ በዚህ አዋጅ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የተከለከለ ስጦታ ወይም እርዳታ በማንኛውም መንገድ የተቀበለ እንደሆነ ስጦታውን ወይም እርዳታውን በተቀበለ በ፳፩ ቀናት ውስጥ ከተያያዥ መረጃዎች ጋር ለቦርዱ ገቢ ማድረግ አለበት።

2/ Where a political party in any way receives a gift or donation prohibited under Sub-Article (1) of this Article, the party shall return the donation or grant to the Board together with related information within 21 days from the date it received the donation or grant.

፩፻፲፤ ከህግ ውጭ ስለተገኘ ሀብትና ንብረት

ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ በዚህ አዋጅ ከተፈቀደለት ውጭ ገንዘብ፣ ወይም ንብረት፣ በስጦታ፣ በዳረጎት፣ በውርስ፣ በንግድና ኢንዳስትሪ ሥራ ወይም በማናቸውም መንገድ ተቀብሎ ቢገኝ ያገኘው የገንዘብ ጥቅም ቦርዱ ይቀጣዋል፤ በተጨማሪ አግባብ ባለው ህግ ተጠያቂ ሊሆን ይችላል።

ንዑስ ክፍል ሦስት

ሰለማህደር፣ ሂሳብ አያያዝና ቁጥጥር

፩፻፲፩. የፖለቲካ ፓርቲ ማህደርና ኦዲት

ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ የሚከተሉትን ጉዳዮች ያካተተ ትክክለኛና ቋሚ ማህደር በፓርቲው ዋና ጽሕፈት ቤት በአግባቡ መያዝ አለበት፤

፩/ ማንኛውም በዓይነትም ሆነ በገንዘብ የሚደረግ መዋጮ፣ ስጦታ፣ እና ቃል የተገባለት ስጦታ ወይም መዋጮ፣

፪/ ከዚህ የሚከተሉትን ያካተተ የሂሳብ መግለጫ:-

ሀ) የተለያዩ የገቢ ምንጮችን በሚያሳይ መልኩ የተደራጀ የፓርቲው የገንዘብ ምንጭ ዝርዝር፤

ለ) ከ ፭ ሺ ብር በላይ መዋጮ ያደረገውን ወይም ስጦታ የሰጠውን ወይም ቃል የገባውን ሰው ስም፤

ሐ/ ቃል የተገባ መዋጮ ወይም ስጦታ ካለና የሚከፈልበት ጊዜ፤ እና

መ/ አጠቃላይ የፖለቲካ ፓርቲው የሂሳብ እንቅስቃሴ።

፫/ የፖለቲካ ፓርቲ ቋሚ ንብረቶች ዝርዝር፣ መቼ እና እንዴት በባለቤትነት እንደያዘው፤

፬/ የፖለቲካ ፓርቲውን የእዳ ዝርዝር፤

፭/ ከዚህ ጋር በተያያዘ ቦርዱ የሚፈልጋቸው ሌሎች አግባብነት ያላቸው መረጃዎችን፤

መያዝ አለበት።

፩፻፲፪. የሂሳብ መዝገብ

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ የገቢና ወጪ ሂሳብ አያያዝ ሥርዓት ይኖረዋል።

፪/ የፖለቲካ ፓርቲ የገቢና ወጪ ሂሳብ አያያዝ ሥርዓት በሂሳብ አያያዝ ልምድ ተቀባይነት ባለው መንገድ የተዘጋጀ መሆን አለበት።

110. **Unlawfully Acquired Asset and Property**

Where a political party is found to have received money or any property in the form of donation, gratuity, inheritance or proceeds from commercial and industrial activities, or in any other way, the Board shall issue a fine. The party may also be held liable under the appropriate criminal law.

SUB-SECTION THREE

RECORD, BOOK KEEPING AND AUDIT

111. Political Party's Records and Audit

Any political party shall keep an accurate and permanent record appropriately at its head office, which includes the following matters:

1/ Any in-kind or monetary contribution, donation and pledged contribution or donation;

2/ Financial statement consisting the following:

a) Income statement outlining the political party's different sources of income;

b) The name of the person who made a contribution, donation or pledge of more than Birr 5000;

c) The pledged contribution or donation, along with the timeline for the fulfillment; and

d) The general financial activities of the political party.

3/ List of the fixed assets of the political party, and when and how it came to own these assets;

4/ The party's detailed debt; and

5/ Other relevant information required by the Board.

112. Books of Account

1/ Any political party shall have an accounting procedure relating to its income and expenditure.

2/ The procedure of account of income and expenditure of every political party shall be in accordance with the generally accepted practice of accounting.

፫/ አንድ የፖለቲካ ፓርቲ አባል በማንኛውም ጊዜ አባል የሆነበትን የፓርቲውን የገቢና ወጪ ሂሳብ መረጃ የማግኘት መብት አለው፡፡

፬/ አንድ የፖለቲካ ፓርቲ የሚያወጣቸው ወጪዎች ሁሉ ለፖለቲካ ዓላማው መዋላቸውን ለቦርዱ የማስረዳት ኃላፊነት አለበት፡፡

፩፻፲፫. <u>ዓመታዊ የሂሳብ ሪፖርት</u>

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ በየዓመቱ በራሱ ኦዲተር የሂሳብ ምርመራ ያካሂዳል፡፡ የፖለቲካ ፓርቲው በቦርዱ ከተመዘገበ ከስድስት ወር ጀምሮ የሂሳብ ሪፖርቱን የበጀት ዓመቱ በተጠናቀቀ በሦስተኛው ወር ለቦርዱ ማቅረብ አለበት፡፡

፪/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ለቦርዱ የሚያቀርበው ዓመታዊ የሂሳብ ሪፖርት፤

ሀ/ ዝርዝር የገቢ መጠን እና የገቢ ምንጭ፤

ለ/ የወጪ አርእስቶችን የያዘ የወጪ ዝርዝር፤

ሐ/ የቋሚና ተንቀሳቃሽ ንብረቶችና ዕዳ ዝርዝር መግለጫ፤

መ/ የሂሳብ እንቅስቃሴ መግለጫ፤እና

ሠ/ ስለትክክለኛነቱ የፖለቲካ ፓርቲው መሪ ፊርማበት በፓርቲው ማህተም የተረጋገጠ ሰነድን ያካተተ መሆን አለበት፡፡

፫/ ፓርቲው ከላይ የተመለከቱትን የገቢ፣ የወጪ፣ የንብረትና እዳ ዝርዝር መግለጫዎች ለቦርዱ ከነማብራሪያቸው ማቅረብ አለበት፡፡

፬/ በዚህ አዋጅ በሌላ አኳኋን የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ የዓመት የሂሳብ ሪፖርት አዘጋጅቶ በይፋ ያወጣል፡፡ ይህ የዓመታዊ የሂሳብ ሪፖርት በዚህ አዋጅ መሠረት ተመርምሮ ተቀባይነት ያገኘ መሆን ይገባዋል፡፡

፭/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ሪፖርት ካላቀረበ ወይም ፓርቲው ሪፖርት አቅርቦም ቦርዱ በተላከለት ሪፖርት ላይ ጥርጣሬ ሲኖረው ቦርዱ የውጭ ኦዲተር በመላክ ሂሳቡ እንዲመረመር ያደርጋል፡፡

3/ Any member of a political party shall have a right to seek, at any time, information concerning the income and expenditure accounts of his political party.

4/ Any political party shall have the responsibility to demonstrate to the Board that its expenditures are spent for its political objective.

113. <u>Annual Audit Report</u>

1/ Any political party shall undertake financial investigation annually by its auditor. Starting from 6 months after registration, the political party shall submit its audit report to the Board on the third month after the end of each budget year.

2/ Any political party submitting the annual audit report to the Board shall include:

a) a list of the sources and amounts of income;

b) a list of expenditures under the expenditures title;

c) a list of movable and immovable properties and liabilities;

d) bank statements; and

e) a document signed by the political party leader and containing the seal of the party seal to authenticate the content of the document.

3/ The party shall submit to the Board the details of the abovementioned income, expenditure, asset and debt with corresponding analysis.

4/ With out prejudice to the provisions of this Proclamation, every political party shall prepare and officially issue annual audit reports. Such annual audit reports shall be one inspected and accepted in accordance with this Proclamation.

5/ Where a political party fails to submit the report in accordance with the provisions of sub-article (1) of this Article, or if the Board has reason to doubt the authenticity of the report, the Board may assign an external auditor to inspect the account.

ክፍል አምስት
ስለምርጫታዛቢዎች፣ የዕጩ ወኪሎች፣ ጋዜጠኞችና የመራጮች ትምህርት አሰጣጥ

፩፻፲፬. ስለ ምርጫ ታዛቢዎች

፩/ የምርጫ ሂደት ለመታዘብ የሚፈልጉ የአገር ውስጥ የምርጫ ታዛቢዎች ለቦርዱ በማመልከትና ሲፈቀድላቸው የሚሰጣቸውን የታዛቢነት የምስክር ወረቀት በመያዝ ምርጫ ለመታዘብ ይችላሉ፡፡

፪/ የውጭ የምርጫ ታዛቢዎች በመንግሥት ግብዣ መሰረት ምርጫ ለመታዘብ ይችላሉ፡፡

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሰረት ምርጫን የሚታዘብ የውጭ ታዛቢ ቡድን ወይም ድርጅት ከቦርዱ የታዛቢነት የምስክር ወረቀት መውሰድ አለበት፡፡

፬/ ምርጫውን ለመታዘብ የምስክር ወረቀት የተሰጣቸው የምርጫ ታዛቢዎች በቦርዱ የሚዘጋጀውን የምርጫ ታዛቢዎች የሥነ ምግባር መመሪያ መቀበላቸውን በድርጅቶቹና በወኪሎቻቸው ፊርማ ማረጋገጥ ይኖርባቸዋል፡፡

፭/ ቦርዱ ምርጫ ለመታዘብ ከተፈቀደላቸው ታዛቢዎች ጋር በመመካከር ታዛቢ ቡድኖቹን ያሰማራል፡፡

፩፻፲፭. የአገር ውስጥ የምርጫ ታዛቢዎች

፩/ ቦርዱ የምርጫ ታዛቢነት ጥያቄ ሲቀርብለት ጥያቄውን ያቀረበው ድርጅት፡-

ሀ) ህጋዊ ሰውነት ያለው አገር በቀል ሲቪል ማህበረሰብ ድርጅት መሆኑን፤

ለ) ከማንኛውም የፖለቲካ ወገንተኝነት ነጻና ለትርፍ ያልተቋቋመ መሆኑን፣ እንዲሁም የማንኛውም መንግሥታዊ ተቋም አካል አለመሆኑን፤

ሐ) የድርጅቱ የቦርድ አባላትና መሪዎች የማንኛውም ፖለቲካ ፓርቲ አባላት አለመሆናቸውን፤

መ) ድርጅቱ የሚያሰማራቸው ግለሰቦች ምርጫ በገለልተኝነት ለመታዘብ ችሎታ ያላቸው መሆኑን በማጣራትና ድርጅቱ ያለውን የማስፈጸም አቅም አረጋግጦ በቦርዱ የተዘጋጀውን የምርጫ ታዛቢዎች የሥነ ምግባር ደንብ መቀበላቸውን ድርጅቱንና ወኪሎቹን በማስፈረም አረጋግጦ የታዛቢነት ሰርቲፊኬት ይሰጠዋል፤

PART FIVE
ELECTION OBSERVERS, CANDIDATES' AGENTS, JOURNALISTS AND VOTER EDUCATION

114/ Election Observers

1/ Interested local election observers may observe the electoral process by obtaining the Board's observer accreditation to be issued based on their request.

2/ International observers may observe the electoral process upon the invitation of the government.

3/ An international observers' group or organization observing elections according to Sub-Article (2) of this Article shall take an observers' accreditation from the Board.

4/ Election observers who have received observers' accreditation shall demonstrate their acceptance of the Board's election observers' code of conduct through signatures of the organizations and their respective representatives.

5/ The Board shall, in consultation with accredited observers, deploy observer groups.

115. Local Election Observers

1/ The Board, when presented with a request to observe elections, shall ascertain that the requesting organization:

a) is a local civil society organization with a legal personality;

b) is non-partisan, not-for-profit and not part of a government organ;

c) leaders and board members are not members of any political party;

d) That the individuals to be deployed are capable of impartially observing elections; upon verifying this and the organization's capacity as well as ensuring by the signatures of the organization and representatives its acceptance of the election observers' code of conduct the Board prepared, it shall issue observer accreditation;

ሠ) በዚህ ንዑስ አንቀጽ ከ(ሀ) እስከ (መ) ድረስ የተዘረዘሩትን በተመለከተ ቦርዱ ዝርዝር የአፈጻጸም መመሪያ ያወጣል።

፪/ ቦርዱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገውን ባለመሟላቱ ምክንያት የቀረበለትን የታዛቢነት ማመልከቻ ያልተቀበለ እንደሆነ ይህን ውሳኔውን ማመልከቻውን በተቀበለ በ፴ ቀናት ውስጥ ለአመልካቹ በፅሁፍ ያሳውቃል። አመልካቹ በቦርዱ ውሳኔ ካልተስማማ በ፲፬ ቀን ውስጥ ለፌደራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት በይግባኝ እንዲታይለት አቤቱታውን ሊያቀርብ ይችላል።

፫/ ማንኛውም የምርጫ ታዛቢ ከሥነ ምግባር ደንቡና ከገባው ግዴታ ውጭ ሲንቀሳቀስ ከተገኘ ቦርዱ እንደ አግባብነቱ የተፈጸመውን ስህተቱ ጠቅሶ ለግለሰቡና ለወከለው ድርጅት ማስጠንቀቂያ በመስጠት ስህተቱን እንዲታረም ለማዘዝ አልያም ግለሰቡ ወይም ወካዩ ድርጅት ከታዛቢነት ለማገድ ይችላል።

፩፻፲፮. <u>የምርጫ ታዛቢዎች መብት</u>

፩/ የምርጫ ታዛቢነት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት የተሰጠው የድርጅት ወኪል በምርጫ ጣቢያ በመዘዋወር የምርጫውን ሂደት የመከታተልና ተገቢ መረጃ ጠይቆ የማግኘት መብት አለው።ታዛቢዎች የምርጫ ሰነዶችን የመመልከት፤ የድምጽ አሰጣጥ እና የድምጽ ቆጠራ ሂደቱን የመታዘብ መብት አላቸው።

፪/ የምርጫ ታዛቢዎች በምርጫው ሂደት የታዘቧቸውን ወይም ያጋጠሟቸውን ጉድለቶች ለቦርዱ ጽህፈት ቤት የማቅረብ መብት አላቸው።ዝርዝሩ በቦርዱ መመሪያ ይወሰናል።

፩፻፲፯. <u>የምርጫ ታዛቢዎች ግዴታ</u>

፩/ ከቦርዱ የምርጫ ታዛቢነት የምስክር ወረቀት ያገኘ የምርጫ ታዛቢ፦

ሀ) የታዛቢነት መታወቂያውን መያዝና ሲጠየቅ ማሳየት አለበት፤

ለ) የምርጫ አስፈፃሚዎች የሚሰጡትን መመሪያ ማክበር አለበት፤

ሐ) የምርጫው ሂደት በትክክልና በብቃት እንዳይካሄድ ከሚያደናቅፍ ተግባር መቆጠብ አለበት፤

መ) ቦርዱ ያወጣውን የስነ-ምግባር ደንብ ማክበር አለበት፤

ሠ) ዝርዝር ሪፖርት አዘጋጅቶ ለቦርዱ የማቅረብ ግዴታ አለበት።

e) The Board shall issue a directive to determine the particulars of sub-articles "a" to "d" of this Article.

2/ Where the Board rejects a request to observe elections on account of unfulfillment of the provision of Sub-Article (1) of this Article, it shall notify in writing the decision to the applicant within 30 days of receiving the request. An applicant aggrieved by the decision of Board may appeal to the Federal High Court within 14 days.

3/ Where an election observer is engaged in activities in violation of the code of conduct and the commitments it made, the Board may, according to the circumstance of the case, issue warning to the organization and its representative, pointing out the error and telling them to make amends or may suspend the individual or the organization from observing the election.

116. <u>Right of Election Observers</u>

1/ A representative of an accredited election observation organization has the right to move around in the polling station to monitor the election process; and request and obtain appropriate information. The observers have the right to look at the election materials and observe the voting and counting processes.

2/ Election observers have the right to report to the Board Secretariat any irregularities they observed or encountered in the election process. The particulars shall be determined in a directive to be issued by the Board.

117. **<u>Duty of Election Observers</u>**

1/ An election observer who has received an accreditation from the Board shall:

a) Carry his accreditation card and display it upon request;

b) Abide by instructions of election officials;

c) Refrain from any act which may obstruct the proper and efficient conduct of the election process;

d) Respect code of conduct enacted by the Board; and

e) Prepare and submit a detailed report to the Board.

፪/ በዚህ አንቀጽ በንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የውጭ የምርጫ ታዛቢ ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ መሰረት በገለልተኝነት፣ የሀገሪቱን ሕጎች ፣ ዓለም አቀፍ ስምምነቶችን እና የቦርዱን መመሪያ በማክበር የምርጫውን ሂደት መታዘብ ይችላል።

፩፻፲፯. የፖለቲካ ፓርቲ እና የግል ዕጩ ወኪሎች

፩/ ማንኛውም ለምርጫ ዕጩ ያቀረበ የፖለቲካ ፓርቲ የምርጫውን ሂደት የሚከታተለ፦

ሀ) ለሚወዳደርበት የምርጫ ክልል ጽህፈት ቤት ሁለት እየተቀያየሩ የሚሰሩ ተቀማጭ ወኪሎች፤

ለ) በሚወዳደርበት የምርጫ ክልል ስር በሚገኝ በእያንዳንዱ የምርጫ ጣቢያ እየተቀያየሩ በጣቢያው የሚሰሩ ሁለት ተቀማጭ ወኪሎችን፤

መሰየም ይችላል።

፪/ ማንኛውም የግል ዕጩ፦

ሀ) በሚወዳደርበት የምርጫ ክልል ጽ/ቤት ሁለት እየተቀያየሩ የሚሰሩ ተቀማጭ ወኪሎች፤

ለ) በሚወዳደርበት የምርጫ ክልል ስር በሚገኝ በእያንዳንዱ የምርጫ ጣቢያ በፈረቃ በጣቢያው የሚቀመጡ ሁለት ወኪሎችን፤

መሰየም ይችላል።

፫/ እያንዳንዱ የፖለቲካ ፓርቲ ወይም የግል እጩ በአንድ የምርጫ ክልል ከሰባት የማይበልጡ ተዘዋዋሪ ወኪሎችን መመደብ ይችላል።

፩፻፲፰. የወኪሎችን ስም ዝርዝር ስለማሳወቅ

፩/ ማንኛውም ዕጩ ያቀረበ የፖለቲካ ፓርቲ ወይም የግል ዕጩ የተቀማጭና የተዘዋዋሪ ወኪሎችን ስም ዝርዝር ተጠባባቂ ወኪሎችን ጨምሮ ከድምፅ መስጫው ዕለት ሰባት ቀን አስቀድሞ ለሚወዳደርበት የምርጫ ክልል ጽህፈት ቤት በዕሁፍ ማሳወቅ አለበት። የምርጫ ክልሉ ኃላፊም የታዛቢዎቹ ስም ዝርዝር የያዘ ደብዳቤ ዝርዝሩ በደረሰው በሁለት ቀናት ውስጥ ለፖለቲካ ፓርቲው መስጠት አለበት።

፪/ የምርጫ ክልሉ ጽህፈት ቤት በየምርጫ ጣቢያው የተመደቡ ተቀማጭና ተዘዋዋሪ ወኪሎችን ለየምርጫ ጣቢያው በወቅቱ ያሳውቃል።

፩፻፲፱. የወኪሎች መብት

፩/ የማንኛውም እጩ ተቀማጭ ወኪል በተመደበበት ቦታ የምርጫውን ሂደት የመከታተል፣ ቅሬታውን በየደረጃው የማቅረብ እና መረጃ የማግኘት መብት አለው።

2/ With out prejudice to the provision of Sub-Article (1) of this Article, an international observer may, in accordance with the directive to be issued by the Board, observe the election process impartially and by abiding by the laws of the country, international agreements and the Board's direction.

118. Political Parties and Independent Candidates' Agents

1/ Any political party which has fielded candidates in an election to monitor the election process may:

a) assign two stationary agents, who shall work in turns, to its constituency election office; and

b) assign two stationary agents, who shall work in turns, to each of the polling stations in his constituency;

2/ Any independent candidate may:

a) assign two stationary agents, who shall work in turns, to his constituency election office; and

b) assign two stationary agents, who shall work in turns, to each of the polling stations in his constituency;

3/ Each political party or an independent candidate may assign not more than seven mobile agents to a constituency.

119. Presenting the Agents

1/ Any political party fielding candidates or any independent candidate shall submit to his constituency electoral office a written list of the names of the stationary and mobile agents, including the substitutes, seven days prior to election day. The constituency chief electoral administrator shall, within two days of receiving the list, provide to the political party a letter containing the list of the agents.

2/ The constituency electoral office shall, in due time, notify the polling stations the stationary and mobile agents assigned to their polling station.

120. Rights of Agents

Any stationary agent of a candidate in his assigned location has the right to:

1/ Monitor the election process, submit complaints at every level and obtain information;

SAMUEL GIRMA

ፎ/ በምርጫው ሂደት የታዘቧቸውን ጉዳዮች መዝግቦ የመያዝ እና ከምርጫ ጣቢያው ሃላፊዎች ማብራሪያ የመጠየቅ መብት አለው፡፡

ቮ. የማንኛውም ተወዳዳሪ የፖለቲካ ፓርቲ ወይም የግል እጩ ተዘዋዋሪ ወኪል በተመደበበት ቦታ የምርጫውን ሂደትን በሚመለከት ተገቢ መረጃ የማግኘት መብት አለው፡፡

ፐ/ የማንኛውም ተወዳዳሪ የፖለቲካ ፓርቲ ወይም የግል እጩ ወኪል ያለ ምንም ተፅእኖ በህግ የተሰጠውን የውክልና ተግባር የማከናወን መብት አለው፡፡

ፑ/ ስለ አፈፃጸሙ ቦርዱ ዝርዝር መመሪያ ያወጣል፡፡

፩፻፳፩. <u>የወኪሎች ግዴታ</u>

ማንኛውም ተዘዋዋሪም ሆነ ተቀማጭ ወኪል፦

፩/ የምርጫ ኃላፊው የሚሰጠውን ትእዛዞች ማክበር አለበት፡፡

፪/ የእጩ ወኪል የሆነ ሰው የምርጫ ጣቢያው ኃላፊ የሚሰጠውን ትዕዛዝ ማክበርና የምርጫ ሂደቱን ከሚያውኩ ተግባራት መቆጠብ አለበት፡

፫/ አግባብ ባለው አካል ሲጠየቅ መታወቂያውን ማሳየት አለበት፡፡

፬/ የምርጫ ህጉን ማክበር አለበት፡፡

፭/ የምርጫውን ሂደት የመከታተል ተግባሩን ሲያከናውን መራጮች ማንን መምረጥ እንዳለባቸው አስተያየት ከመስጠት ወይም ተጽእኖ ለማሳደር መሞከር የለበትም፡፡

፮/ የምርጫ ቁሳቁሶችን መያዝ፣ ማንሳት፣ መነካካት ወይም በቁሳቁሶቹ ላይ ጉዳት የሚያደርሱ ተግባራትን መፈጸም የለበትም፡፡

፯/ የምርጫ ጣቢያውን ሃላፊ ወይም ሰራተኛ ከማስፈራራት ወይም ስራውን ከሚያደናቅፉ ተግባራት መቆጠብ አለበት፡፡

፰/ ወደ ድምጽ መስጫ ክፍሎች መግባት የለበትም፡፡

፱/ ቦርዱ የሚያወጣውን የወኪሎች የሥነ ምግባር ደንብ መፈረም እና ማክበር ይገባዋል፡፡

፩፻፳፪. <u>የወኪል አለመኖር</u>

፩/ ማንኛውም እጩ ወይም የእጩ ወኪል በራሱ ምክንያት በተመደበበት ቦታ ባልተገኘበት ወቅት የተከናወኑ የምርጫ ተግባራት ውድቅ እንዲደረጉ ሲል ለመጠየቅ አይችልም፡፡

2/ Record his observations during the election process and request explanations from polling station election officials;

3/ Get appropriate information regarding the elections process;

4/ Carry out his legal responsibility as an agent without any influence.

5/The Board shall determine the particulars in a directive.

121. <u>Duty of Agents</u>

Any stationary or mobile agent shall:

1/ Abide by the head of the polling station's orders;

2/ A Candidatae Agent have to abide by the head of the polling station's orders and Refrain for any act that disrupts the election process ;

3/ Present his credentials when asked by an authorized body;

4/ Respect the electoral law;

5/ Refrain from advising or influencing voters on their decision who to elect when he follow up election precess activity;

6/ Not possess, pick or tamper with election materials or engage in acts that destruct the materials;

7/ Refrain from acts that intimidate the head of the polling station or election officials or disrupt their work;

8/ Not enter the ballot casting area; and

9/ Sign and abide by the agents' code of conduct to be issued by the Board.

122. <u>Absence of an Agent</u>

1/ No candidate or his agent shall request for the annulment of the electoral activities conducted in his absence from his assigned place due to his own failure.

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገው ቢኖርም ወኪሉ ያልተገኘው ሆን ተብሎ በተቀነባበረ መሰናክል ምክንያት መሆኑ የተረጋገጠ እንደሆነ ወኪሉ ሳይኖር የተከናወኑ የምርጫ ተግባራት ወኪሉ በሚያቀርበው ጥያቄ መሰረት እንደአግባብነቱ በምርጫ ክልሉ ወይም በምርጫ ጣቢያው ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ ውሳኔ ይሰጥባቸዋል፡፡

2/ Notwithstanding the provision of Sub-Article (1) of this Article, where it is established that the agent's absence was a result of an obstacle deliberately designed to hinder his presence, the activities carried out in his absence may, on his request, be reviewed and decided upon, as appropriate, by the constituency or polling station grievance hearing committee.

፩፻፳፫. <u>መታወቂያ ካርድ ስለመስጠት</u>

ቦርዱ ለታዛቢዎች፣ ለተቀማጭና ተዘዋዋሪ ወኪሎች፣ ለጋዜጠኞች እና ለምርጫ ታዛቢዎች መታወቂያ ካርድ አዘጋጅቶ መስጠት አለበት፡፡

123/ <u>Issuance of Accreditation Cards</u>

The Board shall prepare and issue accreditation cards to stationary and mobile agents, journalists and election observers.

፩፻፳፬. <u>የስነ ዜጋና የመራጮች ትምህርት</u>

፩/ ቦርዱ መራጮች በቂ ምርጫ ነክ ግንዛቤ የሚያገኙበትን ስልት በመቀየስና የተለያዩ የመገናኛ ዘዴዎችን በመጠቀም የሥነ ዜጋና የመራጮች ትምህርት ይሰጣል፡፡

124/ <u>Civic and Voter Education</u>

1/ The Board shall provide civic and voter education by devising a strategy of creating election related awareness and adopting various engagement approaches.

፪/ ቦርዱ የሥነ ዜጋና የመራጮች ትምህርት መስጠት እንዲችሉ ህጋዊ ሰውነት ላላቸው የሲቪል ማህበረሰብ ድርጅቶችና የትምህርት ተቋማት፣ የማስተማር ፈቃድ ይሰጣል፡፡ ዝርዝሩ ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ መሰረት ይወሰናል፡፡

2/ The Board shall issue accreditation to registered civic society organizations and educational institutions to conduct civic and voter education. The particulars shall be determined by a directive to be issued by the Board.

፫/ በዚህ አዋጅ መሰረት በቦርዱም ሆነ በቦርዱ ፈቃድ በሚሰጣቸው ተቋማትና ድርጅቶች የሚሰጥ ትምህርትና ስልጠና ቦርዱ የሚያዘጋጃቸውን የማስተማሪያ ሰነዶች መሠረት ያደረገ ይሆናል፡፡

3/ Education and training provided, in accordance with this Proclamation, by the Board or through institutions and organizations accredited by the Board, shall be based on curriculum developed by the Board.

፩፻፳፭. <u>የፈቃድ አሰጣጥ</u>

መራጮችን ለማስተማር የሚፈልግ ድርጅት ፈቃድ እንዲሰጠው ሲያመለክት ቦርዱ፦

125. <u>Issuance of Accreditation</u>

1/ When an organization planning to provide voter education applies for an accreditation, the Board, prior to providing accreditation, shall ascertain that the organization:

፩/ አመልካቹ፦

ሀ) በህግ ተመዝግቦ የሚንቀሳቀስ አገር በቀል የሲቭል ማህበረሰብ ድርጅት ወይም እውቅና ያለው የከፍተኛ ትምርህት ተቋም መሆኑን፤

a) is a legally registered, local civil society organization or an accredited higher learning institution;

ለ) ለመራጮች ትምህርት ያወጣውን መስፈርት የሚያሟላ መሆኑን፤፣

b) fulfills the established voter education criteria;

ሐ)ተግባሩን ለመወጣት የሚያስችል ብቃት ያለው መሆኑን፤

c) has the capacity to discharge its responsibilities;

መ) ከማንኛውም የፖለቲካ እንቅስቃሴ ገለልተኛ መሆኑን፤

d) is independent of any political activity;

ሠ) በማጣራትና ቦርዱ ያዘጋጀውን የመራጮች ትምህርት አሰጣጥ ሥነ ምግባር መመሪያ መቀበላቸውን ድርጅቱንና ወኪሎቹን በማስፈረም የማስተማር ፈቃድና መታወቂያ ይሰጣል፡፡

e) And after ensuring that the requesting organization and its representatives have accepted and signed the code of conduct for voter education, issue a voter education accreditation.

፪/ ቦርዱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተዘረዘሩትን መስፈርቶች ለማያሟላ ድርጅት ፈቃድ አይሰጥም፤ አለመፍቀዱንም ከነምክንያቱ በጽሑፍ ለአመልካች ያሳውቃል፡፡ የስነ ዜጋና መራጮች ትምህርት ለማስተማር አመልክቶ በቦርዱ የተከለከለ ማንኛውም ድርጅት ወይም የከፍተኛ ትምህርት ተቋም ለፌደራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ይግባኝ ሊያቀርብ ይችላል፡፡

2/ The Board shall not issue an accreditation to any organization that does not fulfill the criteria in Sub-Article (1) of this Article; shall notify the applicant in writing the decision to reject the accreditation application along with the reasons. Any organization or a higher learning institution aggrieved by the decision of the Board may appeal the Federal High Court.

፫/ ማንኛውም የማስተማር ፈቃድ የተሰጠው ድርጅትም ሆነ ተወካይ ከስነ ምግባር ደንቡና ከገባው ግዴታ ውጭ ሲንቀሳቀስ ከተገኘ ቦርዱ እንደአግባብነቱ ለግለሰቡም ሆነ ለወከለው ድርጅት ማስጠንቀቂያ በመስጠት ስህተቱን እንዲያርም ለማድረግ ወይም ፈቃዱን እስከመሰረዝ የሚደርስ እርምጃ ሊወስድ ይችላል፡፡

3/ Where any accredited institution violates the code of conduct and operates outside its duties, the Board may, as appropriate, issue a correction warning to the organization and its representative or take measures including cancellation of accreditation.

፩፻፳፮. <u>ስለጋዜጠኞች</u>

126. <u>Responsibilities of Journalists</u>

፩/ የምርጫ ሂደትን መዘገብ የሚፈልግ ጋዜጠኛ ስራውን የሚገልጽ መታወቂያና ከሚሰራበት የመገናኛ ብዙኃን ተቋም የተሰጠ ማረጋገጫ በመያዝ የምርጫውን ሂደት መከታተል ይችላል፡፡ ከምርጫ ጣቢያ ፪ መቶ ሜትር ርቀት ዙሪያ ውስጥ ገብቶ ለመዘገብ የፈለገ ጋዜጠኛ ከምርጫው ቀን አስቀድሞ ከቦርዱ ፈቃድ ማግኘት አለበት።

1/ A journalist planning to cover the election process shall bring an ID Card indicating his status and a support letter from his employing media institution to cover the election process. Any journalist intending to report from within 200 meters of a polling station shall obtain authorization from the Board prior to election day.

፪/ ማንኛውም ጋዜጠኛ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ(፩) የተጠቀሰውን ሥራውን ሲያከናውን በመራጮች ውሳኔ ላይ እና ምርጫ አስፈጻሚዎች ተግባራት ላይ ተጽእኖ ከሚያሳድር ድርጊት መቆጠብ አለበት፡፡

2/ Any journalist engaged in activities stated in the provisions of Sub-Article (1) of this Article shall refrain from any act that interferes with the voters' decision and polling officers' duties.

፫/ ማንኛውም ጋዜጠኛ ቦርዱ ከዚህ አንቀጽ ድንጋጌ ጋር በተጣጣመ መንገድ የሚያወጣውን የምርጫ አዘጋገብ የሥነ ምግባር ደንብ ማክበር አለበት፡፡

3/ Any journalist shall respect the Board's election coverage code of conduct to be issued in a directive in accordance with provisions of this Article.

ክፍል ስድስት
የምርጫ ሥነ ምግባር
ምዕራፍ አንድ
የምርጫ ሥነ ምግባር ድንጋጌዎች

፩፻፳፯. መርህ

፩/ በመድብለ ፓርቲ ዴሞክራሲ ሥርዓት የሚመረጥ መንግሥት ህጋዊነት በሚከተሉት መርሆዎች ላይ ይመሠረታል፦

ሀ) መራጮች በምርጫ ዘመቻው አማካኝነት ስለ ፖለቲካ ፓርቲዎች ፖሊሲዎችና ስለ እጩዎች ማንነት የተሟላ መረጃ ሲሰጣቸውና የራሳቸውን በእውቀት ላይ በተመሰረተ እና ከግል ፍላጎት የሚመነጭ ውሳኔ ሲያደርጉ፤ እና

ለ) መራጮች በነፃነት፣ ያለ ማንም ጣልቃ ገብነት፣ ያለፍርሃት፣ ያለተፅእኖ፣ ያለጫና፣ እንዲሁም ከጉቦ እና ከተለያዩ መደለያዎች ነፃ በሆነ መልኩ ድምፅ መስጠት፤ ሲችሉ ነው።

፪/ ሁሉም የፖለቲካ ፓርቲዎች በቅን ልቦና እየተመሩ፦

ሀ) የምርጫ ሥነ ምግባር መርሆዎች እንዲከበሩ፤

ለ) ምርጫ የመላው ህዝብ ነፃ እና ተቀባይነት ያለው ውሳኔ መግለጫ ሆኖ እንዲታወቅ፤

ሐ) የመራጩ ህዝብ ውሳኔ በሁሉም ዘንድ የተከበረ እንዲሆን፣

መስራት አለባቸው።

፫/ ከምርጫ ሂደት ጋር በተያያዙ ማናቸውም ጉዳዮች ዙሪያ ሁሉም የፖለቲካ ፓርቲዎችና የግል እጩ ተወዳዳሪዎች ከዚህ አዋጅ ጋር በተጣጣመ አኳኋን መንቀሳቀስ አለባቸው።

፩፻፳፰. ለአዋጁ የሥነ ምግባር ድንጋጌዎች መገዛት

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ወይም የግል ዕጩ ተወዳዳሪ፦

ሀ) በዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች መሰረት መንቀሳቀስ አለበት፤

ለ) መሪዎቹ፣ ኃላፊዎቹ፣ እጩዎቹ እና አባላቱ የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎች እንዳይጥሱ ተገቢውን እርምጃ መውሰድ አለበት፤

ሐ) የፓርቲው ኃላፊዎች እጩዎችና አባላት የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎች የሚጥስ ተግባር እንዳይፈጽሙ፣ ደጋፊዎቹም የተከለከለ ድርጊቶች ከመፈጸም

PART SIX
ELECTORAL CODE OF CONDUCT
CHAPTER ONE
ELECTORAL CODE OF CONDUCT PROVISIONS

127. Principle

1/ The legitimacy of a government elected in a multiparty democratic election shall rest on the following principles:

a) The voters are able to make an informed decision based on comprehensive information provided during the electoral campaign regarding the policies of political parties and characters of candidates; and when they are able to decide based on their own free will; and

b) When voters are able vote freely, without any interference, fear, pressure, undue influence as well as without bribery and other inducements.

2/ All parties shall, in good faith, work to ensure that:

a) The principles of the electoral code of conduct are respected;

b) Elections are recognized as expressions of the free and legitimate decision of the people;

c) The decision of the voters is respected by all.

3/ In any matter relating to the election process, parties and independent candidates shall conduct their activities in accordance with the provision of this Proclamation.

128. Abiding by the Ethical Provisions of the Proclamation

1/ Any political party or independent candidate:

a) Shall conduct his activities in accordance with the provisions of this Proclamation;

b) Shall take appropriate measures to ensure that its leaders, officials, candidates and members do not infringe this Proclamation;

c) Shall take appropriate measures to prevent party officials, candidates and members from committing any acts in contravention of this Proclamation and restrain supporters

እንዲቆጠቡ ለማድረግ የሚያስችሉ ተገቢ እርምጃዎችን መውሰድ አለበት፤

መ) ዓላማ እና ፕሮግራማቸውን ወደ ሕዝብ በሚያደርሱበት ጊዜ የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎች ያለ አድልዎ ተፈጻሚ ማድረግ አለባቸው፡፡

፪/ የፓርቲው አባላት ወይም ደጋፊዎች የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎች እንዲያከብሩ ቦርዱ በሚያወጣው ዕቅድ መሠረት ማስተማርና ሌሎች ተገቢነት ያላቸውን እርምጃዎች መውሰድ አለበት፡፡

፫/ ቦርዱ የፖለቲካ ፓርቲዎች ሥነ-ምግባር የሚያስተምሩበትና አቋማቸውን የሚገልጹበትን መንገድ እንዲሁም የማኅበራዊ ሚዲያ አጠቃቀማቸውን አስመልክቶ ዝርዝር መመሪያዎችን ያወጣል፡፡

፩፻፳፱. <u>የምርጫ ዘመቻ አካሄድ</u>

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፦

ሀ) የሌሎች የፖለቲካ ፓርቲዎች የምርጫ ዘመቻ የማካሄድ የፖለቲካ ሀሳቦችንና መርሀዎቻቸውን ያለ ስጋት የማሰራጨት መብቶቻቸውን ማክበር፤

ለ) እንቅስቃሴው የሌላውን የፖለቲካ ፓርቲ፣ የመራጩን ሕዝብ እና የሌሎች የኅብረተሰብ ክፍሎች መብቶችን ያከበረ መሆን፤

ሐ) የመገናኛ ብዙኃን ነፃነትን ማክበር፤

መ) ተወዳዳሪ ፖለቲካ ፓርቲዎች ለመራጩ ሕዝብ ያላቸውን የሚያደርጉትን እንቅስቃሴ ማክበር፤

ሠ)በፖለቲካ እንቅስቃሴ ለመሳተፍ የሚሹ የመምረጥና የመመረጥ መብት ያላቸው ዜጎች ሁሉ በነጻነት እንዲንቀሳቀሱ የበኩሉን አስተዋጽኦ ማድረግ፤

አለበት፡፡

፪/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፦

ሀ) የግል ወይም የመንግሥት ጋዜጠኞች በሙያዊ ስራቸው ላይ እንዳይሰማሩ ማዋከብ፣ እንቅፋት መፍጠር፤ በማንኛውም አይነት ድርጊት የሌሎች ፓርቲዎች የምርጫ ዘመቻ እንዲስተጓጎል፣ እንዲቋረጥ፣ እንዲበላሽ፣ እንዲዳከም ማድረግና መተባበር፤

ለ) የሌሎች የፖለቲካ ፓርቲዎች ወይም እጩ ተወዳዳሪዎች የምርጫ ማስታወቂያ፣ በራሪ ጽሑፍ ወይም ፖስተር እንዳይሰራጭ ማወክ፤

from engaging in activities that are prohibited by this Proclamation;

d) Shall impartially implement the provisions of this Proclamation when communicating their objectives and programs to the public.

2/ To ensure that its members and supporters abide by the provisions of this Proclamation, a party shall educate them in accordance with the plan to be developed by the Board as well as take other appropriate measures.

3/ The Board shall issue a directive that detail out how political parties should teach ethical conducts and communicate their positions as well as how they should use social media.

129. <u>Rules of Election Campaign</u>

1/ Any Political party shall:

a) Respect the rights and freedoms of all other parties to organize election campaigns and disseminate their political views and principles without fear;

b) Conduct itself in a manner that respects the rights of other parties, voters and other members of the community;

c) Respect the freedom of the mass media;

d) Respect competing parties' voter outreach efforts; and

e) Contribute to ensure all citizens who wish to participate in political process and who are eligible to vote and be elected can do so freely.

2/ Any political party shall not:

a) Harass or obstruct private or government journalists who are engaged in their professional activities; engage in activities that in any way disrupt, destroy or frustrate the election campaign of other parties or cooperate in such acts;

b) Hinder the smooth distribution of election handbills, leaflets or posters of other parties and candidates;

SAMUEL GIRMA

ሐ) የሌሎች የፖለቲካ ፓርቲዎች ወይም እጩ ተወዳዳሪዎች ፖስተሮችን ማበላሸት፣ ማጥፋት ወይም በሌላ በማንኛውም መንገድ እንዳይታዩ ወይም እንዳይነበቡ ማድረግ፤

መ) ሌላ የፖለቲካ ፓርቲ ሕዝባዊ የድጋፍ ሰልፍ፣ ስብሰባ፣ የእግር ጉዞ፣ ሰላማዊ ሰልፍ እንዳያደርግ በአመራሩ፣ በአባላቱ፣ ወይም በደጋፊዎቹ አማካኝነት ማገድ፣ ማወክ፣ ቅስቀሳ ማድረግ ወይም በሌላ በማንኛውም መንገድ ማደናቀፍ፤

ሠ) ማንኛውም ሰው በሌሎች የፖለቲካ ፓርቲዎች የፖለቲካ ድጋፍ ሰልፍ እንዳይሳተፍ መከልከል፤

ረ) ደጋፊዎቹ በዚህ ክፍል የተከለከሉ ማናቸውንም ተግባራት እንዲፈፅሙ መቀስቀስና ማነሳሳት፤

የለበትም፡፡

፩፻፴. ስለ ምርጫ ሂደት

ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፡-

፩/ ከምርጫ አስፈፃሚዎች ጋር በመተባበር ድምጽ የመስጠት ሂደቱ በሰላማዊ ሁኔታ፣ የመራጮችን የመምረጥ መብት ከሚያደናቅፉ ማንኛውም ሁኔታዎች በፀዳ፣ ነፃ፣ ፍትሃዊና ዴሞክራሲያዊ በሆነ መልኩ ተግባራዊ እንዲተገበር መስራት አለበት፡፡

፪/ ከምርጫው ዕለት በፊት፣ በምርጫው ዕለትና ከምርጫው ቀን በኋላ ባሉት ጊዜያት ሁሉ የምርጫ አስፈጻሚዎችን ደኅንነት ለማረጋገጥ የበኩሉን ማድረግ አለበት::

፫/ የታዛቢነት ፈቃድ ያላቸውን ታዛቢዎች እና ኃላፊዎች ማክበር እና ከነርሱ ጋር መተባበር አለበት፤

፬/ የድምጽ አሰጣጥ ሚስጢራዊነትን ማክበርና እንዲከበር ማገዝ አለበት፡፡

፭/ የድምጽ መስጫ ጣቢያን በኃይል በመቆጣጠር ወይም በሌላ በማንኛውም ህገወጥ መንገድ ድምፅ ለማግኘት መንቀሳቀስ የለበትም፡፡

፮/ የምርጫ አስፈፃሚዎችን ሥራ፣ እንዲሁም የድምጽ አሳጣጥ ወይም የድምፅ ቆጠራ ሂደትን ማወክ ወይም ያለ አግባብ በሥራውም ሆነ በሂደቱ ጣልቃ መግባት የለበትም፡፡

፯/ የድምጽ አሰጣጡ ሚስጢራዊ አይደለም የሚል እንደምታ ያለው የሀሰት መረጃ ለመራጮች መስጠት የለበትም፡፡

c) Deface or destroy or otherwise prevent the visibility or legibility of the posters of other political parties or candidates;

d) Have its leadership, members or supporters stop, disturb or agitate against or otherwise hamper other political party from staging a public demonstration, meeting, rally or march;

e) Prevent any person from attending the political rallies of another party; or

f) Incite and agitate its supporters to commit any of the acts prohibited under this Part.

130. The Election Process

Any political party shall:

1/ In cooperation with election officials, ensure the voting process is conducted in a peaceful manner, without any interference in the right of voters, and in a free, fair and democratic way;

2/ Make a contribution to ensure the safety of electoral officials before, during and after election day;

3/ Respect and cooperate with accredited observers and officials;

4/ Respect and support the upholding of the secrecy of the ballot;

5/ Refrain from acts that control polling stations by force or secure votes through illegal means;

6/ Refrain from disturbing or unduly interfering with the work of election officers or the voting or vote counting processes; and

7/ Not provide false information to voters which implies violation of the secrecy of the ballot.

፩፻፴፩. <u>የምርጫ ውጤትን ስለመቀበል</u>

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ወይም የግል ተወዳዳሪ በሚመለከተው ህጋዊ አካል የተረጋገጠን የምርጫ ውጤት መቀበል አለበት፡፡

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገው ቢኖርም ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ወይም የግል ተወዳዳሪ ቅሬታውን በሕጉ መሠረት ለሚመለከተው አካል ማቅረብ ይችላል፡፡

፫/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ወይም የግል ተወዳዳሪ ቦርዱ ጊዜያዊ ውጤቱን ይፋ ካደረገ በኋላ በምርጫው ሂደትና ውጤት ላይ ያለውን አስተያየትና ቅሬታ የሚመለከት ይፋዊ መግለጫ ለመገናኛ ብዙኃን መስጠት ይችላል፡፡

፬/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) መሠረት የሚሰጥ መግለጫ ይዘት ቅሬታ በተነሳባቸው ነጥቦች ብቻ የተወሰነ ሆኖ መግለጫው በሚሰጥበት ወቅት ባለው ሁኔታ ላይ የሚያተኩር መሆን አለበት፤

፭/ በፖለቲካ ፓርቲ ወይም በግል ተወዳዳሪ የምርጫ ውጤትን አስመልክቶ የሚሰጥ መግለጫ ግጭትን ከሚቀሰቅስና ተወዳዳሪ ፓርቲም ሆነ ግለሰብን ከሚያጣጥል ቋንቋ የጸዳ መሆን አለበት፡፡

፩፻፴፪. <u>ለምርጫ ዘመቻ ጥቅም ላይ ስለሚውል የቋንቋ ይዘት እና ሰላማዊነት</u>

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፡-

ሀ/ የምረጡኝ ዘመቻውን ሲያደራጅና ሲያካሂድ ለአጠቃላይ የምረጡኝ ዘመቻ፣ ለድምፅ አሰጣጥ፣ ለቆጠራ እና ለድህረ ምርጫ ሂደቱ ሰላማዊነትና ስኬት አስተዋፅኦ በሚያደርግ አኳኋን ማድረግ አለበት፡፡

ለ/ ከሚጣልበት ኃላፊነትና ካለው ክብር ጋር በተመጣጠነ ደረጃ መንቀሳቀስ አለበት፡፡

፪/ ማንኛውምሕዝባዊ የድጋፍ ሰልፍ ላይ ንግግር የሚያደርግ ሰው፡-

ሀ) ግጭት ቀስቃሽ የሆነ ወይም የግል ስብዕናን የሚነካ ቋንቋ ማስወገድ አለበት፡፡

ለ) በማንኛውም መልኩ ለአመጽ የሚጋብዝና በግለሰቦች ወይም ቡድኖች ላይ ስጋትን የሚጭር የቋንቋ አጠቃቀም ማስወገድ አለበት፡፡

131. <u>Accepting Election Result</u>

1/ Any political party or independent candidate shall accept the outcome of an election that has been certified by appropriate authorities.

2/ Notwithstanding the provisions of sub-article (1) of this Article, any political party or independent candidate may present any grievances to the appropriate body in accordance with the law.

3/ Any political party or independent candidate may, after the Broad announces the provisional results, provide official statements to the Mass Media to express his opinions or complaints on the election process and results.

4/ The content of the statement issued in accordance with sub-article (3) of this Article shall focus on the grievance points and be limited to existing situation at the time of the delivery of the statement.

5/ Any statement on election results issued by a political party or independent candidate shall be free from language that incites conflict or disparages a contesting party as well as an individual.

132. <u>The Peacefulness and Content of the Language to Be Used in Election Campaigns</u>

1/ Any political party shall:

a) Organize and conduct election campaign in a manner that contributes to the peacefulness and success of the overall campaign, voting, vote counting and post-election processes;

b) Conduct itself with a sense of responsibility and dignity befitting its status.

2/ Any one delivering a speech at a public rally may not:

a) Use inflammatory or defamatory language; or

b) Use language that in anyway incites violence or increases threat to individuals or groups.

፫/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ በይፋም ሆነ በስውር አመፅ የሚቀሰቅስ ወይም በማንኛቸውም የመገናኛ ብዙሃን የሚያበረታታ የቋንቋ ይዘት ያለው በራሪ ወረቀት፣ የዜና መጽሔት ወይም ፖስተር ማሳተም ወይም ማሰራጨት የለበትም።

፩፻፴፫. ያልተገባ የምልክቶች አጠቃቀም

ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፦

፩/ የሌሎች ፓርቲዎችን አርማ ወይም የምርጫ ምልክት በማመሳሰል መጠቀም፤

፪/ የሌሎች ፓርቲዎች የፖለቲካ ወይም የምርጫ ቁሳቁስ መስረቅ፣ ምልክት ማንሳት፣ ማበላሸት፣ ማጥፋት፣ወይም

፫/ ደጋፊዎቹ በዚህ ክፍል የተከለከለ ማንኛውንም ተግባር እንዲፈጽሙ ማነሳሳት፤

የለበትም።

፩፻፴፬. ማስፈራራትና አመጽ መቀስቀስ ክልክል ስለመሆኑ

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ማንኛውንም ዓይነት ማስፈራራት ወይም ወከባ የተከለከለ መሆኑን ተቀብሎ፦

ሀ) የፓርቲው ኃላፊዎች፣ እጩዎች፣ አባላት እና ደጋፊዎች መቼም ቢሆን ማንንም ሰው የሚያስፈራሩ፣ የሚያሸማቅቁና የሚያዋክቡ ድርጊቶችን እንዳይፈጽሙ የሚከለክሉ መመሪያዎች ማውጣት፤

ለ) አመፅንና አመጽ ቀስቃሽ ድርጊቶችን መቃወምና አባላቱንም ማስተማር፤

ሐ) በኃላፊዎቹ፣ በእጩዎቹ፣ በአባላቱ ወይም በደጋፊዎቹ የሚፈፀሙ አውዳሚ ወይም ሰላምን የሚያናጉ ድርጊቶችን ወይም ይህን የሚጋብዝ ዛቻን በመቃወም ማስተማር፤

መ) የሌላውን ግለሰብ ሆነ ፓርቲ መብት፣ ንብረትና ጥቅሞች ማክበር፤

አለበት።

፪/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ መሪ የፓርቲው ኃላፊዎች፣ እጩዎች፣ አባላት እና ደጋፊዎች ለፖለቲካ የድጋፍ ሰልፍ፣ ለስብሰባ፣ የእግር ጉዞ ወይም ሰላማዊ ሰልፍ ሲወጡ ማናቸውንም ባህላዊ ወይም ዘመናዊ የጦር መሳሪያዎች መያዝ ክልክል መሆኑን ማስተማር፤

አለበት።

3/ No political party shall publish or distribute any pamphlets, newsletters or posters containing inflammatory language or material that blatantly or covertly incites violence or encourages such acts through mass media.

133. Inappropriate Use of Symbols

Any political party shall not:

1/ Imitate the emblems or candidature symbols of other parties;

2/ Steal, remove, disfigure or destroy political or campaign materials of other parties; or

3/ Incite its supporters to commit any of the acts prohibited under this Part;

134. Prohibition of Intimidation and Incitement of Violence

1/ Any political party, accepting the prohibition of any form of intimidation or harassment, shall:

a) Issue instructions that expressly prohibit any act of intimidation, humiliation or harassment by party officials, candidates, members and supporters against any person at any time;

b) Denounce as well as educate members against all violence and violence inciting acts;

c) Condemn as well as educate against officials, candidates, members or supporters' destructive or violent acts or threats that invite violence; and

d) Respect the rights, property and interests of other individuals as well as parties.

2/ The leader of any political party shall instruct the party's officials, candidates, members and supporters not to bring along any traditional or modern weapons to any political rally, meeting, march or demonstration.

ፐ/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፡-

ሀ) በማንኛውም የሁከት ወይም የአመጽ እንቅስቃሴ መሳተፍ ወይም እንዲደረግ መፍቀድ የለበትም፤

ለ) በህዝብ ወይም በግለሰብ ንብረት ላይ ውድመት እንዳይደርስ የተቻለውን ሁሉ በማድረግ መከላከል አለበት፤

ሐ) ደጋፊዎቹ በዚህ ክፍል የተደነገጉ ማናቸውንም ክልከላዎች እንዲጥሱ ማነሳሳት የለበትም።

3/ Any political party:

a) May not engage in or permit any act of violence;

b) Shall do everything under its power to prevent the destruction of any public or private property; and

c) May not encourage its supporters to commit any of the acts prohibited under this Part.

፩፻፴፭. <u>ስልጣንን ያለ አግባብ መጠቀም</u>

135. <u>Abuse of Power</u>

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፡-

ሀ) ያለውን የሥልጣን ኃላፊነትና የተለየ ዕድል ወይም ተፅዕኖ የማሳደር ችሎታ ለፖለቲካ ፍላጎቱ ለመጠቀም መደለያ ማቅረብን፣ ቅጣትን ወይም ማንኛውንም ህገወጥ ተግባር መጠቀም፤

ለ) የፌደራል መንግሥትን፣ የክልል መንግሥትን፣ የከተማ ማዘጋጃ ቤትን ወይም ሌላ የህዝብ ሀብትን በምርጫ ህጉ ከተፈቀደው አኳኋን ውጭ ለምርጫ ቅስቀሳ ዓላማ መጠቀም፣

የለበትም።

1/ Any political party may not:

a) Use its position of power, special opportunity or influencing ability to offer bribes or penalties or use any other illegal acts to further its political interest; or

b) Use Federal, Regional, Municipal or other public resources for campaign purposes other than those allowed by the election laws.

፪/ በዚህ ክፍልውስጥ "ስልጣን፣ ልዩ መብት ወይም ጫና" ማለት የወላጅ፣ የዝምድና፣ የመንግሥት፣ የፖሊስ፣ የአካባቢ ታጣቂ ኃይል፣ የወታደራዊ ወይም ልማዳዊ ወይም ባህላዊ ስልጣንን ያካትታል።

2/ In this section, "a position of power, special opportunity or influencing ability" includes parental, familial, governmental, police, local armed militia as well as military, traditional or customary authority.

፩፻፴፮. <u>ስለ ሙስና ተግባር</u>

136. <u>Corrupt Practices</u>

ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፡-

Any political party shall not:

፩/ ኃይል በመጠቀም ወይም የገንዘብም ሆነ ሌላ ዓይነት መደለያ በመስጠት መራጩ ህዝብ ለአንድ ፓርቲ ወይም እጩ ድምጽ እንዲሰጥ ወይም እንዳይሰጥ ወይም ድምፁን ከመስጠት እንዲታቀብ ማድረግ፤

1/ Coerce, offer bribe or offer other inducements to voters so they can vote for or against a particular party or candidate, or to abstain from voting;

፪/ ኃይል በመጠቀም ወይም የገንዘብም ሆነ ሌላ ዓይነት መደለያ በመስጠት ሰዎች እጩ ተወዳዳሪ ሆነው እንዲቀርቡ ወይም እንዳይቀርቡ ወይም ከእጩ ተወዳዳሪነታቸው እንዲወጡ ወይም ከእጩ ተወዳዳሪነት እንዳይወጡ ማድረግ፤

2/ Coerce, offer bribe or offer other inducements to influence whether a person becomes a candidate or withdraws from an election;

፫/ ማንኛውም የሥራ ኃላፊ ወይም የመንግሥት ሠራተኛ በሚመራው ወይም በሚሰራበት ተቋም አግባብ ያልሆነ ድጋፍ ወይም እርዳታ በመጠቀም እጩ ተወዳዳሪን ማስተዋወቅ ወይም

3/ Any government official or civil servant uses his official time, responsibilities and resources to promote candidates or discourage other candidates from promoting themselves through

የሌሎች ተወዳዳሪዎችን የማስተዋወቅ ዕድል ማደናቀፍ፤

የለበትም።

፩፻፴፮. ቀጣይ ግንኙነት ስለመፍጠር

፩/ ማንኛውም በህጋዊነት የተመዘገበ የፖለቲካ ፓርቲ ከሌሎች ፓርቲዎች ጋር ቀጣይ ግንኙነት ፈጥሮ መንቀሳቀስ ይችላል።

፪/ የፖለቲካ ፓርቲዎች የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎች ጠብቀው በምርጫ ዘመቻ ወቅት እና በማናቸውም ጊዜ በጋራ ጉዳዮች ላይ ለመወያየት የሚያገለግል የጋራ መድረክ ሊመሰርቱ ይችላሉ።

ምዕራፍ ሁለት
የባለድርሻ አካላት የምርጫ ኃላፊነት

፩፻፴፯. የፖለቲካ ፓርቲዎችና እጩ ተወዳዳሪዎች ኃላፊነት

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ እና እጩ ተወዳዳሪ ይህ የምርጫ አዋጅ በመራጩ ህዝብ ዘንድ እንዲታወቅ የበኩሉን ጥረት ማድረግ አለበት፤ በተለይም አዋጁን ለእጩዎቹ ለአባላቱና ለደጋፊዎቹ በማስተማር በሁሉም ዘንድ መታወቁንና መከበሩን ማረጋገጥ አለበት።

፪/ እያንዳንዱ የፖለቲካ ፓርቲ በምርጫው ሂደት የዚህን ክፍል ድንጋጌዎች ለመራጮች ለማስተማር የሚደረጉ ጥረቶችን መደገፍና ማስተዋወቅ አለበት።

፫/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ እና እጩ ተወዳዳሪ፦

ሀ/ የዚህን ክፍል ድንጋጌዎች ማክበር፤

ለ/ እጩዎቹ ባለስልጣኖቹ፣ ወኪሎቹ፣ አባሎቹና ደጋፊዎቹ ይህን አዋጅ አክብረው እንዲንቀሳቀሱ መምራት እና ማክበራቸውንም የሚያረጋግጡ ተገቢ እርምጃዎች መውሰድ፤

አለበት።

፬/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ እና እጩ ተወዳዳሪ ፣ሁሉም ሰው፦

ሀ) የፖለቲካ እምነቱን እና አስተያየቱን በነፃ የመግለፅ፤

ለ) በሌሎች የፖለቲካ እምነት እና አስተያየት ላይ የመከራከር እና የመተቸት፤

ሐ) የራሱን የምርጫ ቅስቀሳ ቁሳቁሶች የማተምና የማሰራጨት፤

መ) ፖስተሮችን፣ ባነሮችንና ቢልቦርዶችን የመስቀል፤

legal means.

137. Continued Communications

1/ Any legally registered political party may undertake its activities by forging an enduring relationship with other parties.

2/ Political parties may, preserving the provisions of this Proclamation, form a joint forum to discuss issues of mutual interest during electoral campaign period or any other time.

CHAPTER TWO
RESPONSIBILITIES OF STAKEHOLDERS

138. Responsibilities of Political Parties and Candidates

1/ Every political party and candidate shall make an effort to popularize this Proclamation among the voters; in particular, by educating this Proclamation to its candidates, members and supporters, it shall ensure that it is understood and respected by all.

2/ Evert political party, in the election process, shall support and promote efforts to educate voters the provision of this Part.

3/ Every political party and candidate shall:

a) Abide by this Proclamation; and

b) Provide leadership to its candidates, officials, agents, members and supporters to comply with this Proclamation and take appropriate measures that ensure compliance.

4/ Every political party and candidate shall have the duty to publicly declare that everyone has the right to:

a) Freely express his political belief and opinions;

b) Debate and challenge the political views and opinions of others;

c) Publish and disseminate his own campaign materials;

d) Display banners, billboards and posters;

ሠ) ህጉ በሚፈቅደው መሠረት ማንኛውም ዓይነት ገንዘብ፣ የቁሳቁስና የሰው ኃይል የምርጫ ድጋፍ የማሰባሰብ፤

ረ) አባላትን የመመልመል፤

ሰ) ህዝባዊ ስብሰባዎችን የማካሄድ፤

ሸ) በህዝባዊ ስብሰባዎች የመገኘት፤

መብቶች እንዳሉት በይፋ የመግለፅ፣ ግዴታ አለበት፡፡

፭/ የፖለቲካ ፓርቲዎችና ዕጩ ተወዳዳሪዎች አዋጁንና በአዋጁም ለመገዛት ያላቸውን ቁርጠኝነት ለህዝብ ይፋ ማድረግ አለባቸው፡፡

፮/ የፖለቲካ ፓርቲዎች እና እጩ ተወዳዳሪዎች ነፃና ፍትሀዊ ምርጫን የሚጉዳ ወይም የሚያጣጥል ማንኛውንም ተግባር በይፋ ማውገዝ አለባቸው፡፡

፩፻፴፱. <u>የቦርዱና የሌሎች የምርጫ አስፈፃሚ አካላት ኃላፊነት</u>

፩/ ቦርዱ ይህ አዋጅ በምርጫው ሂደት ላይ ቀጥተኛና ተዘዋዋሪ ሚና የሚጫወቱ መንግሥታዊና ሌሎች አካላት ዘንድ እንዲታወቅ ማድረግ አለበት፡፡

፪/ ቦርዱ የዚህን ክፍል ድንጋጌዎች ለማመለከተው ሁሉ የማሰራጨት ኃላፊነት አለበት፡፡

፫/ በየደረጃው ያሉ የምርጫ አስፈፃሚ አካላት በዚህ አዋጅ ላይ በቂ ግንዛቤ እንዲይዙ ለማመለከታቸው ሁሉ ትምህርት መስጠት አለባቸው፡፡

፩፻፵. <u>የሌሎች አካላት ሚና</u>

፩/ የመገናኛ ብዙሃን የዚህን ክፍል ድንጋጌዎች አስመልክቶ ለህዝብ ትምህርት እንዲሰጡ ቦርዱ ድጋፍ ያደርግላቸዋል፡፡

፪/ በቦርዱ በሚወጣው መመሪያ መሰረት ከቦርዱ ፈቃድ የተሰጣቸው አካላት የዚህን ክፍል ድንጋጌዎች አስመልክቶ ትምህርት እንዲሰጡ ይደረጋል፡፡

፩፻፵፩. <u>የፖለቲካ ፓርቲዎች ምክር ቤት</u>

፩/ በምርጫ የሚወዳደሩ የፖለቲካ ፓርቲዎች የዚህን ክፍል ድንጋጌዎችና ሌሎች የጋራ ጉዳዮችን ተግባራዊ ለማድረግና በምርጫው ሂደት በሚነሱ ልዩ ልዩ የአፈፃፀም፣ የዴሞክራሲ፣ የሰብአዊ መብት ጉዳዮችንና የህግ የበላይነትን በኢትዮጵያ ለማጎልበት በሚያግዙ ጉዳዮች ላይ በመመካከር ችግሮችን እያቃለሉ ለመጓዝ ይችሉ ዘንድ የጋራ ምክር ቤት መመስረት ይችላል፡፡

e) Mobilize financial, material and human resource support for the election, in accordance with the law;

f) Recruit members;

g) Hold public meetings;

h) Attend public meetings.

5/ Political parties and candidates shall publicly declare their commitment to abiding by the Proclamation.

6/ Political parties and candidates shall publicly condemn any action that may harm or undermine the conduct of free and fair elections.

139. <u>Responsibilities of the Board and Other Election Officials</u>

1/ The Board shall familiarize this Proclamation among governmental and other institutions that have direct or indirect roles in the election process.

2/ The Board has the responsibility to disseminate the provisions of this Part to all concerned bodies.

3/ Election officials at all levels shall provide training on the Proclamation to raise awareness for all concerned persons.

140. <u>Role of Other Organs</u>

1/ The Board shall support the media in their effort to educate the public about the provisions of this Part.

2/ Institutions accredited based on the directive to be issued by the Board shall teach the contents of this Proclamation.

141. <u>Council of Political Parties</u>

1/ Political parties contesting in elections may establish a joint council to help them enforce this Proclamation and other common agenda; amicably resolve various implementation, democracy, human rights issues that may arise during the election process; and discuss issues that help promote supremacy of the rule of law in Ethiopia.

፪/ የጋራ ምክር ቤቱ አደረጃጀት፣ አሠራርና ሥርዓት አስመልክቶ የፖለቲካ ፓርቲዎቹ በሚወስኑት መሠረት ይፈጸማል፡፡ሆኖም የፖለቲካ ፓርቲዎቹ የሚመሠርቱት የጋራ መድረክ አደረጃጀትና የአሠራር ሥርዓት ከዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች ጋር የማይቀረን መሆኑን ማረጋገጥ አለባቸው፡፡

2/ Political parties shall determine the organizational structure, procedures and operating procedure of the joint council. However, the organization and procedures of the joint council established by political parties shall not contradict the provisions of this Proclamation.

ምዕራፍ ሦስት
የስነ ምግባር ጥሰቶች እና ስለሚወሰዱ እርምጃዎች
ንዑስ ክፍልአንድ
የስነ-ምግባር ጥሰቶች

፩፻፵፪. መደለያ መስጠትና ኃይልን ወይም ሥልጣንን አለ አግባብ መጠቀም

አንድ የፖለቲካ ፓርቲ፣ የግል እጩ ተወዳዳሪ፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች ቅንጅት፣ ግንባር፣ ጥምረት፣ ንቅናቄ፣ እንዲሁም የፖለቲካ ፓርቲ መሪ፣ ኃላፊ፣ እጩ፣ አባል፣ ወኪል ወይም ተጠሪ፦

፩/ ማንኛውንም መደለያ ወይም ጉቦ የሰጠ ወይም የተቀበለ፤

፪/ በድምጽ አሰጣጡ ወይም በቆጠራው ሣልቃ የገባ ወይም ያወከ፤

፫/ ኃይል በመጠቀም፣ መደለያ በመስጠት ወይም በሌላ በማንኛውም አድራጎት መራጩ ሕዝብ ለአንድ ፓርቲ ወይም እጩ ድምጽ እንዲሰጥ ወይም እንዳይሰጥ ወይም ከመስጠት እንዲታቀብ ያደረገ፤

፬/ የድምጽ መስጫ ጣቢያን በሀይል የተቆጣጠረ ወይም በሕገ-ወጥ መንገድ ድምጽ ለማግኘት የሞከረ፤

፭/ ሥልጣኑን መከታ በማድረግ መደለያ ወይም ቅጣት ወይም ሌላ የማስፈራሪያ ዘዴ የተጠቀመ፣

፮/ ማንኛውንም መደለያ በመስጠት ኃይል በመጠቀም፣ ወይም በማንኛውም ዓይነት ድርጊት እጩ ተወዳዳሪ ሆነው እንዲቀርቡ ወይም እንዳይቀርቡ ወይም ከእጩ ተወዳዳሪነት እንዲወጡ ወይም እንዳይወጡ ያደረገ፤

፯/ የመንግሥት ሰራተኛ እና ኃላፊ ሆኖ በራሱ የግል ሳይሆን በመንግሥት የስራ ሰዓት እና ኃላፊነት ተቋሙን በመጠቀም እጩዎችን ያስተዋወቀ ወይም ሌሎች እጩዎች ራሳቸውን በሕጋዊ መንገድ እንዳያስተዋውቁ ያደናቀፈ፤

፰/ የመንግሥት ንብረት ለምርጫ ቅስቀሳ የተጠቀመ እንደሆነ፤

የስነ ምግባር ጥሰት እንደፈጸመ ይቆጠራል፡፡

CHAPTER THREE
ETHICAL MISCONDUCT AND APPLICABLE MEASURES
SUB- SECTION ONE
ETHICAL MISCONDUCT

142. Bribery and Abuse of Power and Force

Any political party, independent candidate, Coalition, Front, Alliance, Movement; and party leader, official, candidate, member, agent or representative of a party who:

1/ Offers or receives any kind of inducement or bribe;

2/ Interferes or disturbs the process of voting or counting;

3/ Coerces, offers bribe or influence by other means to induce voters to vote for or against a particular party or candidate or to abstain from voting;

4/ Controls polling station by force or tries to obtain votes illegally;

5/ Abuses power by offering a bribe, threatening a penalty or uses any other means of intimidation;

6/ Coerces, offers bribes or use any other means to influence whether a person becomes a candidate or withdraws from an election;

7/ A civil servant or a government official, uses his official time, responsibilities and resources to promote candidates or discourage other candidates from promoting themselves through legal means;

8/ Uses public property for election campaigns;

shall be deemed to have committed an act of ethical violation.

፩፻፵፫. ፍርሃት በመቀስቀስ ወይም ሁከት መፍጠር ማንኛውንም የምርጫ እንቅስቃሴ ማስተጓጎል

ማንኛውም ፖለቲካ ፓርቲ፣ የግል እጩ ተወዳዳሪ፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች ቅንጅት፣ ግንባር፣ ጥምረት፣ ንቅናቄ፣ እንዲሁም የፖለቲካ ፓርቲ መሪ፣ ኃላፊ፣ እጩ፣ አባል፣ ወኪል ወይም ተጠሪ፡-

፩/ በምርጫ ሂደት ጫና ወይም ተጽዕኖ በመፍጠር ጣልቃ የገባ፣

፪/ ሌሎች የፖለቲካ ፓርቲዎችሀሳባቸውንበነጻነት እንዳያሰራጩ ስጋት እና ፍርሀት የፈጠረ፣

፫/ በማንኛውም መንገድ የሌሎች የፖለቲካ ፓርቲዎች እና የመራጩን ሕዝብ እንቅስቃሴ ያደናቀፈ ወይም ያወከ፣

፬/ ሕዝባዊ ቅስቀሳ ወይም ስብሰባ ወይም ውይይት ወይም ትምህርትና ስልጠና እንዳይካሄድ ያደናቀፈ ወይም ሁከት የፈጠረ፣

፭/ ሕዝብ ድምጽ ሲሰጥ ያወከ ወይም ድምጽ እንዳይሰጥ ችግር የፈጠረ፣

፮/ የሌሎች ፓርቲዎች ወይም እጩ ተወዳዳሪዎች የምርጫ ዘመቻ እንዲስተጓጎል ወይም እንዲቋረጥ ወይም እንዲበላሽ ወይም እንዲዳከም ያደረገ፣

፯/ ሕዝባዊ የድጋፍ ሰልፍ፣ ስብሰባ፣ የእግርጉዞ ወይም ሰላማዊ ሰልፍ ያደናቀፈ ወይም ሌላ ሰው እንዳይሳተፍ የከለከለ፣

፰/ መራጮችን የሰደበ ወይም ያንጓጠጠ ወይም የመምረጥ መብታቸውን ያደናቀፈ፣

፱/ ለምርጫው ሂደት የምርጫ አስፈፃሚዎችን እና የዕጩ ተወዳዳሪዎችን ፀጥታና ደህንነት ለማረጋገጥ በሚደረግ ጥረት ከጊዜና ቦታ አኳያ እገዛ ማድረግ እየቻለ ያላደረገ ወይም ያወከ፣

፲/ በማንኛውም ዓይነት መንገድ መራጩ ህዝብ እንዳይመዘገብ ወይም እንዳይመርጥ ያደረገ፣

፲፩/የድምጽ አሰጣጡን ሚስጢራዊነት ያላከበረ ወይም እንዲከበር እገዛ ማድረግ ሲገባው ያላደረገ፣

፲፪/ የሥነ ምግባር አዋጁ ተጥሷል በሚል ሽፋን የሀሰትና የተጋነነ አቤቱታ በማቅረብ ቅሬታ የማሰማት መብቱን ያለአግባብ የተጠቀመ እንደሆነ፣

የሥነ ምግባር ጥሰት እንደፈፀመ ይቆጠራል።

፩፻፵፬. በምርጫ ሂደት ሰላምና ፀጥታ የሚያናጉ መልዕክቶችን ማስተላለፍ

ማንኛውም የፖለቲካፓርቲ፣ የግል እጩ ተወዳዳሪ፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች ቅንጅት፣ ግንባር፣ ጥምረት፣ ንቅናቄ፣ እንዲሁም የፖለቲካ ፓርቲ መሪ፣ ኃላፊ፣ እጩ፣ አባል፣ ወኪል ወይም ተጠሪ፡-

143. Obstruction of Election Campaign through Intimidation and Disturbances

Any political party, independent candidate, Coalition, Front, Alliance, Movement; and party leader, official, candidate, member, agent or representative of a party who:

1/ interferes in the election process through pressure and undue influence;

2/ intimidates or threatens other political parties not to share their views freely;

3/ in any way prevents or hampers the activities of political parties or voters;

4/ creates obstacles or chaos to prevent campaigns, meetings, discussions or any training or education;

5/ disturbs or prevents the process of voting;

6/ prevents or disturbs stopes, weakens the campaign of other political parties or candidates;

7/ obstructs the conduct of rallies, meetings, marches or demonstrations or prevents others from participating in such activities;

8/ insults, belittles or hampers the rights of voters;

9/ fails to cooperate, despite being in a position to do so, in efforts during the election process to ensure the security of election officials and candidates;

10/ in any manner prevents the voters from registering or voting;

11/ violates the secrecy of the voting process or fails to ensure its observance;

12/abuses its right by lodging false and exaggerated complaints under the pretext of violation of this Proclamation;

shall be deemed to have committed ethical violation.

144. Disseminating Information that Destabilizes Peace and Security During the Election Process

Any political party, independent candidate, Coalition, Front, Alliance, Movement; as well as any party leader, official, candidate, member, agent or representative of a party who:

፩/ የምርጫ ዘመቻውን ሰላም የሚያናጋ ወይም ግጭት የሚቆሰቁስ ወይም አመፅ የሚጋብዝ ወይም ስጋት የሚፈጥር ንግግር ያደረገ፤

፪/ በይፋም ሆነ በስውር አመፅን የሚቀሰቅስ ይዘት ያለው በራሪ ወረቀት፣ የዜና መጽሔት ወይም ፖስተር ያሰራጨ፤

፫/ የድምጽ አሰጣጥ ሂደቱ ሚስጥራዊነት አይጠበቅም የሚል የሀሰት መረጃ የሰጠ እንደሆነ፤

የስነ ምግባር ጥሰት እንደፈጸመ ይቆጠራል።

1/ delivers a speech that destabilizes the peaceful conduct of election campaigns, foments violence, incites clashes or triggers threats;

2/ distributes pamphlets, newsletters or posters containing language or material that overtly or covertly incites violence; or

3/ provides false information by stating that the voting process does not maintain secrecy of the ballot;

shall be deemed to have committed an act of ethical violation.

፩፻፵፭. <u>የሌሎች የፖለቲካ ፓርቲ ወይም እጩ ተወዳዳሪዎች የምርጫ እንቅስቃሴ ማደናቀፍ</u>

ማንኛውም የፖለቲካፓርቲ፣ የግል እጩ ተወዳዳሪ፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች ቅንጅት፣ ግንባር፣ ጥምረት፣ ንቅናቄ፣ እንዲሁም የፖለቲካ ፓርቲ መሪ፣ ኃላፊ፣ እጩ፣ አባል፣ ወኪል ወይም ተጠሪ፦

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ አባል እንዳይመለምልና ጽህፈት ቤት እንዳይከፍት በማናቸውም መንገድ ያደናቀፈ፣ ወይም የተከፈቱ ጽህፈት ቤቶች በነፃነት እንዳይሠራባቸው በግልፅም ሆነ በስውር ያወከ ወይም ሁከት እንዲፈጠር ያደረገ ወይም በማንኛውም ዓይነት ድርጊት የማንኛውንም የፖለቲካ ፓርቲ ወይም እጩ ተወዳዳሪ የምርጫ እንቅስቃሴ ያደናቀፈ፣

፪/ ፓርቲዎች ያዘጋጁት የድርጅት ልሳን፣ የምርጫ ማስታወቂያ፣ በራሪ ጽሑፍ፣ ወይም ፖስተር እንዳይሰራጭ፣ እንዳይታይ ወይም እንዲበላሽ ያደረገ ወይም እንዳይለጠፍ ያወከ ወይም የተለጠፈውን የቀደደ፣ ያበላሸ፣ ያነሳ፣ ያጠፋ፣

፫/ የሌላን የፖለቲካ ፓርቲ ምልክት ወይም አርማ የቀዳ ወይም አስመስሎ የተጠቀመ፣

፬/ የሌላ ፖለቲካ ፓርቲን የምርጫ ቁሳቁስ የሰረቀ ወይም ያበላሸ ወይም ያጠፋ አንደሆነ፤

የሥነ ምግባር ጥሰት እንደፈፀመ ይቆጠራል።

145. <u>Disrupting the Election Campaign of Other Parties or Candidates</u>

Any political party, independent candidate, Ccoalition, Front, Alliance, Movement; as well as any party leader, official, candidate, member, agent or representative of a party who:

1/ prevents a political party from recruiting a member or an opening office, prevents opened offices from operating freely by creating overt or hidden chaos, or in any manner disrupts the election activity of a party or a candidate;

2/ hinders the dissemination and visibility, defaces or prevents the posting and sharing of another party's publication, campaign flyers or posters;

3/ imitates or uses the logo or symbols of another party; or

4/ steals, disfigures or destroys campaign materials of another party;

shall be deemed to have committed an ethical violation.

፩፻፵፮. <u>ከጋዜጠኞች ወይም ከታዛቢዎች ጋር አለመተባበር</u>

ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፣ የግል እጩ ተወዳዳሪ፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች ቅንጅት፣ ግንባር፣ ጥምረት፣ ንቅናቄ፣ እንዲሁም የፖለቲካ ፓርቲ መሪ፣ ኃላፊ፣ እጩ፣ አባል፣ ወኪል ወይም ተጠሪ፦

፩/ የመገናኛ ብዙኃንን ነፃነት የተጋፋ፣

፪/ በምርጫ ሂደት ጋዜጠኛን ያዋከበ ወይም ሥራውን ያደናቀፈ፤

146. <u>Failure to Cooperate with Journalists and Election Observers</u>

Any political party, independent candidate, Coalition, Front, Alliance, Movement; as well as any party leader, official, candidate, member, agent or representative of a party who:

1/ encroaches the freedom of the press;

2/ harasses or obstructs journalists during electoral process; or

፫/ የተፈቀደላቸውን ታዛቢዎች ያላከበረ ወይም ያልተባበረ እንደሆነ፤

የስነ ምግባር ጥሰት እንደፈጸመ ይቆጠራል፡፡

፩፻፵፮. <u>የሥነ ምግባር ድንጋጌዎቹን አለማስተዋወቅና ሕገ ወጥ ድርጊቶችን አለማውገዝ</u>

አንድ የፖለቲካ ፓርቲ፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች ቅንጅት፣ ግንባር፣ ጥምረት፣ ንቅናቄ፣ እንዲሁም የፖለቲካ ፓርቲ መሪ፡-

፩/ በአባሉ፣ በአቀረበው እጩ ተወዳዳሪ ወይም በመሪው የተፈፀመን የአመፅ ድርጊት ወይም ለአመፅ የሚጋብዝ ተግባር በይፋ ማውገዝ ሲገባው ያላወገዘ፡፡

፪/ ኃላፊዎቹ፣ እጩዎቹ፣ አባላቱና ደጋፊው መቼም፣ ማንንም ማስፈራራት እንደሌለባቸው በግልጽ የሚከለክል መመሪያ ያላወጣ እንደሆነ፤

የስነ ምግባር ጥሰት እንደፈጸመ ተቆጥሮ ቦርዱ የሚወስነውን ቅጣት የሚፈጸምበት ሲሆን የፈጸመው ጥፋት በሌሎች ሕጎችም የሚያስቀጣ እንደሆነ ቦርዱ ጉዳዩን ለሚመለከተው አካል ሊመራው ይችላል፡፡

<u>ንዑስ ክፍል ሁለት</u>
<u>በተለያዩ አካላት ስለሚወሰዱ እርምጃዎች</u>

፩፻፵፯. <u>በቦርዱ ስለሚወሰዱ እርምጃዎች</u>

በሌሎች ህጐች የተደነገጉት እንደተጠበቁ ሆነው በክፍል ስድስት ንዑስ ክፍል አንድ **ቦርዱ እንደየጥፋቱ ሁኔታ ጉዳዩን ወደ አቃቤ ህግ ሊመራው የሚችል መሆኑ እንደተጠበቀ ሆኖ ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን ቅጣቶች በጥፋተኛው ላይ ማስተላለፍ ይችላል፡-**

፩/ ጥፋቱን ለፈፀመ ሰው ወይም የፖለቲካ ፓርቲ ይፋ ማስጠንቀቂያ መስጠት፤

፪/ ጥፋቱን የፈፀመ እጩ ወይም ፓርቲ ለአጭር ጊዜ በከፊል ወይም በሙሉ በመገናኛ ብዙሃን እንዳይጠቀም ማገድ፤

፫/ ጥፋቱን የፈፀመ ፓርቲ በመንግሥት ለፖለቲካ ፓርቲዎች ድጎማ ከሚመድበው ገንዘብ ፓርቲው ተጠቃሚ እንዳይሆን ማድረግ፤

፬/ ጥፋተኛውን የፓርቲ ወይም የግል እጩ ተወዳዳሪ እንደጥፋቱ ክብደት ከምርጫ ተወዳዳሪነት መሰረዝ፤

3/ disrespects or fails to cooperate with accredited election observers;

shall be deemed to have committed an ethical violation.

147. <u>Failure to Popularize the Code of Conduct and to Condemn Illegal Acts</u>

Any political party, Party Coalition, Front, Alliance, Movement as well as political party leader who:

1/ fails to publicly condemn any act of violence or acts which incite violence carried out by its members, candidates or leaders;

2/ fails to issue a directive that clearly restrains leaders, candidates, members and supporters from intimidating others at any time;

shall be deemed to have committed acts of ethical violation and will be subject to the Board's measures and if the act is punishable by other laws, the Board shall refer the matter to the relevant body.

<u>SUB-SECTION TWO</u>
<u>MEASURES TO BE TAKEN BY DIFFERENT ORGANS</u>

148. <u>Measures to be Taken by the Board</u>

With out prejudice to the provisions of other laws and to the Board's authority to refer to the prosecutor offenses depending on the gravity of the offense in accordance with Part Six sub section one of this Proclamation, the Board may take the following measures on those who committed the act:

1/ Give official warning to the person or political party who committed the act;

2/ Partially or fully suspend the candidate or party who committed the act from using the media for a short period of time;

3/ Prohibit the party who committed the act from accessing government grant to parties;

4/ Cancel a party or independent candidate from contesting in the elections, subject to the gravity of the act;

፫/ ጥፋተኛው የፖለቲካ ፓርቲው በምርጫ ውድድር እንዳይሳተፍ ማገድ፡፡ ቦርዱ ከላይ የተዘረዘሩትን ቅጣቶች በጥፋተኛው ላይ ቢያስተላልፍ እንደ ጥፋቱ ሁኔታ ጉዳዩን ወደ ዓቃቤ ሕግ ሊመራው ይቻላል፡፡

፩፻፵፱. አቤቱታ ስለማቅረብ

ቦርዱ ከላይ የተመለከቱትን የስነምግባር ጥሰቶች ተከትሎ በሚሰጠው ውሳኔ ላይ ቅር የተሰኘ ወገን አቤቱታውን ለፌደራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ማቅረብ ይችላል፡፡

፩፻፶. በፍርድ ቤት የሚሰጡ ውሳኔዎች

ፍርድ ቤቱ ጉዳዩ በቀጥታ ቀርቦለትም ሆነ ቦርዱ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፩፻፵፰ መሰረት በሰጠው ውሳኔ ላይ የቀረበለትን አቤቱታ በመመልከት ተገቢውን ውሳኔ ይሰጣል፡፡

ክፍል ሰባት
በምርጫ ሂደት ስለሚነሱ አቤቱታዎችና ክርክሮች

፩፻፶፩. መርህ

፩/ ቦርዱ በምርጫ ሂደት የሚነሱ አለመግባባቶችን በውይይትና በስምምነት ለመፍታት የሚያስችል የፖለቲካ ድርጅቶች የጋራ መድረክ በየደረጃው እንዲቋቋም ያስተባብራል፡፡

፪/ የፖለቲካ ድርጅቶች የጋራ መድረክ ፓርቲዎች በመካከላቸው የሚፈጠሩ አለመግባባቶች በውይይት የሚፈቱበት መድረክ ሆኖ ያገለግላል፡፡

፫/ በፖለቲካ ድርጅቶች የጋራ መድረክ አለመግባባቶችን ለመፍታት የሚደረግ ጥረት በባለጉዳይ ፓርቲዎቹ ፈቃድ ላይ ብቻ የተመሰረተ ይሆናል፡፡

፬/ የጋራ መድረኩ አባላት የሆኑ ፓርቲዎች ወይም አባሎቻቸው ቅሬታቸውን በዚህ አዋጅ ለተቋቋመ አግባብነት ያለው የአቤቱታ ሰሚ አካል የማቅረብ መብታቸው የተጠበቀ ነው፡፡

፭/ በዚህ አዋጅ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ በየደረጃው የሚቋቋሙ የአቤቱታ ሰሚ ኮሚቴዎች አባላት ስብጥር፤ ኃላፊነት እና የኮሚቴው የአሰራር ሥርዓት ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ የሚወሰን ነው፡፡

5/ Suspend the political party from running for elections. The Board, depending on the gravity of the offense and after taking the abovementioned measures on the person who committed the act, may also refer the matter to the prosecutor.

149. Lodging Complaints

A party aggrieved by the Board's decision on the ethical violations outlined in Article 148 may apply to the Federal High Court .

150. Court Decisions

The Court shall render appropriate decisions on matters it receives at first instance level or an appeal made against the decision of the Board in accordance with Article 148 of this Proclamation.

SECTION SEVEN
GRIEVANCES AND DISPUTES ARISING IN THE ELECTORAL PROCESS

151. Principle

1/ The Board shall organize, at every level, the establishment of Political Organizations' Joint Forum that would enable resolutions of disputes related to the election process through dialogue and agreement.

2/ Political Organizations' Joint Forum shall serve as a platform at which parties resolve inter-party disputes through dialogue.

3/ Dispute resolution efforts initiated within Political Organizations' Joint Forum shall be based only on the consent of interested parties.

4/ The members of the Joint Forum or their respective members' right to lodge complaints to the appropriate grievance hearing body established under this Proclamation is guaranteed.

5/ With out prejudice to the provision of this Proclamation, the composition, responsibility and procedure of the grievance hearing committee to be established at various levels shall be determined by a directive to be issued by the Board.

SAMUEL GIRMA

፮/ በዚህ ክፍል መሰረት ክርክሮች ወይም አቤቱታዎች የቀረቡለት ውሳኔ ሰጪ አካል የምርጫው ሂደት ነፃ፣ ፍትሀዊ፣ ዴሞክራሲያዊና ሰላማዊ ሆኖ እንዲቀጥል ለማስቻል የምርጫውን የጊዜ ሰሌዳ መሰረት በማድረግ መቀበልና አፋጣኝ ውሳኔ መስጠት አለበት፡፡

6/ A decision-making body to which disputes or petitions are submitted under this Section shall promptly settle disputes based on the elections timetable to ensure that the electoral process is conducted in a free, fair and peaceful way.

፯/ ማንኛውም አቤቱታም ሆነ በማንኛውም አቤቱታ ላይ የሚሰጥ ውሳኔ በፅሁፍ መሆን አለበት፡፡

7/ Any grievance as well as any decision on the grievance shall be made in writing.

፰/ አቤቱታ ሰሚ አካላት የሚቀርብላቸው አቤቱታ የደረሳቸው መሆኑን የሚያሳይ እና አቤቱታው የቀረበበትን ቀን እና ሰዓት የሚገልጽ ማስረጃ ሊሰጡ ይገባል፡፡

8/ Grievance hearing organs shall give proof about its receipt of the grievance application by providing a document that shows the date and time of receipt of the application.

፱/ ለቦርዱ ሚቀርቡለት አቤቱታዎች በወቅቱ መፍትሔ ለመስጠት የሚያስችለው አሰራር በየደረጃው በሚገኙ የምርጫ ፅህፈት ቤቶች ይዘረጋል፡፡

9/ The Board shall put in place a system in electoral offices at every level to give a timely decision on complaints submitted.

፲/ ቦርዱ በምርጫ ሂደት በሚቀርቡለት አቤቱታዎች ላይ ውሳኔ ለመስጠት የሚያግዙ የፍሬ ነገር፣ የማስረጃ እና የሕግ ጉዳዮች አጣርቶ የውሳኔ ሐሳብ የሚያቀርብለት አግባብነት ካላቸው የሙያ ዘርፎች የተውጣጡ ባለሙያዎችን የያዘ አጣሪ ጉባኤ ሊያቋቁም ይችላል፡፡

10/ The Board may establish an inquiry council, composed of professionals from relevant disciplines, which investigates facts, evidences and legal issues and comes up with a recommendation that helps the Board to render decision on application presented in the election process.

፲፩/ ቦርዱ ወይም በየደረጃው የሚገኙ የምርጫ አስፈፃሚዎች የቀረቡ አቤቱታዎችን ለመፍታት የሚያስፈልገውን መረጃ እንዲያቀርብለት ማንኛውንም የሚመለከተውን ሰው ወይም የመንግሥት ድርጅት መጥራትና የሚፈለገውን ጉዳይ በአካል ቀርቦ እንዲያስረዳ ወይም እንዲያቀርብ ሊያዝ ይችላል፡፡

11/ The Board or electoral officers at every level may order any person or government body to produce evidence necessary for the resolution of disputes submitted or appear in person and give the necessary explanation or produce the required information.

፲፪/ ቦርዱ የምርጫ ሂደትን የሚያደናቅፍ ማናቸውም ወንጀል መፈፀሙን ወይም በመፈፀም ላይ መሆኑን ሲያውቅ ወይም በመረጃ የተደገፈ አቤቱታ ሲደርሰው ህጋዊ እርምጃ እንዲወሰድ ጉዳዩን ወደ ሚመለከተው አካል ይመራል፣ ይከታተላል፡፡

12/ Where the Board learns or receives a complaint supported by credible evidence that a criminal act that obstructs the election process has been committed or is being committed, it shall refer the case to appropriate authority for a legal action and follow up the matter.

፲፫/ በዚህ ምዕራፍ ከአንቀጽ ፩፻፶፪ እስከ አንቀጽ ፩፻፶፭ በተደነገገው መሰረት በተቀመጠው ጊዜ አቤቱታውን ያላቀረበ ማንኛውም ሰው አቤቱታ የማቅረብ መብቱ በይርጋ ይታገዳል፡፡

13/ Any person who has not submitted his complaint within the period specified in Articles 152 to 155 shall be barred from submitting his complaint.

፲፬/ በእያንዳንዱ ክልል እና በፌደራል በየደረጃው ባሉ ፍርድ ቤቶች የምርጫ ጉዳይ ችሎቶች የመራጮች ምዝገባ ከመጀመሩ አንድ ወር ቀደም ብሎ እንደየአስፈላጊነቱ ይደራጃሉ፡፡

14/ Election benches shall be organized, as necessary at different levels of regional and Federal Courts one month prior to the commencement of voter registration.

፲፫/ ቦርዱ አግባብነት ካለው የፌደራል ወይም የክልል የዳኞች አስተዳደር ጉባኤ ጋር በመመካከር በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፲፬) መሰረት የምርጫ ችሎቶች እንዲደራጁና በቂ ዳኞች እንዲኖራቸው ያደርጋል፡፡

፲፬/ ቦርዱ ከፌደራልና ከክልል ጠቅላይ ፍርድ ቤቶች ጋር በመተባበር በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፲፫) መሰረት በምርጫ ችሎቶች ላይ የሚመደቡ ዳኞች በቂ ስልጠና እንዲያገኙ ያደርጋል፡፡

፩፻፶፪. <u>በመራጮች ምዝገባ ሂደት ስለሚነሱ ክርክሮች</u>

፩/ ማንኛውም ሰው በመራጭነት ከመመዝገብ የተከለከለ እንደሆነ ለምርጫ ጣቢያው ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ አቤቱታውን አቅርቦ ውሳኔ የማግኘት መብት አለው፡፡

፪/ መብት የሌለው ወይም በመራጭነት መመዝገብ የሌለበት ሰው ያለአግባብ ተመዝግቧል የሚል ተቃውሞ ያለው ሰው ወይም የፖለቲካ ድርጅት ተቃውሞውን ለምርጫ ጣቢያው ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ አቅርቦ ውሳኔ የማግኘት መብት አለው፡፡

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ወይም (፪) መሰረት የሚቀርብ አቤቱታ የማቅረቢያ ጊዜ ከመራጮች የምዝገባ ቀን ጀምሮ የመራጮች መዝገብ ለህዝብ ይፋ የሚሆንበት ጊዜ እስከሚያልቅ ድረስ ይሆናል፡፡

፬/ የምርጫ ጣቢያው ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ የቀረበለትን አቤቱታ መርምሮ በ፭ ቀናት ውስጥ ውሳኔውን በጽሑፍ ይሰጣል፡፡

፭/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ወይም (፪) ለቀረበው አቤቱታ የምርጫ ጣቢያው ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ በ፭ ቀናት ውስጥ ውሳኔ ካልሰጠ አቤቱታ አቅራቢው ለምርጫ ክልሉ ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ በ፭ ቀናት ውስጥ አቤቱታ በማቅረብ ውሳኔ የማግኘት መብት አለው፡፡

፮. በምርጫ ጣቢያው ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ የተሰጠውን ውሳኔ በመቃወም ለምርጫ ክልሉ ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ የሚቀርብ አቤቱታ ውሳኔ ከተሰጠበት በ፭ ቀናት ውስጥ መቅረብ አለበት፡፡

፯/ የምርጫ ክልሉ ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ የቀረበለትን ቅሬታ መርምሮ በ፭ ቀናት ውስጥ ውሳኔውን በጽሁፍ ይሰጣል፡፡

15/The Board, in consultation with relevant Federal and Regional Judicial Administration Commissions, shall cause the organization of election benches and availability of sufficient judges for the election benches established under Sub-Article (14) of this Article.

16/The Board, in cooperation with the federal and regional Supreme Courts, shall make sure that judges assigned to the election benches organized in accordance with Sub-Article (15) of this Article receive sufficient training.

152. <u>Disputes Arising During Voter Registration</u>

1/ Any person prevented from registering as a voter is entitled to present his grievance to the Polling Station Grievance Hearing Committee and get decision.

2/ Any person or a Political Organisation protesting that a person who has no eligibility or right to register as a voter has been registered has the right to submit its protest to the Polling Station Grievance Hearing Committee and get a decision.

3/ Grievances under Sub-Articles (1) or (2) of this Article shall be presented from the commencement of the voter registration day until the end of the public display of the electoral roll.

4/ The Grievance Hearing Committee of Polling Station shall examine the submitted complaint and give its decision in writing within five days.

5/ In the event that the Polling Station Grievance Hearing Committee fails to give its decision within five days on the complaint presented to it in accordance with Sub-Articles (1) or (2) of this Article, the complainant is entitled to submit the same to the Constituency Grievance Hearing Committee within five days and get a decision.

6/ A complaint objecting the decision of the grievance committee of the polling station shall be submitted to the Constituency Grievance Hearing Committee within five days of the decision.

7/ The Grievance Hearing Committee of the constituency shall examine the objection and give its decision in writing within five days.

፫/ ምርጫ ክልሉ ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ በ፭ ቀናት ውስጥ ውሳኔ ካልሰጠ ቅሬታ ወይም ቅሬታ አቅራቢው በተሰጠው ውሳኔ ያልተስማማ እንደሆነ በ፭ ቀናት ውስጥ ስልጣን ላለው በየደረጃው ላሉ የፌደራል ወይም የክልል ፍርድ ቤት ጉዳዩ እንዲታይለት አቤቱታ የማቅረብ መብት አለው፡፡ አቤቱታ የቀረበለት ፍርድ ቤትም የቀረበለትን አቤቱታ ለመወሰን የሚያሰፈልጉ ማስረጃዎችን አስቀርቦ በመመርመር ውሳኔ ይሰጣል፡፡

3/ If the Grievance Hearing Committee of the constituency did not give its decision within five days or if the complainant is aggrieved by the decision of the Committee, he is entitled to apply within five days to the competent federal or regional Court. The Court to which the application is made shall, having ordered the production of evidences and after examining same shall give its decision.

፬/ የምርጫ ክልሉ አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ በሚሰጠው ውሳኔ መሰረት የምርጫ ጣቢያው ፅህፈት ቤት ስራውን ያከናውናል፡፡

4/ The polling station shall carry out its activities based on the decision given by the Grievance Hearing Committee of the constituency.

፩፻፶፫. <u>በዕጩዎች ምዝገባ ሂደት ስለሚነሱ ክርክሮች</u>

153. <u>Complaints Relating to Candidate Registration</u>

፩/ ማንኛውም ሰው ወይም የፖለቲካ ድርጅት በእጩነት ከመመዝገብ የተከለከለ እንደሆነ ለምርጫ ክልሉ ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ ቅሬታውን አቅርቦ መልስ የማግኘት መብት አለው፡፡

1/ Any person or political party denied of registration for candidature shall have the right to lodge a complaint to the Constituency Grievance Hearing Committee and get a decision.

፪/ አንድ በዕጩነት የተመዘገበ ሰው በእጩነት መቅረብ የለበትም የሚል ተቃውሞ ያለው ሰው ወይም የፖለቲካ ድርጅት ለምርጫ ክልሉ ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ አቤቱታውን አቅርቦ ውሳኔ የማግኘት መብት አለው፡፡

2/ Any individual or Political Organisation that objects to the registration of a candidate shall have the right to lodge a complaint to the Constituency Grievance Hearing Committee and get a decision.

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ወይም (፪) መሰረት የሚቀርብ አቤቱታ የማቅረቢያ ጊዜ ከእጩዎች የምዝገባ ቀን ጀምሮ የተመዘገቡ እጩዎች ይፋ እስከሚሆንበት ቀን ድረስ ይሆናል፡፡

3/ Complaints presented based on sub-articles (1) or (2) of this Article can be lodged from the date of commencement of candidate registration until the date of public announcement of registered candidates.

፬/ የምርጫ ክልሉ ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ የቀረበለትን አቤቱታ መርምሮ በ፭ ቀናት ውስጥ ውሳኔውን በጽሑፍ ይሰጣል፡፡

4/ The Grievance Hearing Committee of the constituency shall investigate and give its decision in writing on the complaint submitted to it within five days.

፭/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፬) መሰረት በምርጫ ክልል ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ በተሰጠ ውሳኔ ቅር የተሰኘ የፖለቲካ ድርጅት እጩ ወይም የግል እጩ በቅርንጫፍ ጽህፈት ቤት ለሚቋቋም ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ በ፯ ቀናት ውስጥ ቅሬታውን ማቅረብ ይችላል፡፡

5/ In accordance to Sub-Article (4) of this Article, a candidate of a political party or an independent candidate aggrieved by the decision of the Grievance Hearing Committee of the constituency may apply to the Grievance Hearing Committee to be established in Regional Branch Office within seven days.

፮/ የክልሉ ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤት ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ በጽህፈት ቤቱ ሀላፊ ሰብሳቢነት የሚመራ ሆኖ ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ መሰረት የሚሰየሙ ሁለት ተጨማሪ አባላት ይኖሩታል፡፡

6/ The Regional Branch Office Grievance Hearing Committee shall be chaired by the head of the Regional Branch Office and shall have two other members who are appointed in accordance with a directive to be issued by the Board.

፯/ የክልሉ ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤት ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ ይግባኝ ሲቀርብለት በ፯ ቀናት ውስጥ ውሳኔውን በጽሑፍ ይሰጣል፡፡

7/ The Grievance Hearing Committee of the Regional Branch Office shall give decision in writing within seven days on appeals submitted to it.

8/ If the Grievance Hearing Committee of the constituency did not give its decision within five days or if the complainant is aggrieved by the decision of the Committee, he is entitled to apply within five days to the competent federal or regional Court. The Court to which the application is made shall, having ordered the production of evidences and after examining same shall give its decision.

9/ The polling station shall carry out its activities based on the decision given by the Grievance Hearing Committee of the constituency.

፫/ የክልል ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤት ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ በ፯ ቀናት ውስጥ ውሳኔ ካልሰጠ ወይም ቅሬታ አቅራቢው በተሰጠው ውሳኔ ካልተስማማ ለክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ይግባኝ የማቅረብ መብት አለው። ችሎቱም የቀረበለትን አቤቱታ ለመወሰን የሚያሰፈልጉ ማስረጃዎችን አስቀርቦ በመመርመር በ፲፭ ቀናት ውስጥ ውሳኔ ይሰጣል።

፬/ የክልሉ ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤት ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ በሚሰጠው ውሳኔ መሰረት የምርጫ ክልሉ ስራውን ያከናውናል።

3/ The aggrieved party has the right to appeal to the Regional Supreme Court where the Grievance Hearing Committee of the Regional Branch Office fails to give decision within seven days, or it is dissatisfied with the decision of the Committee. The Court, having ordered the production of evidences necessary for its decision and after examining same, renders decision within 15 days.

4/ The constituency shall carry out its activities based on the decision given by the Grievance Hearing Committee of the Regional Branch Office.

፭፻፶፬. <u>በድምፅ አሰጣጥ ሂደት ስለሚነሱ ክርክሮች</u>

154. <u>Complaints Related to Voting</u>

፩/ አንድ የተመዘገበ መራጭ ድምፅ ከመስጠት የሚያግደው ሁኔታ ሲፈጠር ቅሬታውን ወዲያውኑ ምርጫ ጣቢያው አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ በማቅረብ ውሳኔ የማግኘት መብት አለው።

1/ Where a voter is denied of voting, he shall have the right to promptly lodge a complaint with the Polling Station Grievance Hearing Committee and get a decision.

፪/ የምርጫጣቢያ ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴም፦

2/ The Polling Station Grievance Hearing Committee may:

ሀ) ጉዳዩን በማጣራት መራጩ ድምጹን እንዲሰጥ ሊወስን ይችላል፣ወይም

a) investigate the matter and allow the voter to cast his vote; or

ለ) ጊዜያዊ ድምፅ እንዲሰጥ በማድረግ ጉዳዩን ወደ ምርጫ ክልሉ ጽህፈት ቤት በመላክ ውሳኔ እንዲያገኝ ሊያደርግ ይችላል ፣

b) allow temporary voting and refer the case to the Constituency Electoral Office for a decision.

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፪(ለ) መሰረት ጊዜያዊ ድምፅ የሰጠ መራጭ ከምርጫ ክልሉ ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ ወይም እንደሁኔታው ስልጣን ካለው የፌደራል ወይም የክልል ፍርድ ቤት የመምረጥ መብት እንዳለው የሚገልፅ ውሳኔ የድምፅ መደመሩ ከመጠናቀቁ በፊት ለምርጫ ክልሉ ጽህፈት ቤት ካላቀረበ የሰጠው ጊዜያዊ ድምፅ ውድቅ ይደረጋል።

3/A vote cast in accordance with Sub-Article (2) (b) of this Article shall be made invalid unless the complainant presents to the constituency electoral office, before the tabulation of votes is completed, a decision from the Constituency Grievance Hearing Committee or a competent Federal or Regional Court confirming his right to vote.

፬/ በምርጫ ክልሉ ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ ውሳኔ ቅር የተሰኘ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፪(ለ) በተመለከተው መሰረት ጊዜያዊ ድምጽ የሰጠ መራጭ ወዲያውኑ ቅሬታውን ስልጣን ላለው የፌደራል ወይም የክልል ፍርድ ቤት ማቅረብ ይችላል። ችሎቱም የድምጽ መዳመሩ ሂደት ውሳኔውን እስኪሰጥ ድረስ እንዲዘገይ ሊያዝ ይችላል።

4/ Any person who cast a temporary vote in accordance with Sub-Article (2) (b) of this Article and is dissatisfied by the decision of the Constituency Grievance Hearing Committee may immediately submit his application to the competent federal or regional court. The court may order the stay of the vote count until it hands down its decision on the matter.

፭/ የአንድን መራጭ ድምፅ መስጠት የሚቃወም ሰው ከላይ በተደነገገው መሰረት አቤቱታውን በየደረጃው የማቅረብና ውሳኔ የማግኘት መብት አለው።

5/ Any person objecting to the voting right of a voter has the right to lodge his complaint at various levels and get decision in accordance with what is provided hereinabove.

፩፻፶፭. በድምጽ ቆጠራና ውጤት ስለሚነሱ ክርክሮች

፩/ በድምፅ ቆጠራ ሂደትና በውጤቱ ላይ ቅሬታ ያለው ማንኛውም የፖለቲካ ድርጅት ወይም የግል እጩ ወይም ወኪል ቅሬታውን ለምርጫ ጣቢያው አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፶፰(፬) መሰረት ወዲያውኑ በማቅረብ ሊያስወስን ይችላል፡፡ በኮሚቴው ውሳኔ ቅር የተሰኘ ወገን አቤቱታውን በ፪ ቀናት ውስጥ ለምርጫ ክልል ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ ሊያቀርብ ይችላል፡፡

፪/ የምርጫ ክልሉ አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሰረት የቀረበለትን አቤቱታ መርምሮ በ፪ ቀናት ውስጥ ውሳኔ በጽሑፍ ይሰጣል፡፡

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) በተሰጠው ውሳኔ ቅር የተሰኘ አቤቱታ አቅራቢ ውሳኔ በተሰጠው በ፭ ቀናት ውስጥ ቅሬታውን ለቦርዱ ማቅረብ ይችላል፡፡ቦርዱ የቀረበውን ቅሬታ መርምሮ በ፲ ቀናት ውስጥ ውሳኔ ይሰጣል፡፡

፬/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) በተሰጠው በቦርዱ ውሳኔ ቅር የተሰኘ አቤቱታ አቅራቢ ውሳኔ በተሰጠው ፲ ቀናት ውስጥ ለፌደራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት አቤቱታ ማቅረብ ይችላል፡፡ ፍርድ ቤቱም የቀረበለትን ቅሬታ ለመወሰን የሚያሰፈልጉ ማስረጃዎችን አስቀርቦ በመመርመር ውሳኔ ይሰጣል፡፡

፭/ የፌደራል ጠቅላይ ፍርድ ቤትም በንዑስ አንቀጽ (፬) መሰረት ለቀረበለት አቤቱታ ከአንድ ወር ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ ውሳኔ ይሰጣል፡፡

፮/ ከላይ በተጠቀሱት ንዑሳን አንቀጾች መሰረት በድምፅ ቆጠራ ሂደትና በውጤቱ ላይ የቀረበ ቅሬታ ወይም ይግባኝ በሚታይበት ጊዜ እንደአግባብነቱ የምርጫ ክልሉ አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ፣ ቦርዱ ወይም የፌዴራሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ቅሬታ የቀረበበት የምርጫ ክልል ውጤት እንዳይገለጽ ሊያዝ ይችላል፡፡

ክፍል ስምንት
የተከለከሉ ተግባራት

፩፻፶፮. ጠቅላላ

በኢትዮጵያ የወንጀል ሕግ በህዝባዊ ምርጫ እና በድምጽ አሰጣጥ ላይ የሚፈፀሙ ወንጀሎችን የሚመለከቱ ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው በዚህ ክፍል የተከለከሉ ተግባራትን መፈፀም በሕግ ያስቀጣል፡፡

155. Complaints Relating to Vote Counting and Results

1/ Any political organization, independent candidate or agent who has complaints on the vote counting and results may immediately submit its or his complaint to the Polling Station Grievance Hearing Committee and get a decision in accordance with of Article 58 (4) this Proclamation. A party aggrieved by the decision of the committee may apply to the Grievance Hearing Committee of the constituency within two days.

2/ The Constituency Grievance Hearing Committee shall investigate the complaint submitted to it in accordance with Sub-Article (1) of this Article and give decision within two days.

3/ Any complainant dissatisfied by the decision given in accordance with Sub-Article (2) of this Article may file his petition with the Board within five days of receiving the Committee's decision. The Board shall investigate the complaint and give decision within 10 days.

4/ A complainant dissatisfied by the decision of the Board in accordance with Sub-Article (3) of this Article may file complaint to the Federal Supreme Court within 10 days of receiving the Board's decision. The Court shall request and review all necessary evidences and give its decision on the matter.

5/ The Federal Supreme Court shall give its decision on the complaint submitted to it in accordance with Sub-Article (4) of this Article no later than one month.

6/ While the review of complaints and appeals related to vote counting and results submitted in accordance with the Sub-Articles of this Article are ongoing, the Constituency Grievance Hearing Committee, the Board or the Federal Supreme Court may order the announcement of election results of the constituency or constituencies that are subject of on-going disputes.

PART EIGHT
PROHIBITED ACTS

156. General

With out prejudice to the provisions of Ethiopian Criminal Code pertaining to offenses against public elections and voting, committing acts prohibited under this Section is punishable by law.

፩፻፶፯. በምርጫ ሂደት የተከለከሉ ተግባራትና ቅጣቶች

፩/ ማንኛውም ሰው ወይም ድርጅት ከቦርዱ ፈቃድ ውጭ ማንኛውንም የምርጫ ሰነድና ቁሳቁስ ያተመ፣ ያባዛ፣ የፈበረከ ወይም በዚህ መልኩ የተዘጋጀን ህገወጥ የምርጫ ሰነድ እና ቁሳቁስ ይዞ የተገኘ ወይም ያደለ እንደሆነ በእስራት ወይም በመቀጮ ይቀጣል፡፡

፪/ በድምጽ መስጫ ዕለት በድምፅ መስጫ ጣቢያ አካባቢ ድምፅ ከመስጠት ወይም የተሰጠን ህጋዊ ተግባር ከማከናወን ውጭ ሌላ ማንኛውም የፖለቲካ እንቅስቃሴ ማድረግ፣ መሳተፍ ወይም ባልተገባ ወይም በተከለከለ ጊዜ የምርጫን ውጤት ማተም፣ ማባዛት፣ ወይም ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን ጥፋቶች መፈጸም ከብር ፴ ሺ እስከ ብር ፩፻ ሺ የሚደርስ በገንዘብ መቀጮ ወይም ከአንድ ዓመት እስከ ሦስት ዓመት በሚደርስ ቀላል እስራት ያስቀጣል፡፡

፫/ ማንኛውም ሰው፡-

ሀ) በቦርዱ ወይም በምርጫ አስፈፃሚዎች ገለልተኝነት ጣልቃ ለመግባት ከሞከረ፣ በተለይም መደለያ ወይም የተስፋ ቃል ከሰጠ ወይም ለመስጠት ከሞከረ፣

ለ) ምርጫን ለማወክ ወይም እንዳይካሄድ ለማድረግ ወይም በምርጫው ሂደት ወይም ውጤት ላይ ጫና ለመፍጠር በማሰብ ጥላቻን ወይም ፍርሀትን የሚቀሰቅስ ወይም በምርጫው ሂደት ወይም በምርጫው ውጤት ላይ ጫና የሚፈጥር የሐሰት መረጃ አሳትሞ ያሰራጨ ወይም ለማሰራጨት ሙከራ ካደረገ፣

ሐ)የምርጫ ሚስጢራዊነትን ከጣሰ፣

መ) ከድምጽ እና ከምርጫ ቁሳቁስ ጋር የተያያዙ ክልከላዎችን ከተላለፈ፣

ሠ) የቦርዱን ወይም የምርጫ አስፈፃሚዎችን እንቅስቃሴ ካወከ፣ ወይም

ረ) የፖለቲካ እንቅስቃሴዎች ወይም የምርጫ ውጤት አገላለፅ፣ የመራጮች ወይም የፓርቲዎችን መብት አስመልክቶ የተጣሉ ክልከላዎችን ከጣሰ፣

ከብር ፴ ሺ እስከ ብር ፶ ሺ የገንዘብ መቀጮ ወይም ከስድስት ወር በማያንስ ከአንድ አመት በማይበልጥ ቀላል እስራትይቀጣል፡፡

፬/ ማንኛውምሰው፡-

ሀ) ሆን ብሎ የቦርዱ፣ የምርጫ ዋና አስፈፃሚው፣ የቦርዱ ሰራተኛ ስልጣኑን ወይም ተግባሩንና ኃላፊነቱን በሚያከናውንበት ወቅት እንቅፋት የሆነ ወይም ያደናቀፈ እንደሆነ፣ ወይም

157. Acts Prohibited During the Elections Period

1/ Any person or organization, without the consent of the Board, found printing, duplicating, forging any election document and material or found to have possessed or distributed such document and material shall be punishable with imprisonment or a fine.

2/ On election day, acts other than voting and carrying out lawful activity, engaging or participating in political activity, publishing or duplicating elections results at prohibited or inappropriate time, or committing offenses provided below is punishable with a fine from Birr 80,000 to Birr 100,000 or a simple imprisonment from one to three years.

3/ Any person who:

a) Attempts to interfere in the impartiality of the Board or election officials, particularly if he gives or attempts to give bribe or makes a promise;

b) With the intention of disrupting or interrupting the election or exerting undue influence on the election process or the result outcome and distributes or attempts to distribute false information which incites hatred or fear or affects the election result;

c) Violates secrecy of the ballot.

d) Violates prohibitions with regard to voting and elections material

e) Disrupts the undertaking of the Board and election officials; or

f) Violates prohibitions pertaining to political activities or elections result announcement; or the right of voters or parties.

is punishable with fine from Birr 30,000 to Birr 50,000 or simple imprisonment of not less than six months or not exceeding one year.

4/ Any person who intentionally:

a) impedes or obstructs the Board, the chief election official, Board staff when he is exercising his authority or carrying out his duties; or

ለ) የቦርዱን የስብሰባ ሂደት ሆን ብሎ ያቋረጠ ወይም በነዚሁ ቦታዎች በማንኛውም ሁኔታ ያልተገባ ተግባር የፈፀመ እንደሆነ ወይም

ሐ) ሆን ብሎ በቦርዱ የስራ ቦታ ወይም በመታየት ላይ ባለጉዳይ ላይ በሚሰጠው ውሣኔ ወይም ትዕዛዝ ላይ ተገቢ ያለሆነ ተጽእኖ ለማሳደር ሲባል ማንኛውም የሀይል ተግባር የፈፀመ እንደሆነ፤

በ፴ ሺ ብር የገንዘብ መቀጮ ወይም ከአንድ ዓመት በማይበልጥ ቀላል እስራት ይቀጣል።

፩፻፶፮. <u>የምርጫ ማስታወቂያን ስለማጥፋት</u>

ማንኛውም ሰው ምርጫ ከተጀመረበት ቀን አንስቶ ውጤት እስከሚገለፅበት ቀን ድረስ የማንኛውንም እጩ ተወዳዳሪ ፖስተርን ወይም የምርጫ ማስታወቂያን ያበላሸ፣ ያስወገደ ወይም የቀደደ እንደሆነ ከአንድ ዓመት በማይበልጥ እስራት ወይም በመቀጮ ይቀጣል።

፩፻፶፯. <u>ዓላማን በህገወጥ መንገድ ማስፋፋት የተከለከለ ስለመሆኑ</u>

፩/ የአንድን የፖለቲካ ፓርቲ ዓላማ በኃይል ወይም በማስፈራራት ለማስረጽ ማንኛውንም ሰው ወይም ቡድን ማደራጀት ወይም ማሰልጠን ወይም ሰዎችን በግድ መመልመል በህግ ያስቀጣል።

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተገለፀውን ተግባር ሲፈጸም የረዳ ወይም የተባበረ ማንኛውም ሰው ወይም ቡድን አግባብ ባለው ሕግ ይቀጣል።

<u>ክፍል ዘጠኝ</u>
<u>ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች</u>

፩፻፶፰. <u>የመሸጋገሪያ ድንጋጌ</u>

፩/ የዚህ አዋጅ አንቀጽ ፩፻ (፪)(ሀ) ያሉት ድንጋጌዎች ተፈጻሚ መሆን የሚጀምሩት የዚህን አዋጅ መጽደቅ ተከትሎ ከሚደረገው የፌደራልና የክልል ምክር ቤቶች ምርጫን ቀጥሎ ካለው የበጀት ዓመት ጀምሮ ነው።

፪/ ይህ አዋጅ ከመውጣቱ በፊት የተመዘገበ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ በዚህ አዋጅ የተቀመጡትን መስፈርቶች ቦርዱ በሚያስቀምጠው የጊዜ ሰሌዳ መሰረት እንዲያሟላ ይደረጋል።

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት የሚቀመጡትን መስፈርቶች ቦርዱ በሚሰጠው የጊዜ ሰሌዳ ያላሟላ ፓርቲ ቦርዱ ከምዝገባ እስከመሰረዝ የሚደርስ እርምጃ ሊወስድበት ይችላል።

b) interrupts the Board's meeting; or in any condition commits inappropriate act in these places; or

c) commits an act of violence with a view of exerting undue influence on the duty place of the Board or decision or order to be given on a pending case.

is punishable with fine not exceeding Birr 30,000 or simple imprisonment not exceeding one year.

158. <u>Removing of Election Advertisement</u>

Whosoever has, from the commencement of the election up to the official announcement of results, damaged, removed or torn apart a candidate's poster or election advertisement shall be punishable with fine or imprisonment not exceeding one year.

159/ <u>Prohibition of Promoting Agenda through Illegal Means</u>

1/ Organizing, training, or forcibly recruiting people or group with a view of instilling agenda of a political party through force or intimidation is punishable by law.

2/ Any person or group who assisted or cooperated in the acts in Sub-Article (1) of this Article shall be punished by the appropriate law.

<u>PART NINE</u>
<u>MISCELLANEOUS PROVISIONS</u>

160. <u>Transitory Provisions</u>

1/ The Provisions of of Article 100 2(a) of this Proclamation shall come into effect during the budget year following the federal and regional parliamentary elections that will take place after the entry into force of this Proclamation.

2/ Any political party registered before the coming into effect of this Proclamation shall be required to fulfil the requirements set out in this Proclamation according to the timetable established by the Board.

3/ A political party that fails to comply with the requirements stated in Sub-Article (2) of this Article within the timeline set by the Board may face the Board's measures, including cancellation of registration.

፩፻፷፩. <u>የመተባበር ግዴታ</u>

ማንኛውም ሰው ይህን አዋጅ በሥራ ላይ ለማዋል የመተባበር ግዴታ አለበት፡፡

፩፻፷፪. <u>የተሻሩ ሕጎች</u>

፩/ የሚከተሉት ሕጎች በዚህ አዋጅ ተሽረዋል፦

ሀ) የተሻሻለው የኢትዮጵያ የምርጫ ሕግ አዋጅ ቁጥር ፭፻፴፪/፲፱፻፺፱፤

ለ) የተሻሻለው የፖለቲካ ፓርቲዎች ምዝገባ አዋጅ ቁጥር ፭፻፷፫/፪ሺ፤

ሐ) የፖለቲካ ፓርቲዎች የምርጫ ሥነ ምግባር አዋጅ ቁጥር ፮፻፷፪/፪ሺ፪፤

፪/ ከዚህ አዋጅ ጋር የሚቃረን ማናቸውም ሕግ በዚህ አዋጅ በተመለከቱ ጉዳዮች ላይ ተፈፃሚ አይሆንም፡፡

፩፻፷፫. <u>ደንብና መመሪያ የማውጣት ስልጣን</u>

፩/ የህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ይህንን አዋጁ ለማስፈፀም ደንብ ሊያወጣ ይችላል፡፡

፪/ ቦርዱ ይህንን አዋጅ ለማስፈፀም የሚረዳ መመሪያ ሊያወጣ ይችላል፡፡

፩፻፷፬. <u>አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ</u>

ይህ አዋጅ በህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ከጸደቀበት ነሐሴ ፲፰ ቀን ፪ሺ፲፩ ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

አዲስ አበባ ጥቅምት ፭ ቀን ፪ሺ፲፪ ዓ.ም

ሳህለወርቅ ዘውዴ

የኢትዮጵያ ፌደራላዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፐብሊክፕሬዚዳንት

161. <u>Duty to Cooperate</u>

Everyone has the duty to cooperate to implement this Proclamation.

162. <u>Repealed Laws</u>

1/ The following laws are hereby repealed by this Proclamation:

a) The Amended Electoral Law of Ethiopia Proclamation No. 532/2007

b) The Amended Political Parties Registration Proclamation No. 573/2008

c) The Electoral Code of Conduct for Political Parties Proclamation No. 662/2009

2/ Any law which contradicts this Proclamation shall not be applicable on matters covered by this Proclamation.

163. <u>Power to Issue Regulation and Directive</u>

1/ The House of Peoples' Representatives may issue regulations to implement this Proclamation.

2/ The Board may issue directives to implement this Proclamation.

164. **<u>Effective Date</u>**

This Proclamation shall come into force from the date of its adoption by the House of Peoples' Representatives the 24th day of August 2019.

Done at Addis Ababa, this 16th day of October,2019

SAHLE-WORK ZEWDE

PRESIDENT OF THE FEDRAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

SAMUEL GIRMA